

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W BIAŁYMSTOKU**

**PLAN URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA OLECKO**

NA OKRES 01.01.2017 – 31.12.2026

Tom I

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Białymstoku**

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku
ul. Lipowa 51, 15-424 Białystok
tel. (85) 713 15 17, faks (85) 713 15 20
e-mail: sekretariat@bialystok.buligl.pl

Elaborat opracował
mgr inż. Jerzy Półtorak – *kierownik pracowni urzędzeniowej*

Nadzór nad opracowaniem
dr inż. Marek Ksepko – *z-ca Dyrektora Oddziału BULiGL*
mgr inż. Janusz Porowski – *starszy inspektor nadzoru i kontroli*

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2017 do 2026

dla Nadleśnictwa Olecko

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2017 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01. 2017 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha

2 0 3 0 0 6 1

w tym według obrębów leśnych:

1) Jucha I

4 6 0 2 4 9

2) Kowale Oleckie

7 4 6 1 4 4

3) Olecko

8 2 3 6 6 8

4) -----

| | | | | |

5) -----

| | | | | |

6) -----

| | | | | |

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha

1 8 4 5 9 5 3

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwy przyrody

| | | | 1 0 6 5

- lasów uznanych za ochronne

| 6 7 2 2 6 8

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1 1 7 2 6 2 0

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

1 7 4 5 0 7 2

- gruntów niezalesionych

| | 5 7 7 9 7

w tym: do odnowienia

| | 1 0 6 0 7

- gruntów związanych z gospodarką leśną

| | 4 3 0 8 4

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW

1 8 4 1 0 8

(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha

w tym: przeznaczonych do zalesienia

| | | | 0 0 0

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2015 DO 2024

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

1 0 8 8 1 2 6

m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym

5 3 4 9 5 8

m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha
o orientacyjnej miąższości

1	0	6	2	4	1	7
---	---	---	---	---	---	---

	5	5	3	1	6	8
--	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha

1	3	2	7	0	6	0
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

	1	2	3	9	4	4
--	---	---	---	---	---	---

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

	1	9	9	3	4	3
--	---	---	---	---	---	---

c) trzebieże

1	0	0	3	7	7	3
---	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

		1	0	6	0	7
--	--	---	---	---	---	---

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych
do użytkowania rębego - ha

	1	4	0	2	9	9
--	---	---	---	---	---	---

w tym zrębami zupełnymi

		6	3	4	0	7
--	--	---	---	---	---	---

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha

			2	1	7	0
--	--	--	---	---	---	---

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha

		1	6	3	8	3
--	--	---	---	---	---	---

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha

	1	4	3	6	1	7
--	---	---	---	---	---	---

w tym wodnych -ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

SPIS TREŚCI

str.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	9
1.1. Przestrzenne usytuowanie zarządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	9
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa	9
1.1.2. Krótki rys historyczny zarządzanego nadleśnictwa	11
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	16
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	19
1.2.1. Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji	22
1.2.2. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	23
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	23
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	23
1.3.2. Położenie geograficzne	23
1.3.3. Rzeźba terenu	23
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne i wodne	24
1.3.4.1. Warunki glebowe	24
1.3.4.2. Warunki klimatyczne	26
1.3.4.3. Warunki wodne	30
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych	30
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych	41
1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych	41
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej	43
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	46
1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych nadleśnictwa	46
1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego	46
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej	47
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa	47
1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu	47
1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna	49
1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa	50
1.4.2.1. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa	50
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa	51
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	52
1.5.1.1. Przeciętne bonitacji gatunków panujących	52
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku	55
1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących	60
1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału	64

1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących	66
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD	69
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	70
1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	74
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego	75
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	75
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	78
2.1. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Olecko na Naradę Techniczno-Gospodarczą ..	79
2.2. Informacja Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko dla planu Nadleśnictwa Olecko w latach 2010-2016, Informacje Naczelników Wydziałów: Gospodarowania Ekosystemami, Ochrony Ekosystemów oraz Kontroli i Audytu Wewnętrznego na temat realizacji PUL w latach 2007-2016	129
2.3. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie na NTG Nadleśnictwa Olecko	143
2.4. Koreferat Kierownika brygady urządzania lasu do Referatu Nadleśniczego Nadleśnictwa Olecko na Naradę Techniczno-Gospodarczą	151
2.5. Ocena gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Olecko dokonana przez Dyrektora RDLP Białystok na Naradzie Techniczno-Gospodarczej	159
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	163
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa	163
3.1.1. Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej	164
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	167
3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasów i kategorie ochronności	167
3.1.2.2. Podział na gospodarstwa	168
3.1.2.3. Wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej	170
3.1.2.4. Podział lasu na ostępy	170
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	171
3.1.3.1. Etat użytkowania rębnego	171
3.1.3.2. Etat użytkowania przedrębego	176
3.1.3.3. Łączny etat miąższościowy użytków głównych	178
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urzędzenia lasu dla nadleśnictwa	179
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	179
3.2.1.1. Użytkowanie rębne	179
3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne	182
3.2.1.3. Łącznie użytki główne	182
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	186
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej	188
3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu	188
3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej	192
3.2.4. Użytkowanie uboczne	210

3.2.4.1. Gospodarka łowiecka	210
3.2.4.1. Sprzedaż choinek	211
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji	211
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	211
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	211
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	212
6.1. Prace przygotowawcze	213
6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe	213
6.2. Podstawowe prace urządzeniowe	231
6.2.1. Prace terenowe	213
6.2.2. Weryfikacja fitosocjologiczna siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000	214
6.2.3. Prace kameralne	223
6.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu	224
7. LITERATURA	227
8. ZAŁĄCZNIKI	229
• Zarządzenie Nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez RDLP w Białymstoku	231
• Zarządzenie Nr 16 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 marca 2016 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw	235
• Protokół ustaleń Komisji Założeń Planu z dnia 08.08.2014 r.	239
• Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Olecko, który odbył się w dniach 21-23.06.2016 r.	279
• Notatka służbowa z posiedzenia uzgodnienia ciec w sprawie ustalenia wielkości etatów użytkowania rębnego i uzgodnienia rozplanowania ciec z dnia 9.11.2016 r.	283
• Protokół ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej, która odbyła się w dniu 15.11.2016 r.	287
• Decyzja Ministra Środowiska z dnia 18.11.2016 r. w sprawie uznania za ochronne lasów Nadleśnictwa Olecko	301
• Wykazy lasów ochronnych	305
9. TABELLE INSTRUKCYJNE	333
10. KRONIKA	487

WYKAZ TABEL INSTRUKCYJNYCH**str.**

Tabela nr I. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych i kategorii użytkowania, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	334
Tabela nr II. Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	361
Tabela nr III. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących	373
Tabela nr IV. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	385
Tabela nr Va. Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	405
Tabela nr Vb. Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	426
Tabela nr VI. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	447
Tabela nr VIIIa. Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy	460
Tabela nr XI. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	71, 464
Tabela nr XII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	72, 467
Tabela nr XIII. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach urządzania lasu	76
Tabela nr XIV. Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego	172
Tabela nr XV. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	470
Tabela nr XVI. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	
Tabela nr XVII. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć	183
Tabela nr XVIII. Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu	482

WYKAZ RYCIN**str.**

Rycina 1. Mapa zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Olecko z podziałem na obręby leśne	8
Rycina 2. Zmiany powierzchni objętej inwentaryzacją w kolejnych rewizjach PUL	14
Rycina 3. Zmiany wielkości zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach PUL	15
Rycina 4. Udział procentowy powierzchni typów gleb w areale gleb nadleśnictwa (wg opracowania glebowo-siedliskowego)	25
Rycina 5. Róża 8-kierunkowa wiatru w latach 1994-2008	28
Rycina 6. Charakterystyka warunków klimatycznych dla stacji w Suwałkach w latach 2004-2015	28
Rycina 7. Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Olecko	32
Rycina 8. Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu w obrębie Jucha I	33
Rycina 9. Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu w obrębie Kowale Oleckie ...	33
Rycina 10. Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu w obrębie Olecko	34
Rycina 11. Zmiany powierzchni siedliskowych typów lasu między IV i V rewizją PUL	34
Rycina 12. Udział powierzchniowy gatunków panujących w STL Nadleśnictwa Olecko	35
Rycina 13. Udział procentowy gatunków panujących w STL Nadleśnictwa Olecko	36
Rycina 14. Udział powierzchniowy gatunków panujących w STL obrębu Jucha I	36
Rycina 15. Udział powierzchniowy gatunków panujących w STL obrębu Kowale Oleckie	39
Rycina 16. Udział powierzchniowy gatunków panujących w STL obrębu Olecko	39
Rycina 17. Struktura powierzchniowa i miąższościowa drzewostanów w Nadl. Olecko	56
Rycina 18. Struktura powierzchniowa i miąższościowa drzewostanów obrębu Jucha I	57
Rycina 19. Struktura powierzchniowa i miąższościowa drzewostanów obrębu Kowale Oleckie	57
Rycina 20. Struktura powierzchniowa i miąższościowa drzewostanów obrębu Olecko	58
Rycina 21. Zmiany powierzchni klasy wieku Nadleśnictwie Olecko w IV i V rewizji PUL	59
Rycina 22. Udział powierzchniowy gatunków panujących w d-stanach Nadl. Olecko	61
Rycina 23. Udział miąższościowy gatunków panujących w d-stanach Nadl. Olecko	62
Rycina 24. Zmiany powierzchni gatunków panujących w d-stanach między IV i V rewizją PUL w Nadleśnictwie Olecko	63
Rycina 25. Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w d-stanach Nadl. Olecko	65
Rycina 26. Udział miąższościowy gatunków rzeczywistych w d-stanach Nadl. Olecko	66
Rycina 27. Przeciętny roczny przyrost gatunków panujących w drzewostanach Nadleśnictwa Olecko	67
Rycina 28. Przeciętny roczny przyrost gatunków panujących w podklasach wieku Nadleśnictwa Olecko	68
Rycina 29. Udział drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD w Nadleśnictwie Olecko	70
Rycina 30. Porównanie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa w kolejnych rewizjach PUL i w prognozie	77
Rycina 31. Udział dominujących funkcji lasu i kategorii ochronności w powierzchni leśnej Nadleśnictwa Olecko	168
Rycina 32. Udział poszczególnych gospodarstw w powierzchni leśnej nadleśnictwa	169
Rycina 33. Porównanie etatów użytkowania rębego IV i V rewizji PUL	175

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Ogólny opis lasów nadleśnictwa (elaborat)
2. Program ochrony przyrody
3. Opis taksacyjny (obrębami)
4. Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębnego, przedrębnego i projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu
(tom opraciony wspólnie z opisami taksacyjnymi dla obrębów leśnych)
5. Operaty dla leśniczych
6. Materiały kartograficzne

Rycina 1. Mapa zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Olecko z podziałem na obręby leśne

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa

Nadleśnictwo Olecko składa się z trzech obrębów leśnych:

1. Obręb Jucha I (01-19-1);
2. Obręb Kowale Oleckie (01-19-2);
3. Obręb Olecko (01-19-3).

Nadleśnictwo podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku. Obszar nadleśnictwa graniczy z następującymi jednostkami LP: od północy z Nadleśnictwem Gołdap., od wschodu z Nadleśnictwem Suwałki i Nadleśnictwem Szczebra, od południa z Nadleśnictwem Ełk, a od zachodu z Nadleśnictwem Borki i Nadleśnictwem Czerwony Dwór.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Olecko został ustalony Zarządzeniem Nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. Następnie zasięg ten został skorygowany Zarządzeniem Nr 16 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 marca 2016 r.

Nadleśnictwo położone jest we wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego (93,3% powierzchni) oraz w zachodniej części województwa podlaskiego (6,7% powierzchni).

Tabela nr 1. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (bez współwłasności, wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Województwo Powiat Gmina	Obręb			Nadleśnictwo Olecko	
	Jucha I	Kowale Oleckie	Olecko		
	Powierzchnia [ha]			%	
20. Podlaskie		1 363,1270		1 363,1270	6,7
12. Suwalski		1 363,1270		1 363,1270	6,7
012. Bakalarzewo		536,1578		536,1578	2,6
022. Filipów		224,9900		224,9900	1,1
042. Przerośl		601,9792		601,9792	3,0
28. Warmińsko-mazurskie	4 602,4443	6 098,2896	8 236,6486	18 937,3825	93,3
05. Elcki	563,7685		1,6344	565,4029	2,8
022. Ełk	40,1252			40,1252	0,2
032. Kalinowo			1,6344	1,6344	0,0
052. Stare Juchy	523,6433			523,6433	2,6
13. Olecki	4 038,6758	3 594,2958	8 235,0142	15 867,9858	78,2
032. Kowale Oleckie		2 586,3784	9,4890	2 595,8674	12,8
044. Olecko Miasto			9,6838	9,6838	0,0
045. Olecko Obszar wiejski		790,5040	3 533,8205	4 324,3245	21,3
052. Świętajno	4 038,6758	217,4134	1 699,3378	5 955,4270	29,3
062. Wieliczki			2 982,6831	2 982,6831	14,7
18. Goldapski		2 503,9938		2 503,9938	12,3
022. Dubeninki		490,7573		490,7573	2,4
035. Gołdap Obszar wiejski		2 013,2365		2 013,2365	9,9
Ogółem	4 602,4443	7 461,4166	8 236,6486	20 300,5095	100,0

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia Tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Siedziba nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Olecko, w oddz. 25Ac obrębu Olecko. Dane kontaktowe są następujące:

- adres: ul. Kościuszki 32, 19-400 Olecko
- tel.: 87 523 42 61
- e-mail: olecko@bialystok.lasy.gov.pl

Odległości od siedziby nadleśnictwa do urzędów wojewódzkich w Olsztynie i Białymstoku oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, a także urzędów powiatowych oraz urzędów gmin przedstawiają się następująco:

- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku - 130 km,
- Urząd Wojewódzki i Marszałkowski w Białymstoku - 130 km,
- Urząd Wojewódzki i Marszałkowski w Olsztynie - 160 km,
- Starostwo Powiatowe w Suwałkach - 30 km,
- Starostwo Powiatowe w Ełku - 28 km,
- Starostwo Powiatowe w Olecku - 0,5 km,
- Starostwo Powiatowe w Gołdapi - 33 km,
- Urząd Gminy w Bakałarzewie - 13 km,
- Urząd Gminy w Filipowie - 22 km,
- Urząd Gminy w Przerośli - 30 km,
- Urząd Miasta i Gminy w Ełku - 28 km,
- Urząd Gminy w Kalinowie - 30 km,
- Urząd Gminy w Starych Juchach - 30 km,
- Urząd Gminy w Świętajnie - 13 km,
- Urząd Gminy w Kowalch Oleckich - 15 km,
- Urząd Miasta i Gminy w Olecku - 0,5 km,
- Urząd Gminy w Wieliczkach - 8 km,
- Urząd Gminy w Dubeninkach - 32 km,
- Urząd Miasta i Gminy w Gołdapi - 33 km.

Nadleśnictwo zostało podzielone na 15 leśnictw terytorialnych.

Tabela nr 2. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa leśnictwami (bez współwłasności)

Nr	Nazwa leśnictwa	Oddziały	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia ogółem [ha]
			Grunty leśne		Grunty nieleśne	
			zalesione i niezalesione	związane z gosp. leśną		
1	2	3	4	5	6	7
7	Wronki	4-7,9-17,26-32,42-50,61-71,85-93,137-146	1 304,20	36,68	338,00	1 678,88
8	Wilczewo	105-136A,147-159	1 182,63	38,50	190,84	1 411,97
9	Krzywy Róg	1-3,8,18-25,33-41,51-60,72-84A,94-104	1 291,50	39,61	180,53	1 511,64
1	Razem Obręb JUCHA I		3 778,33	114,79	709,37	4 602,49
10	Czostków	1-41A,113-119	1 074,25	19,97	54,31	1 148,53
11	Dąbrówki	175-195,236-244,259-260	814,97	14,17	52,20	881,34
12	Nasuty	59-112	1 389,00	24,10	79,80	1 492,90

Nr	Nazwa leśnictwa	Oddziały	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia ogółem [ha]
			Grunty leśne		Grunty nieleśne	
			zalesione i niezalesione	związane z gosp.leśną		
1	2	3	4	5	6	7
13	Kowalki	42-58,120-124A,129-130,134-157C,228A-231	1 381,96	32,06	92,66	1 506,68
14	Cisowo	158-174,232-235,245-256,262	1 082,67	16,90	89,17	1 188,74
15	Mieruniszki	125-128,131-133,196-228B,257-258	1 146,78	25,22	71,25	1 243,25
2	Razem Obręb KOWALE OLECKIE		6 889,63	132,42	439,39	7 461,44
1	Doliwy	37-87,89-92,94-96	1 534,26	39,55	131,22	1 705,03
2	Gąski	150-172,174-194A,258,260-264	1 368,42	33,68	75,19	1 477,29
3	Kłosowo	35-36,97-124,195-216,216B	1 408,51	41,36	106,58	1 556,45
4	Puchówek	93,173-173A,217-225,225B-257	1 236,49	26,98	119,05	1 382,52
5	Szczedranka	1-34,36A,261A,265-267	1 018,36	23,05	114,80	1 156,21
6	Zajdy	25B,72A-72C,88,124A-149,259	794,69	19,01	145,48	959,18
3	Razem Obręb OLECKO		7 360,73	183,63	692,32	8 236,68
Razem nadleśnictwo			18 028,69	430,84	1 841,08	20 300,61

W projekcie PUL zachowano istniejący podział nadleśnictwa na obręby leśne: Jucha I (1), Kowale Oleckie (2) i Olecko (3). Na obrębach 1 i 3 pozostawiono bez zmian liczbę, zasięg terytorialny i numerację leśnictw. Na wniosek nadleśnictwa, w celu likwidacji przerwy w numeracji leśnictw na obrębie Kowale Oleckie, zmieniono numer Leśnictwa Dąbrówki z 16 na 11. Skorygowano także zasięgi terytorialne leśnictw: Kowalki i Mieruniszki, dzieląc oddział 228 na oddziały: 228A przynależny do Leśnictwa Kowalki i 228B należący do Leśnictwa Mieruniszki.

W trakcie prac taksacyjnych w przeważającej większości przypadków zachowano dotychczasową numerację i kształt oddziałów leśnych. Grunty nowoprzyjęte, położone na terenie obrębów ewidencyjnych Cisówek i Białe Jeziorki zostały dołączone jako kolejne wydzielania do najbliższego do nich oddz. 39 obrębu leśnego Kowale Oleckie.

Dodatkowo wykonawca dołożył starań, aby w jak możliwym najszerszym zakresie, zachować zgodność wydzielen z dotychczasowymi adresami leśnymi istniejącymi w SILP-ie. Zachowano również ciągłą literację wydzielen w oddziałach.

Nadleśnictwo prowadzi nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa na zlecenie Starostw Powiatowych w Gołdapi i Olecku.

Powierzchnię lasów nadzorowanych przedstawia poniższe zestawienie (według stanu na 1.01.2016 r.):

• powiat gołdapski	1733,17 ha
• powiat olecki	2678,00 ha
Razem	4411,17 ha

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa

Dane historyczne o lasach wchodzących w skład dzisiejszego Nadleśnictwa Olecko z okresu przedwojennego są bardzo ubogie (wg ustnych przekazów dokumentacja niemiecka spłonęła). Wiadomo jedynie, że do lasów państwowych państwa niemieckiego należały kompleksy: Kłosowo, Cisówek i Połom, natomiast mniejsze kompleksy należały do właścicieli prywatnych. Brak jest danych odnośnie stosowanych wówczas sposobów gospodarowania. Promowano wówczas zakładanie monokultur świerkowych lub sosnowych,

podobnie jak w całych Prusach. Wprowadzano poprzez siew lub sadzenie gatunki niewiadomego pochodzenia, często z innych części państwa niemieckiego. W składach dzisiejszych drzewostanów zachowały się takie gatunki obce jak: sosna wejmutka, jodła, buk, daglezwja, dąb czerwony.

Po II wojnie światowej na terenie omawianego obszaru powstało w 1945 r. Nadleśnictwo Jucha, a w 1953 roku z części Nadleśnictw: Czerwony Dwór (1232,30 ha), Gołdap i Olecko – Nadleśnictwo Kowale oraz Nadleśnictwo Olecko. Pierwsze prowizoryczne operaty urządzenia lasu powstały odpowiednio w 1947 r. dla Nadleśnictwa Jucha, w 1951 roku dla Nadleśnictwa Olecko i w 1953 r. dla Nadleśnictwa Kowale. W tym okresie duże powierzchnie rolne były przekazywane do zalesiania (zalesiono około 3800 ha). W powojennej historii teren dzisiejszego Nadleśnictwa Olecko przechodził szereg reorganizacji, połączeń i podziałów, w związku z tym często przeprowadzano rewizje planów urządzenia lasu. Spowodowało to problemy z porównaniem danych o planach i wykonaniu czynności gospodarczych, a także utrudnienia w pracy administracji leśnej. W okresie tym lasy użytkowano głównie za pomocą rębni zupełnych wielkoobszarowych (Ia) o szerokości pasa manipulacyjnego 80 m i powierzchni 6 ha, a drzewostany źle produkujące zrębami o szerokości do 120 m i powierzchni 9 ha. W drzewostanach świerkowych stosowano często rębnie zupełne smugowe (Ic) wykorzystując obsiew naturalny. W czasie odnowień starano się wzbogacać skład gatunkowy wprowadzając różne gatunki zarówno liściaste jak i iglaste. Częste zaniedbania w pielęgnacji I i II klasy wieku spowodowały wyparcie gatunków wprowadzanych w ramach odnowień sztucznych gatunkami lekkonasiennymi – brzozą i osiką. Wprowadzane przez administrację niemiecką monokultury świerkowe i sosnowe były podatne na zagrożenia ze strony czynników atmosferycznych i biotycznych. Największe szkody wyrządziły w drzewostanach wichury i okiśc, nadmierny rozwój szkodników owadzych, szczególnie kornika drukarza oraz występowanie na dużych obszarach porolnych opieńki miodowej i huby korzeniowej. W roku 1959 na terenie ówczesnego Nadleśnictwa Kowale, na podstawie Zarządzenia Nr 256 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, utworzono ponownie istniejący już przed wojną Rezerwat „Cisowy Jar”.

Z dniem 1.10.1972 r. decyzją Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dawnych Nadleśnictw Kowale i Olecko oraz z części dawnego Nadleśnictwa Jucha utworzono Nadleśnictwo Olecko,. Podzielono je na obręby leśne: Jucha I, Kowale Oleckie i Olecko. W chwili utworzenia Nadleśnictwa Olecko obowiązywały operaty urządzeniowe I rewizji:

- Dla Nadleśnictwa Jucha na okres 1.10.1971 – 31.12.1980;
- Dla Nadleśnictwa Kowale na okres 1.01.1972 – 31.12.1981;
- Dla Nadleśnictwa Olecko na okres 1.10.1970 – 31.12.1979.

W przypadku obrębu Jucha I wykonano wyciąg z planów urządzenia dotychczasowego Nadleśnictwa Jucha.

Operat II rewizji urządzenia lasu wykonano już dla Nadleśnictwa Olecko w obecnym zasięgu. Wszedł on w życie z dniem 1.01.1985 r. Zestawienie podstawowych danych historycznych przedstawia tabela 3. Brak jest bliższych danych na temat zadań wykonanych przez nadleśnictwo z zakresu ochrony lasu. Wiadomo tylko, że w 1995 roku nastąpiła gradacja brudnicy mniszki. Objęła ona teren leśnictw Kłosowo i Puchówek obrębu Olecko.

Szkodniki zwalczono poprzez oprysk chemiczny na powierzchni 115,64 ha w leśnictwie Kłosowo i 150,42 ha w leśnictwie Puchówek.

Plan urządzenia III rewizji został wykonany na dzień 1.01.1997, z ważnością do 31.12.2006. W tym dziesięcioleciu lasy Nadleśnictwa Olecko nawiedziły liczne huragany i okiście śniegowe. Największe straty spowodował w 2002 roku huragan „Anatol”, który wyrządził znaczne szkody rębnych drzewostanach świerkowych, szczególnie tam gdzie zastosowano cięcia rębniami gniazdowymi. Od okiści najbardziej ucierpiały drzewostany iglaste młodszych klas wieku. Z powodu konieczności pozyskania znacznej liczby użytków przygodnych (ponad 72 tys. m³ w użytkach rębnych i ponad 189 tys. m³ w użytkach przedrębnych) planowe cięcia rębne zostały wykonane tylko w 73,2%, a trzebieże późne w 60,3%. W tamtym okresie zaczęła rosnąć również powierzchnia szkód wyrządzanych przez łośie w uprawach i młodnikach, w związku z systematycznie zwiększającą się liczebnością tego zwierzęcia. W drzewostanach liściastych nasilał się problem zamierania dębów i jesionów. W latach 2003-2004 Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie wykonało opracowanie glebowo-siedliskowe dla gruntów nadleśnictwa.

IV rewizja urządzenia lasu objęła okres 01.01.2007-31.12.2016. Głównym zadaniem PUL w tym okresie było przyspieszona przebudowa drzewostanów, których dalsze przetrzymywanie na pniu mogłoby spowodować deprecjację surowca drzewnego. Do takich drzewostanów zaliczono: ponemieckie rębne i bliskorębne świerczyny, drzewostany niezgodne ze składem gatunkowym, o niskim zadrzewieniu oraz silnie uszkodzone. Weszły one w skład gospodarstwa przebudowy, którego powierzchnia leśna zalesiona wyniosła ponad 1837 ha, tj. ponad 10% powierzchni lasów nadleśnictwa. Dla osiągnięcia założonego celu zaplanowano do realizacji etat użytków rębnych (zaliczone i nie zaliczone na etat) na poziomie ponad 765 tys. m³ netto. W roku 2011, na mocy decyzji Komisji Europejskiej nr 2011/64/UE, utworzono obszary Natura 2000: PLH 280016 (Ostoja Borecka) i PLH 200022 (Dolina Górnej Rospudy, które częścią swego zasięgu objęły grunty Nadleśnictwa Olecko. Rok później, zgodnie z Zarządzeniem nr 12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 15 marca 2012 roku, na terenie obrębu Kowale Oleckie został powołany Rezerwat „Torfowisko na Tatarskiej Górze”.

Szczegółowe omówienie minionego okresu gospodarczego, tzn. IV rewizji urządzenia lasu (za lata 2007-2016), przedstawiono w drugiej części niniejszego opracowania w dziale „Wyniki analizy gospodarki przeszłej w minionym okresie”.

Najważniejsze dane charakteryzujące zmiany zachodzące w okresie powojennym w lasach dzisiejszego Nadleśnictwa Olecko przedstawiono na zestawieniach i wykresach zamieszczonych na stronach następujących.

Nadleśnictwem Olecko, w jego obecnych granicach, kierowali kolejno:

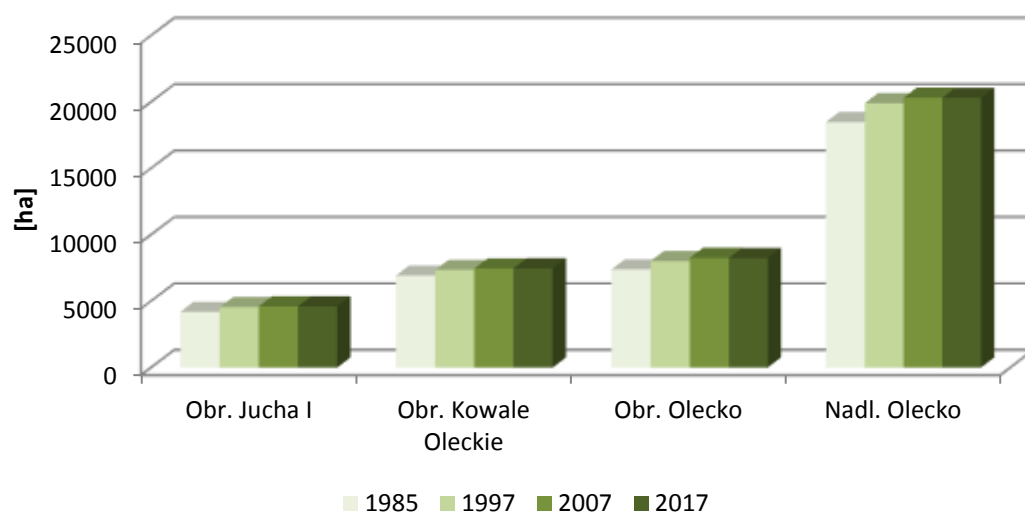
- od 01.10.1972 r. do 16.05.1985 r. inż. Florian Śnieżyński;
- od 17.05.1985 r. do 31.12.1985 r. mgr inż. Edward Chmura;
- od 01.01.1986 r. do 30.09.1990 r. mgr inż. Wojciech Majewski;
- od 01.10.1990 r. do 30.04.2008 r. mgr inż. Edward Chmura;
- od 01.05.2008 r. do chwili obecnej mgr inż. Zbigniew Piotr Poniatowski.

Tabela 3. Zestawienie danych historycznych

Wyszczególnienie	Szczegółowe informacje	Obręb Jucha I					Obręb Kowale Oleckie				
		Stan na:					Stan na:				
		1971	1985	1997	2007	2017	1972	1985	1997	2007	2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Pow. ogólna *	ha	4151,70	4182,62	4540,12	4604,43	4602,49	6690,41	6915,84	7344,97	7456,75	7461,44
Pow. leśna bez zw. z gosp. leśną	ha	3243,85	3321,08	3574,24	3744,38	3778,33	5852,38	6178,26	6538,42	6873,67	6889,63
Pow. lasów ochronnych	ha	959,60	1044,48	1855,25	1278,31	1436,35	385,84	703,29	1325,93	1698,09	2619,09
Pow. rezerwatów	ha	-	-	-	-	-	10,12	10,65	10,65	10,65	10,65
Zapas na pow. leśnej.	m ³	b. d.	603061	772306	1164990	1188546	792511	956770	1205130	1920083	1803541
Przec. zapas na pow. leśnej	m ³ /ha	b. d.	183	218	311	315	136	156	185	279	262
Przec. wiek	lat	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.	58	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.	50
Etat użytkowania rębego - pow. ha/rok	plan	23,00	21,12	29,25	47,50	61,06	30,60	55,54	72,87	178,90	129,52
	wykonanie	17,75	**	9,64	43,75		28,72	**	55,01	164,57	
Etat użytkowania rębego - m ³ netto/rok	plan	5362	5264	7979	11406	14848	7126	6201	8989	35031	18951
	wykonanie	5427	**	3337	11325		8166	**	9061	30870	
Wielkość użytkow. przedr. - ha/rok	plan	248,82	284,46	269,20	304,62	240,23	434,80	480,26	440,55	486,52	369,84
	wykonanie	94,93	214,70	207,14	284,54		208,17	473,00	362,73	444,76	
Wielkość użytkow. przedr. - m ³ netto/rok	plan	2452	3834	6187	11250	11114	5425	5476	11914	18250	21230
	wykonanie	2027	4163	8663	12150		8188	8154	13514	18373	
Wielkość odnow. i zales. otwartych ha/rok	plan	33,05	22,49	36,26	25,54	23,44	37,40	37,40	54,92	53,51	17,30
	wykonanie	28,25	97,21	**	21,29		45,19	172,53	**	41,73	
Wielkość odnow. pod osłoną - ha/rok	plan	b. d.	**	**	7,52	15,15	b. d.	**	**	62,09	38,02
	wykonanie	b. d.	**	**	6,71		b. d.	**	**	54,64	
Wieki rębności	So,Md	10080	100	100	100	100	100/120	100	100	100	100
	Św	10080	100	100	90	90	100/120	100	100	90	90
	Db,Js,Dbcz,Bk	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
	Brz,OI,Gb,Lp,Kl Wz,Jw,	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
	Os,Olodr,Wb	50	50	50	60	60	50	50	50	60	60
	Tp,Olsz,Iwa			40	30	30			40	30	30

* - bez współwłasności

** - dane podano łączne dla Nadleśnictwa Olecko

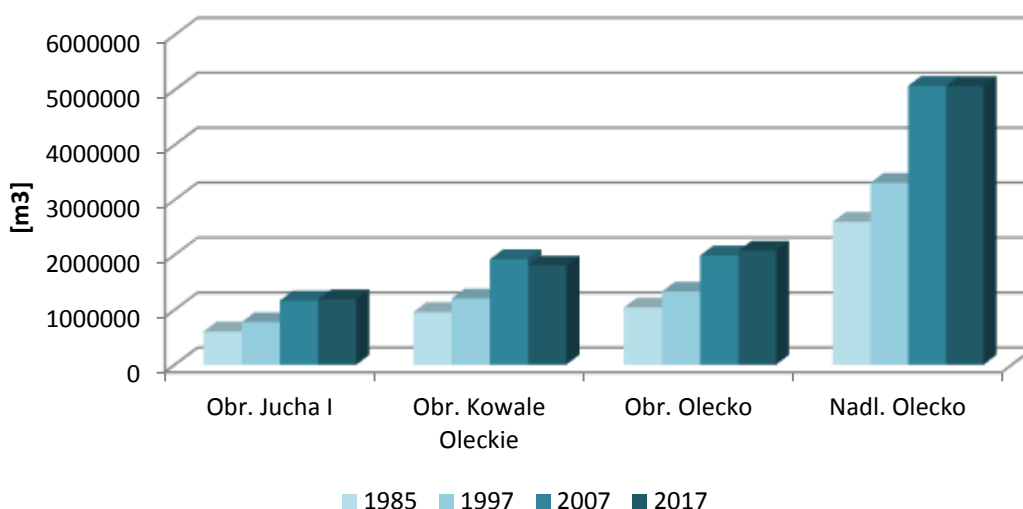
Rycina 2. Zmiany powierzchni objętej inwentaryzacją w kolejnych rewizjach PUL

Tabela 3 c.d. Zestawienie danych historycznych

Wyszczególnienie	Szczegółowe informacje	Obręb Olecko					Nadleśnictwo Olecko			
		Stan na:					Stan na:			
		1970	1985	1997	2007	2017	1985	1997	2007	2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pow. ogólna *	ha	7005,43	7385,00	8014,02	8257,36	8236,68	18483,46	19899,11	20318,54	20300,61
Pow. leśna bez zw. z gosp. leśną	ha	6243,56	6578,84	7031,86	7321,98	7360,73	16078,18	17144,52	17940,03	18028,69
Pow. lasów ochronnych	ha	169,51	695,11	2304,87	2042,51	2667,24	2442,88	5486,05	5018,91	6722,68
Pow. rezerwatów	ha	-	-	-	-	-	10,65	10,65	10,65	10,65
Zapas na pow. leśnej.	m ³	871437	1040326	1332009	1986705	2075170	2600157	3309445	5071778	5067257
Przec. zapas na pow. leśnej	m ³ /ha	144	160	190	271	282	162	193	283	281
Przec. wiek	lat	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.	53	43	47	52	53
Etat użytkowania rębego - pow. ha/rok	plan	45,69	64,79	77,46	133,33	97,47	141,45	179,58	359,68	288,04
	wykonanie	47,48	**	50,98	120,78		75,84	115,63	329,09	
Etat użytkowania rębego - m ³ netto/rok	plan	10966	9168	11449	25509	19697	20633	28417	71936	53496
	wykonanie	10281	**	8413	25282		19800	20811	67233	
Wielkość użytkow. przedr. - ha/rok	plan	441,90	536,77	459,77	567,63	452,35	1301,49	1169,52	1358,77	1062,42
	wykonanie	211,47	404,80	370,18	515,58		1092,50	940,05	1251,50	
Wielkość użytkow. przedr. - m ³ netto/rok	plan	5020	6558	11455	19400	22973	15868	29556	48900	55317
	wykonanie	6577	9532	14965	22473		21849	37142	54321	
Wielkość odnow. i zales. otwartych ha/rok	plan	67,10	46,41	57,64	43,67	33,27	106,30	148,82	122,71	74,01
	wykonanie	72,77	114,63	**	39,60		257,03	95,00	102,62	
Wielkość odnow. pod osłoną - ha/rok	plan	b. d.	**	**	47,62	25,89	25,00	25,90	117,22	79,06
	wykonanie	b. d.	**	**	37,57		28,10	30,00	98,92	
Wiekі rębności	So,Md	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Św	100	100	100	90	90	100	100	90	90
	Db,Js,Dbcz,Bk	120	120	120	120	120	120	120	120	120
	Brz,OI,Gb,Lp,Kl Wz,Jw,	80	80	80	80	80	80	80	80	80
	Os,Olodr,Wb	50	50	50	60	60	50	50	60	60
	Tp,Olsz,Iwa			40	30	30		40	30	30

* - bez współwłasności

** - podano dane łączne dla Nadleśnictwa Olecko

Rycina 3. Zmiany wielkości zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach PUL

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Podstawą do wykonania prac V rewizji urządzania lasu w Nadleśnictwie Olecko, zgodnie z ustaleniami protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu, oraz zgodnie z materiałami przekazanymi przez nadleśnictwo, są:

- zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP, przekazana wykonawcy pismem Nadleśniczego z dnia 20.01.2016 r., z uwzględnieniem zmian ewidencyjnych wynikających z pism Nadleśniczego z dni: 12.02.2016 r., 13.05.2016 r., 21.06.2016 r., 18.07.2016 r., 31.08.2016 r. oraz część pisma Nadleśniczego z dnia 19.09.2016 r. odnosząca się do Decyzji Nadleśniczego z dnia 29.06.2016 w sprawie ujęcia w PUL gruntów, w których wystąpiła niezgodność rejestru ze stanem na gruncie,
- leśna mapa numeryczna sporządzona zgodnie z Zarządzeniem nr 74 DGLP z dnia 23.08.2001 r., z późniejszymi zmianami, przekazana wykonawcy pismem Nadleśniczego z dnia 20.01.2016 r., z uwzględnieniem zmian ewidencyjnych wynikających z pism Nadleśniczego z dni: 12.02.2016 r., 13.05.2016 r., 21.06.2016 r., 18.07.2016 r., 31.08.2016 r. oraz część pisma Nadleśniczego z dnia 19.09.2016 r. odnosząca się do Decyzji Nadleśniczego z dnia 29.06.2016 w sprawie ujęcia w PUL gruntów, w których wystąpiła niezgodność rejestru ze stanem na gruncie,
- rejestr gruntów w formie numerycznej przekazany wykonawcy pismem Nadleśniczego z dnia 20.01.2016 r., z uwzględnieniem zmian ewidencyjnych wynikających z pism Nadleśniczego z dni: 12.02.2016 r., 13.05.2016 r., 21.06.2016 r., 18.07.2016 r., 31.08.2016 r. oraz część pisma Nadleśniczego z dnia 19.09.2016 r. odnosząca się do Decyzji Nadleśniczego z dnia 29.06.2016 w sprawie ujęcia w PUL gruntów, w których wystąpiła niezgodność rejestru ze stanem na gruncie.

Rejestr gruntów w bazie programu Taksator został sporządzony na podstawie materiałów przekazanych przez nadleśnictwo i tworzy on relatywną bazę danych opisowych z mapą numeryczną.

Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności między otrzymaną dokumentacją geodezyjną, a stanem na gruncie zostały zgłaszane Nadleśniczemu w formie protokołu rozbieżności, przed terminem odbioru prac terenowych. Nadleśniczy, na podstawie Decyzji z dnia 29.06.2016 r., zdecydował o ujęciu w planie wszystkich wykazanych niezgodności jako gruntów leśnych. Zostały one w jeszcze w trakcie prac kameralnych formalnie przeklasyfikowane na użytek Ls, w związku z czym powierzchnia poszczególnych rodzajów użytków gruntowych przyjętych do PUL, według stanu na 01.01.2017 r. jest zgodna z ewidencją powszechną.

Grunty Nadleśnictwa Olecko składają się z 2030 działek ewidencyjnych. Na dzień 15.11.2016 r. nadleśnictwo miało uregulowany stan prawny dotyczący sprawowania zarządu (założone księgi wieczyste) w 99,99% nieruchomości (brak KW na dwóch działkach). Powierzchnia ewidencyjna gruntów nadleśnictwa bez współwłasności wynosi 20300,5095 ha.

W stan posiadania nadleśnictwa dodatkowo wchodzi grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa z osobami fizycznymi lub prawnymi. Są to 3 działki ewidencyjne o łącznej powierzchni 0,2278 ha, w których Skarb Państwa pozostaje we współwłasności z osobami fizycznymi.

Tabela 4. Grunty nadleśnictwa we współwłasności z osobami fizycznymi

Lp.	Obręb leśny	Numer działki	Położenie			Pow. działki [ha]	Udział nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Kowale Oleckie	3228/15	olecki	Kowale Oleckie	Kowale Oleckie	0,0776	8/13
2	Olecko	1278/2	olecki	M. Olecko	M. Olecko	0,0800	40/100
3	Olecko	339/1	olecki	M. Olecko	M. Olecko	0,0702	2795/10000
Razem nadleśnictwo						0,2278	

Zgodnie z postanowieniami Rady Techniczno-Gospodarczej powyższe działki ewidencyjne zostały wprowadzone do bazy programu Taksator, jako ostatnie wydzielania w oddziałach, jak niżej:

- działka nr 3228/15 położona w obrębie ewidencyjnym Kowale Oleckie o powierzchni 0,0776 ha (0,08 ha) będąca drogą inną, stanowi w PUL na lata 2017-2026 wydzielanie 228An obrębu Kowale Oleckie,
- działka nr 1278/2 położona w obrębie ewidencyjnym Olecko Miasto o powierzchni 0,0800 ha (0,08 ha) będąca drogą inną, stanowi w PUL wydzielanie 25Ak obrębu Olecko,
- działka nr 339/1 położona w obrębie ewidencyjnym Olecko Miasto o powierzchni 0,0702 ha (0,07 ha) będąca zabudowaniami innymi, stanowi w PUL wydzielanie 25Al obrębu Olecko.

Całkowita powierzchnia działek ewidencyjnych Nadleśnictwa Olecko, wraz ze współwłasnościami, wynosi 20300,7373 ha. Powierzchnia ta jest ujęta w podsumowaniach powierzchni w opisach taksacyjnych dla obrębów leśnych i leśnictw.

Działki będące we współwłasności nie należą ewidencyjnie do gruntów leśnych. W PUL na lata 2017-2026 wydzielania na działkach ewidencyjnych stanowiących współwłasności zostały pozostawione bez wskazań gospodarczych.

Nadleśnictwo Olecko nie prowadzi żadnego postępowania wynikającego ze sporu o przebieg granic zarządzanych gruntów. Grunty określone jako sporne nie występują w rejestrze gruntów nadleśnictwa.

Ze względu na znaczny stopień rozdrobnienia gruntów nadleśnictwa oraz trudności w dojeździe do niektórych, zwłaszcza mniejszych kompleksów leśnych, trudno określić stopień utrudnienia w gospodarce leśnej poprzez istniejące, bardzo liczne enklawy i półenklawy.

Granice gruntów będących w zarządzie nadleśnictwa są w większości wyraźne i bezsporne, oznaczone i utrwalone w terenie słupami granitowymi z umieszczonymi pod ziemią podcentrami (rurki drenarskie, butelki). Granice przebiegające wzdłuż naturalnych rozgraniczeń terenu, np.: wzdłuż rzek, linii brzegowych i dróg, nie są trwale oznaczone. Niektóre odcinki granic przebiegające między lasami prywatnych właścicieli są niewidoczne w terenie i wymagają wznowienia.

Podział powierzchniowy nadleśnictwa jest podziałem typu równinnego, jest regularny, oparty na liniach gospodarczych i oddziałowych, a miejscami na istniejących drogach leśnych, drogach publicznych i w niewielkim stopniu na ciekach wodnych. Linie gospodarcze

przebiegają z kierunków wschodnich na zachód, a linie oddziałowe tylko w niewielu kompleksach są do nich prostopadłe (najczęściej ułożone są pod różnymi kątami).

W ramach prac terenowych nie odnawiano znaków granicznych, ani linii podziału powierzchniowego. Stan linii podziału powierzchniowego jest zadowalający i jedynie lokalnie wymaga podjęcia działań w celu ich oczyszczenia.

Zestawienie wybranych danych dotyczących podziału powierzchniowego wg obrębów leśnych przedstawione jest poniżej:

Tabela 5. Statystyka zinwentaryzowanych oddziałów i pododdziałów

Wyszczególnienie	Cecha	Nadleśnictwo Olecko		
		OBRĘB JUCHA I	OBRĘB KOWALE OLECKIE	OBRĘB OLECKO
1	2	3	4	5
Liczba zanumerowanych oddziałów	szt.	176	295	300
Średnia powierzchnia oddziału	ha	26,15	25,29	27,46
Rozpiętość szeregu (zakres)	nr	1-159	1-262	1-267
Brakujące numery oddziałów	nr		261	216A, 225A
Oddziały z literą	nr	1A, 5A, 14A, 14B, 14C, 51A, 72A, 84A, 85A, 90A, 94A, 115A, 115B, 127A, 136A, 147A, 148A,	30A, 40A, 41A, 61A, 62A, 124A, 152A, 157A, 157B, 157C, 160A, 172A, 185A, 198A, 199A, 210A, 210B, 213A, 214A, 219A, 219B, 222A, 225A, 227A, 228A, 228B, 239A, 242A, 242B, 245A, 245B, 245C, 249A, 259A, 259B,	1A, 14A, 23A, 25A, 25B, 28A, 29A, 36A, 40A, 56A, 56B, 56C, 72A, 72B, 72C, 85A, 104A, 124A, 124B, 124C, 124D, 125A, 134A, 136A, 159A, 173A, 182A, 186A, 194A, 216B, 225B, 237A, 261A,
Min. powierzchnia oddziału	ha	0,81	1,83	3,74
Max. powierzchnia oddziału	ha	54,04	50,19	75,40
Ilość pododdziałów ogółem	szt	2458	3740	4314
Średnia powierzchnia pododdziału	ha	1,87	2,00	1,91
Ilość pododdziałów literowanych	szt	2103	3265	3738
Średnia powierzchnia pododdziału literowanego	ha	2,15	2,25	2,16
Ilość pododdziałów leśnych	szt	1895	3165	3500
Ilość pododdziałów leśnych literowanych	szt	1540	2690	2924
Ilość pododdziałów nieleśnych	szt	563	575	814

Plan urządzenia lasu na lata 2017-2026 zestawiony jest z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I zestawionej dla obrębów i nadleśnictwa z dokładnością do 1m² nieznacznie się różni, z uwagi na przyjęcie zasady zaokrąglania powierzchni w planach urządzenia lasu dla poszczególnych działek ewidencyjnych do pełnych arów.

Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg głównych rodzajów powierzchni z dokładnością do 1m² według stanu na 2017 r. oraz

rozliczenie powierzchni ewidencyjnej i znajdującej się w planie urządzenia lasu na bieżące 10-lecie.

Tabela 6. Tabela zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Olecko wg grup użytków oraz powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I, bez współwłasności)

Wyszczególnienie	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
	Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
OBRĘB JUCHA I						
Pow. ewidencyjna (m ²)	3700,6430	77,6770	114,7714	3893,0914	709,3529	4602,4443
Pow. z planu u.l. (ha)	3700,62	77,71	114,79	3893,12	709,37	4602,49
Różnica (m ²)	0,0230	-0,0330	-0,0186	-0,0286	-0,0171	-0,0457
OBRĘB KOWALE OLECKIE						
Pow. ewidencyjna (m ²)	6577,3832	312,3001	132,3890	7022,0723	439,3443	7461,4166
Pow. z planu u.l. (ha)	6577,36	312,27	132,42	7022,05	439,39	7461,44
Różnica (m ²)	0,0232	0,0301	-0,0310	0,0223	-0,0457	-0,0234
OBRĘB OLECKO						
Pow. ewidencyjna (m ²)	7172,7617	187,9780	183,6908	7544,4305	692,2181	8236,6486
Pow. z planu u.l. (ha)	7172,74	187,99	183,63	7544,36	692,32	8236,68
Różnica (m ²)	0,0217	-0,0120	0,0608	0,0705	-0,1019	-0,0314
NADLEŚNICTWO OLECKO						
Pow. ewidencyjna (m²)	17450,7879	577,9551	430,8512	18459,5942	1840,9153	20300,5095
Pow. z PUL (ha)	17450,72	577,97	430,84	18459,53	1841,08	20300,61
Różnica (m²)	0,0679	-0,0149	0,0112	0,0642	-0,1647	-0,1005

Podkład mapowy nadleśnictwa obejmuje 83 arkusze map gospodarczych w skali 1:5000, z czego na obręb Jucha I przypada 13 arkuszy, na obręb Kowale Oleckie przypada 34 arkusze, a na obręb Olecko 36 arkuszy.

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Nadleśnictwo Olecko swoim zasięgiem terytorialnym obejmuje rozległy obszar o powierzchni 1199,82 km². Grunty nadleśnictwa położone są w 93,3% na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, a w 6,7% na terenie województwa podlaskiego.

Na szczeblu krajowym lub regionalnym omawianego terenu dotyczą programy, strategię i opracowania, m.in.:

- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 (Warszawa 2008),
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań (Warszawa 2003).

Podstawowym, regionalnym dokumentem prognostyczno-planistycznym, dotyczącym terenu województwa warmińsko-mazurskiego jest „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego” wraz z przeprowadzoną strategiczną oceną oddziaływania planu na środowisko. „Prognoza oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego woj. warmińsko-mazurskiego”, opracowana w 2001 roku przez zespół pod kierownictwem Zbigniewa Zaprzelskiego, zawiera ogólnie przewidywany wpływ realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania. Dokument ukazuje przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko oraz rozwiązania mające na celu jego zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację.

Przewidywane oddziaływania na środowisko związane z rozwojem regionu (w odniesieniu do omawianego terenu) dotyczą głównie:

- wód jako najwrażliwszych elementów środowiska a zwłaszcza jezior oraz wód podziemnych na obszarach pozbawionych naturalnej izolacji od powierzchni,
- środowiska przyrodniczego terenów przyległych do dróg regionalnych,
- środowiska przyrodniczego terenów, na których zlokalizowane są zakłady produkcyjne i komunalne,
- środowiska przyrodniczego ze względu na substancje niebezpieczne składowane głównie w obiektach przemysłowych oraz odpady gromadzone na wysypiskach,
- sieci ekologicznej, zagrożenie jej istnienia związanego z fragmentaryzacją krajobrazu.

Wymienione przewidywane znaczące szkodliwe oddziaływania na środowisko zostały generalnie dostrzeżone w planie. Zawiera on zapisy łagodzące prognozowane ujemne skutki związane z rozwojem cywilizacyjnym. Jednocześnie w prognozie sugeruje się wprowadzenie pewnych dodatkowych ustaleń, mających na celu bardziej skuteczną minimalizację tych skutków poprzez:

- wprowadzenie wzdłuż dróg ekspresowych tzw. stref ekologicznych,
- zapewnienie przejść dla zwierzyny na odcinkach dróg przecinających ważne struktury przyrodnicze spełniające funkcje korytarzy ekologicznych,
- tworzenie wokół jezior stref ochronnych i zbiorników wodnych na ich dopływach - w celu bardziej skutecznej ochrony jezior przed dopływami rozproszonymi substancji biogenych i organicznych,
- nie lokalizowanie na obszarach szczególnie cennych krajobrazowo i przyrodniczo wiatraków, co ograniczy ich ujemny wpływ na środowisko. Także sugeruje się ograniczenia w budowie masztów telefonii komórkowej na obszarach cennych krajobrazowo.

Terenu województwa dotyczą również następujące programy, strategie i opracowania, m.in.:

- Program ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018 (Olsztyn 2010),
- Plan gospodarowania odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016 (Olsztyn 2011).

Na szczeblu powiatowym, na omawianym terenie także funkcjonuje szereg zatwierdzonych strategii i planów, m.in.:

- Strategia rozwoju powiatu gołdapskiego (Gołdap 2009),
- Strategia rozwoju powiatu oleckiego na lata 2016-2025 (Olecko 2015),

- Program ochrony środowiska dla powiatu oleckiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 (Olecko 2013),
- Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu oleckiego do roku 2016 (Ełk 2008)
- Program ochrony środowiska dla powiatu ełckiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019 (Ełk 2012),
- Uwarunkowania i możliwości rozwoju powiatu giżyckiego – zintegrowany program zrównoważonego rozwoju powiatu (Giżycko 2006),
- Strategia rozwoju obszaru EKO Szlaku – Łażna Struga (projekt obywatelski, Olecko 2013).

Terenu nadleśnictwa w granicach województwa podlaskiego dotyczą:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego (Białystok 2003),
- Strategia zrównoważonego rozwoju województwa podlaskiego do roku 2020 (Białystok 2013),
- Program ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2011-2014 (Białystok 2011),
- Strategia rozwoju powiatu suwalskiego do 2015 roku (Suwałki 2004),
- Program ochrony środowiska powiatu suwalskiego na lata 2012-2015 (Suwałki 2012).

Na poziomie gminnym podstawowym dokumentem planistycznym jest plan zagospodarowania przestrzennego. Gminy leżące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Olecko nie posiadają zatwierdzonych takich planów obejmujących całościowo ich obszar administracyjny. Ze względów finansowych gminy sporządzają przeważnie tylko cząstkowe plany zagospodarowania, które obejmują obszary planowanych, ważniejszych inwestycji gospodarczych. W związku z tym, aktualny plan zagospodarowania przestrzennego posiada jedynie miasto Olecko. W każdej gminie funkcjonuje natomiast szereg lokalnych programów i strategii będących odzwierciedleniem strategii powiatowych.

Niezależnie od strategii rozwoju opracowanych dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, na omawianym terenie funkcjonuje Plan Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Dolina Górnej Rospudy” PLH 200022 ustanowiony Zarządzeniem Nr 24/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 grudnia 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. 2013 r. poz. 4472). Dokument ten ma bezpośredni wpływ na gospodarkę leśną prowadzoną na obszarze przedmiotowej ostoi.

Obszar zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Olecko pokrywają w znaczącej części tereny otwarte wykorzystywane głównie w sposób rolniczy, wśród których położone są duże kompleksy leśne oraz liczne jeziora, z których największe to: J. Rospuda, J. Garbaś, J. Mieruńskie Wielkie, J. Oleckie Wielkie, J. Przytułskie itp. Teren ten należy do jednych ze słabiej zaludnionych regionów naszego kraju. Znajduje się tutaj stosunkowo niewiele dużych miejscowości, z których najważniejsze to: Olecko, Kowale Oleckie, Bakałarzewo, Filipów i Przerośl. Większe regionalne ośrodki miejskie (poza Oleckiem) znajdują się poza zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa, należą do nich: Ełk, Suwałki i Gołdap.

Na omawianym terenie brak jest bogatych złóż surowców mineralnych. Lokalnie pozyskiwane są tylko kruszywa naturalne. Brak jest tu również lokalizacji dużych zakładów przemysłowych o strategicznym znaczeniu dla gospodarki. Największa koncentracja

zakładów przemysłowych średniej wielkości występuje w tylko mieście Olecko. Z powyższą sytuacją związane jest wysokie bezrobocie występujące na omawianym terenie.

Niepodważalnym walorem regionu jest natomiast jego bogactwo przyrodnicze i krajobrazowe, wielka ilość jezior i rzek oraz czyste powietrze. Dla zachowania walorów środowiska zostało tu powołanych szereg form ochrony przyrody. Część tego terenu znajduje się w granicach obszarów Natura 2000: „Dolina Górnej Rospudy” oraz „Ostoja Borecka”. Niewielki fragment w północnej części nadleśnictwa (L. Czostków) obejmuje swoim zasięgiem otulina Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej. Dodatkowo występuje tu szereg obszarów chronionego krajobrazu. Najcenniejsze fragmenty przyrody są ochraniające przez ustanowione tu trzy rezerwy, użytki ekologiczne, strefy ochronne wokół ostoi chronionych gatunków ptaków, pomniki przyrody oraz obszary wyłączone z gospodarowania, wydzielone na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe. Dla zachowania walorów przyrodniczych omawianego terenu duże znaczenie ma zrównoważona, certyfikowana gospodarka leśna, czyste ekologicznie rolnictwo oraz dobrze zorganizowana, kwalifikowana turystyka.

Działania władz samorządowych i społeczności lokalnych są także wyrazem troski o środowisko naturalne. W ostatnich latach zrealizowano wiele inwestycji dotyczących m. in.:

- budowy wodociągów i stacji uzdatniania wody,
- budowy kolektorów kanalizacyjnych do transportu ścieków,
- likwidacji małych wysypisk śmieci w miejscowościach Stożne i Olecko.

Kompleksową gospodarkę śmieciami w gminach od 1 stycznia 2012 r. reguluje nowa ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Obecnie wszystkie śmieci z całego powiatu oleckiego trafiają do sortowni i spalarni śmieci w Siedliskach k. Ełku, która jest wspólną inwestycją Związku Gmin.

Obecnie w nadleśnictwie nie planuje się zalesiania gruntów porolnych pozostawiając je do naturalnej sukcesji lub wręcz chroniąc siedliska cenne przed zarastaniem. Nieco odmiennie sytuacja wygląda wśród właścicieli gruntów prywatnych. Obecnie jednak chętnych do zalesień swoich gruntów nie przybywa, głównie ze względu na inne atrakcyjne dopłaty do produkcji rolnej ze środków unijnych.

Nadleśnictwo bierze udział w tworzeniu i konsultacjach studium uwarunkowań do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin. Uczestniczy w konsultacjach dotyczących planowania przebiegu i modernizacji dróg, sieci wodociągowych, budowy linii energetycznych, lokalizacji elektrowni wiatrowych, wytyczania szlaków turystycznych.

Plan urządzenia lasu na lata 2017-2026 jest zgodny ze strategią zagospodarowania przestrzennego przedmiotowego obszaru.

1.2.1. Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

W powierzchni nadleśnictwa nie występują grunty wyłączone z produkcji leśnej.

1.2.2. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo nie posiada gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Obszar, na którym położone jest Nadleśnictwo Olecko, zgodnie z „Regionalizacją przyrodniczo-leśną Polski 2010” (Zielony, Kliczkowska 2012) leży w: Krainie Przyrodniczo-Leśnej II - Mazursko-Podlaskiej;

Mezoregionie – Pojezierza Ełckiego (II.6),

Mezoregionie – Puszczy Boreckiej (II.7),

Mezoregionie – Puszczy Rominckiej (II.8),

Mezoregionie – Pojezierza Suwalskiego (II.9).

Szczegółowy przebieg granic mezoregionów został przedstawiony w „Programie ochrony przyrody”.

1.3.2. Położenie geograficzne

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Olecko w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są między 22°8' a 23°48' długości geograficznej wschodniej oraz między 53°53' i 54°17' szerokości geograficznej północnej.

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2000) obszar nadleśnictwa zaliczony został do:

Megaregion: Niż Wschodnioeuropejski (8);

Prowincja: Niż Wschodniobałtycko-Białoruski (84);

Podprowincja: Pojezierza Wschodniobałtyckie (842);

Makroregion: Pojezierze Litewskie (842.7);

Mezoregion: Pojezierze Zachodniosuwalskie (842.72);

Mezoregion: Równina Augustowska (842.74);

Makroregion: Pojezierze Mazurskie (842.8);

Mezoregion: Wzgórza Szeskie (842.85);

Mezoregion: Pojezierze Ełckie (842.86).

1.3.3. Rzeźba terenu

Konfiguracja terenu Nadleśnictwa Olecko jest urozmaicona, ukształtowana przez zlodowacenie bałtyckie w fazach leszczyńskiej, poznańskiej i pomorskiej. Zasadniczo

dominuje teren falisty i pagórkowaty, z dużą ilością jezior rynnowych (typ krajobrazu – pagórkowaty pojezierny).

Prawie połowa Nadleśnictwa Olecko (wschodnia część obrębu Kowale Oleckie i obrębu Olecko) leży w zasięgu Pojezierza Zachodniosuwalskiego. Osią omawianego obszaru jest rynna Rospudy, wraz z towarzyszącymi jeziorami. Teren ten związany jest z pomorską fazą zlodowacenia wiślańskiego. Dominują tu pasma sandrowe (wzdłuż doliny Rospudy o szerokości 3,5-5 km) oraz doliny rzeczne (Rospuda i Lega).

Zachodnia część obrębu Kowale Oleckie i północno-zachodnia obrębu Olecko leży na wyraźnie wyodrębnionych wzniesieniach morenowych, nazywanych Wzgórzami Szeskimi lub Garbem Szeskim. Teren wznosi się tu przeciętnie na wysokość ponad 200 m n.p.m., zaś najwyższym wzniesieniem jest Szeska Góra (309 m n.p.m.). Skraj mezoregionu tworzą położone 140-180 m n.p.m. obniżenia, przez które przepływa rzeka Jarka. Wzgórze Szeskie charakteryzują się bardzo urozmaiconą formą ukształtowania terenu, dominują tu wzniesienia kemowe, zespół moren spiętrzenia i wyciśnięcia oraz moreny akumulacyjne. Przeważają na nich gleby utworzone z eluwalnych piaszczystych glin zwałowych.

Obręb Jucha I i południowa część obrębu Olecko położone jest w zasięgu Pojezierza Ełckiego. Obszar ten charakteryzuje się falistą i pagórkowatą rzeźbą terenu oraz dużą ilością jezior i rzek.

Szczegółowy opis geomorfologii obszaru nadleśnictwa znajduje się w opracowaniu: „Charakterystyka gleb i siedlisk Nadleśnictwa Olecko”, Tom I – Opis ogólny (BULiGL 2004).

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne i wodne

1.3.4.1. Warunki glebowe

Podstawowym warunkiem stworzenia właściwych podstaw do oceny warunków przyrodniczych oraz podejmowania trafnych decyzji ochronnych, hodowlanych i renaturalizacyjnych jest pełne rozpoznanie wartości przyrodniczych, a w szczególności gleb i siedlisk leśnych. Typ siedliskowy lasu zależy w dużym stopniu od rodzaju gleby. Zróżnicowanie glebowych jednostek taksonomicznych, a także zmienność typów i podtypów gleb nadleśnictwa, jest w dużej mierze funkcją właściwości skał macierzystych oraz lokalnego układu stosunków wodnych. Istotny wpływ na różnorodność gleb, a tym samym siedlisk leśnych ma ukształtowanie terenu.

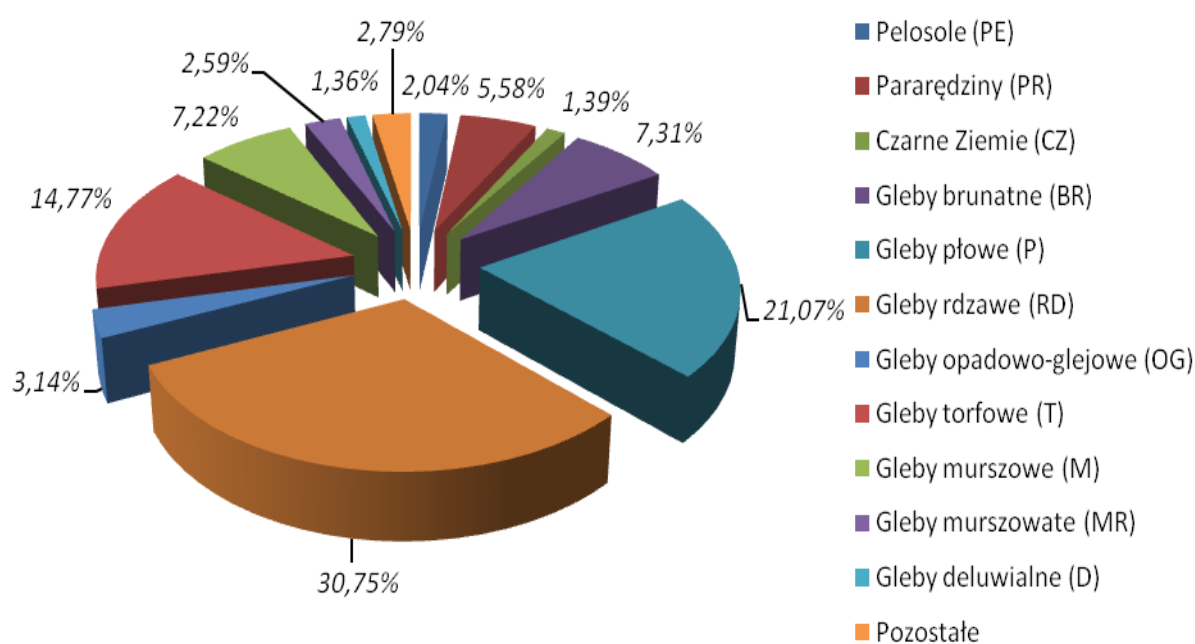
Gleby w nadleśnictwie zostały rozpoznane w trakcie prac glebowo-siedliskowych, prowadzonych w latach 2003-2004 r. W obecnym PUL klasyfikacja i opisy gleb zostały dostosowane do klasyfikacji CILP 2000.

Udział powierzchniowy i procentowy typów gleb przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Zestawienie typów gleb w nadleśnictwie

Typ gleby	Powierzchnia [ha]*	Udział [%]
1	2	3
Arenosole (AR)	91,93	0,45
Pelosole (PE)	412,96	2,04
Pararędziny (PR)	1130,79	5,58
Czarne ziemie (CZ)	280,56	1,39
Gleby brunatne (BR)	1479,94	7,31
Gleby płowe (P)	4266,32	21,07
Gleby rdzawe (RD)	6224,21	30,75
Gleby bielcowe (B)	192,84	0,95
Gleby gruntowo-glejowe (G)	115,51	0,57
Gleby opadowo-glejowe (OG)	635,24	3,14
Gleby mułowe (MŁ)	29,44	0,15
Gleby torfowe (T)	2990,71	14,77
Gleby murszowe (M)	1461,88	7,22
Gleby murszowate (MR)	524,60	2,59
Mady Rzeczne (MD)	54,19	0,27
Gleby deluwialne (D)	275,47	1,36
Gleby industrioziemne i urbanoziemne (AU)	49,23	0,24
Grunty niesklasyfikowane	30,97	0,15
Razem	20246,79	100,00

* powierzchnia według opracowania glebowo-siedliskowego

Rycina 4. Udział procentowy powierzchni typów gleb w areale gleb nadleśnictwa (wg opracowania glebowo-siedliskowego)

W trakcie prac glebowo-siedliskowych wydzielono 17 typów gleb. Dominującym typem są gleby rdzawe zajmujące 6224,21 ha (30,75% powierzchni), a w dalszej kolejności gleby płowe – 4266,32 ha (21,07%) i gleby torfowe na powierzchni 2990,71 ha (14,77%) omawianego obiektu. Szczegółowe informacje dotyczące gleb nadleśnictwa znajdują się w opracowaniu „Charakterystyka gleb i siedlisk Nadleśnictwa Olecko”, Tom I – Opis ogólny.

1.3.4.2. Warunki klimatyczne

Klimat Krainy Mazursko-Podlaskiej jest znacznie surowszy niż obszarów położonych w środkowej czy zachodniej części kraju. Wiosna jest tu późniejsza, zima bardziej mroźna, a jesień wczesna. Jednakże ukształtowanie powierzchni i różnice położenia sprawiają, że dzielnicę mazurską można podzielić na kilka subregionów klimatycznych, odpowiadających w zasadzie subregionom geomorfologicznym. Różnice te wyrażają się w stosunkach termicznych, zachmurzeniu i opadach. Region Pojezierza Mazurskiego, obejmujący północno-wschodnią część kraju, wystawiony jest na częste działanie zimnych mas powietrza arktycznego. Duży wpływ mają również zbiorniki wodne. Wyraża się to przede wszystkim w stosunkowo wysokich opadach i znacznej, bo przekraczającej 80% wilgotności względnej powietrza.

Cechą charakterystyczną klimatu Pojezierza jest ścieranie się wpływów dwóch ośrodków – oceanicznego i kontynentalnego. Masy powietrza idące znad oceanu spotykają się tu z masami znad kontynentu powodując częste i nagłe zmiany pogody. Obszar ten znajduje się pod przeważającymi wpływami klimatu kontynentalnego, łagodzonych obecnością wielu wód i lasów.

Temperatura powietrza

Według danych wieloletnich ze stacji meteorologicznej w Suwałkach z lat 2004-2015, średnie roczne i średnie temperatury miesięczne oraz średnie temperatury maksymalne i minimalne, przedstawiono w tabeli 8.

Tabela 8. Temperatura powietrza (°C) w Suwałkach w latach 2004-2015

Wartość	Miesiące												IV-IX	Średnia wieloletnia
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
średnia	-4,1	-4,7	0,6	7,6	12,2	15,6	18,5	17,4	12,8	7,1	3,1	-1,4	14,0	7,1
Maksym. średnia	-1,5	-1,7	4,7	13,4	18,1	21,1	24,1	22,7	18,1	11,1	5,6	0,7	19,6	11,4
Minim. średnia	-6,9	-8,1	-3,6	1,4	6,1	9,7	12,8	11,9	7,8	3,3	0,5	-3,7	8,3	2,6

Skrajne wartości temperatury w latach 2004-2015 osiągnęły minimum - 28,6°C (w lutym 2012) oraz maksimum 33,8°C (lipiec 2007). Na omawianym terenie występuje dość ciepłe lato o temperaturze lipca około 18,5°C oraz niezbyt mroźna zima o średniej temperaturze lutego - 4,7°C.

Usłonecznienie i zachmurzenie

Usłonecznienie (okres dopływu bezpośredniego promieniowania słonecznego do określonego miejsca wyrażony w godzinach) jest elementem bardzo zmiennym. Wykazuje duże wahania dzienne, okresowe i wieloletnie. Na analizowanym obszarze usłonecznienie jest mniejsze, niż w przeważającej części Polski. Wynosi ono 1632 godziny rocznie (w 1996 roku -1695 godzin), czyli 36% w stosunku do potencjalnego maksimum (dla stacji w Suwałkach za lata 1951-1980) i 1722 godziny w roku 2006.

Warunki termiczne oraz większe niż średnio w Polsce zachmurzenie i znaczne parowanie powodują, że liczba dni pogodnych z pełnym nasłonecznieniem jest tu dość niska, niska jest więc też ilość otrzymywanej energii słonecznej. O ile południowo-wschodnia część Polski otrzymuje przeciętnie 62-65 kcal/cm² w ciągu roku, to omawiany teren tylko 52,5-55 kcal/cm².

Zachmurzenie kształtuje się głównie pod wpływem cyrkulacji atmosferycznej i warunków fizjograficznych. Liczba dni pochmurnych wynosi 146-160, a średnie zachmurzenie kształtuje się na poziomie 7,7 stopnia pokrycia nieba zimą, 6,2 wiosną, 6,0 latem i około 6,9 jesienią.

W porównaniu z resztą kraju, w Regionie Mazursko-Podlaskim występują maksymalne liczby dni ze wszystkimi typami pogody mroźnej i jednocześnie pochmurnej lub z dużym zachmurzeniem nieba (Woś 1999).

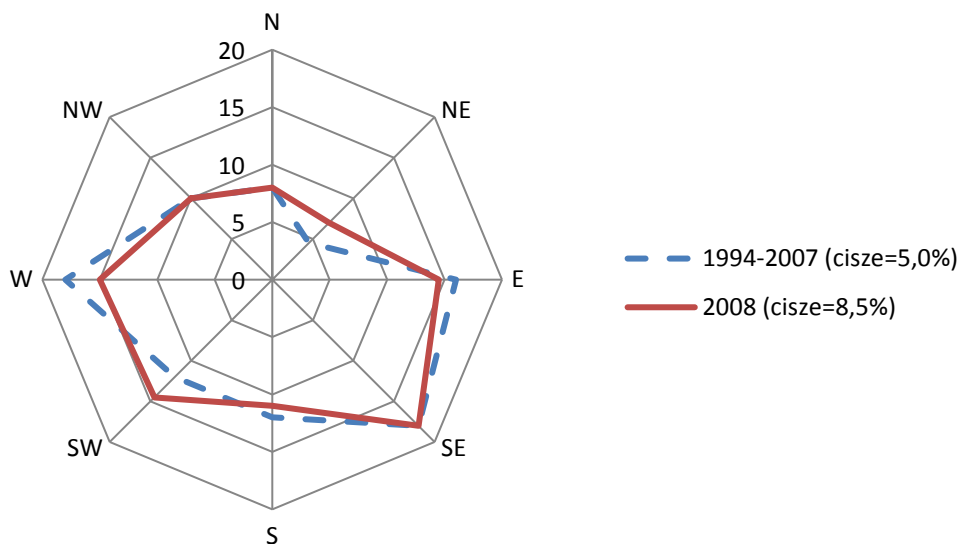
Wiatry

Ważnym elementem klimatu jest wiatr, wyrażany przede wszystkim przeważającym kierunkiem i prędkością. Pomiar anemometryczny w rejonie Stacji Bazowej Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego w Suwałkach w 2008 roku wykazały, że najczęściej występowały wiatry z kierunków południowo-wschodniego i zachodniego. Z porównania kształtu róży wiatru dla roku 2008 i wielolecia 1994-2007 widać różnice – wyraźnie zwiększył się w 2008 r. udział wiatrów z kierunku południowo-zachodniego i północno-wschodniego, a zmniejszył – z kierunku wschodniego i zachodniego.

Średnia prędkość wiatru w Suwałkach wyniosła 13,4 km/h. Minimum średniej miesięcznej prędkości wiatru przypada na lipiec, a maksimum na styczeń. Prędkości wiatru w poszczególnych miesiącach w okresie wieloletnim na stacji w Suwałkach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Średnia prędkość wiatru w km/h w Suwałkach w latach 2004-2015

Wartość	Miesiące												Średnia wieloletnia
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
średnia	15,2	14,5	14,9	13,2	13,3	12,5	11,2	11,7	12,2	13,1	14,4	14,8	13,4

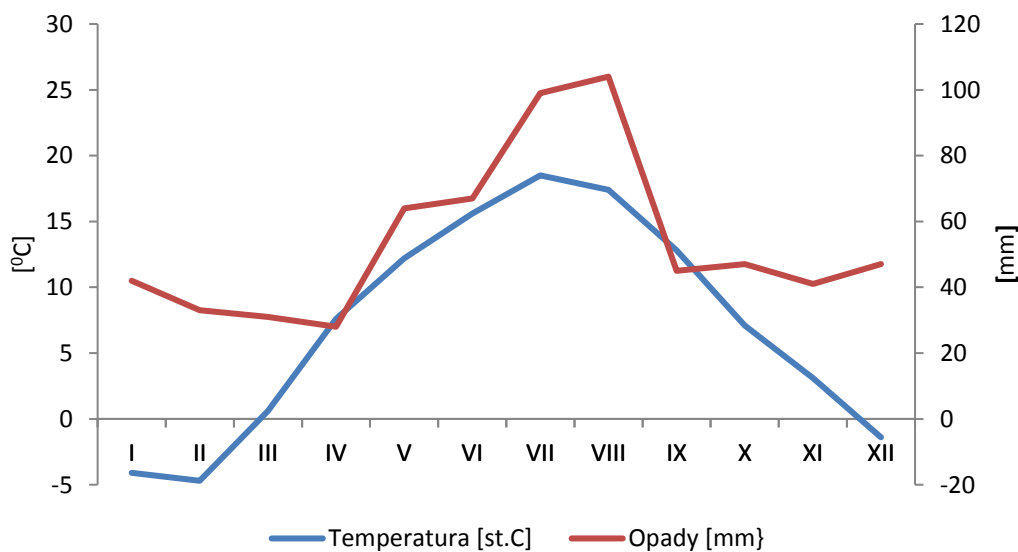
Rycina 5. Róża 8-kierunkowa wiatru w latach 1994-2008

Opady atmosferyczne

Średnia suma opadów atmosferycznych w latach 2004 - 2015 wyniosła 648 mm. Opady przeważają w okresie ciepłym (maj-sierpień), stanowiąc 52% sumy rocznej. Maksimum, przypada na miesiące letnie (lipiec-sierpień), minimum na kwiecień.

Tabela 10. Średnie miesięczne i roczne sumy opadów [mm] dla stacji w Suwałkach (2004-2015)

Wartość	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma w okresie wegetacyjnym V-IX	Suma w roku
Średnia	42	33	31	28	64	67	99	104	45	47	41	47	379	648

Rycina 6. Charakterystyka warunków klimatycznych dla stacji w Suwałkach w latach 2004-2015

Na podstawie danych ze stacji meteorologicznej w Suwałkach stwierdzono, że w latach 2004-2015 ilość dni z deszczem wyniosła maksymalnie 187 w roku 2012, a minimalnie 137 w roku 2006.

Wilgotność powietrza

Wilgotność powietrza najczęściej przedstawiamy za pomocą wilgotności względnej, wyrażonej w procentach. Jest to stosunek aktualnej prężności pary wodnej do maksymalnej prężności pary wodnej w danej temperaturze.

Na podstawie danych wieloletnich ze stacji meteorologicznych w Suwałkach z lat 2004-2015 można uznać, że wilgotność względna w regionie nadleśnictwa jest duża.

Tabela 11. Średnia miesięczna wilgotność (w %) w Suwałkach w latach 2004-2015

Wartość	Miesiące												Średnia wieloletnia
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Średnia	91,2	88,6	81,7	65,9	69,8	72,0	73,7	77,2	81,2	87,0	92,8	93,5	81,2

Pokrywa śnieżna

Szkodliwość niskich temperatur występujących w czasie zimy łagodzą na omawianym terenie znaczne opady śnieżne. Śnieg chroni rośliny przed wymarzaniem, a topniejąc na wiosnę dostarcza wilgoci niezbędnej dla roślinności. Grubość pokrywy śnieżnej osiąga przeciętnie 10-15 cm, podczas gdy na zachodzie Polski nie przekracza 5 cm. Okres jej zalegania powiązany jest ściśle z opadami śniegu.

Tabela 12. Ilość dni z opadami śniegu dla stacji w Suwałkach w latach 2004-2012

Lata	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2004-2012
Suwałki	72	-	53	53	52	79	80	55	75	65

Na stacji meteorologicznej w Suwałkach stwierdzono, że w latach 2004-2012 ilość dni z opadami śniegu wyniosła maksymalnie 80 w roku 2010, a minimalnie 52 w roku 2008, średnia ilość dni z opadami śniegu w latach 2004-2012 wyniosła 65 dni.

Topoklimat obszarów leśnych

Podstawowym czynnikiem kształtującym klimat wnętrza lasu jest stopień zwarcia koron, które w znacznej mierze pochłaniają energię słoneczną oraz rodzaj podłoża, na którym rośnie las.

Zwarta szata roślinna w dzień hamuje dopływ energii słonecznej do powierzchni gruntu, a w nocy wypromieniowanie ciepła. Roślinność stanowi źródło pary wodnej, która w wyniku procesu ewapotranspiracji przechodzi do powietrza atmosferycznego. Swoisty klimat miejscowy wytwarzają kompleksy leśne. Las cechuje większa, niż tereny przyległe, wilgotność powietrza, a także hamuje swobodny przepływ powietrza (Woś 1999).

Pod względem termicznym wewnątrz lasu jest w lecie chłodniejsze, zimą - cieplejsze niż teren otwarty. W związku z tym las wiosną i jesienią zmniejsza częstość przymrozków, wpływa również na wzrost wilgotności powietrza w warstwie przygruntowej. Stosunkowo duży kontynentalizm klimatu powoduje, że zagrożenie przymrozkami późnymi nie jest tak poważne, jak na obszarach o bardziej morskim klimacie. Rodzaj i rozmiar szkód spowodowanych przez mróz zależy od terminu jego wystąpienia i od temperatury. Przy spadkach temperatury poniżej -10°C w okresie zimowym mogą wystąpić uszkodzenia igieł. Należy pamiętać, iż liczba dni mroźnych i bardzo mroźnych (temperatury poniżej 0°C i -10°C) w lesie jest nieco większa. Temperatury przygruntowej warstwy powietrza, które przekraczają 50°C , występują stosunkowo rzadko. Niższa temperatura w lesie i mniejsza prędkość wiatru powoduje, że parowanie wody jest w nim mniejsze niż na otwartym polu. Zwarty kompleks leśny modyfikuje prędkość i kierunek wiatru. Hamuje on w swym wnętrzu poziomy ruch powietrza, wzmacnia zaś ponad koronami drzew. Uważa się również, że powierzchnie leśne wpływają na zwiększenie opadów w najbliższej okolicy. Wokół lasu, na jego brzegu, powstaje specyficzny mikroklimat, zależny od położenia ściany drzew w stosunku do stron świata i przeważających kierunkach napływu mas powietrza.

1.3.4.3. Warunki wodne

Obszar Nadleśnictwa Olecko leży na terenie trzech zlewni II rzędu: Narwi, Pregoły i Czarnej Hańczy. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Olecko istnieją duże odkryte zbiorniki wodne (jeziora: Rospuda, Garbaś, Mieruńskie Wielkie i Oleckie Wielkie). W obszarze rynnowym, szczególnie rzeki Rospudy występuje szereg mniejszych, rynnowych jezior. Prócz jezior na całym obszarze występują małe, nierównomiernie rozrzucone zbiorniki wodne.

Rozpoznane i wykorzystywane zasoby wód podziemnych związane są z utworami czwartorzędowymi (Górniak 1999). W zwięzłych, bądź luźnych, skałach polodowcowych można wydzielić kilka poziomów wodonośnych, odpowiadających cyklom sedymentacyjnym. Wspólną cechą wód podziemnych regionu jest ich porowy charakter, czyli wody występują w przestrzeniach między ziarnami budującymi skały. Ich poziom utrzymuje się dzięki infiltracji wód opadowych. (Górniak 1999).

Woda gruntowa zalegająca płytko (do 0,5 m), tzw. woda zaskórna i woda zastojowa powierzchniowa gromadząca się wiosną i latem na powierzchniach trudnoprzepuszczalnych gleb ma negatywny wpływ na wzrost i rozwój drzewostanów. Wody właściwe (na głębokości poniżej 0,5 m) i wody zastojowe zwykle (głębokość uzależniona od głębokości zalegania poziomów nieprzepuszczalnych) mają korzystny wpływ na rozwój drzew.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych

W załącznikach do opisu ogólnego oraz w tomie II zamieszczone zostały:

- **tabela nr II** - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,

- **tabela nr IV** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- **tabela nr Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- **tabela nr Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w nadleśnictwie.

Zasadniczymi elementami typologicznymi mającymi wpływ na przestrzenny i ilościowy układ siedlisk w Nadleśnictwie Olecko są: rzeźba terenu i utwory geologiczne, typ próchnicy, stosunki wilgotnościowe oraz chemiczne i fizyko-chemiczne właściwości gleb. Z elementami tymi ściśle związana jest szata roślinna, zwłaszcza runo i gatunki lasotwórcze. Ukształtowanie terenu oraz zasięg poszczególnych utworów geologicznych ściśle warunkują układ siedlisk leśnych. Poziom i charakter wody gruntowej był podstawą do wyróżnienia trzech zasadniczych szeregów wilgotnościowych siedlisk: świeżych, wilgotnych, bagiennych i ich wariantów.

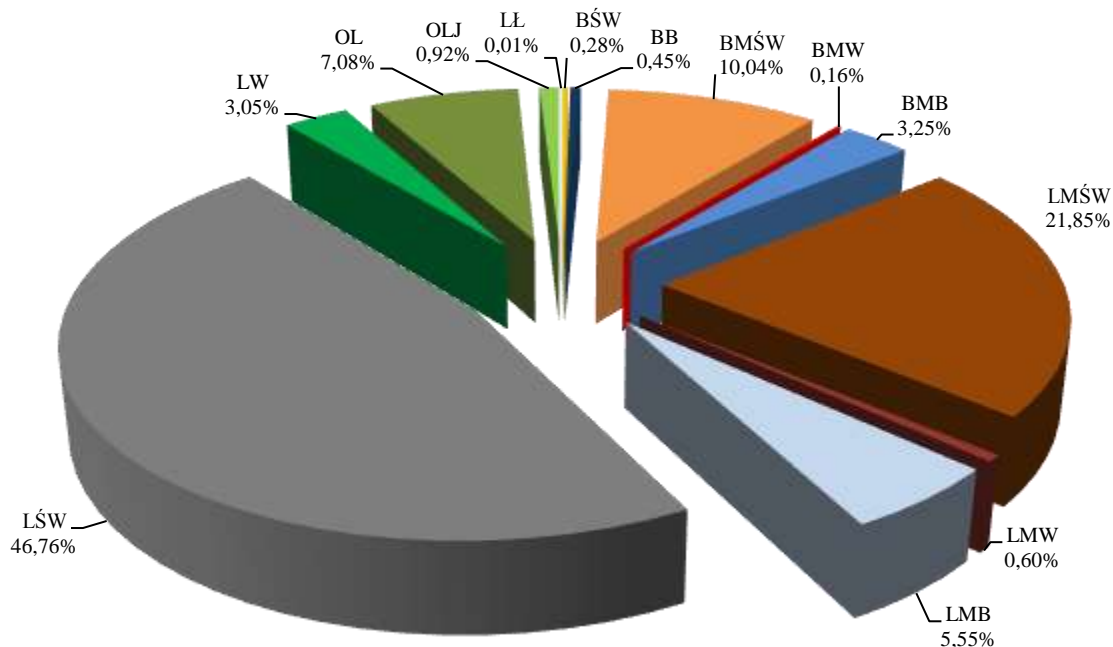
Podstawową jednostką klasyfikacyjną siedlisk jest siedliskowy typ lasu, rozumiany jako typ ekosystemu leśnego, obejmujący fragmenty lasu o zbliżonej żyzności i zdolności produkcyjnej. W szczegółowym charakteryzowaniu warunków siedliskowych w nadleśnictwie uwzględniono warianty uwilgotnienia siedlisk, rodzaje glebowe siedlisk oraz aktualny stan siedliska. Warianty uwilgotnienia siedlisk ustalono na podstawie stopni występowania wody gruntowej (g1-g7) lub opadowo-glejowej (og1-og6). Aktualny stan siedliska, określający aktualny stan żyzności i produktywności siedliska, uwzględnia się w celu wyróżnienia siedlisk odbiegających od stanu naturalnego.

W trakcie prac taksacyjnych V rewizji PUL przyjmowano siedliskowe typy lasu na podstawie opracowania glebowo-siedliskowego, kierując się zasadą, że w wyłączeniu drzewostanowym przyjmowano typ o największym udziale powierzchniowym. Poniższe zestawienie i powiązane z nim ryciny pokazują powierzchnię leśną i udział poszczególnych siedliskowych typów lasu w poszczególnych obrębach leśnych i w nadleśnictwie.

Tabela 13. Zestawienie siedliskowych typów lasu w powierzchni leśnej Nadleśnictwie Olecko

Typ siedliskowy lasu	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bśw	49,07	1,30	0,75	0,01	0,00	0,00	49,82	0,28
Bb	9,92	0,26	23,71	0,34	48,34	0,66	81,97	0,45
BMśw	999,62	26,46	101,76	1,48	708,83	9,63	1810,21	10,04
BMw	10,93	0,29	6,01	0,09	11,55	0,16	28,49	0,16
BMb	151,98	4,02	142,33	2,07	290,89	3,95	585,20	3,25
LMśw	1016,50	26,90	945,22	13,72	1978,15	26,87	3939,87	21,85
LMw	35,37	0,94	22,76	0,33	50,00	0,68	108,13	0,60
LMb	256,56	6,79	307,34	4,46	436,11	5,92	1000,01	5,55
Lśw	793,50	21,00	4712,75	68,40	2925,17	39,74	8431,42	46,76
Lw	61,60	1,63	271,08	3,93	217,54	2,96	550,22	3,05
OI	363,10	9,61	287,48	4,17	625,39	8,50	1275,97	7,08
OIJ	30,18	0,80	67,28	0,98	68,76	0,93	166,22	0,92

Typ siedliskowy lasu	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Lł	0,00	0,00	1,16	0,02	0,00	0,00	1,16	0,01
Ogółem	3778,33	100,00	6889,63	100,00	7360,73	100,00	18028,69	100,00

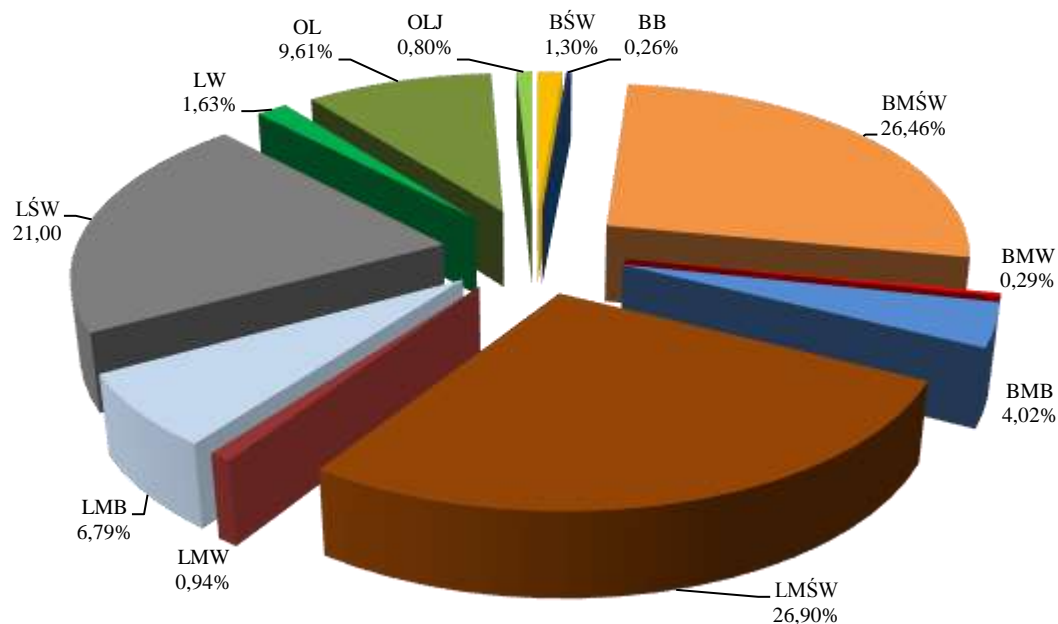
Rycina 7. Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Olecko

Dominującymi typami siedliskowymi lasu w Nadleśnictwie Olecko są: Lśw (46,76% powierzchni leśnej) i LMśw (21,85%). W siatce siedlisk omawianego obiektu nie występują: Bs (najuboższe nizinne siedlisko leśne) oraz Bw, ujęte w odrębne wydzielania.

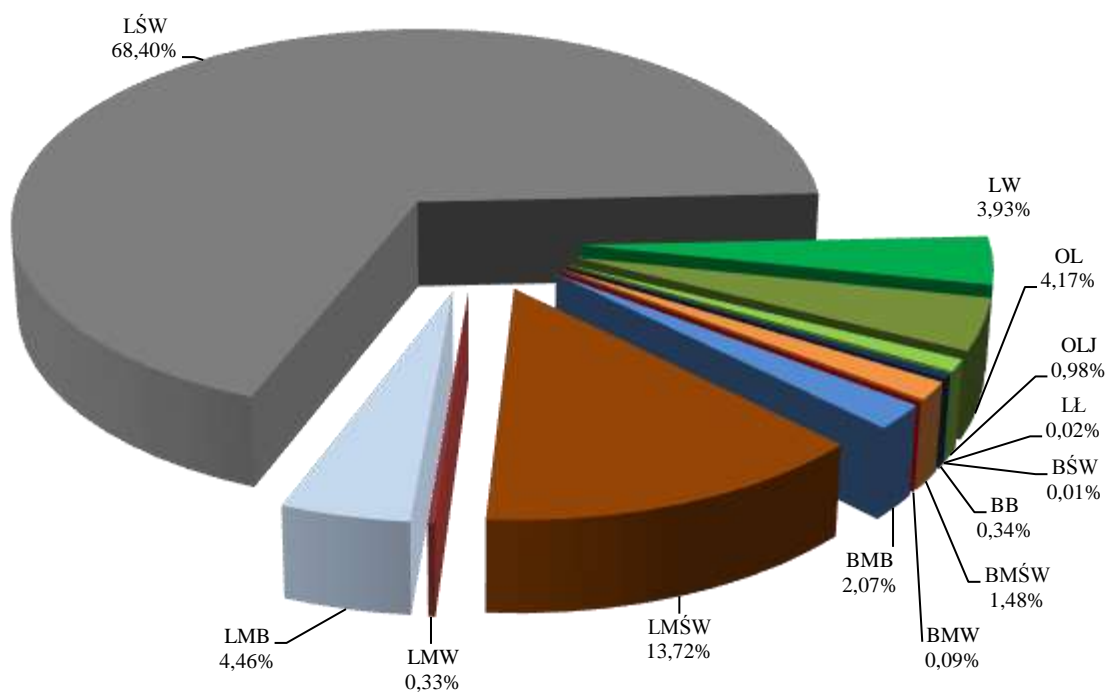
Tabela 14. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych

Grupy żyźnościowe siedlisk	Jedn.	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem
		Suche	Świeże	wilgotne	Bagienne	Zalewowe	
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory	ha	-	49,82	-	81,97	-	131,79
Bory mieszane		-	1810,21	28,49	585,20	-	2423,90
Lasy mieszane		-	3939,87	108,13	1000,01	-	5048,01
Lasy		-	8431,42	550,22	1275,97	167,38	10424,99
Ogółem		-	14231,32	686,84	2943,15	167,38	18028,69

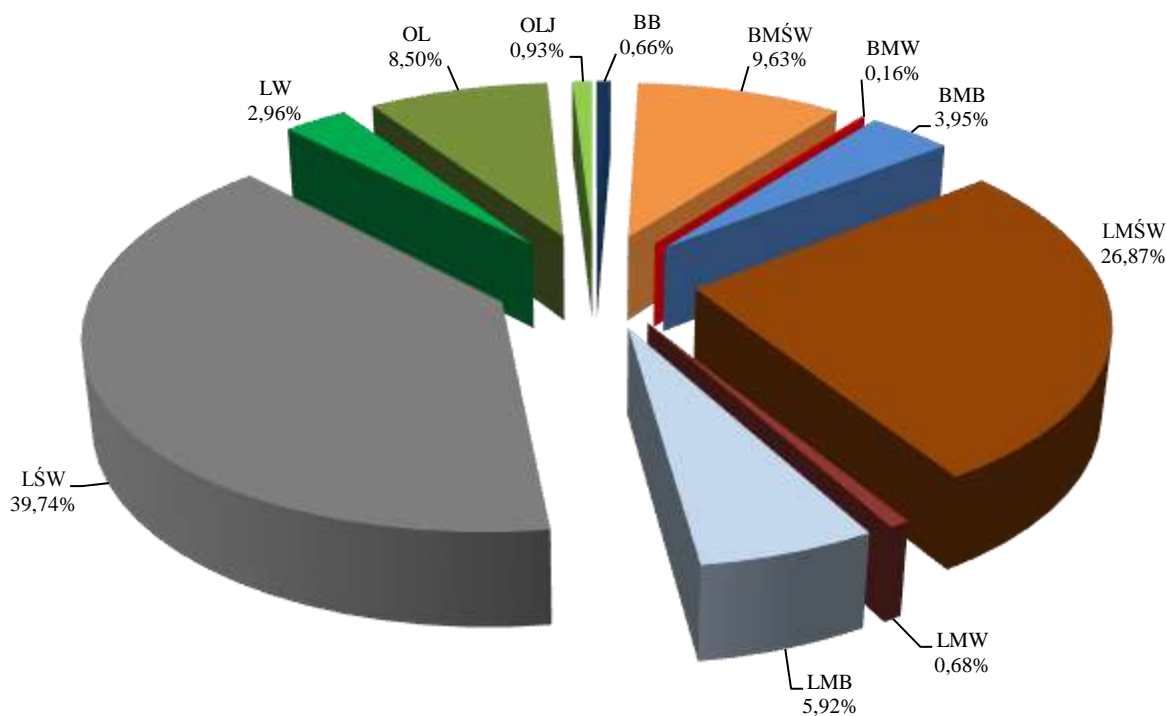
Pod względem troficznym (żyźnościowym) w nadleśnictwie dominują lasy (57,8% powierzchni leśnej). Najmniej, bo tylko 0,7% jest borów. Jeżeli przyjmiemy za kryterium strukturę wilgotnościową, to zdecydowanie przeważają siedliska świeże (78,9% powierzchni leśnej). Najmniej, bo 3,8% jest siedlisk wilgotnych, a siedliska suche nie występują.

Rycina 8. Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu w obrębie Jucha I

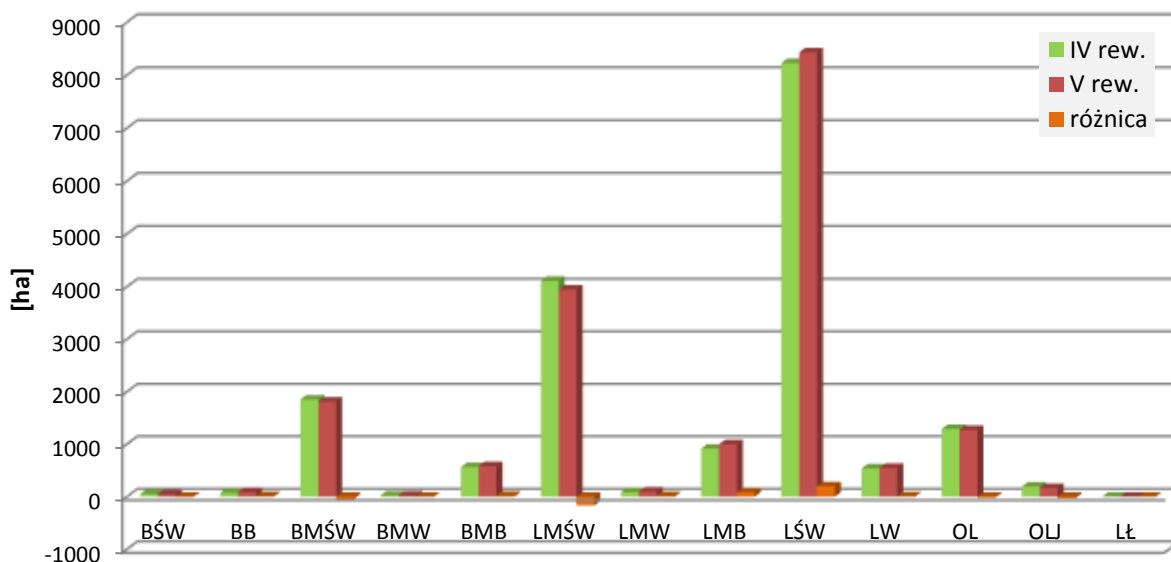

Rycina 9. Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu w obrębie Kowale Oleckie

Rycina 10. Udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu w obrębie Olecko

W stosunku do poprzedniej rewizji PUL nastąpiły nieistotne różnice powierzchni STL wynikające z korekty granic wydzieleń oraz zmian w powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Rycina 11. Zmiany powierzchni siedliskowych typów lasu między IV i V rewizją PUL

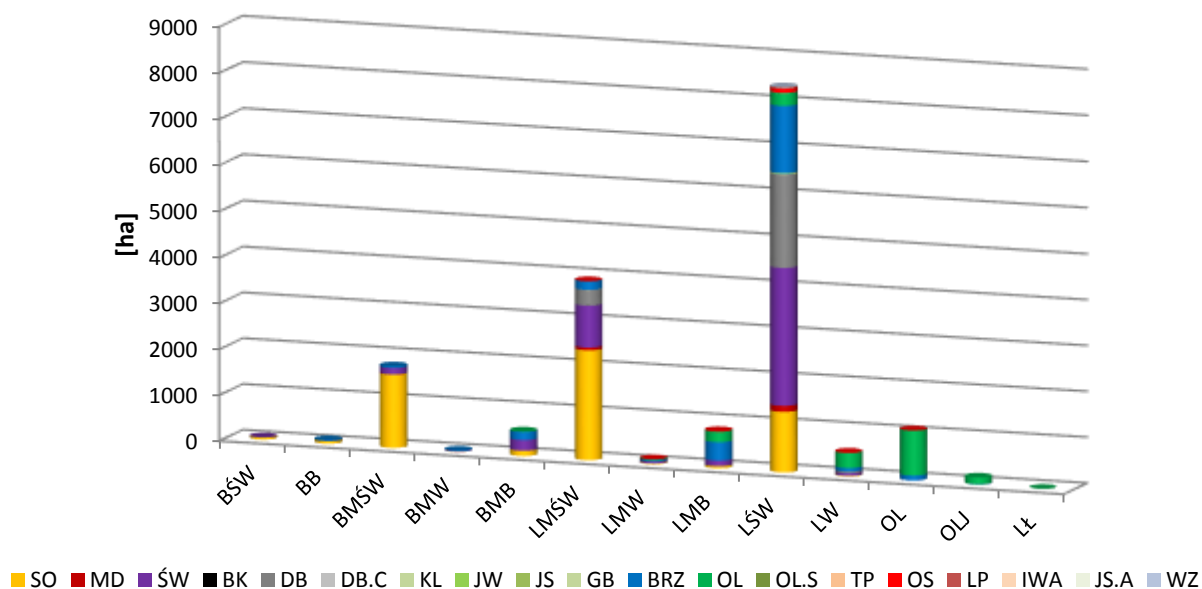
Dane o aktualnym stanie siedlisk leśnych (po pracach urządzeniowych) przedstawiają się następująco:

- 6,52% siedlisk jest w stanie naturalnym,
- 56,55% siedlisk jest w stanie zbliżonym do naturalnego,
- 36,67% siedlisk jest zniekształconych,
- 0,25% siedlisk jest silnie zniekształconych,
- 0,01% siedlisk jest zdegradowanych.

Na zniekształcenia siedlisk leśnych w nadleśnictwie największy wpływ ma występowanie drzewostanów na gruntach porolnych oraz wtórne zabagnienie siedlisk wilgotnych, bagiennych i łągowych spowodowane działalnością bobrów.

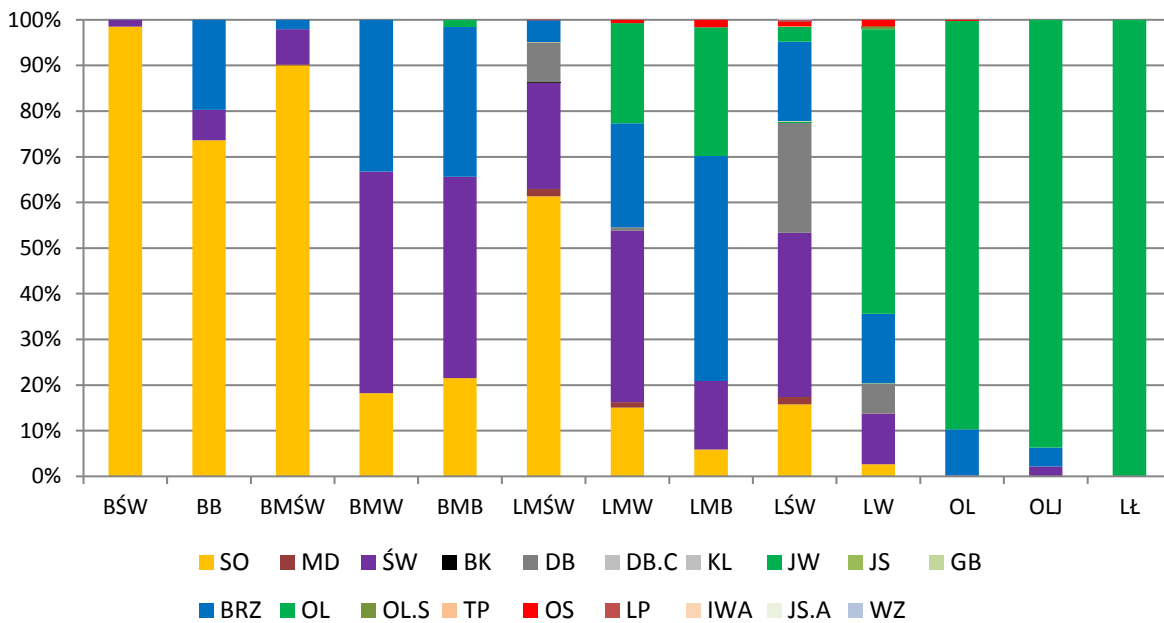
Udział gatunków panujących w drzewostanach w poszczególnych typach siedliskowych lasu dla obrębów leśnych i nadleśnictwa na powierzchni leśnej zalesionej przedstawia tabela 15 i powiązane z nią ryciny, zamieszczone poniżej i na następnych stronach (na podstawie tabeli II IUL).

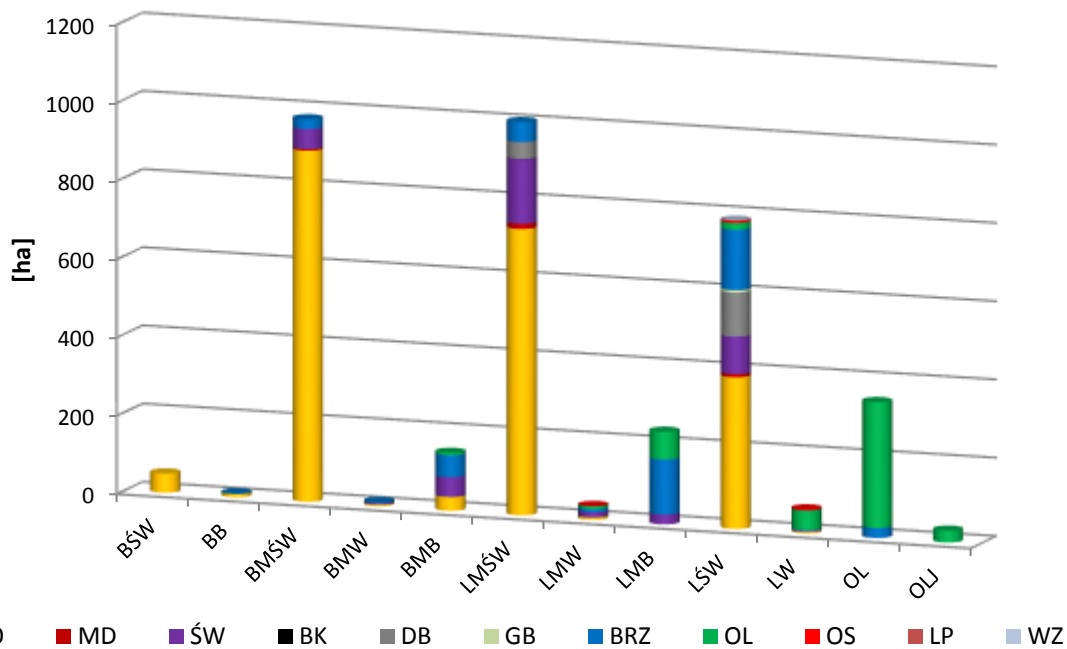
Rycina 12. Udział powierzchniowy gatunków panujących w STL Nadleśnictwa Olecko

W Nadleśnictwie Olecko największą powierzchnię zajmują drzewostany z panującą sosną. Gatunek ten dominuje na siedliskach borowych, boru mieszanego świeżego, przeważa na siedlisku lasu mieszanego świeżego, a nawet zaznacza wyraźnie swój udział na lesie świeżym. Świerk przeważa na lesie świeżym, na którym znaczący udział mają także dąb i brzoza. Siedliska lasu wilgotnego, olsu, olsu jesionowego i lasu łągowego opanowane są natomiast przez olszę.

Na gruntach zalesionych nadleśnictwa, na terenie obrębu Kowale Oleckie, oprócz drzewostanów występują również dwa wydzielenia będące plantacjami leśnych drzew szybkorosnących z panującą topolą, o łącznej powierzchni 1,20 ha.

Rycina 13. Udział procentowy gatunków panujących w STL Nadleśnictwa Olecko

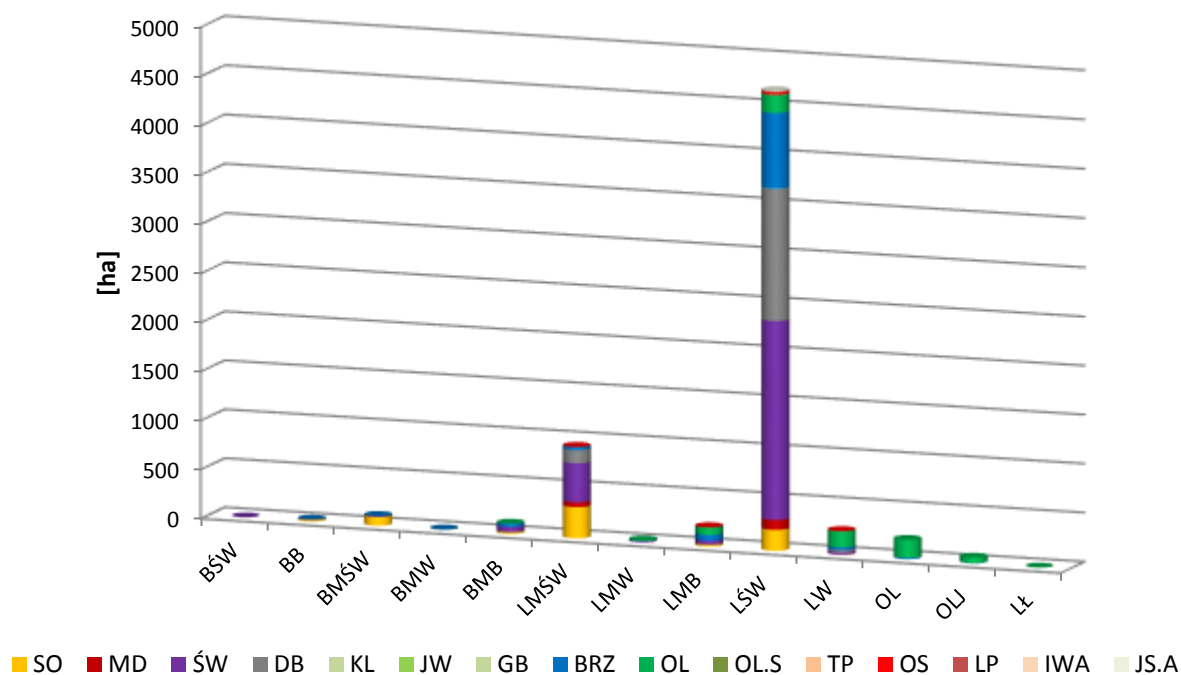

Rycina 14. Udział powierzchniowy gatunków panujących w STL obrębu Jucha I

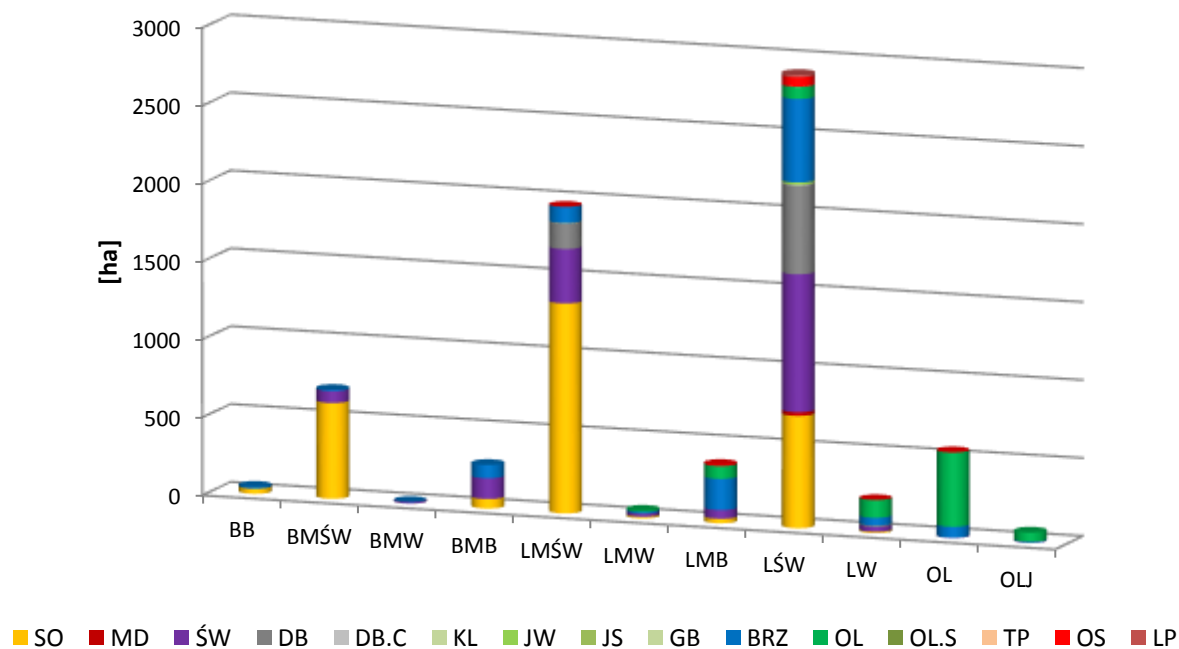
Tabela 15. Powierzchnia i udział gatunków panujących w siedliskowych typach lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)

STL	SO	MD	ŚW	BK	DB	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	TP	OS	LP	IWA	JS.A	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Obręb Jucha I																				
BŚW	49,07																			49,07
BB	8,19											1,73								9,92
BMŚW	897,61	3,98	51,66									24,86								978,11
BMW	4,09		3,76									3,08								10,93
BMB	35,35		50,64									55,95	6,29							148,23
LMŚW	732,01	13,47	165,04	0,66	42,69							51,44								1005,31
LMW	5,89		13,18									7,58	7,91			0,81				35,37
LMB			25,09									141,05	70,59							236,73
LŚW	387,51	8,09	95,84		112,29				0,08		6,32	154,59	17,13			5,77	0,24			787,86
LW	3,05		1,66		3,05							1,38	49,43			3,03				61,60
OL												25,34	321,97							347,31
OLJ													30,18							30,18
Razem	2122,77	25,54	406,87	0,66	158,03				0,08		6,32	467,00	503,50			9,61	0,24			3700,62
%	57,36	0,69	10,99	0,02	4,27				0,00		0,17	12,62	13,61			0,26	0,01			100,00
Obręb Kowale Oleckie																				
BŚW			0,75																	0,75
BB	15,81		4,40									0,63								20,84
BMŚW	88,73		9,29									2,76								100,78
BMW	0,92											5,09								6,01
BMB	18,88		52,60									33,58	2,22							107,28
LMŚW	317,68	48,84	399,83		133,78							32,02				2,37				934,52
LMW		1,28	7,44		0,90							5,42	6,94							21,98
LMB	19,37		39,68									60,55	76,32			4,88				200,80
LŚW	214,47	101,25	2029,95		1336,79		1,07	1,09			2,03	771,40	180,91		2,22	23,28	10,83	0,19	3,71	4679,19
LW	2,29		23,79		24,32							27,85	161,78	2,73		3,78				246,54
OL												15,18	182,42							197,60
OLJ			0,37									1,69	57,85							59,91
LŁ													1,16							1,16
Razem	678,15	151,37	2568,10		1495,79		1,07	1,09			2,03	956,17	669,60	2,73	2,22	34,31	10,83	0,19	3,71	6577,36
%	10,31	2,30	39,05		22,74		0,02	0,02			0,03	14,54	10,18	0,04	0,03	0,52	0,16	0,00	0,06	100,00

STL	SO	MD	ŚW	BK	DB	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	TP	OS	LP	IWA	JS.A	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Obręb Olecko																				
BB	32,55		0,67									12,81								46,03
BMŚW	614,15		76,45									8,59								699,19
BMW	0,19		10,05									1,31								11,55
BMB	61,13		133,14									86,45								280,72
LMŚW	1347,69		349,15		165,13						1,99	103,75				1,30				1969,01
LMW	10,27		19,63									11,43	8,67							50,00
LMB	28,63		57,19									199,16	82,33			8,17				375,48
LŚW	720,79	23,54	884,51		569,42	3,64	0,94	12,75		2,83	0,18	535,30	77,46		0,96	60,15	15,86			2908,33
LW	8,53		32,17		6,93					0,78		49,96	113,91	0,73		0,56				213,57
OL			2,39									70,01	476,33			2,79				551,52
OLJ			3,01									4,82	59,51							67,34
Razem	2823,93	23,54	1568,36		741,48	3,64	0,94	12,75		3,61	2,17	1083,59	818,21	0,73	0,96	72,97	15,86			7172,74
%	39,36	0,33	21,87		10,34	0,05	0,01	0,18		0,05	0,03	15,11	11,41	0,01	0,01	1,02	0,22			100,00
Nadleśnictwo Olecko																				
BŚW	49,07		0,75																	49,82
BB	56,55		5,07									15,17								76,79
BMŚW	1600,49	3,98	137,40									36,21								1778,08
BMW	5,20		13,81									9,48								28,49
BMB	115,36		236,38									175,98	8,51							536,23
LMŚW	2397,38	62,31	914,02	0,66	341,60						1,99	187,21				3,67				3908,84
LMW	16,16	1,28	40,25		0,90							24,43	23,52			0,81				107,35
LMB	48,00		121,96									400,76	229,24			13,05				813,01
LŚW	1322,77	132,88	3010,30		2018,50	3,64	2,01	13,84	0,08	2,83	8,53	1461,29	275,50		3,18	89,20	26,93	0,19	3,71	8375,38
LW	13,87		57,62		34,30					0,78		79,19	325,12	3,46		7,37				521,71
OL			2,39									110,53	980,72			2,79				1096,43
OLJ			3,38									6,51	147,54							157,43
LL													1,16							1,16
Razem	5624,85	200,45	4543,33	0,66	2395,30	3,64	2,01	13,84	0,08	3,61	10,52	2506,76	1991,31	3,46	3,18	116,89	26,93	0,19	3,71	17450,72
%	32,24	1,15	26,04	0,00	13,73	0,02	0,01	0,08	0,00	0,02	0,06	14,36	11,41	0,02	0,02	0,67	0,15	0,00	0,02	100,00

Rycina 15. Udział powierzchniowy gatunków panujących w STL obrębu Kowale Oleckie

Rycina 16. Udział powierzchniowy gatunków panujących w STL obrębu Olecko

Dla pełniejszego zobrazowania charakterystyki przyrodniczej nadleśnictwa poniżej przedstawiono powierzchniowy udział gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (na podstawie tabeli Va).

Tabela 16. Zestawienie powierzchni wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)

Gatunki rzeczywiste	Siedliskowy typ lasu													Razem	
	BŚW	BB	BMŚW	BMW	BMB	LMŚW	LMW	LMB	LŚW	LW	OL	OLJ	LL		
	ha														%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
SO	45,95	46,19	1209,72	4,00	126,85	1964,04	15,00	37,43	1177,41	13,92	3,33	0,34		4644,18	26,61
SO.WE									0,37					0,37	0,00
MD			16,80			71,83	1,34	0,35	240,57	2,45	0,66			334,00	1,91
ŚW	2,94	5,51	439,29	13,14	241,84	1046,44	35,26	165,35	2749,25	76,60	55,43	11,27		4842,32	27,76
BK						0,66			0,41					1,07	0,01
DB			23,57		1,84	482,50	7,31	6,20	2007,89	49,88	6,82	2,38		2588,39	14,83
DB.C						3,97			6,15					6,15	0,04
KL			0,20				0,05		18,96	0,14				23,32	0,13
JW						2,04			23,71	0,29	0,12	0,17		26,33	0,15
WZ			0,12			6,02		0,79	11,99	1,11	0,29	0,05		20,37	0,12
JS						0,36		1,86	44,87	6,18	1,85	3,07		58,19	0,33
GB			1,77			4,85	0,17	0,85	61,29	1,97	0,08			70,98	0,41
BRZ	0,93	24,37	77,57	11,00	145,45	246,51	20,68	353,97	1181,99	68,40	177,26	13,30		2321,43	13,30
OL		0,72	4,19	0,35	18,88	41,71	26,20	226,98	613,06	280,56	837,16	125,14	1,16	2176,11	12,47
OLS						0,44	0,13	0,27	2,48	4,24	5,79	1,64		14,99	0,09
CZR											0,06			0,06	0,00
TP							0,07		2,33		0,36			2,76	0,02
OS			0,57		1,37	13,48	0,77	17,79	128,32	12,83	7,08			182,21	1,04
WB							0,16		0,48			0,07		0,71	0,00
LP			4,28			23,98	0,21	1,17	100,82	3,14	0,14			133,74	0,77
IWA									0,43					0,43	0,00
JS.A									2,60					2,60	0,01
Razem	49,82	76,79	1778,08	28,49	536,23	3908,83	107,35	813,01	8375,38	521,71	1096,43	157,43	1,16	17450,71*	100,00

* powierzchnia podana w tabeli różni się o 1 ar od powierzchni z innych tabel budowanych na podstawie udziałów gatunków panujących z powodu zaokrągleń do ara udziałów gatunków rzeczywistych w tabeli Va

Drzewostany Nadleśnictwa Olecko tworzą 22 gatunki rzeczywiste, wśród których największe znaczenie mają: świerk, sosna, dąb, brzoza i olsza.

Na terenie Nadleśnictwa Olecko :

- brak jest glebowych powierzchni wzorcowych,
- drzewostany na gruntach porolnych zajmują powierzchnię 4273,84 ha, w tym w obrębie Jucha I na powierzchni 945,89 ha, w obrębie Kowale Oleckie na powierzchni 1567,60 ha i w obrębie Olecko na powierzchni 1760,35 ha,
- brak jest drzewostanów rosnących na glebach po rekultywacji.

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Stref uszkodzeń lasu nie określono z uwagi na brak odpowiedniej metodyki. Zgodnie z § 25 ust.13 „Instrukcji zarządzania lasu” z 2012 roku do czasu opracowania odpowiedniej metodyki nie zamieszcza się w planie urządzenia lasu informacji o zasięgu tych stref i nie stosuje się redukcji spodziewanego przyrostu bieżącego w poszczególnych strefach. W związku z tym w planie urządzenia lasu nie zamieszcza się tabeli VII „Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących” oraz tabeli VIIIb „Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany”, a w tabeli VIIIa nie wyszczególnia się stref uszkodzenia.

1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno-Gospodarczej przyjęto następujące typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Tabela nr 17. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw [%]
Siedliska świeże		
Bśw1	So	So 90; Brz 10
Bśw2	So	So 80; Św 10; Brz 10
BMśw1	Św-So	So 60; Św 30; Db + Brz + inne 10
BMśw2	So-Św	Św 40; So 40; Db + Brz + inne 20
LMśw1	Db-So	So 40; Db 30; Św 10; Lp+Kl+Gb 10; Brz + inne 10
LMśw2	So-Św-Db	Db 30; Św 30; So 20; Gb+Lp+Kl 10; Brz + inne 10
Lśw1	Lp-Św-Db	Db 40; Św 30; Lp+Gb 20; Kl+Brz + inne 10
Lśw2	Św-Lp-Db	Db 30; Lp+Kl 30; Św 20; Js+Wz 10; Gb + Brz + inne 10
Siedliska wilgotne		
BMw1	So-Św	Św 50; So 30; Db 10; Brz + inne 10
BMw2	Brz-So-Św	Św 50; So 20; Brz+Os 20; Db+Ol 10
LMw1	So-Db-Św	Św 30; Db 30; So 20; Ol 10; Gb + Brz +Os+Kl 10
LMw2	Ol-Db-Św	Św 40; Db 20, Ol 20; So 10;Gb +Brz+Os + inne 10
Lw1	Ol-Js-Db	Db 40, Js+Wz 20, Ol 20; Św 10; Gb+ Lp +Kl + inne 10
Lw2	Db-Js-Ol	Ol 30; Js+Wz 30; Db 20; Św 10; Kl +Lp +Gb+Brz+Os 10
Siedliska bagienne		
Bb1	So	So 80; Brzom 10; Św 10
Bb2+3	So	So 90; Brzom 10
BMb1	So-Św	Św 50; So 30; Brz10; Ol + Os 10
BMb2	So-Św	Św 60; So 30; Brz + Ol 10

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw [%]
BMb2+3	Brz	Brz 90; So + Ol 10
LMb1+2	Św-Ol	Ol 50; Św 40; Js + Brz + inne 10
LMb2	Brz-Ol-Św	Św 40; Ol 30; Brz20; So 10
LMb2+3	Ol-So-Brz	Brz 50; So 30; Ol 20
O11	Ol	Ol 70; Brz 10; Js + Wz 10; Św 10
O12	Ol	Ol 80; Brz10; Św 10
O13	Ol	Ol 90; Brz+Wb 10
O1J1	Ol-Js	Js 40; Ol 40; Db+Wz+Kl 10; Św+ inne 10
O1J2+3	Js-Ol	Ol 60; Js 30; Św + Brz + inne 10
L1+2	Wz-Js-Db	Db 40; Js 20; Wz 20; Ol 10; Lp+Gb +Brz+Kl 10

Orientacyjne składy gatunkowe upraw określają ramowe zasady kształtowania składu gatunkowego odnowień w danych typach siedliskowych lasu. Skład gatunkowy każdej konkretnej uprawy powinien być projektowany indywidualnie, z uwzględnieniem lokalnych warunków glebowo-siedliskowych, między innymi takich jak: ukształtowanie terenu, zróżnicowanie warunków wilgotnościowych i występujące mikrosiedliska. W związku z tym, w podanych na stronie poprzedniej, orientacyjnych składach gatunkowych dopuszczalna jest tolerancja udziału dla poszczególnych gatunków lasotwórczych:

- w udziale poszczególnych gatunków głównych w granicach +/- 20%,
- w łącznym udziale gatunków głównych w granicach +/- 30%,
- w łącznym udziale gatunków domieszkowych i biocenotycznych +/- 40%.

Dodatkowo należy wykorzystywać przy tym w jak najszerszym stopniu pojawiające się, wartościowe odnowienie naturalne. Do czasu ustąpienia choroby zamierania jesionu należy dążyć do zastępowania go w składzie gatunkowym drzewostanów przez inne cenne gatunki liściaste np. Wz, Kl lub Ol. Ponadto lokalnie, w miejscach narażonych na uporczywe szkody od bobra lub łosia należy dopuścić modyfikację przyjętych składów odnowieniowych upraw, w kierunku większego w nich udziału gatunków mniej preferowanych jako pokarm przez te zwierzęta. W tych miejscach dopuszczone jest również uznawanie na uprawach wartościowych nalotów gatunków lekkoasiennych (do 20% pokrycia uprawy).

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

W przypadku odnawiania wydzieleń ze zweryfikowanymi siedliskami przyrodniczymi Natura 2000, należy stosować poniższe przyrodnicze typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw (na podstawie opracowania BULiGL O/Białystok z uwzględnieniem opracowania J. M. Matuszkiewicza, 2007 r.)

Tabela nr 18. Przyjęte typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym i orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla chronionych siedlisk przyrodniczych

STL	Typ i nazwa siedliska przyrodniczego	Zespół roślinny	Typ lasu	TD	Udział
LMśw1	Grąd subkontynentalny 9170-2	Melitti-Carpinetum	So-Gb-Db	Gb-So-Db	Db 40%; So 30%; Gb+Lp 20%; Św+Brz 10%
LMśw2		Tilio-Carpinetum calama-grostietosum	So-Gb-Db	Gb-So-Db	Db 30%; So 20%; Brz+Gb 20%; Św 20%; Lp+Kl 10%
Lśw 1		Tilio-Carpinetum typicum	Gb-Db	Św-Gb-Db	Db 40%; Gb+Lp 30%; Św 20%; Brz+Kl 10%
Lśw2		Tilio-Carpinetum stachyetosum	Lp-Gb-Db	Lp-Św-Db	Db 30%; Św 20%; Lp+Kl 20%; Brz+Gb 20%; Wz+Js 10%
LMw1		Tilio-Carpinetum typicum var. caricetosum	Św-Gb-Db	Brz-Db-Św	Św+So 30%; Db 30%; Brz+Gb 30%; Ol 10%
Lw 1		Tilio-Carpinetum ficarietosum	Gb-Js-Db	Js-Db	Db 30%; Js+Wz 20%; Ol 10%; Gb 10%; Lp+Kl 10%; Brz 10%; Św 10%
Bb 1+2+3	Sosnowy bór bagienny 91D0-2	Vaccinio uliginosi - Pinetum	So	So	So 90%; Brz 10%;
Bb3	Bory i lasy bagienne 91D0	Ledo-Sphagnetum	So	So	So 100%
LMb 1+2+3	Sosnowo-brzozowy las bagienny 91D0-6	Dryopteri-Betuletum	So-Brz	Św-So-Brz	Brz 50%; So 30%; Św 10%; Ol 10%
BMb 1+2+3	Borealna świerczyna bagienna 91D0-5	Sphagno girgenschoni-Piceetum myrtilletosum	Św	So-Św	Św 60%; So 30%; Brz 10%
BMb 2+3		Sphagno-Betuletum	Brz-So	So-Brz	Brz 60%; So 30%; Św 10%
LMb 1+2+3		Sphagno girgenschoni-Piceetum dryopteridetosum	Św	Brz-Ol-Św	Św 40%; Ol 30%; Brz 30%
OlJ1+2	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	Fraxino-Alnetum ,	Ol-Js	Ol-Js	Ol 60%; Js+Wz 30%; Św+Brz 10%
		Stellario-Alnetum	Ol	Ol	Ol 70%; Wz,Js 30%
Lw 1+2	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0	Ficario-Ulmetum <i>chrysosplenietosum</i>	Wz-Js	Gb-Ol-Js	Js+Wz 30%; Ol 20%; Gb+Brz 20%; Db 20%; Lp+Kl 10%
Ll 1+2		Ficario-Ulmetum typicum	Js-Wz	Js-Ol	Ol 50%; Js+Wz 40%; Brz+Gb 10%,

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15.05.2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. z dnia 31 maja 2012 r. poz.614), lasy Nadleśnictwa Olecko położone są w granicach regionu:

- 202 (gmina Kowale Oleckie),
- 203 (gminy: Dubeninki, Gołdap),
- 252 (gminy: Bakalarzewo, Ełk, Filipów, Kalinowo, Olecko, Przerośl, Stare Juchy, Świętajno, Wieliczki, Wydmyny).

Wykaz obiektów bazy nasiennej zamieszczono w opisach taksacyjnych dla poszczególnych obrębów leśnych.

Wyłączone drzewostany nasienne

Na terenie Nadleśnictwa Olecko brak jest ustanowionych wyłączonych drzewostanów nasiennych (wyselekcjonowanych źródeł nasion).

Gospodarcze drzewostany nasienne

Powierzchnia i liczba gospodarczych drzewostanów nasiennych ujętych w Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego została przyjęta do PUL na podstawie przeniesienia do bazy programu *Taksator* tabeli *LMP Object* zaimportowanej z SILP.

Tabela nr 19. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek panujący	Obręb						Nadleśnictwo	
	Jucha I		Kowale Oleckie		Olecko			
	Szt.	Pow. (ha)	Szt.	Pow. (ha)	Szt.	Pow. (ha)	Szt.	Pow. (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	13	70,32	6	37,25	15	91,07	34	198,64
Św	2	6,24	23	125,41	8	32,86	33	164,51
Ol	1	10,15	3	7,49			4	17,64
Brz			2	7,76	2	7,58	4	15,34
Db.s					3	9,21	3	9,21
Razem	16	86,71	34	177,91	28	140,72	78	405,34

Drzewostany zachowawcze

Na terenie Nadleśnictwa Olecko brak jest ustanowionych drzewostanów zachowawczych.

Drzewa mateczne

Na terenie nadleśnictwa brak jest ustanowionych drzew matecznych.

Źródła nasion

Źródła nasion są to drzewa rosnące na określonym obszarze, stanowiące leśny materiał podstawowy służący do produkcji leśnego materiału rozmnożeniowego. W nadleśnictwie do źródeł nasion zaliczono 3 drzewostany w oddz.:

- 177c (obręb Kowale Oleckie), *gatunek* lipa o pow. 1,16 ha (pow. wydz. 1,13 ha),
- 114b (obręb Kowale Oleckie), *gatunek* grab o pow. 3,10 ha (pow. wydz. 3,06 ha),
- 202fx (obręb Olecko), *gatunek* klon jawor o pow. 1,66 ha (pow. wydz. 1,76 ha).

Łączna powierzchnia źródeł nasion w nadleśnictwie podawana przez wzór nr 2 wynosi 5,92 ha, podczas gdy suma powierzchni wydzielei w których występują wynosi 5,95 ha.

Obecnie, po pracach urzędzeniowych, cechy taksacyjne niektórych wydzielei ujętych w KRLMP, uległy zmianie. Jest to wynikiem skorygowania przebiegu granic wyłączeń i dostosowania ich do stanu na gruncie, podziału wydzielei w wyniku ich częściowej przebudowy cięciami rębnyimi, a także rozliczenia powierzchni leśnej w oparciu o aktualny

rejestr gruntów nadleśnictwa. W takich przypadkach nadleśnictwo ma obowiązek niezwłocznego zgłoszenia wniosku o zmianę danych zawartych w KRLMP, w celu dostosowania cech danego źródła nasion do aktualnych wartości.

Uprawy pochodne

Uprawy pochodne są zakładane w ramach 6 bloków upraw pochodnych zaprojektowanych w ubiegłych okresach gospodarczych.

Tabela nr 20. Zestawienie upraw pochodnych

Lp.	Adres leśny	Pow. (ha)	Blok upraw pochodnych nr	Pochodzenie nasion	
1	2	3	4	5	
Obwód Jucha I					
1	01-19-1-08-128 -i -00	3,56	I	So - WDN nr 204, Nadl. Szczebra Św - WDN nr 203, Nadl. Gołdap	
2	01-19-1-08-128 -j -00	2,82	I		
3	01-19-1-08-128 -k -00	3,07	I		
Razem		9,45			
Obwód Kowale Oleckie					
4	01-19-2-13-138 -a -00	3,47	VI	Św - WDN nr 203, Nadl. Gołdap	
5	01-19-2-13-138 -c -00	3,44	VI		
6	01-19-2-13-138 -d -00	4,63	VI		
7	01-19-2-13-138 -h -00	0,68	VI		
8	01-19-2-13-139 -b -00	4,02	VI		
9	01-19-2-13-139 -c -00	4,03	VI		
Razem		20,27			
Obwód Olecko					
10	01-19-3-04-220 -d -00	3,32	III		So - WDN nr 204, Nadl. Pomorze Św - WDN nr 203, Nadl. Gołdap
11	01-19-3-04-220 -f -00	3,16	III		
12	01-19-3-04-220 -g -00	2,92	III		
13	01-19-3-04-222 -g -00	3,77	IV		
14	01-19-3-04-222 -j -00	2,95	IV		
15	01-19-3-04-222 -k -00	3,88	IV		
16	01-19-3-04-229 -d -00	3,11	V		
17	01-19-3-04-230 -a -00	2,75	V		
Razem		25,86			
Ogółem w nadleśnictwie		55,58			

Plantacyjne uprawy nasienne

Na terenie nadleśnictwa brak jest ustanowionych plantacyjnych upraw nasiennych.

Drzewostany doświadczalne

Na terenie nadleśnictwa brak jest ustanowionych drzewostanów doświadczalnych.

Produkcja szkółkarska

Na terenie nadleśnictwa istnieje szkółka leśna o powierzchni 7,50 ha w obrębie Olecko, oddziałach 2011, 206d, 207i. Nie zaspokaja ona w całości potrzeb nadleśnictwa na materiał sadzeniowy. Dodatkowo sadzonki są zakupywane w szkółce kontenerowej w Nadleśnictwie Suwałki.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: rezerwy przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary sieci Natura 2000, pomniki przyrody, użytki ekologiczne, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Olecko na lata 2017-2026.

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych nadleśnictwa

Tabela 21. Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia zarządzana przez nadleśnictwo ha; (szt.)	Ogólna powierzchnia w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (ha); (szt.)
1	2	3	4
Rezerwy przyrody	3	12,61	15,9941
Obszary chronionego krajobrazu	10	15623,59	57779,09
Obszary Natura 2000 – SOO (PLH)	2	346,26	2967,67
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy	1	75,11	575,00
Pomniki przyrody	43	(22)	(43)
Użytki ekologiczne	6	1,50	631,81
Ochrona gatunkowa zwierząt - strefy ochrony	19	831,65	831,65

1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Z grupy zagrożeń abiotycznych na omawianym terenie największe znaczenie mają silne, wywalające wiatry, obniżenie poziomu wód gruntowych i związane z tym okresowo występujące susze oraz okiść.

Spośród czynników biotycznych największym zagrożeniem dla lasów nadleśnictwa są: zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych, zwłaszcza łośi i bobrów oraz występowanie grzybów pasożytniczych. Spośród szkodników owadzich lasom nadleśnictwa najczęściej zagrażają: zwójki i miernikowce, poproch cetyniak, szeliniak, a ze szkodników wtórnych kornik drukarz. Nadleśnictwo nie znajduje się natomiast w strefie stałych ognisk gradacyjnych szkodników sosny.

Z grzybów pasożytniczych najgroźniejszym jest korzeniowiec wieloletni, występujący przeważnie na gruntach porolnych. Z innych patogenów grzybowych wymienić należy: osutki, opieńki, mączniaki, grzyby zgorzelowe, zamieranie dębów, jesionów i modrzewi.

Z czynników antropogenicznych lasom tutejszym, dzięki ich położeniu w północno-wschodniej Polsce, mogą zagrażać jedynie pobliskie duże zwirownie. Lokalnym problemem jest również zaśmiecanie lasów, szczególnie przy drogach publicznych.

Problemy te zostały omówione szczegółowo w „Programie ochrony przyrody” oraz w rozdziałach „Ochrona lasu - wytyczne kierunkowe” i „Ochrona przeciwpożarowa”.

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Uwarunkowania ekonomiczne powiatów i gmin, w których zasięgu leży Nadleśnictwo Olecko przedstawiono w poniższej tabeli (*źródło danych: Urząd Statystyczny w Olsztynie (<http://olsztyn.stat.gov.pl/>), Urząd Statystyczny w Białymstoku (<http://bialystok.stat.gov.pl/>)*)

Tabela nr 22. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna (km ²)	Powierzchnia gruntów nadleśnictwa (ha) ¹⁾	Lesistość (%)	Ludność (tys. osób)	Zaludnienie (osób/km ²)
1	2	3	4	5	6
Województwo podlaskie					
Powiat suwalski					
Gmina Bakałarzewo	123	536,1578	14,0	3,09	25,1
Gmina Filipów	151	224,9900	9,2	4,45	29,5
Gmina Przerośl	124	601,9792	14,6	3,05	24,6
Razem	398	1363,1270	12,6	10,59	26,6
Województwo warmińsko-mazurskie					
Powiat elcki					
Gmina Ełk obszar wiejski	380	40,1252	26,8	11,27	29,7
Gmina Kalinowo	284	1,6344	18,9	7,03	24,8
Gmina Stare Juchy	197	523,6433	18,0	3,97	20,2
Razem	861	565,4029	21,2	22,27	25,9
Powiat olecki					
Gmina Świętajno	215	5955,4270	27,1	4,03	18,8
Gmina Kowale Oleckie	251	2595,8674	37,7	5,27	21,0
Gmina Olecko	267	4334,0083	17,9	22,09	82,7
Gmina Wieliczki	141	2982,6831	22,4	3,41	24,2
Razem	874	15867,9858	23,3	34,80	39,8

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna (km ²)	Powierzchnia gruntów nadleśnictwa (ha) ¹⁾	Lesistość (%)	Ludność (tys. osób)	Zaludnienie (osób/km ²)
1	2	3	4	5	6
Powiat giżycki					
Gmina Wydminy	233	-	22,7	6,50	27,9
Razem	233	-	22,7	6,50	27,9
Powiat goldapski					
Gmina Dubeninki	205	490,7573	40,4	3,06	14,9
Gmina Gołdap	362	2013,2365	27,4	20,37	56,3
Razem	567	2503,9938	33,9	23,43	41,3
Ogółem	2933	20300,5095	22,7	97,61	33,3

¹⁾ bez współwłasności

Grunty będące w stanie posiadania Nadleśnictwa Olecko znajdują się w 12 gminach należących do 4 powiatów. Jest to region rolniczo-leśny, charakteryzujący się średnim zaludnieniem. Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wynosi 1199,82 km². Lasy w zarządzie nadleśnictwa zajmują 20300,5095 ha. Lesistość na omawianym terenie wynosi 22,7%. Ludność wiejska trudni się przeważnie prowadzeniem prywatnych gospodarstw rolnych. Najbliższy większy ośrodek przemysłowy znajduje się w Olecku, rozwija się w nim przemysł drzewny. Ważną rolę na lokalnym rynku pracy odgrywają również działające na tym terenie zakłady usług leśnych, wykonujące na zlecenie nadleśnictwa większość prac z zakresu pozyskania i hodowli lasu.. Ogólnie jest to region o wysokiej stopie bezrobocia wynoszącej około 20%.

Większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju.

Do najważniejszych odbiorców drewna z Nadleśnictwa Olecko należą:

- odbiorcy krajowi (strategiczni):

- Pfeleiderer Grajewo sp. z o.o.,
- International Paper-Kwidzyn.

- odbiorcy regionalni:

- „Paged-Sklejka” S.A. w Morągu,
- Zakłady Przemysłu Sklejek „Biaform” S.A. w Białymstoku,
- „Sklejka-Pisz” Paged S.A.,
- Zakłady Produkcyjno-Usługowe „Prawda” Sp. z o.o. w Olecku,
- Ikea Industry Poland Sp. z o.o. oddział Orla w Koszках,
- Stora Enso Wood Products Sp. z o.o. Murów.

- odbiorcy lokalni:

- P.P.H.U. „Portex” Olecko,
- P.P.H. i U. „Janex” Sp. z o.o. Norki,

- „Silvan” Sp. z o.o. Jaśki,
- „Goliat” Przedsiębiorstwo Wielofunkcyjne Krupin,
- HEDAN-PAK Sp. z o.o. Suwałki,
- P.P.H. „JAR” Sp. z o.o. Olecko,
- PPUH „LARIX” Suwałki.

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Tabela 23. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

Obręb Nadleśnictwo	Wielkość kompleksu (ha)	Liczba kompleksów (szt.)	Łączna powierzchnia (ha) ¹⁾	Średnia wielkość kompleksu (ha)	Udział w pow. obrębu (nadleśn.) (%)
1	2	3	4	5	6
Obręb Jucha I	do 1,00	7	3,9511	0,5644	0,09
	1,01 – 5,00	11	27,5918	2,5083	0,60
	5,01 – 20,00	6	68,6224	11,4371	1,49
	20,01 – 100,00	1	30,5598	30,5598	0,67
	100,01 – 500,00	2	414,9195	207,4598	9,01
	500,01 – 2000,00	0	0,0000	0,0000	0,00
	powyżej 2000,00	1	4056,7997	4056,7997	88,14
Razem Obręb Jucha I		28	4602,4443	164,3730	100,00
Obręb Kowale Oleckie	do 1,00	56	22,8789	0,4086	0,31
	1,01 – 5,00	57	135,8463	2,3833	1,82
	5,01 – 20,00	28	255,7333	9,1333	3,43
	20,01 – 100,00	21	1140,2888	54,2995	15,28
	100,01 – 500,00	13	2891,0438	222,3880	38,75
	500,01 – 2000,00	4	3015,7031	753,9258	40,42
	powyżej 2000,00	0	0,0000	0,0000	0,00
Razem Obręb Kowale Oleckie		179	7461,4942	41,6843	100,00
Obręb Olecko	do 1,00	40	21,5661	0,5392	0,26
	1,01 – 5,00	74	178,8450	2,4168	2,17
	5,01 – 20,00	40	409,1759	10,2294	4,97
	20,01 – 100,00	20	847,6600	42,3830	10,29
	100,01 – 500,00	8	2652,9522	331,6190	32,21
	500,01 – 2000,00	4	4126,5996	1031,6499	50,10
	powyżej 2000,00	0	0,0000	0,0000	0,00
Razem Obręb Olecko		186	8236,7988	44,2839	100,00
Nadleśnictwo Olecko	do 1,00	103	48,3961	0,4699	0,24
	1,01 – 5,00	141	339,2472	2,4060	1,67
	5,01 – 20,00	74	733,5316	9,9126	3,61
	20,01 – 100,00	42	2021,5445	48,1320	9,96
	100,01 – 500,00	22	5732,8049	260,5820	28,24
	500,01 – 2000,00	8	7368,4133	921,0517	36,30
	powyżej 2000,00	1	4056,7997	4056,7997	19,98
Ogółem Nadleśnictwo Olecko		391	20300,7373	51,9200	100,00

¹⁾ wraz ze współwłasnościami

Grunty Nadleśnictwa położone są w 391 kompleksach, ale większość z nich skupiona jest w 31 kompleksach (od 100,01 do powyżej 2000 ha) o łącznej powierzchni 17158,0179 ha. Pozostałe 360 kompleksów zajmuje powierzchnię 3142,7194 ha. 103 kompleksy ma powierzchnię mniejszą od jednego hektara, a 141 kompleksów występuje w przedziale od 1,01 ha do 5,00 ha. Kompleksy lasów prywatnych często przylegają do lasów nadleśnictwa, ale rzadko stanowią wśród nich enklawy.

Odległość między najdalej położonymi kompleksami nadleśnictwa na kierunku wschód-zachód wynosi 35 km, a na kierunku północ-południe 43 km. Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej jest dobra. Przez omawiany teren przebiegają drogi:

- krajowa nr 65 (Ełk – Olecko – Gołdap - Gusiew),
- droga wojewódzka nr 650 (Węgorzewo – Gołdap), nr 652 (Suwałki – Kowale Oleckie), nr 653 (Suwałki – Olecko), nr 655 (Suwałki - Olecko – Wydminy).

Szosa i drogi utwardzone przecinają teren nadleśnictwa w różnych kierunkach i łącznie z drogami leśnymi tworzą korzystne warunki do zrywki i wywozu drewna. Do niektórych, najmniejszych kompleksów leśnych brak jest dojazdów. Łączna długość dróg leśnych w nadleśnictwie wynosi około 340 km. Część dróg leśnych ma nawierzchnię utwardzoną (żwirową) – 51,7 km, w tym 9,4 km które mogą być wykorzystywane przy gaszeniu pożarów. Średnia długość dróg wywozowych na 100 ha lasu wynosi około 1,9 km, a średnia odległość zrywki około 300-400 m (w zależności od leśnictwa).

1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa

1.4.2.1 Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa

Do czynników wpływających na podniesienie trudności gospodarowania w Nadleśnictwie Olecko zaliczyć można:

- duży udział siedlisk lasów i olsów (57,82% powierzchni leśnej),
- duży udział siedlisk bagiennych, łągowych i wilgotnych (21,06%), co utrudnia wykonywanie zadań z użytkowania i hodowli lasu,
- powierzchniowy udział gatunków liściastych w (jako gatunków panujących) wynosi 40,57% powierzchni drzewostanów,
- duży udział świerka, który jako gatunek panujący zajmuje 26,04% powierzchni drzewostanów, podatnego na wiatrowały i ataki szkodników wtórnych,
- powierzchniowy udział drzewostanów młodszych oraz odnawianych (tj. I i II klasy wieku oraz KO i KDO) wynosi 33,76% powierzchni leśnej,
- drzewostany na gruntach porolnych, których powierzchnia wynosi 4273,84 ha, co stanowi 24,49 % drzewostanów ogółem,
- ukształtowanie terenu na przeważającej powierzchni faliste lub pagórkowate, duża ilość rowów i lokalnych cieków wodnych
- duża ilość osad w zabudowie kolonijnej w sąsiedztwie, co może sprzyjać kradzieżom drewna,

- nadzorowane przez nadleśnictwo są tylko lasy stanowiące własność osób fizycznych w powiatach: gołdapskim – 1733,17 ha i oleckim – 2378,00 ha.
- bardzo długa granica polno-leśna, potęguje działanie wywalających wiatrów oraz może sprzyjać zaśmiecaniu gruntów nadleśnictwa,
- duże odległości między siedzibą , a najdalszymi leśnictwami (ok. 25 km) powodują stosunkowo kosztowny dojazd dla personelu nadleśnictwa.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się 3 zakłady usług leśnych, które nie zapewniają pełnej obsługi czynności gospodarczych nadleśnictwa. W nadleśnictwie prace wykonuje zwykle również 1 ZUL spoza regionu.

Zgodnie z decyzją Narady Techniczno-Gospodarczej, rozszerzona analiza ekonomiczna w elaboracie nie została sporządzona.

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewostanów nadleśnictwa

Jednym z wyników prac inwentaryzacyjnych jest przydzielenie drzewostanów do grup określonych cechami. W lasach nadleśnictwa zainwentaryzowano 9 cech spośród 19 możliwych do zastosowania. W danym wydzieleniu dopuszczalna jest kombinacja kilku cech, na omawianym terenie w jednym drzewostanie może występować do 3 cech. Ponieważ poszczególne cechy nakładają się na siebie, nie określa się sumy ogólnej cech. Ich zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Zestawienie opisanych cech drzewostanów

Cechy drzewostanów	Obr. Jucha I	Obr. Kowale Oleckie	Obr. Olecko	Nadleśnictwo Olecko
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
drzewostan z zal/odn sztucznego	2797,48	5278,30	5556,00	13631,78
drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	440,93	714,86	1079,91	2235,70
drzewostan obcego pochodzenia		6,70	16,41	23,11
uprawy po rębni złożonej	7,62	331,04	212,04	550,70
młodnik po rębni złożonej	23,78	242,70	235,66	502,14
drzewostan żywicowany/wyżywicowany	23,08	389,34	115,59	528,01
drzewostan odroślowy	4,72	4,04	3,30	12,06
drzewostany na gruntach porolnych	945,89	1567,60	1760,35	4273,84
otulina szkółek wielkoobszarowych i zespolonych			10,16	10,16

W nadleśnictwie najwięcej jest drzewostanów pochodzenia sztucznego, stanowią one ponad 78% powierzchni leśnej zalesionej.

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Olecko:

- Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Tabela nr VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących – przyrost tablicowy.

1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Tabela 25 została opracowana na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ona udział procentowy powierzchni leśnej zalesionej wg bonitacji gatunku panującego w drzewostanie.

Tabela 25. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)

Bonitacja	Gatunki panujące																			Razem		
	SO	MD	ŚW	BK	DB	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	TP	OS	LP	IWA	JS.A			
	(ha)																				(%)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Obwód Jucha I																						
IA	1804,01																			1804,01	48,75	
I	283,75	25,54	324,75	0,66	105,27							290,63	74,64			6,29	0,24			1111,77	30,04	
II	22,69		68,20		52,76					0,08		3,99	138,44	314,09			3,32			603,57	16,31	
III	4,58		13,92									2,33	33,73	110,93						165,49	4,47	
IV	7,74												4,20	3,84						15,78	0,43	
V																						
Razem	2122,77	25,54	406,87	0,66	158,03					0,08		6,32	467,00	503,50			9,61	0,24		3700,62	100,00	
%	57,36	0,69	10,99	0,02	4,27					0,00		0,17	12,62	13,61			0,26	0,01		100,00	100,00	
Obwód Kowale Oleckie																						
IA	448,13																			448,13	6,81	
I	175,70	135,48	2274,81		1167,71		1,07	1,09				898,44	70,05	1,42	2,22	27,27	2,13		3,71	4761,10	72,39	
II	20,90	15,89	280,79		304,05							41,68	444,40	1,31		7,04	4,84			1120,90	17,04	
III	22,42		12,50		24,03							16,05	139,12				3,86	0,19		218,17	3,32	
IV	11,00																			29,06	0,44	
V																						
Razem	678,15	151,37	2568,10		1495,79		1,07	1,09				2,03	956,17	669,60	2,73	2,22	34,31	10,83	0,19	3,71	6577,36	100,00
%	10,31	2,30	39,05		22,74		0,02	0,02				0,03	14,54	10,18	0,04	0,03	0,52	0,16	0,00	0,06	100,00	100,00
Obwód Olecko																						
IA	2343,00																			2343,00	32,67	
I	380,52	23,54	1170,36		522,93	3,64	0,94	12,75		3,61		818,11	98,29	0,73	0,96	61,59	11,39			3109,36	43,34	
II	30,68		331,13		182,68							2,17	217,90	532,36			10,16	4,47		1311,55	18,29	
III	64,69		66,20		35,32								39,65	163,86			1,22			370,94	5,17	
IV	2,83		0,67		0,55								7,93	23,70						35,68	0,50	
V	2,21																			2,21	0,03	
Razem	2823,93	23,54	1568,36		741,48	3,64	0,94	12,75		3,61	2,17	1083,59	818,21	0,73	0,96	72,97	15,86			7172,74	100,00	
%	39,36	0,33	21,87		10,34	0,05	0,01	0,18		0,05	0,03	15,11	11,41	0,01	0,01	1,02	0,22			100,00	100,00	

Bonitacja	Gatunki panujące																			Razem	
	SO	MD	ŚW	BK	DB	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	TP	OS	LP	IWA	JS.A		
	(ha)																				(%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Nadleśnictwo Olecko																					
IA	4595,14																			4595,14	26,33
I	839,97	184,56	3769,92	0,66	1795,91	3,64	2,01	13,84		3,61		2007,18	242,98	2,15	3,18	95,15	13,76		3,71	8982,23	51,48
II	74,27	15,89	680,12		539,49				0,08		6,16	398,02	1290,85	1,31		20,52	9,31			3036,02	17,40
III	91,69		92,62		59,35						2,33	89,43	413,91			1,22	3,86	0,19		754,60	4,32
IV	21,57		0,67		0,55						2,03	12,13	43,57							80,52	0,46
V	2,21																			2,21	0,01
Ogółem	5624,85	200,45	4543,33	0,66	2395,30	3,64	2,01	13,84	0,08	3,61	10,52	2506,76	1991,31	3,46	3,18	116,89	26,93	0,19	3,71	17450,72	100,00
%	32,24	1,15	26,04	0,00	13,73	0,02	0,01	0,08	0,00	0,02	0,06	14,36	11,41	0,02	0,02	0,67	0,15	0,00	0,02	100,00	100,00

W nadleśnictwie przeważają drzewostany z gatunkiem panującym w I bonitacji (51,48%) powierzchni. Jest to równocześnie średnia bonitacja drzewostanów nadleśnictwa.

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

Rozkład powierzchni i zapasu produkcyjnego drzewostanów w klasach i podklasach wieku w nadleśnictwie przedstawiono w poniższych tabelach i na diagramach.

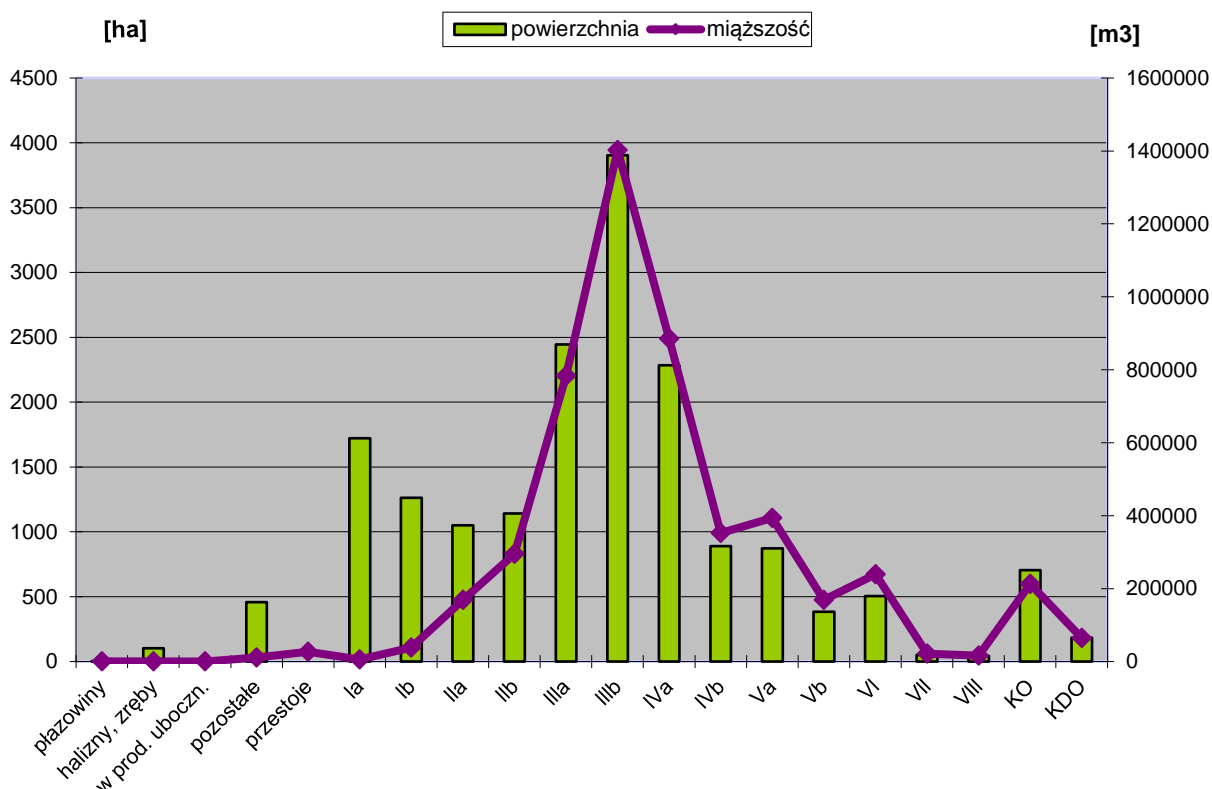
Tabela 26. Udział powierzchniowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
płatowiny	2,83	0,07	0,61	0,01			3,44	0,02
halizny i zręby	28,05	0,74	41,58	0,60	33,00	0,45	102,63	0,57
w produkcji ubocznej	6,20	0,16	1,08	0,02	6,40	0,09	13,68	0,08
pozostałe	40,63	1,08	269,00	3,90	148,59	2,02	458,22	2,54
przestoje								
Ia	221,65	5,87	821,21	11,92	680,54	9,25	1723,40	9,56
Ib	202,26	5,35	560,47	8,13	499,85	6,79	1262,58	7,00
IIa	248,20	6,57	381,86	5,54	421,42	5,73	1051,48	5,83
IIb	225,72	5,97	439,94	6,39	477,25	6,48	1142,91	6,34
IIIa	472,02	12,49	983,96	14,28	989,56	13,44	2445,54	13,56
IIIb	696,24	18,44	1431,57	20,78	1779,37	24,18	3907,18	21,67
IVa	546,56	14,47	815,66	11,84	898,19	12,20	2260,41	12,54
IVb	312,81	8,28	147,16	2,14	429,78	5,84	889,75	4,94
Va	385,49	10,20	172,65	2,51	329,84	4,48	887,98	4,93
Vb	99,14	2,62	71,41	1,04	200,86	2,73	371,41	2,06
VI	115,72	3,06	198,27	2,88	193,17	2,62	507,16	2,81
VII	16,74	0,44	27,66	0,40	5,41	0,07	49,81	0,28
VIII i starsze	14,21	0,38			29,74	0,40	43,95	0,24
KO	143,86	3,81	348,91	5,06	228,82	3,11	721,59	4,00
KDO			176,63	2,56	8,94	0,12	185,57	1,03
Razem	3778,33	100,00	6889,63	100,00	7360,73	100,00	18028,69	100,00

Tabela 27. Udział miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
płatowiny	250	0,02	25	0,00			275	0,01
halizny i zręby	390	0,03	175	0,01	492	0,02	1057	0,02
w produkcji ubocznej	42	0,00			11	0,00	53	0,00
pozostałe	2052	0,17	4913	0,27	3461	0,17	10426	0,21
przestoje	5842	0,49	11893	0,66	9276	0,45	27011	0,53
Ia	5	0,00	3270	0,18	2540	0,12	5815	0,11
Ib	8175	0,69	13085	0,73	17200	0,83	38460	0,76
IIa	40490	3,41	64205	3,56	62525	3,01	167220	3,30
IIb	47825	4,02	110085	6,10	121680	5,86	279590	5,52
IIIa	150005	12,62	335170	18,58	296445	14,29	781620	15,42
IIIb	228165	19,20	521305	28,90	653405	31,48	1402875	27,67
IVa	202320	17,02	324775	18,01	350200	16,88	877295	17,31
IVb	125690	10,58	60915	3,38	165720	7,99	352325	6,95
Va	195560	16,45	65820	3,65	139700	6,73	401080	7,92
Vb	47860	4,03	29615	1,64	86575	4,17	164050	3,24
VI	68530	5,77	88005	4,88	85455	4,12	241990	4,78

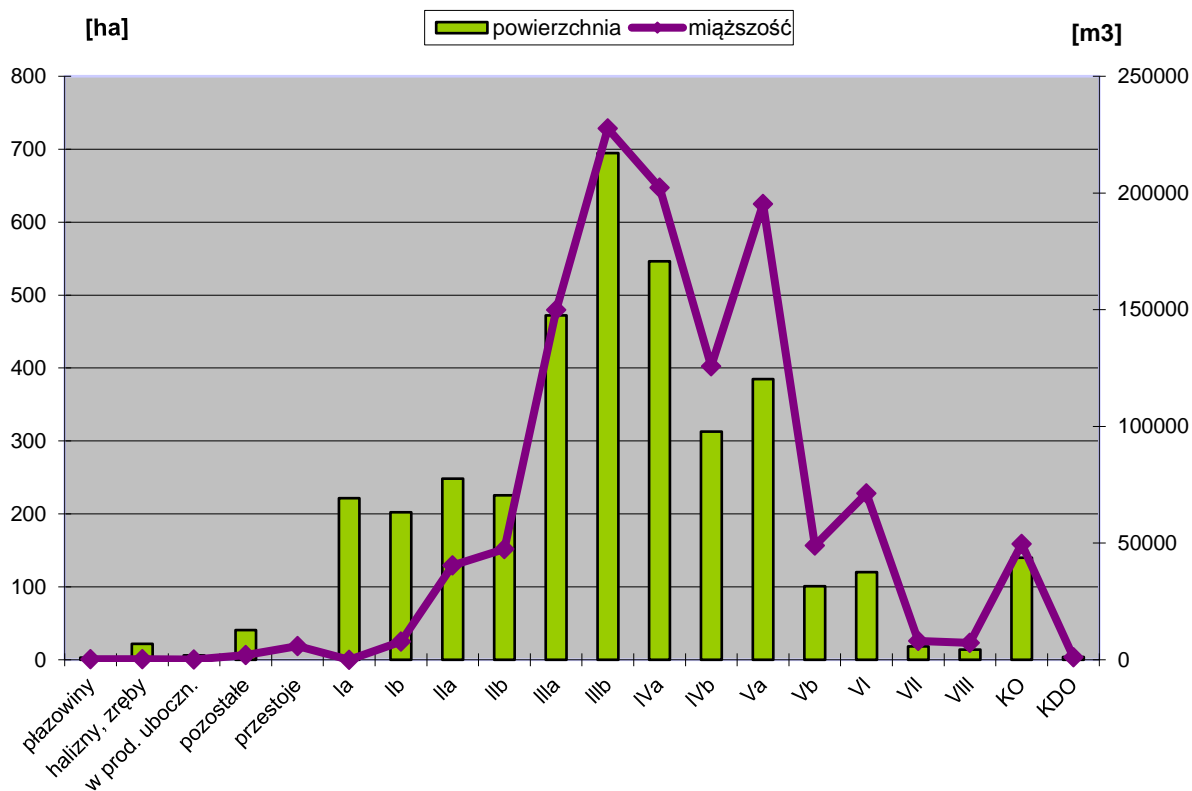
Klasa wieku	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
VII	7225	0,61	11670	0,65	2290	0,11	21185	0,42
VIII i starsze	7340	0,62			9155	0,44	16495	0,33
KO	50780	4,27	98445	5,46	65975	3,18	215200	4,25
KDO			60170	3,34	3065	0,15	63235	1,25
Razem	1188546	100,00	1803541	100,00	2075170	100,00	5067257	100,00

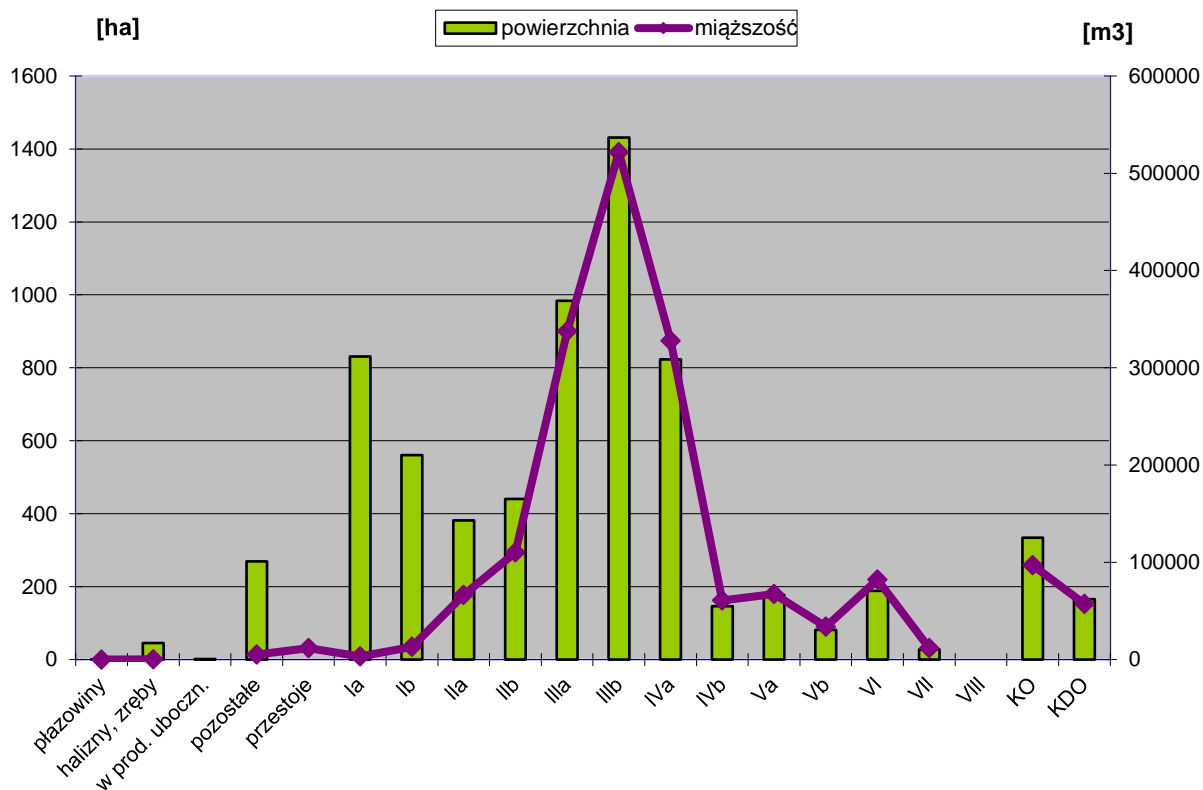
Rycina 17. Struktura powierzchniowa i miąższościowa drzewostanów w Nadl. Olecko

Największą powierzchnię na gruntach leśnych nadleśnictwa wykazują drzewostany IIIb podklasy wieku (51-60 lat), IIIa podklasy wieku (41-50 lat) oraz IVa podklasy wieku (61-70 lat). Zajmują one odpowiednio 21,7%, 13,6% oraz 12,5% powierzchni leśnej. Jeżeli chodzi o udział miąższościowy, to także największy udział mają także te podklasy wieku, tylko tym razem podklasa IIIb i IVa w odwrotnej kolejności. Stosunkowo mała jest powierzchnia drzewostanów rębnych i przeszłorębnych w nadleśnictwie. Klasy wieku od V do VIII, a więc drzewostany w wieku powyżej 80 lat zajmują 10,3% powierzchni leśnej i wykazują 16,7% ogólnej miąższości na gruntach leśnych. Dla porównania powierzchnia Ia podklasy wieku (1-10 lat) wynosi 9,6%.

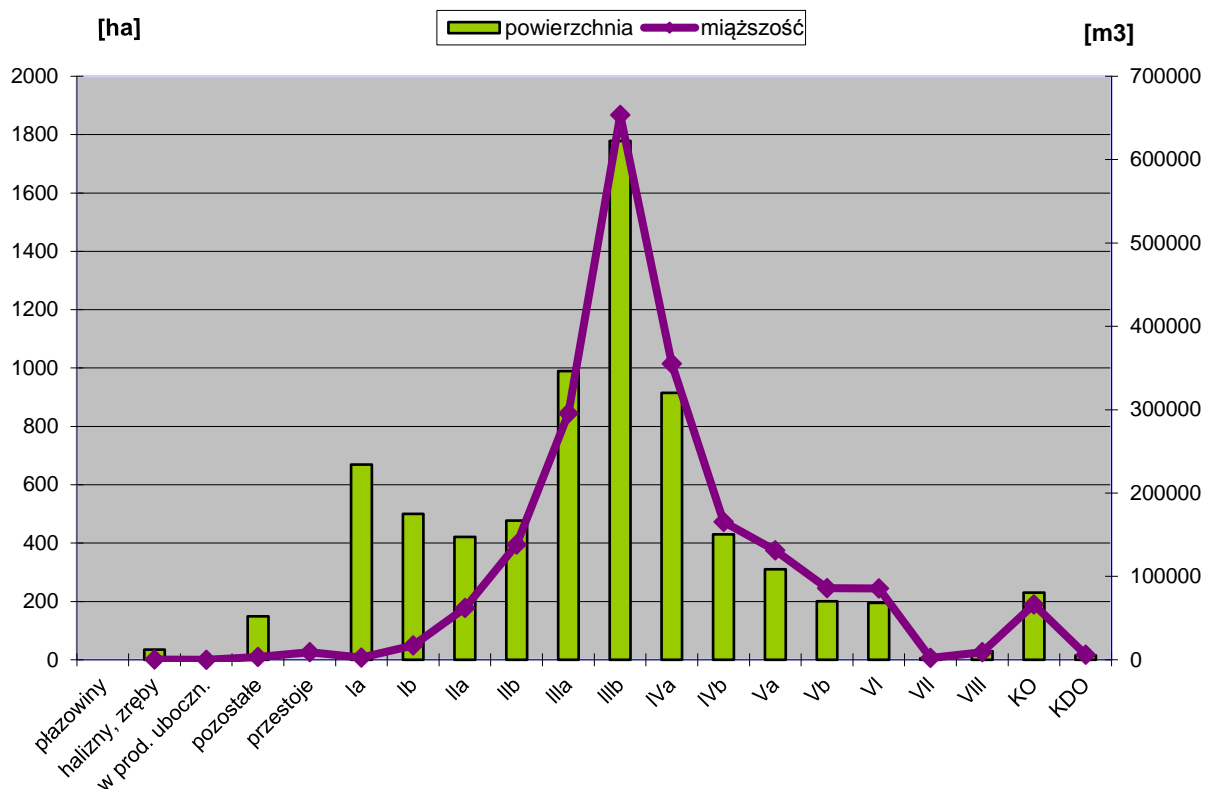
Rozkład zapasu w klasach i podklasach wieku oraz duży udział drzewostanów w klasie odnowienia zapewnia trwałość lasu i ciągłość użytkowania drzewostanów.

Rycina 18. Struktura powierzchniowa i miąższościowa drzewostanów obrębu Jucha I

Rycina 19. Struktura powierzchniowa i miąższościowa drzewostanów obrębu Kowale Oleckie

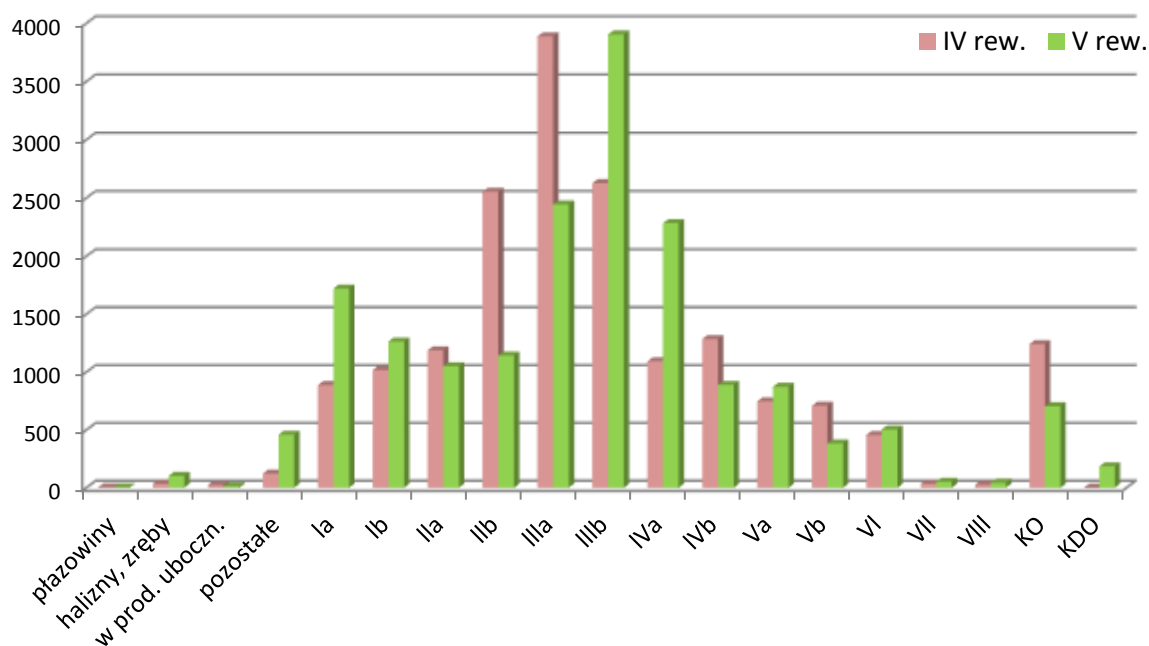

Rycina 20. Struktura powierzchniowa i miąższościowa drzewostanów obrębu Olecko

Tabela 28. Porównanie powierzchni w klasach wieku wg IV i V rewizji w Nadleśnictwie Olecko

Klasa wieku	IV rewizja		V rewizja		Różnica	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
płazowiny	4,15	0,02	3,44	0,02	-0,71	-17,11
halizny i zręby w produkcji ub.	34,98	0,19	102,63	0,57	67,65	193,40
pozostałe	23,61	0,13	13,68	0,08	-9,93	-42,06
Ia	887,32	4,95	1723,40	9,56	836,08	94,23
Ib	1018,79	5,68	1262,58	7,00	243,79	23,93
IIa	1187,82	6,62	1051,48	5,83	-136,34	-11,48
IIb	2554,34	14,24	1142,91	6,34	-1411,43	-55,26
IIIa	3888,59	21,68	2445,54	13,56	-1443,05	-37,11
IIIb	2628,42	14,65	3907,18	21,67	1278,76	48,65
IVa	1092,34	6,09	2260,41	12,54	1168,07	106,93
IVb	1284,03	7,16	889,75	4,94	-394,28	-30,71
Va	745,61	4,16	887,98	4,93	142,37	19,09
Vb	708,97	3,95	371,41	2,06	-337,56	-47,61
VI	455,68	2,54	507,16	2,81	51,48	11,30
VII	34,39	0,19	49,81	0,28	15,42	44,84
VIII i st	26,41	0,15	43,95	0,24	17,54	66,41
KO	1241,92	6,92	721,59	4,00	-520,33	-41,90
KDO	0,85	0,00	185,57	1,03	184,72	21731,76
Razem	17940,03	100,00	18028,69	100,00	88,66	0,49

Rycina 21. Zmiany powierzchni klas wieku Nadleśnictwie Olecko w IV i V rewizji PUL

W porównaniu obecnej powierzchni klas wieku w nadleśnictwie z układem sprzed 10 lat, zwraca uwagę znaczny przyrost powierzchni I klasy wieku oraz KDO przy spadku powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia. Przyrost powierzchni zanotowała również powierzchnia leśna niezalesiona, głównie zręby i grunty do naturalnej sukcesji.

Tabela 29. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Jednopiętrowe	3484,40	94,2	6001,23	91,2	6799,38	94,8	16285,01	93,3
Dwupiętrowe	72,36	1,9	50,59	0,8	135,60	1,9	258,55	1,5
Wielopiętrowe	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
Klasa odnowienia	143,86	3,9	348,91	5,3	228,82	3,2	721,59	4,1
Klasa do odnowienia	0,00	0,0	176,63	2,7	8,94	0,1	185,57	1,1
Razem	3700,62	100,0	6577,36	100,0	7172,74	100,0	17450,72	100,0

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie Olecko przeważającą powierzchnię zajmują drzewostany o strukturze jednopiętrowej – 93,3% powierzchni leśnej zalesionej. Drzewostany w klasie odnowienia (KO) stanowią – 4,1% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują łącznie 1,5% procent powierzchni, natomiast drzewostany trzypiętrowe, wielopiętrowe i o budowie przerębowej nie występują.

Tabela nr 30. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębną

Struktura piętrowa drzewostanów	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bliskorębne i młodsze	2578,20	69,67	5024,05	76,38	5598,14	78,05	13200,39	75,64
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	791,15	21,38	697,27	10,60	965,38	13,46	2453,80	14,06
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	187,41	5,06	330,50	5,03	371,46	5,18	889,37	5,10
W klasie odnowienia	143,86	3,89	348,91	5,30	228,82	3,19	721,59	4,14
W klasie do odnowienia	0,00	0,00	176,63	2,69	8,94	0,12	185,57	1,06
Razem	3700,62	100,00	6577,36	100,00	7172,74	100,00	17450,72	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że 19,16% drzewostanów nadleśnictwa osiągnęło dojrzałość rębną, a dodatkowo 5,20% znajduje się w trakcie przebudowy rębniami złożonymi.

1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących określony na podstawie tabeli nr III i IV przedstawiono w zestawieniach poniżej:

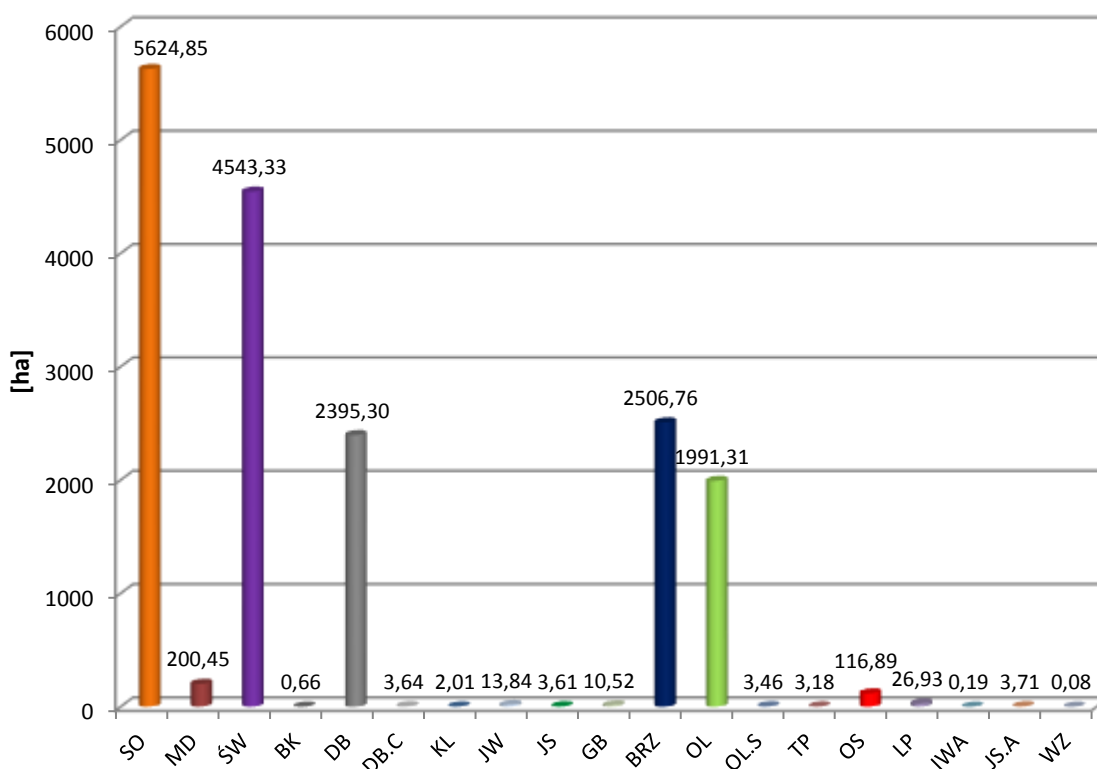
Tabela 31. Udział powierzchniowy gatunków panujących w d-stanach w Nadleśnictwie Olecko

Gatunek	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	2122,77	57,36	678,15	10,31	2823,93	39,37	5624,85	32,23
MD	25,54	0,69	151,37	2,30	23,54	0,33	200,45	1,15
ŚW	406,87	10,99	2568,10	39,04	1568,36	21,87	4543,33	26,04
BK	0,66	0,02					0,66	0,00
DB	158,03	4,27	1495,79	22,74	741,48	10,33	2395,30	13,73
DB.C					3,64	0,05	3,64	0,02
KL			1,07	0,02	0,94	0,01	2,01	0,01
JW			1,09	0,02	12,75	0,18	13,84	0,08
WZ	0,08	0,00					0,08	0,00
JS					3,61	0,05	3,61	0,02
GB	6,32	0,17	2,03	0,03	2,17	0,03	10,52	0,06
BRZ	467,00	12,62	956,17	14,54	1083,59	15,11	2506,76	14,37
OL	503,50	13,61	669,60	10,18	818,21	11,41	1991,31	11,41
OL.S			2,73	0,04	0,73	0,01	3,46	0,02
TP			2,22	0,03	0,96	0,01	3,18	0,02
OS	9,61	0,26	34,31	0,52	72,97	1,02	116,89	0,67
LP	0,24	0,01	10,83	0,17	15,86	0,22	26,93	0,15
IWA			0,19	0,00			0,19	0,00
JS.A			3,71	0,06			3,71	0,02
Razem	3700,62	100,00	6577,36	100,00	7172,74	100,00	17450,72	100,00

Gatunkiem lasotwórczym, panującym w drzewostanach Nadleśnictwa Olecko jest sosna (32,2% powierzchni leśnej zalesionej). Niewiele mniejszą powierzchnię zajmują drzewostany z panującym świerkiem (26,0% powierzchni leśnej zalesionej). Znaczącą powierzchnię zajmują też drzewostany z panującą brzozą (14,4% powierzchni leśnej zalesionej), dębem (13,7%) i olszą (11,4%). Pozostałych 14 gatunków drzew panujących w drzewostanach nadleśnictwa zajmuje w sumie tylko 2,3% powierzchni leśnej zalesionej, z czego większość przypada na modrzew (1,1%). Wśród nich znajdują się gatunki obce: jesion amerykański (panuje w 1 drzewostanie w obrębie Kowale Oleckie) i dąb czerwony (panuje w 2 drzewostanach w obrębie Olecko).

Drzewostany w których panują gatunki iglaste zajmują 59,4% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa, a liściaste 40,6%.

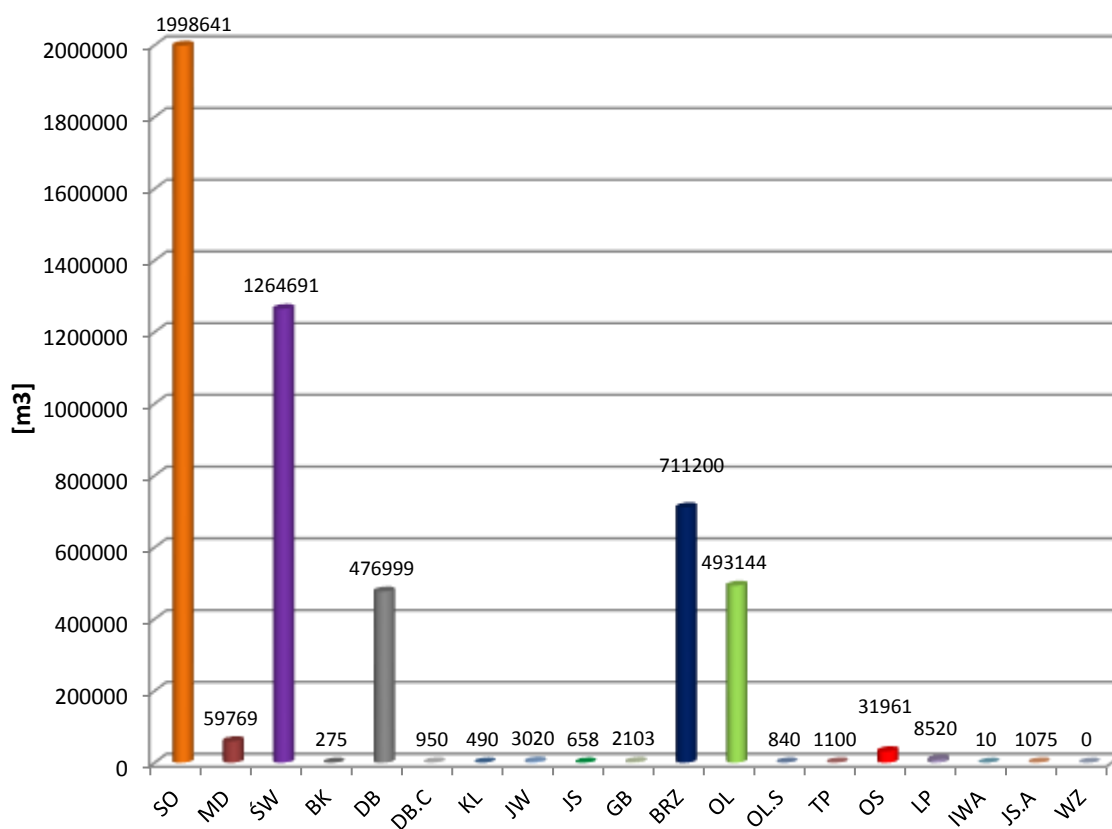
Graficzny obraz udziału gatunków panujących oraz zmiany w stosunku do IV rewizji PUL przedstawiają zamieszczone wykresy.

Rycina 22. Udział powierzchniowy gatunków panujących w d-stanach Nadl. Olecko

Tabela 32. Udział miąższościowy gatunków panujących w d-stanach Nadleśnictwa Olecko

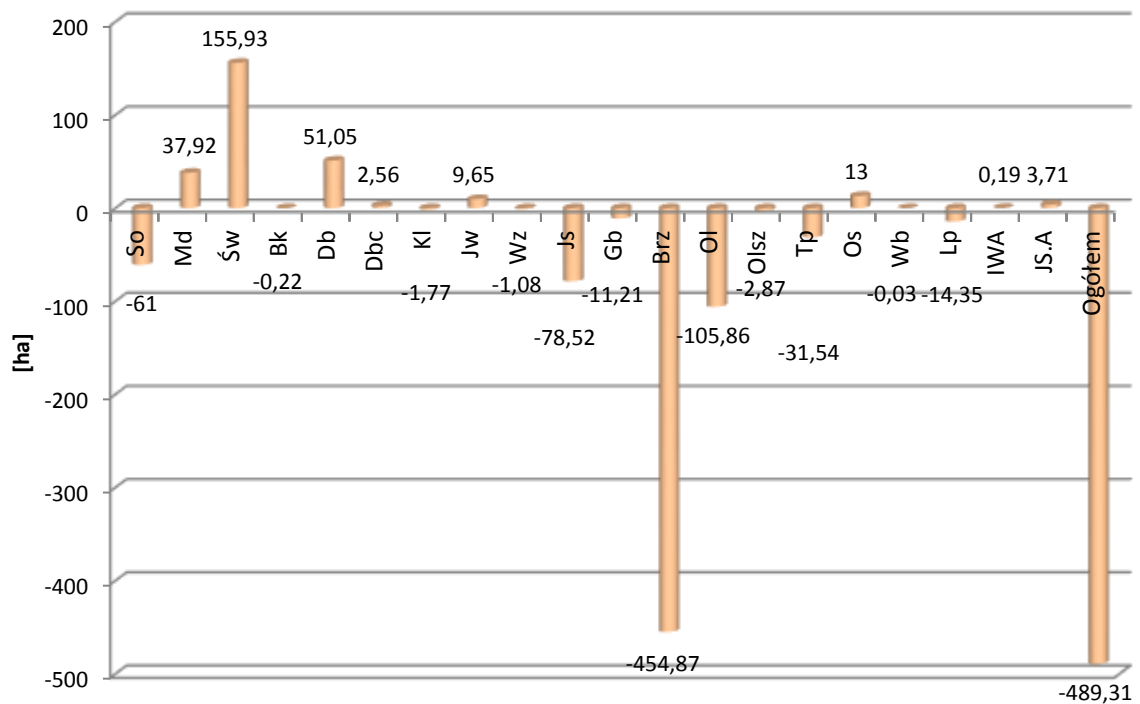
Gatunek	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	781438	65,90	212268	11,80	1004935	48,52	1998641	39,53
MD	5585	0,47	46434	2,58	7750	0,37	59769	1,18
SW	113751	9,59	757859	42,14	393081	18,98	1264691	25,02
BK	275	0,02					275	0,01
DB	32526	2,74	308816	17,17	135657	6,55	476999	9,44
DB.C					950	0,05	950	0,02
KL			295	0,02	195	0,01	490	0,01
JW			160	0,01	2860	0,14	3020	0,06
WZ	0	0,00					0	0,00
JS					658	0,03	658	0,01
GB	1455	0,12	570	0,03	78	0,00	2103	0,04
BRZ	125161	10,56	291871	16,23	294168	14,20	711200	14,07
OL	122661	10,35	163879	9,11	206604	9,97	493144	9,75
OL.S			620	0,04	220	0,01	840	0,02
TP			745	0,04	355	0,02	1100	0,02
OS	2940	0,25	9806	0,55	19215	0,93	31961	0,63
LP	20	0,00	4020	0,22	4480	0,22	8520	0,17
IWA			10	0,00			10	0,00
JS.A			1075	0,06			1075	0,02
Razem	1185812	100,00	1798428	100,00	2071206	100,00	5055446	100,00

Rycina 23. Udział miąższościowy gatunków panujących w d-stanach Nadl. Olecko

Tabela 33. Zmiany powierzchni gatunków panujących w d-stanach między IV i V rewizją PUL

Gatunek	Nadleśnictwo Olecko				
	IV rewizja		V rewizja		Wzrost / Spadek [ha]
	Pow. [ha]	Udział [%]	Pow. [ha]	Udział [%]	
1	2	3	4	5	6
SO	5685,85	31,69	5624,85	32,23	-61,00
MD	162,53	0,91	200,45	1,15	37,92
ŚW	4387,40	24,46	4543,33	26,04	155,93
BK	0,88	0,00	0,66	0,00	-0,22
DB	2344,25	13,06	2395,30	13,73	51,05
DB.C	1,08	0,01	3,64	0,02	2,56
KL	3,78	0,02	2,01	0,01	-1,77
JW	4,19	0,02	13,84	0,08	9,65
WZ	1,16	0,01	0,08	0,00	-1,08
JS	82,13	0,46	3,61	0,02	-78,52
GB	21,73	0,12	10,52	0,06	-11,21
BRZ	2961,63	16,51	2506,76	14,37	-454,87
OL	2097,17	11,69	1991,31	11,41	-105,86
OL.S	6,33	0,04	3,46	0,02	-2,87
TP	34,72	0,19	3,18	0,02	-31,54
OS	103,89	0,58	116,89	0,67	13,00
WB	0,03	0,00	0,00	0,00	-0,03
LP	41,28	0,23	26,93	0,15	-14,35
IWA			0,19	0,00	0,19
JS.A			3,71	0,02	3,71
Ogółem	17940,03	100,00	17450,72	100,00	-489,31

Rycina 24. Zmiany powierzchni gatunków panujących w d-stanach między IV i V rewizją PUL w Nadleśnictwie Olecko

W stosunku do początku ubiegłego dziesięciolecia najbardziej spadła powierzchnia drzewostanów z panującą brzozą. Wynika to zarówno z postępującej przebudowy tych drzewostanów, jak i ekspansji bobrów, które przez zalewanie drzewostanów na siedliskach bagiennych przekształcają je w grunty do naturalnej sukcesji. Ten drugi proces obok przebudowy drzewostanów odpowiada w przeważającej części za ogólny spadek powierzchni leśnej zalesionej.

Prawie zupełnie zniknęły również drzewostany z panującym jesionem. Jest to spowodowane kłopotami zdrowotnymi tego gatunku. Rolę gatunku panującego w drzewostanach, z których ustępuje jesion, przejmują inne gatunki lasotwórcze.

Największy przyrost powierzchni zanotowały drzewostany z panującym świerkiem i dębem. Wynika to między innymi z prowadzonych sukcesywnie odnowień i zalesień gruntów na tych siedliskach, gdzie wymienione gatunki dominują w składach odnowieniowych upraw.

1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału

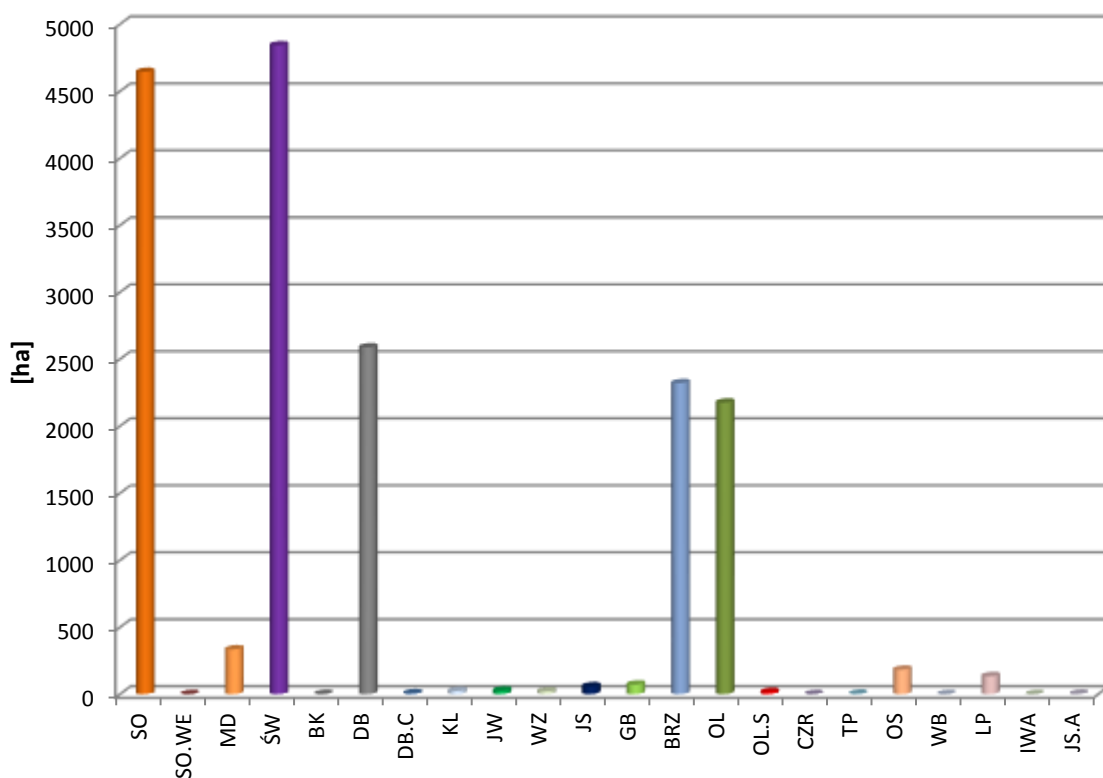
W trakcie prac taksacyjnych stwierdzono 22 gatunki drzew występujących w drzewostanach nadleśnictwa, w tym 3 gatunki obcego pochodzenia (sosnę wejmutkę, dąb czerwony i jesion amerykański)

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według rzeczywistego udziału gatunków drzew określony na podstawie tabeli nr Va i Vb przedstawiono w poniższych zestawieniach.

Tabela 34. Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w d-stanach w Nadleśnictwie Olecko

Gatunek	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	1722,07	46,56	634,62	9,65	2287,49	31,88	4644,18	26,61
SO.WE	0,37	0,01					0,37	0,00
MD	44,90	1,21	204,08	3,10	85,02	1,19	334,00	1,91
ŚW	685,42	18,52	2357,19	35,85	1799,71	25,09	4842,32	27,76
BK	0,66	0,02			0,41	0,01	1,07	0,01
DB	215,16	5,81	1474,73	22,42	898,50	12,53	2588,39	14,83
DB.C			2,21	0,03	3,94	0,05	6,15	0,04
KL	5,24	0,14	8,61	0,13	9,47	0,13	23,32	0,13
JW			0,75	0,01	25,58	0,36	26,33	0,15
WZ	1,31	0,04	9,67	0,15	9,39	0,13	20,37	0,12
JS	5,96	0,16	43,54	0,66	8,69	0,12	58,19	0,33
GB	9,02	0,24	36,76	0,56	25,20	0,35	70,98	0,41
BRZ	500,74	13,53	841,08	12,79	979,61	13,66	2321,43	13,30
OL	456,10	12,32	852,37	12,96	867,64	12,10	2176,11	12,47
OL.S	2,22	0,06	5,55	0,08	7,22	0,10	14,99	0,09
CZR			0,06	0,00			0,06	0,00
TP			2,01	0,03	0,75	0,01	2,76	0,02
OS	20,81	0,56	64,04	0,97	97,36	1,36	182,21	1,04
WB	0,16	0,00			0,55	0,01	0,71	0,00
LP	30,48	0,82	37,05	0,56	66,21	0,92	133,74	0,77
IWA			0,43	0,01			0,43	0,00
JS.A			2,60	0,04			2,60	0,01
Razem	3700,62	100,00	6577,35*	100,00	7172,74	100,00	17450,71*	100,00

* powierzchnia podana w tabeli różni się o 1 ar od powierzchni z innych tabel budowanych na podstawie udziałów gatunków panujących z powodu zaokrągleń do ara udziałów gatunków rzeczywistych w tabeli Va

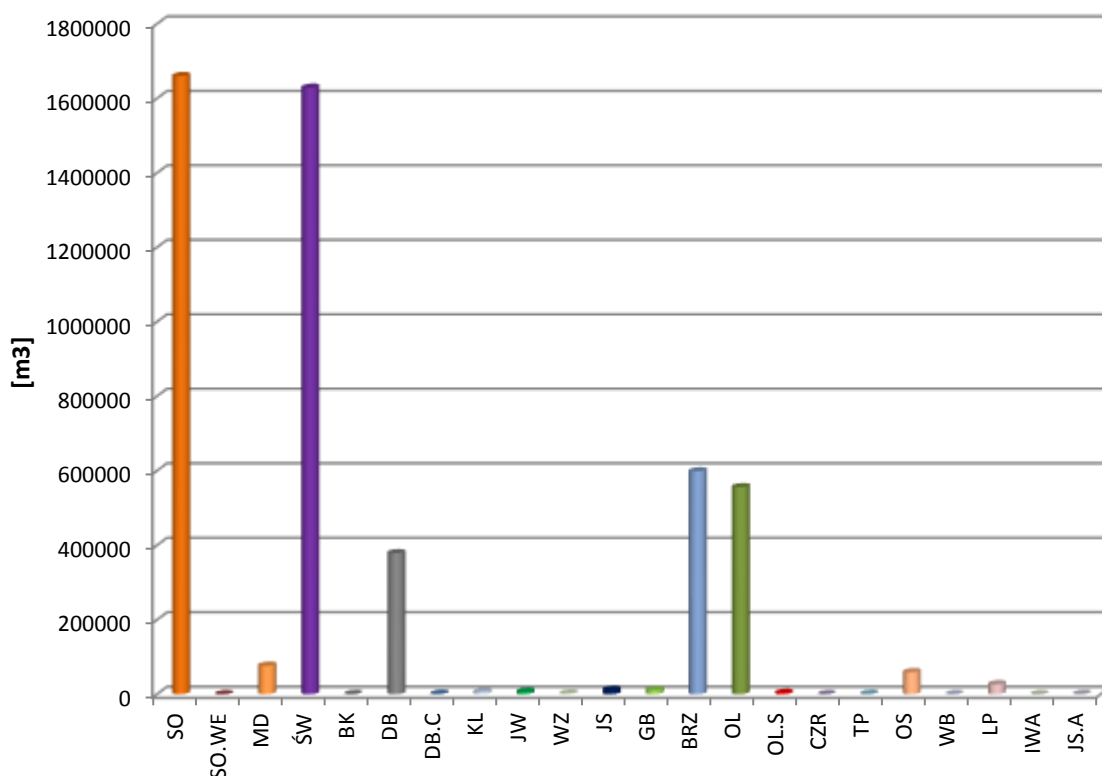

Rycina 25. Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w d-stanach Nadl. Olecko

Tabela 35. Udział miąższościowy gatunków rzeczywistych w d-stanach w Nadleśnictwie Olecko

Gatunek	Obręb Jucha I		Obręb Kowale Oleckie		Obręb Olecko		Nadleśnictwo Olecko	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	652370	55,30	197140	11,03	810475	39,31	1659985	33,03
SO.WE	130	0,01					130	0,00
MD	8570	0,73	51190	2,87	16780	0,81	76540	1,52
ŚW	230040	19,50	822220	46,04	576500	27,96	1628760	32,39
BK	275	0,02			190	0,01	465	0,01
DB	27770	2,35	226440	12,67	124295	6,03	378505	7,53
DB.C			380	0,02	975	0,05	1355	0,03
KL	1425	0,12	1825	0,10	2695	0,13	5945	0,12
JW			100	0,01	6285	0,30	6385	0,13
WZ	115	0,01	980	0,05	940	0,05	2035	0,04
JS	970	0,08	9165	0,51	1560	0,08	11695	0,23
GB	1520	0,13	5730	0,32	3955	0,19	11205	0,22
BRZ	123205	10,44	226155	12,66	249050	12,08	598410	11,90
OL	118395	10,03	215565	12,07	221920	10,76	555880	11,05
OL.S	505	0,04	1330	0,07	1785	0,09	3620	0,07
CZR			10	0,00			10	0,00
TP			700	0,04	345	0,02	1045	0,02
OS	6870	0,58	21155	1,18	31000	1,50	59025	1,17
WB	15	0,00			95	0,00	110	0,00
LP	7795	0,66	5665	0,32	13085	0,63	26545	0,53
IWA			35	0,00			35	0,00
JS.A			750	0,04			750	0,01
Razem	1179970*	100,00	1786535*	100,00	2061930*	100,00	5028435*	100,00

* miąższość podana w tabeli różni się od miąższości z innych tabel budowanych na podstawie udziałów gatunków panujących z powodu nie ujmowania przez tabelę Va masy przestoi na gruntach leśnych

Rycina 26. Udział miąższościowy gatunków rzeczywistych w d-stanach Nadl. Olecko

Porównanie udziału gatunków panujących i rzeczywistych, zarówno w ujęciu powierzchniowym jak i miąższościowym wyraźnie wskazuje na dominację 5 gatunków: sosny, świerka, brzozy, dęba i olszy w drzewostanach nadleśnictwa. Głównym gatunkiem domieszkowym na omawianym terenie jest świerk.

1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

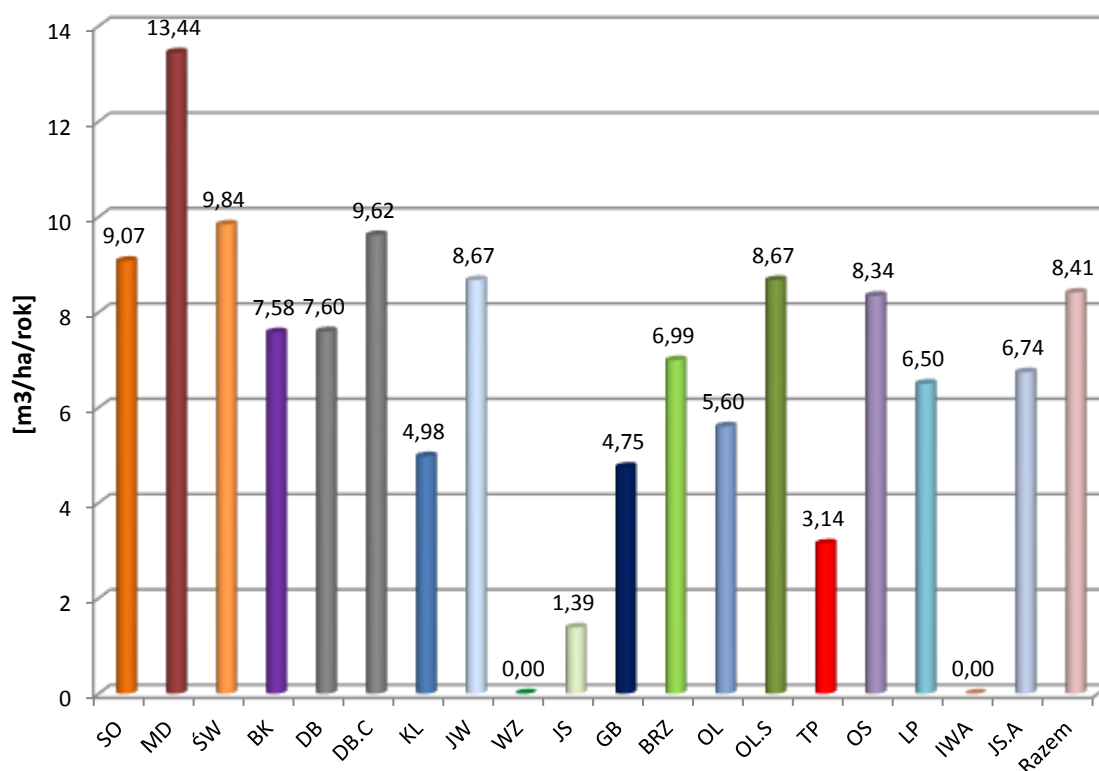
Tabela 36. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo	
	Jucha I		Kowale Oleckie		Olecko		[m ³]	[m ³ /ha]
	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	18810	8,86	5690	8,39	26540	9,40	51040	9,07
MD	360	14,10	2045	13,51	290	12,32	2695	13,44
ŚW	4585	11,27	26185	10,20	13920	8,88	44690	9,84
BK	5	7,58					5	7,58
DB	1020	6,45	11985	8,01	5190	7,00	18195	7,60
DB.C					35	9,62	35	9,62
KL			5	4,67	5	5,32	10	4,98
JW			5	4,59	115	9,02	120	8,67
WZ	0	0,00					0	0,00
JS					5	1,39	5	1,39
GB	40	6,33	10	4,93		0,00	50	4,75
BRZ	3025	6,48	7005	7,33	7495	6,92	17525	6,99
OL	2765	5,49	3675	5,49	4715	5,76	11155	5,60

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo	
	Jucha I		Kowale Oleckie		Olecko			
	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
OL.S			25	9,16	5	6,85	30	8,67
TP			10	4,50		0,00	10	3,14
OS	70	7,28	295	8,60	610	8,36	975	8,34
LP	0	0,00	50	4,62	125	7,88	175	6,50
IWA			0	0,00			0	0,00
JS.A			25	6,74			25	6,74
Razem	30680	8,29	57010	8,67	59050	8,23	146740	8,41

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje modrzew – 13,44 m³/ha, najniższy jesion – 1,39 m³/ha. Przyrost głównych gatunków lasotwórczych drzewostanów nadleśnictwa (sosna, świerk, brzoza, dąb, olsza) wynosi od 5,60 m³/ha dla olszy do 9,84 m³/ha dla świerka .

Rycina 27. Przeciętny roczny przyrost gatunków panujących w drzewostanach Nadleśnictwa Olecko

Rzeczywisty przyrost, jaki odłożył się w ostatnim okresie gospodarczym wynosi: $(Z = V_k - V_p + U)$, $(5067257 - 5087842 + 1518279) = 1497694 \text{ m}^3$ brutto.

gdzie:

Z – przyrost,

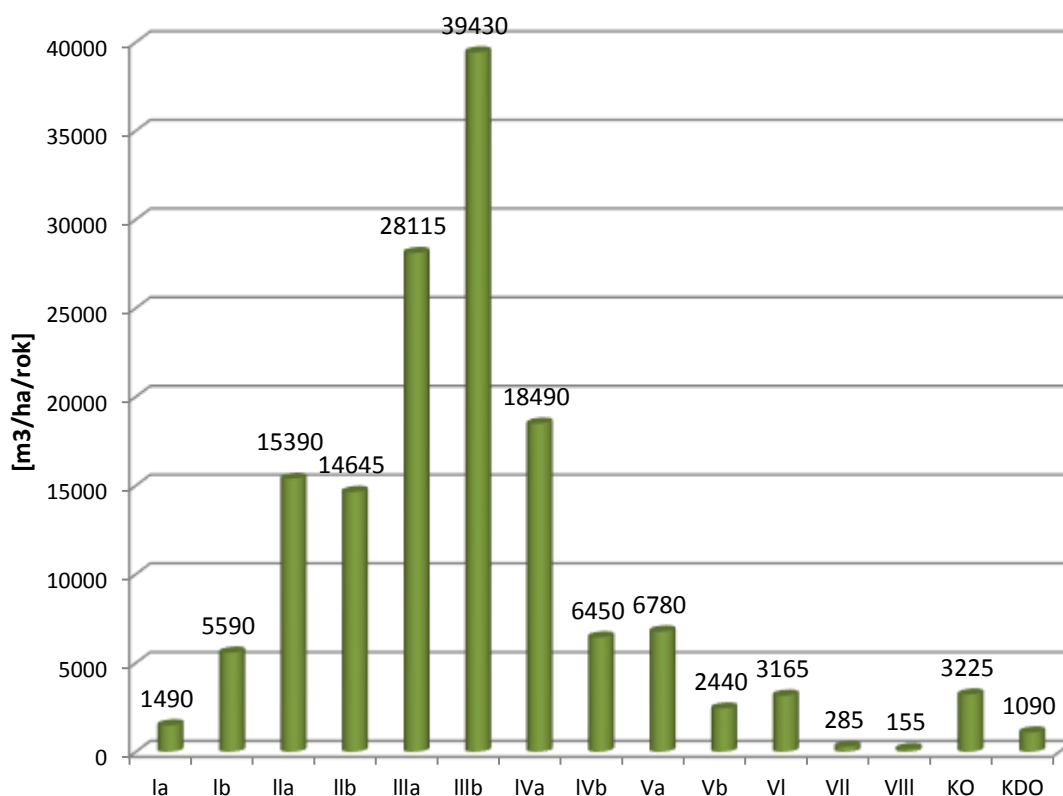
V_k – zapas na końcu okresu,

V_p – zapas na początku okresu,

U – wykonanie pozyskania głównego.

Tabela 37. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg podklas wieku

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo	
	Jucha I		Kowale Oleckie		Olecko			
	[m ³]	[%]	[m ³]	[%]	[m ³]	[%]	[m ³]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ia	125	0,41	750	1,32	615	1,04	1490	1,02
Ib	1120	3,65	2115	3,71	2355	3,99	5590	3,81
IIa	3905	12,73	5840	10,24	5645	9,56	15390	10,49
IIb	2515	8,20	6010	10,54	6120	10,36	14645	9,98
IIIa	5130	16,72	12750	22,36	10235	17,33	28115	19,16
IIIb	5905	19,25	15670	27,49	17855	30,24	39430	26,87
IVa	3960	12,91	7400	12,98	7130	12,08	18490	12,60
IVb	2195	7,15	1115	1,96	3140	5,32	6450	4,39
Va	3300	10,76	1030	1,81	2450	4,15	6780	4,62
Vb	740	2,41	425	0,75	1275	2,16	2440	1,66
VI	925	3,01	1080	1,89	1160	1,96	3165	2,16
VII	90	0,29	160	0,28	35	0,06	285	0,19
VIII	60	0,20			95	0,16	155	0,11
KO	710	2,31	1615	2,83	900	1,52	3225	2,20
KDO			1050	1,84	40	0,07	1090	0,74
Razem	30680	100,00	57010	100,00	59050	100,00	146740	100,00

Rycina 28. Przeciętny roczny przyrost gatunków panujących w podklasach wieku Nadleśnictwa Olecko

Na powierzchni zalesionej nadleśnictwa największy spodziewany bieżący przyrost roczny przypada na drzewostany IIIb podklasy wieku (51-60 lat).

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

W trakcie terenowych prac taksacyjnych zarejestrowano uszkodzenia drzewostanów na łącznej powierzchni 6175,73 ha.

Tabela nr 38. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń w nadleśnictwie

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów						
	Bez uszkodzeń	W stopniu uszkodzenia			Razem		
		1 (11-20%)	2 (21-50%)	3 (> 50%)			
	[ha]						[%]
1	2	3	4	5	6	7	
Bez uszkodzeń	11274,99					11274,99	64,61
Antropogeniczne			7,38	8,83		16,21	0,09
Grzyby		1996,39	773,87	33,45		2803,71	16,07
Inne			11,08	2,37		13,45	0,08
Klimat		4,76	7,01			11,77	0,07
Owady		98,81	13,69			112,50	0,64
Wodne		88,99	127,80	67,46		284,25	1,63
Zwierzyna		1343,11	1432,62	158,11		2933,84	16,81
Łącznie	11274,99	3532,06	2373,45	270,22		17450,72	100,00
%	64,61	20,24	13,60	1,55		100,00	

Szkody stwierdzone w drzewostanach nadleśnictwa występujące w 1 stopniu uszkodzeń (uszkodzenia w przedziale 10-20%) należą do nieistotnych (nietrwających). Szkody istotne (2 i 3 stopień uszkodzeń) występują na 15,15% powierzchni leśnej zalesionej. Wśród uszkodzeń istotnych najpoważniejszą pozycję stanowią uszkodzenia od zwierzyny i grzybów.

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem wykonano zgodnie z §40 "Instrukcji Urządzania Lasu" w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach poza uprawami i młodnikami.

Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników

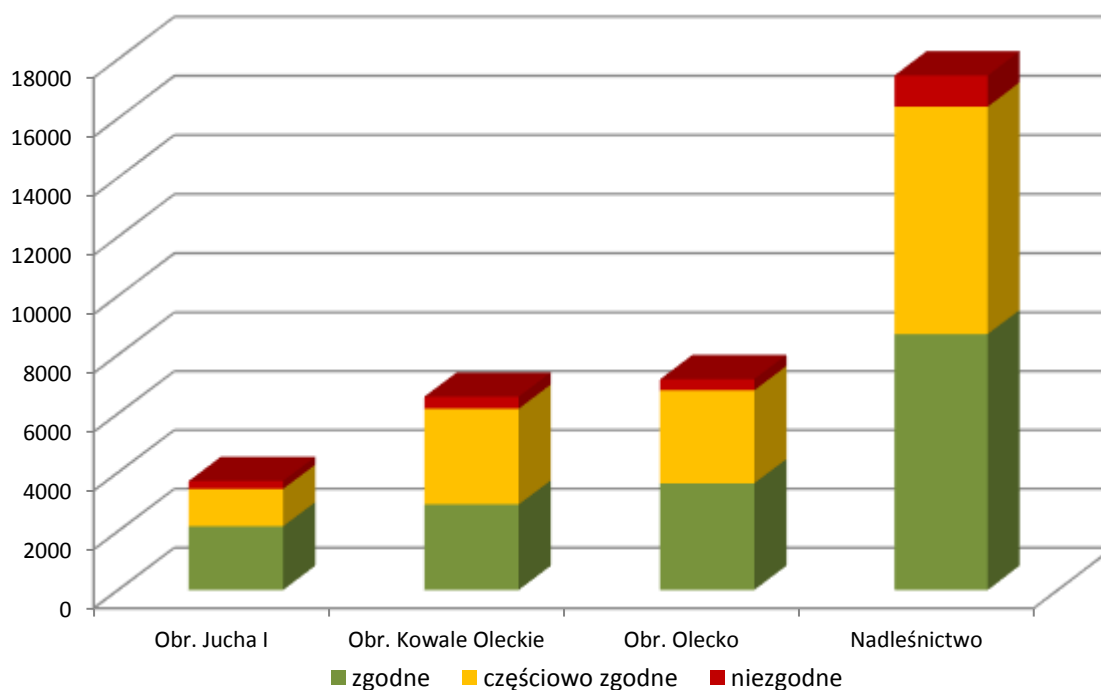
Ocenę zgodności upraw i młodników (całej Ia klasy wieku – 1723,40 ha) wykonano w stosunku do przyjętych składów docelowych ustalonych w poprzedniej rewizji urządzania lasu. Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu stanowią 83,9% powierzchni Ia klasy wieku – 1445,97 ha. Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 16,0% upraw i młodników – 275,40 ha. Do upraw i młodników częściowo zgodnych zaliczono takie, w których nie występują określone w typie drzewostanu gatunki domieszkowe oraz drzewostany złożone z cennych domieszek gdzie jednak gatunkiem panującym nie jest gatunek docelowy typu drzewostanu. W trakcie prac inwentaryzacyjnych stwierdzono 1 uprawę o składzie gatunkowym niezgodnym z TD. Jest to wydzielanie 10i z obrębu Olecko o powierzchni 2,03 ha, gdzie na siedlisku LMśw 80% uprawy stanowi brzoza (uprawa niszczonej permanentnie przez łosie).

Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów

Poniżej, dla scharakteryzowania stanu lasu, w tabeli zestawiono powierzchnię drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z przyjętym na Komisji Założeń Planu typami drzewostanu – TD.

Tabela nr 39. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności z TD

Obręb	Stopień zgodności						Suma powierzchni
	Zgodne		Częściowo zgodne		Nie zgodne		
	ha	%	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6	7	8
Jucha I	2 257,16	61,0	1 231,89	33,3	211,57	5,7	3 700,62
Kowale Oleckie	3 017,47	45,9	2 952,10	44,9	607,79	9,3	6 577,36
Olecko	3 766,19	52,5	2 749,66	38,3	656,89	9,2	7 172,74
Razem nadleśnictwo	9 040,82	51,8	6 933,65	39,7	1476,25	8,5	17 450,72

Rycina 29. Udział drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD w Nadleśnictwie Olecko

W Nadleśnictwie Olecko przeważają drzewostany o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskiem (51,8% powierzchni leśnej zalesionej). Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem stanowią tylko 8,5% odnośnej powierzchni. Najwięcej takich drzewostanów występuje na terenie obrębu leśnego Kowale Oleckie.

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników

i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, zamieszczona poniżej.

Tabela 40 (Tabela nr XI). Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych w Nadleśnictwie Olecko

Typ siedliskowy lasu	Lésne siedlisko przyrodnicze	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	0.4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		3,07										3,07
BMŚW		147,75	8,78	0,59	2,90	3,85	0,41					164,28
BMW			1,76									1,76
BMB		7,54	1,97		5,96							15,47
	91D0					1,57						1,57
	91D0	1,54										1,54
LMŚW		77,28	18,51	1,04	27,37	22,85			2,03		1,67	150,75
LMW		0,44	1,67		1,32							3,43
LMB		10,43		8,81	6,04	1,77						27,05
	91D0		0,90									0,90
LŚW		373,06	40,67	3,47	25,06	7,79	6,31					456,36
LW		15,66	3,06		9,93	3,88						32,53
OL		90,59	24,77	1,14	5,56	2,24						124,30
OLJ		14,31	1,34		4,35	1,39						21,39
OIJ		1,18										1,18
OLJ		0,37										0,37
Ogółem		743,22	103,43	15,05	88,49	45,34	6,72		2,03		1,67	1005,95

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 1005,95 ha. W tej powierzchni 82,7% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8-0,7 jest 15,0%, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 - 2,2%. Uprawy przepadłe zajmują powierzchnię 1,67 ha (0,1%). Jest to jedno wydzielenie (oddz. 119p obrębu Jucha I), uprawa zniszczona przez łosie. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 0,9.

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII. Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni manipulacyjnej 721,59 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń,

z panującymi głównie dębem i świerkiem. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 36,7% a przeciętna jakość 21. Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni manipulacyjnej 172,37 ha, a gatunkiem w nich panującym jest dąb. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 20% a przeciętna jakość 21. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 1052,84 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 93,9%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 21.

Tabela 41 (Tabela nr XII). Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych w Nadleśnictwie Olecko

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMB		ŚW	4,41	50,0	11
	LMB		OL	4,38	60,0	12
	LMB		ŚW	4,28	61,8	11
	LMŚW		DB	250,23	34,2	22
	LMŚW		ŚW	15,12	56,3	21
	LMW		DB	6,29	30,0	12
	LŚW		DB	341,04	33,4	21
	LŚW		ŚW	60,37	58,2	12
	LW		DB	26,27	32,3	11
	LW		OL	6,40	38,6	12
	LW		ŚW	2,80	40,0	12
Razem				721,59	36,7	21
KDO	LMB		OL	3,29	20,0	22
	LMŚW		DB	30,74	20,9	11
	LŚW		DB	73,26	20,0	21
	LŚW		WZ	2,86	10,0	31
	LW		DB	54,40	20,0	22
	LW		OL	3,88	20,0	22
	LW		ŚW	2,01	20,0	13
	OLJ		DB	1,93	20,0	21
Razem				172,37	20,0	21
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LMB		OL	5,37	80,0	12
	LMŚW		DB	48,08	80,0	22
	LMŚW		SO	20,91	98,3	11
	LMŚW		ŚW	89,04	97,6	22
	LMW		ŚW	8,02	83,2	12
	LŚW		DB	203,41	90,4	21
	LŚW		MD	0,73	180,0	11
	LŚW		OL	3,83	100,0	22
	LŚW		SO	7,04	97,2	22
	LŚW		ŚW	659,16	95,5	21
	LW		ŚW	7,25	85,7	22
Razem				1052,84	93,9	21
Ogółem				1946,80	66,1	22

Tabela 42. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników do lat 10

Jakość hodowlana	Obręb						Nadleśnictwo Olecko	
	Jucha I		Kowale Oleckie		Olecko		ha	%
	ha	%	ha	%	ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	91,62	41,34	260,91	31,77	274,21	40,29	626,74	36,37
12	60,52	27,30	126,31	15,38	155,58	22,86	342,41	19,87
13	9,45	4,26	12,33	1,50	18,61	2,74	40,39	2,34
21	24,80	11,19	169,56	20,65	124,78	18,34	319,14	18,52
22	20,49	9,25	191,46	23,31	57,87	8,50	269,82	15,65
23	12,77	5,76	17,00	2,07	25,34	3,72	55,11	3,20
31*	2,00	0,90	13,43	1,64	24,15	3,55	39,58	2,30
32*			30,21	3,68			30,21	1,75
Łącznie	221,65	100,00	821,21	100,00	680,54	100,00	1723,40	100,00

* jakość hodowlana młodników

Wśród drzewostanów w Ia podklasie wieku przeważają te z najwyższą jakością hodowlaną (11, 12) zajmując łącznie 1019,15 ha, czyli 56,24% powierzchni leśnej zalesionej. Znaczny jest udział upraw z jakością 21 i 22 (34,17%), są to uprawy o obniżonym pokryciu w wyniku uszkodzenia przez zwierzyńę.

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Tabela nr 43. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

Jakość hodowlana	Obręb						Nadleśnictwo Olecko	
	Jucha I		Kowale Oleckie		Olecko		ha	%
	ha	%	ha	%	ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	518,23	24,12	941,83	24,49	1117,01	24,55	2577,07	24,44
12	667,59	31,08	1145,47	29,79	1658,21	36,44	3471,27	32,92
13	113,87	5,30	366,82	9,54	454,37	9,99	935,06	8,87
14					7,88	0,17	7,88	0,07
21	294,66	13,72	252,83	6,57	402,17	8,84	949,66	9,01
22	392,09	18,25	904,38	23,52	660,32	14,51	1956,79	18,56
23	93,94	4,37	109,22	2,84	53,59	1,18	256,75	2,44
24					5,45	0,12	5,45	0,05
31	16,88	0,79	29,81	0,78	62,61	1,38	109,30	1,04
32	40,30	1,88	79,30	2,06	85,55	1,88	205,15	1,95
33	8,42	0,39	6,73	0,18	10,54	0,23	25,69	0,24
41			2,48	0,06	18,75	0,41	21,23	0,20
42	2,14	0,10	2,04	0,05	13,77	0,30	17,95	0,17
43			4,59	0,12			4,59	0,04
Łącznie	2148,12	100,00	3845,50	100,00	4550,22	100,00	10543,84	100,00

Jakość hodowlana drzewostanów w wieku od 11 lat do połowy klasy wieku drzewostanów bliskorębnych, została określona w drzewostanach nie zaplanowanych do przebudowy cięciami rębными. Powierzchnia takich drzewostanów w Nadleśnictwie Olecko wynosi 10543,84 ha, co stanowi 60,42% powierzchni leśnej zalesionej. Najwięcej jest drzewostanów o jakości hodowlanej 12 (3471,27 ha). Drzewostany o najsłabszych jakościach

(41, 42, 43) występują na powierzchni tylko 43,77 ha. Są to drzewostany uszkodzone w znacznym stopniu wskutek podtopienia (działalność bobrów), spalowania, bądź ataku szkodników lub patogenów, w których z różnych przyczyn (np. niedostępność lub specjalny status wydzielenia) nie zaplanowano przebudowy cięciami rębnyymi.

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 5183,48 ha, co stanowi 20,70% powierzchni leśnej zalesionej. Najwięcej jest drzewostanów, w których gatunek panujący posiada jakość techniczną 2.

Tabela 44. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących

Jakość techniczna	Obręb						Nadleśnictwo Olecko	
	Jucha I		Kowale Oleckie		Olecko		ha	%
	ha	%	ha	%	ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	199,86	15,02	471,60	24,68	442,55	22,79	1114,01	21,49
2	813,46	61,12	1050,87	55,00	1072,28	55,21	2936,61	56,65
3	277,49	20,85	347,70	18,20	395,89	20,39	1021,08	19,70
4	40,04	3,01	40,48	2,12	31,26	1,61	111,78	2,16
Łącznie	1330,85	100,00	1910,65	100,00	1941,98	100,00	5183,48	100,00

1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Na terenie nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi 577,97 ha, co stanowi 3,21% powierzchni leśnej. Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia zamieszczona poniżej tabela:

Tabela 45. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni	Obręb			Nadleśnictwo Olecko
	Jucha I	Kowale Oleckie	Olecko	
	powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Grunty leśne niezalesione do odnowienia				
Halizny	2,68	4,10	2,27	9,05
Płazowiny	2,83	0,61	0,00	3,44
Zręby	25,37	37,48	30,73	93,58
Razem	30,88	42,19	33,00	106,07
Grunty leśne niezalesione w produkcji ubocznej				
Poletka łowieckie	6,20	1,08	6,40	13,68
Razem	6,20	1,08	6,40	13,68
Pozostałe grunty leśne niezalesione				
Grunty do naturalnej sukcesji	40,63	269,00	148,59	458,22
Razem	40,63	269,00	148,59	458,22
Ogółem	77,71	312,27	187,99	577,97

W ramach kategorii gruntów leśnych niezalesionych do odnowienia zinventaryzowano: 3,44 ha płazowin, 9,05 ha halizn oraz 93,58 ha zrębów. Płazowiny powstały głównie w wyniku działania huraganowych wiatrów. Halizny w większości powstały w wyniku przejścia przez nadleśnictwo pozbawionych drzewostanu gruntów oznaczonych w rejestrze gruntów jako las (jest tylko jedna uprawa przepadła o powierzchni 1,67 ha, która została zniszczona przez łosie). Wszystkie nieodnowione zręby przechodzące na następny okres gospodarczy, to powierzchnie z niedawno wyciętym drzewostanem.

W kategorii gruntów leśnych niezalesionych pozostałych zainwentaryzowano występowanie 458,22 ha gruntów do naturalnej sukcesji. Wszystkie grunty do naturalnej sukcesji charakteryzują się występowaniem, w momencie tworzenia planu urządzania lasu, trudnych warunków siedliskowych uniemożliwiających odnowienie. Powstały one głównie na siedliskach bagiennych i wilgotnych w wyniku „działalności” bobrów, na skutek wtórnego zabagnienia terenu spowodowanego długotrwałym podtopieniem. Kilka wydziałów zaliczonych do tej kategorii stanowią niewielkie fragmenty innych siedlisk, najczęściej położonych wśród gruntów nieleśnych, na których niecelowe jest prowadzenie gospodarki leśnej.

W kategorii gruntów leśnych niezalesionych w produkcji ubocznej w nadleśnictwie znajduje się 13,68 ha poletek łowieckich.

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych (na co 10-tej) zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wyrwanych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

Średnia miąższość martwego drewna w drzewostanach nadleśnictwa wynosi 13,30 m³/ha. Miąższość drewna martwego w nadleśnictwie jest wyższa od przeciętnej w kraju wynoszącej 5,9 m³/ha, oraz od przeciętnej w RDLP Białystok wynoszącej 7,5 m³/ha, obliczonych na podstawie pomiarów WISL w latach 2010-2014 (BULiGL 2015). Średnia miąższość martwego drewna jest najwyższa na siedliskach: LMb (31,21 m³/ha), Ol (28,31 m³/ha), Lw (25,81 m³/ha) oraz OLJ (25,39 m³/ha).

Zagadnienie pomiaru miąższości drewna martwego zostało szczegółowo omówione w programie ochrony przyrody oraz prognozie oddziaływania na środowisko.

1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzania lasu i w prognozie na koniec okresu gospodarczego, przedstawia Tabela nr XIII zamieszczona na stronie następnej jako tabela 46.

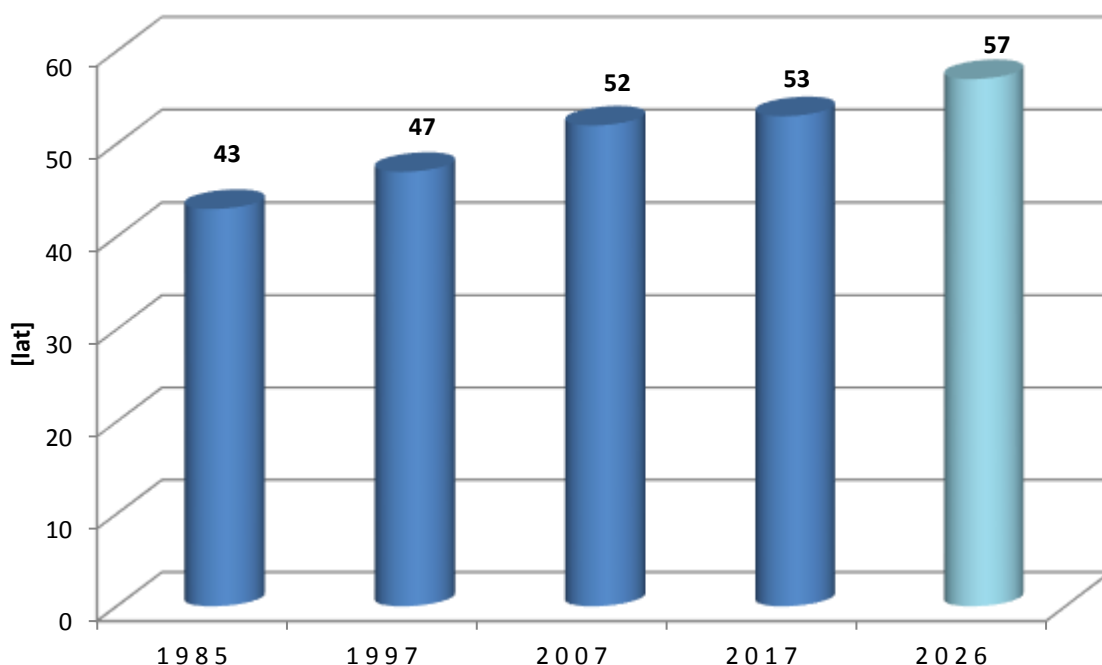
Tabela 46 (Tabela XIII). Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Olecko w kolejnych rewizjach PUL

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na:					
			1985 (II rewiz.)	1997 (III rewiz.)	2007 (IV rewiz.)	2017 (V rewiz.)	2026 (prognoza)	
1	2	3	5	6	7	8	9	
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	16078,18	17144,52	17940,03	18028,69	18028,69	
2	Zasoby miąższości	m ³	2600157	3308575	5077010	5067257	5239287	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku:	IIa	m ³	81	106	152	159	70
		IIb	m ³	156	162	259	245	266
		IIIa	m ³	214	230	293	320	330
		IIIb	m ³	279	248	338	359	377
		IVa	m ³	293	323	345	388	408
		IVb	m ³	318	322	405	396	419
		Va	m ³	340	352	411	452	410
		Vb	m ³	342	360	435	442	460
		VI	m ³	336	348	444	477	467
		VII	m ³	239	279	346	402	417
		KO	m ³		220	341	298	322
		KDO	m ³		237	259	341	378
		BP	m ³					
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zales. i niezales.)	m ³	163	194	283	281	291	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	43	47	52	53	57	
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy	m ³		7,01	6,86	8,41	7,78	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,7	1,96	1,45	4,66	3,49	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,2	1,39	2,59	3,77	3,46	
9	Uzyskany w ubiegłym okr. bieżący użyteczny roczny przyr. d-stanów na 1 ha	m ³		6,45	12,94	8,23	7,85	

Niewielki spadek miąższości ogólnej na gruntach leśnych, sumarycznie o 9753 m³, a przeciętnie o 2 m³/ha spowodowany jest kilkoma czynnikami. Główne z nich to:

- intensywne planowe użytkowanie rębne prowadzone w latach 2007-2016, które miało na celu przebudowę poniemieckich, rębnych i przeszlórębnych świerczyn, niewiadomego pochodzenia, podatnych na deprecjację surowca drzewnego oraz nieodpornych na ataki szkodników i czynniki abiotyczne, w wyniku którego powierzchnia Ia podklasy wieku wzrosła o ponad 94% w stosunku do ubiegłego dziesięciolecia, a powierzchnia zrębów o ponad 993%.
- znaczny wzrost powierzchni gruntów do naturalnej sukcesji (o ponad 276%), spowodowany głównie działalnością bobrów, które w nadleśnictwie doprowadziły do zamarcia bardzo wielu drzewostanów rosnących na siedliskach bagiennych, często będących w starszych klasach wieku.

Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa wynosi 53 lata. Natomiast połowa orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów wynosi 47 lat. Różnica pomiędzy tymi dwoma wielkościami wynosi 6 lat, co według §77 IUL jest na pograniczu odstępstwa od stanu pożądanego. W związku z powyższym, użytkowanie rębne planowana na lata 2017-2026 nie powinno pogłębiać tej różnicy. Jednak w warunkach Nadleśnictwa Olecko, największy wpływ na przeciętny wiek drzewostanów na koniec okresu gospodarczego będzie miało przesunięcie się IIIb podklasy wieku do IVa, a są to w większości zbyt młode drzewostany, by mogły podlegać przebudowie cięciami rębnymi.

Rycina 30. Porównanie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa w kolejnych rewizjach PUL i w prognozie

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

W rozdziale tym zostały zawarte kopie następujących dokumentów:

1. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Olecko na Naradę Techniczno-Gospodarczą.
2. Informacja Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko dla planu Nadleśnictwa Olecko w latach 2010-2016, Informacje Naczelników Wydziałów: Gospodarowania Ekosystemami, Ochrony Ekosystemów oraz Kontroli i Audytu Wewnętrznego na temat realizacji PUL w latach 2007-2016.
3. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie.
4. Koreferat kierownika brygady urządzania lasu do Referatu Nadleśniczego Nadleśnictwa Olecko na Naradę Techniczno-Gospodarczą.
5. Ocena gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Olecko dokonana przez Dyrektora RDLP w Białymstoku na Naradzie Techniczno-Gospodarczej.

Materiały dotyczące projektu planu urządzenia lasu zaprezentowane na Naradzie Techniczno-Gospodarczej, która odbyła się w dniu 15 listopada 2016 r., zostały sporządzone według stanu danych na 1 listopada 2016 r. W związku z tym, nie uwzględniają one uwag do planu, które wpłynęły po tym terminie i zostały rozpatrzone pozytywnie. Ostateczne wielkości planowanych zadań wynikające ze skorygowanych danych zawarte są w części 3 niniejszego opracowania.

W związku z tym, że każdy z dokumentów zamieszczonych w tym rozdziale elaboratu stanowi autonomiczną całość, numeracja tabel w nich przytoczonych nie łączy się z numeracją tabel z pozostałych rozdziałów opisanego ogólnego.

REFERAT NADLEŚNICZEGO
NADLEŚNICTWA OLECKO
NA NARADĘ TECHNICZNO – GOSPODARCZĄ

ZNAK: ZG.003.1.2016

OLECKO, DN. 17 PAŹDZIERNIKA 2016 R.

1

1. Wstęp

Zgodnie z przedstawioną w Zasadach hodowli lasu z 2011 roku regionalizacją przyrodniczo-leśną Instytutu Badawczego Leśnictwa, lasy Nadleśnictwa Olecko położone są II Krainie przyrodniczo-leśnej Mazursko-Podlaskiej, Dzielnicy Pojezierza Mazurskiego (1), Mezoregionie Pojezierza Elcko-Suwalskiego (d).

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego (1994), Nadleśnictwo Olecko leży na terenie prowincji Niżu Zachodniorosyjskiego, podprowincji Pojezierzy Wschodniobałtyckich oraz dwóch makroregionów – Pojezierza Mazurskiego i Pojezierza Litewskiego.

Konfiguracja terenu Nadleśnictwa Olecko jest urozmaicona, ukształtowana przez zlodowacenie bałtyckie w fazach leszczyńskiej, poznańskiej i pomorskiej. Zasadniczo dominuje teren falisty i pagórkowaty, z dużą ilością jezior rynnowych (typ krajobrazu – pagórkowaty pojezierny).

Pod względem podziału administracyjnego Nadleśnictwo Olecko położone jest na terenie województwa podlaskiego w powiecie suwalskim (gmina Bakalarzewo, Filipów i Przerośl) oraz na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w powiatach: elckim (gmina Elk, Kalinowo i Stare Juchy), oleckim (gmina Świętajno, Kowale Oleckie, Olecko, Olecko Miasto, Wieliczki) i gołdapskim (gmina Dubeninki i Gołdap Obszar Wiejski) ogólnie zajmując zasięg 1199,82 km².

Powierzchnia gruntów w zarządzie nadleśnictwa ze współwłasności wynosi aktualnie 20300,7373 ha. Obszar nadleśnictwa jest podzielony na trzy obręby leśne tj. Obręb Jucha I (4602,4443 ha), Kowale Oleckie (7461,4942 ha) i Olecko (8236,7988 ha). Obręb Jucha I to zwarty kompleks leśny, natomiast Obręb Kowale Oleckie i Olecko obejmuje znacznie mniejsze, rozdrobnione działki leśne w szachownicy z gruntami prywatnej własności.

Prace glebowo – siedliskowe zostały przeprowadzone w roku 2005 przez BULiGL Oddział w Białymstoku. Przyjmuje się ich aktualność w okresie co najmniej 20 lat, a sporządzone opracowanie jest bardzo przydatne w prowadzeniu gospodarki leśnej. Opracowania tego nie mają tylko grunty przyjęte w zarząd Nadleśnictwa Olecko po sporządzeniu operatu glebowo-siedliskowego, tj. w trakcie obowiązywania bieżącej rewizji pul.

Tabela I: Powierzchnie gruntów wg. gmin (ze współwłasnościami)

Województwo	Powierzchnia [ha]
Powiat	
Gmina	
20 Podlaskie	1363,1270
12 suwalski	1363,1270
012 Bakalarzewo	536,1578
022 Filipów	224,9900
042 Przerośl	601,9792
28 Warmińsko-Mazurskie	18937,6103
05 ełcki	565,4029
022 Elk	40,1252
032 Kalinowo	1,6344
052 Stare Juchy	523,6433
13 olecki	15868,2136
032 Kowale Oleckie	2595,9450
044 m. Olecko	9,8340
045 Olecko	4324,3245
052 Świętajno	5955,4270
062 Wieliczki	2982,6831
18 goldapski	2503,9938
022 Dudeninki	490,7573
035 Goldap	2013,2365
Suma końcowa	20300,7373

Dominującym typem siedliskowym w Nadleśnictwie Olecko jest Lśw, zajmuje on łącznie 46,12 % powierzchni leśnej nadleśnictwa, w tym w obrębie Kowale Oleckie aż 69,19%. Drugim najbardziej rozpowszechnionym typem siedliskowym jest LMśw – zajmuje ogółem 23,08 %.

Stosunkowo często występują też siedliska boru mieszanego świeżego – w skali nadleśnictwa 10,43%, w tym w Obrębie Jucha I - 26,97%. Wymienione typy należą do wysokoprodukcyjnych siedlisk z drzewostanami sosnowymi i świerkowo – sosnowymi, determinują one przyrodniczy i gospodarczy charakter Nadleśnictwa Olecko .

Dla Nadleśnictwa Olecko charakterystyczny jest także stosunkowo wysoki, wynoszący 8,49 %, udział siedlisk bagiennych i zarazem zbiorowisk cennych przyrodniczo. Po pracach siedliskowych zinwentaryzowano znaczną powierzchnię siedlisk lasu mieszanego bagiennego, który pod względem udziału w powierzchni leśnej (4,99%) zajmuje 5. pozycję w nadleśnictwie. W odróżnieniu od borów

bagiennych, siedliska lasu mieszanego bagiennego mają istotne znaczenie gospodarcze, produktywnością odpowiadając większości postaci olsów. Ze względu na duży udział powierzchniowy i presję zewnętrzną na wyłączenie z zagospodarowania powstają znaczące komplikacje na tle sposobu zarządzania i realizacji funkcji przyrodniczych i ochronnych. Należy mieć na uwadze, że tylko niewielka część siedlisk LMB reprezentuje właściwe siedliska przyrodnicze w rozumieniu Dyrektywy Siedliskowej, kwalifikując się do grupy borów i lasów bagiennych 91D0.

Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, mająca 31,69% udział powierzchniowy i 30,73% miąższościowy. Udział powierzchniowy świerka jest nieznacznie niższy i wynosi 24,46%, natomiast miąższościowy jest wyższy od sosny i wynosi 33,17%. Ważnymi gospodarczo gatunkami są też brzoza – 15,51% i 14,11%, olsza 11,69% i 10,95% oraz dąb zajmujący powierzchnię 13,06% i miąższość 6,50%. Z przytoczonych danych wynika, że drzewostany świerkowe charakteryzują się najwyższą przeciętną zasobnością, a dębowe – jedną z niższych. Udział każdego z pozostałych gatunków, zarówno w rozmiarze powierzchniowym, jak i miąższościowym, nie przekracza 1%, z wyjątkiem osiki, która w rozmiarze miąższościowym stanowi 1,5%.

Rejestr gruntów nadleśnictwa jest zgodny z powszechną ewidencją gruntów. W nadleśnictwie funkcjonuje Leśna Mapa Numeryczna, zgodna z obowiązującym standardem LMN. Została ona sporządzona przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej w Białymstoku i oddana do użytku wraz z expirującym obecnie planem urządzenia gospodarstwa leśnego. Mapa i rejestr gruntów, utrzymywane w zgodności z powszechną ewidencją gruntów, są aktualizowane na bieżąco, a baza geometryczna mapy numerycznej dodatkowo corocznie po aktualizacji kompleksowej SILP (każdorazowo przed upływem I kwartału).

Poza głównym zwartym kompleksem Jucha I, (przy założeniu, że droga publiczna nie dzieli obszaru leśnego na odrębne kompleksy) w Nadleśnictwie Olecko występuje jeszcze 368 innych, rozłącznych przestrzennie kompleksów o powierzchni od kilku arów do kilkuset hektarów. Liczba działek ewidencyjnych w nadleśnictwie wynosi 2030. Nadleśnictwo Olecko aktualnie jest podzielone na 15 leśnictw. W roku 2011 zlikwidowane zostało leśnictwo Górne w obrębie Kowale Oleckie, którego grunty zostały dołączone do leśnictwa Nasuty, Kowalki i Czostków. Zakłada się utrzymanie

15 leśnictw w przygotowywanym planie urządzenia lasu, jedynie nieznacznie ulegnie zmianie granica leśnictwa Mieruniszki i Kowalki. Wykaz leśnictw w obrębach leśnych wraz z powierzchnią kształtuje się następująco:

Obręb Olecko: 01-19-3

1. Leśnictwo Doliwy	1705,0006 ha
2. Leśnictwo Gąski	1477,3808 ha
3. Leśnictwo Kłosowo	1556,3299 ha
4. Leśnictwo Puchówek	1382,4512 ha
5. Leśnictwo Szczedranka	1156,4466 ha
6. Leśnictwo Zajdy	959,1897ha

Obręb Jucha I: 01-19-1

7. Leśnictwo Wronki	1678,9247 ha
8. Leśnictwo Wilczewo	1411,9753 ha
9. Leśnictwo Krzywy Róg	1511,5443 ha

Obręb Kowale Oleckie: 01-19-2

10. Leśnictwo Czostków	1148,5341 ha
12. Leśnictwo Nasuty	1492,8632 ha
13. Leśnictwo Kowalki	1500,9342 ha
14. Leśnictwo Cisowo	1188,8162 ha
15. Leśnictwo Mieruniszki	1249,0641 ha
16. Leśnictwo Dąbrówki	881,2824 ha

Dotychczasowa numeracja obrębów leśnych jest konsekwencją kolejności alfabetycznej ich nazw.

Od roku 2007 Nadleśnictwo prowadziło gospodarkę leśną w oparciu Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Olecko na lata 2007-2016, zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2007 roku nr DLOPiK-L-lp-611-11/07 .

Od 1.05.2008 roku nadleśniczym Nadleśnictwa Olecko jest mgr inż. Zbigniew Piotr Poniatowski. Poprzednim nadleśniczym był Edward Ferdynand Chmura, który stanowisko Nadleśniczego Nadleśnictwa Olecko obejmował od 1.12.1990 roku.

2. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów

Ewidencja gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Olecko jest prowadzona w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych, na podstawie Zarządzenia nr 67 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 lipca 2001 roku. Rejestr gruntów jest zgodny z powszechną ewidencją gruntów. W Nadleśnictwie funkcjonuje mapa gospodarcza w postaci numerycznej zgodna z obowiązującym standardem. Mapa i rejestr są corocznie aktualizowane.

Tabela II: Zmiany powierzchniowe w stosunku do IV rewizji UL (ze współwłasnością)

Powierzchnia w ha								
Leśna			Nieleśna			Razem		
IV rewizja	V rewizja	Różnica	IV rewizja	V rewizja	Różnica	IV rewizja	V rewizja	Różnica
1	2	3	4	5	6	7	8	9
18363,12	18459,5942	+96,4742	1955,42	1841,1431	-114,2769	20318,54	20300,7373	-17,8027

Różnica pomiędzy stanem posiadania nadleśnictwa na początku IV i V rewizji Planu Urządzenia Gospodarstwa Leśnego Nadleśnictwa Olecko wynosi -17,8027 ha. Szczegółowe zestawienie zmian powierzchniowych zestawiono w tabeli III.

Poniższe zestawienie obrazuje pełną zgodność pomiędzy rejestrem gruntów prowadzonym w nadleśnictwie a ewidencją powszechną gruntów w rozbiu na grunty leśne i nieleśne.

Tabela III: Zestawienie powierzchni gruntów

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]		
	Grunty leśne	Grunty nieleśne	Razem
1	2	3	4
Rej. gruntów (stan na 29.08.2016)	18459,5942	1841,1431	20300,7373
Ewid. powszechna (stan na 29.08.2016)	18459,5942	1841,1431	20300,7373
Różnica	0	0	0

Zmiany powierzchniowe w latach 2007 – 2016 w Nadleśnictwie Olecko wynikały przede wszystkim z przejęcia w zarząd nadleśnictwa gruntów Skarbu Państwa oraz sprzedaży budynków (wraz z gruntem), określonych jako nieprzydatne dla gospodarki leśnej, modyfikacji ewidencji gruntów i prac geodezyjnych obejmujących

m.in. przeliczenie powierzchni wszystkich nieruchomości gruntowych pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Olecko.

Nie wszystkie nieruchomości pozostające w zarządzie nadleśnictwa mają uregulowany stan prawny. Dwie działki oznaczone numerami geodezyjnymi nie posiadają założonych ksiąg wieczystych:

- 48/1 o pow. 0,3911 ha obr. 0002 Bakalarzewo, gm. Bakalarzewo,
- 692 o pow. 0,4511 ha obr. 0002 Bakalarzewo, gm. Bakalarzewo,

położone są w obrębie leśnym Kowale Oleckie. Łącznie dla 99,99% nieruchomości założone są księgi wieczyste.

Tabela IV. Szczegółowe zestawienie zmian powierzchniowych gruntów Nadleśnictwa Olecko.

Rok zmiany	Pow. [ha]	Opis zmian
Stan na 31.12.2006	20318,54	
Stan na 31.12.2007	20318,54	
Zmiany w 2007	0	
2008	-0,1878	Akt notarialny nr 5814/2008 z dn. 14.04.2008 r.
2008	3,2978	Dowiązanie wydzieleń leśnych do działek ewidencyjnych w ramach modyfikacji rejestru gruntów
Stan na 31.12.2008	20321,65	
Zmiany w 2008	54,12	
2009	-0,2612	Akt notarialny nr 5941/2006 z dn. 10.10.2006 r. - dotyczy dz. nr 11 obr. Bakalarzewo, gm. Bakalarzewo
2009	-0,1434	Akt notarialny nr 554/2006 z dn. 26.01.2006 r.- dotyczy dz. nr 76/1 obr. Bakalarzewo, gm. Bakalarzewo
2009	-0,0758	Akt notarialny nr 2219/2009 z dn. 08.05.2009 r. - dotyczy dz. nr 3144/2 obr. Zalesie, gm. Świętajno
2009	-0,32	Akt notarialny nr 3061/2006 z dn. 31.10.2006 r. - dotyczy dz. Nr 3071/1 obr. Kowalki, gm. Goldap
2009	-0,0535	Decyzja nr Kow/1/06 z dn. 13.10.2006 r. o ustaleniu warunków lokalizacji drogi - dotyczy dz. nr 202/1 obr. Kowale Oleckie, gm. Kowale Oleckie
2009	-0,2747	Akt notarialny nr 12908/2008 z dn. 08.12.2008 r. - dotyczy dz. nr 3228/24 obr. Kowale Oleckie, gm. Kowale Oleckie
2009	-0,08	Akt notarialny nr 2316/2008 z dn. 06.02.2008 r. - dotyczy dz. nr 1278/3 obr nr 0002 m. Olecko
2009	-0,2319	Akt notarialny nr 5800/2008 z dn. 14.04.2008 r. - dotyczy dz. nr 3153/1 obr. Zajdy, gm. Olecko
2009	-0,2794	Akt notarialny nr 1719/2008 z dn. 19.03.2008 r. - dotyczy dz. nr 3052/1 obr. Nasuty, gm. Goldap

2009	-3,5079	Prostowanie stanu posiadania w oparciu o zapis w PEGiB
Stan na 31.12.2009	20316,42	
Zmiany w 2009	-5,2278	
2010	-0,062	Decyzja Starosty Oleckiego z dn. 10.08.2010 r. zn. GN. 7014-1/52/10 – dotyczy dz. 14/3 obr Borawskie, gm. Olecko
2010	-0,3448	Decyzja nr 05/10 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej z dn. 14.04.2010 r. zn. IGR.II.70450-1601-16/09; Porozumienie z dn. 19.04.2010 r. – GDDKIA; Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 20.05.2010 r; Decyzja Starosty Oleckiego z dn. 03.11.2010 r. zn. GN. 7014-2/31/2010
2010	0,4801	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 15.02.2010 r. zn. WG.IV.AD.77101/27-5/09 – dotyczy dz. 1313 obr Przerośl, gm. Przerośl - Podlaski Urząd Wojewódzki
2010	-5,0507	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 26.07.2010 r. nr 01/2010 dotyczy obr Słupie, gm. Bakalarzewo – Nadleśnictwo Suwałki
2010	5,07	Protokół przekazania nieruchomości PFZ z dn. 23.01.1995 r. – dotyczy dz. 74,78/1 obr Romanówka, dz. 317 obr Blenda, dz. 12 obr Przystajne, dz. 1305/1, 1304/1 obr Przerośl gm. Przerośl
2010	0,0775	Ujawniono współwłasność - dz. 3228/15 gm. Kowale Oleckie zgodnie z zapisem w KW OL1C/00009912/0 i Powszechną Ewidencją Gruntów.
2010	-0,0524	Decyzja Starosty Oleckiego o ustaleniu lokalizacji drogi powiatowej z dn. 25.02.2008 r. zn. AB.7331-2/08 – dotyczy dz. 3153/3, 3153/4, 3154/3, 3154/4 obr Zajdy, gm. Olecko
2010	-1,24	Decyzja Urzędu Miejskiego w Gołdapi z dn. 22.12.2009 r. zn. GPO 7242-50/09 – przy podziale rozliczono powierzchnie działek ewidencyjnych.
2010	0,02	Ujawniono w rejestrze działkę nr 3242/7 obr Dąbrowskie Kolonia, gm. Olecko zgodnie z zapisem w KW OL1C/00037097/5 i Powszechną Ewidencją Gruntów.
2010	0,13	Ujawniono w rejestrze działkę nr 3094/2 obr Jurki, gm. Świętajno zgodnie z zapisem w KW OL1C/00000376/7 i Powszechną Ewidencją Gruntów.
2010	0,25	Ujawniono w rejestrze działkę nr 3072/5 obr Krzywe, gm. Świętajno zgodnie z zapisem w KW OL1C/00015356/9 i Powszechną Ewidencją Gruntów.

2010	-0,1998	Akt Notarialny nr 216/2006 z dnia 13.01.2006 r.
2010	-0,223	Akt Notarialny nr 181/2006 z dnia 10.01.2006 r.
2010	2,66	Protokół przekazania lasów przez Gospodarstwo Rolne Zasobu Skarbu Państwa z dn. 04.08.1995 r. – dotyczy dz. 134/5, 143/6 obr Rogojny, gm. Świętajno
2010	-2,66	Protokół zdawczo-odbiorczy nr 02/2010 z dn. 16.12.2010 r. – Nadleśnictwo Czerwonny Dwór
2010	-0,0038	Akt Notarialny nr 1678/2006 z dnia 01.03.2006 r.
2010	-0,0038	Akt Notarialny nr 1965/2006 z dnia 10.04.2006 r.
2010	-0,1251	Akt Notarialny nr 102/2006 z dnia 06.01.2006 r.
2010	-0,177	Akt Notarialny nr 4093/2006 z dnia 13.07.2006 r.
2010	0,08	Ujawniono współwłasność – dz. 1278/2 obr nr 0002 m. Olecko – zgodnie z zapisem w KW OL1C/00011955/0 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,0649	Ujawniono współwłasność – dz. 1278/4 obr nr 0002 m. Olecko – zgodnie z zapisem w KW 11958 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,0702	Ujawniono współwłasność – dz. 339/1 obr nr 0002 m. Olecko – zgodnie z zapisem w KW OL1C/00010324/1 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,0556	Ujawniono współwłasność – dz. 421/2 obr nr 0002 m. Olecko – zgodnie z zapisem w KW OL1C/00031126/6 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,0393	Ujawniono współwłasność – dz. 622/2 obr nr 0002 m. Olecko – zgodnie z zapisem w KW OL1C/00031079/1 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,0117	Ujawniono współwłasność – dz. 31441/10 obr Wronki gm. Świętajno – zgodnie z zapisem w KW OL1C/00011185/1 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,0332	Ujawniono współwłasność – dz. 31441/5 obr Wronki gm. Świętajno – zgodnie z zapisem w KW OL1C/00011186/8 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,637	Ujawniono współwłasność – dz. 31441/6 obr Wronki gm. Świętajno – zgodnie z zapisem w KW OL1C/00011188/2 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów

2010	0,0877	Ujawniono współwłasność – dz. 31441/7 obr Wronki gm. Świątajno – zgodnie z wpisem w KW OL1C/00011184/4 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,1488	Ujawniono współwłasność – dz. 31441/9 obr Wronki gm. Świątajno – zgodnie z wpisem w KW OL1C/00011189/9 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,157	Ujawniono współwłasność – dz. 101/2 obr Kleszczewo gm. Wieliczki – zgodnie z wpisem w KW OL1C/00009589/6 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,0325	Ujawniono współwłasność – dz. 101/3 obr Kleszczewo gm. Wieliczki – zgodnie z wpisem w KW OL1C/00009585/8 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,2284	Ujawniono współwłasność – dz. 101/4 obr Kleszczewo gm. Wieliczki – zgodnie z wpisem w KW OL1C/00009496/7 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,1068	Ujawniono współwłasność – dz. 101/6 obr Kleszczewo gm. Wieliczki – zgodnie z wpisem w KW OL1C/00009590/6 i zapisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,93	Ujawniono w rejestrze działkę nr 3120/1 obr Sulejki, gm. Świątajno zgodnie z wpisem w KW OL1C/00006074/2 oraz wpisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,31	Ujawniono w rejestrze działkę nr 3126/2 obr Sulejki, gm. Świątajno zgodnie z wpisem w KW OL1C/00006074/2 oraz wpisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2010	0,2	Ujawniono faktyczną powierzchnię działki ewidencyjnej nr 3143/2 obr Zalesie, gm. Świątajno – zgodną z Powszechną Ewidencją Gruntów i wpisem w KW OL1C/00006073/5
2010	0,73	Protokół przekazania nieruchomości PFZ z dnia 23.01.1995 r. – dotyczy dz. 123/4 obr Huta, gm. Filipów
2010	-0,308	Akt Notarialny nr 2133/2006 z dnia 20.04.2006 r.
2010	-0,002	a) Akt notarialny nr 6232/2010 z dnia 16.12.2010 r. b) Akt notarialny nr 6542/2010 z dnia 30.12.2010 r. – dotyczy dz. 1278/12 obr nr 0002 m. Olecko
2010	-0,0022	a) Akt notarialny nr 6238/2010 z dnia 16.12.2010 r. b) Akt notarialny nr 6556/2010 z dnia 30.12.2010 r. – dotyczy dz. 1278/13 obr nr 0002 m. Olecko

2010	-0,0021	a) Akt notarialny nr 6225/2010 z dnia 16.12.2010 r. b) Akt notarialny nr 6527/2010 z dnia 30.12.2010 r. – dotyczy dz. 1278/8 obr nr 0002 m. Olecko
2010	-0,002	a) Akt notarialny nr 6218/2010 z dnia 16.12.2010 r. b) Akt notarialny nr 6535/2010 z dnia 30.12.2010 r.- dotyczy dz. 1278/10 obr nr 0002 m. Olecko
2010	-0,0649	a) Akt notarialny nr 6549/2010 z dnia 30.12.2010 r. b) porozumienie w sprawie zmiany umowy sprzedaży – dotyczy dz. 1278/4 obr nr 0002 m. Olecko
2010	-0,002	Akt notarialny nr 6211/2010 z dnia 15.12.2010 r. – dotyczy dz. 1278/9 obr nr 0002 m. Olecko
2010	-0,0251	zaokrąglenia
Stan na 31.12.2010	20318,48	
Zmiany w 2010	2,06	
2011	0,55	Ujawniono w rejestrze działkę nr 3410 obr Szeszki, gm. Wieliczki – zgodnie z wpisem w KW OL1C/00006071/1 i Powszechną Ewidencją Gruntów
2011	0,3	Ujawniono w rejestrze działkę nr 3411 obr Szeszki, gm. Wieliczki – zgodnie z wpisem w KW OL1C/00006071/1 i Powszechną Ewidencją Gruntów
2011	1,07	Ujawniono w rejestrze działkę nr 3409 obr Szeszki, gm. Wieliczki – zgodnie z wpisem w Powszechnej Ewidencji Gruntów
2011	-0,8057	Ujawniono w rejestrze włączenie rowów szczegółowych do działki 75/8 obr Krzywe, gm. Świętajno
2011	0,005	Ujawniono w rejestrze włączenie rowów szczegółowych do działki 75/8 obr Krzywe, gm. Świętajno
2011	-0,001	Ujawniono w rejestrze prawidłową powierzchnię działki 31441/5 obr Wronki, gm. Świętajno zgodnie z powszechną ewidencją gruntów i wpisem w KW OL1C/00011186/8
2011	-3,4	Na podstawie Decyzji GN.6620.13.2011 z dnia 07.03.2011 r. usunięto z rejestru gruntów działki: 3199/3, 3200/3, 3201/3, 3203/5, 3204/3, 3205/3, 3409 obr Szeszki, gm. Wieliczki
2011	0,0274	Ujawniono w rejestrze włączenie rowów szczegółowych do działki 4/1 obr Pogorzal, gm. Gołdap
2011	-0,0021	a) Akt notarialny nr 1680/2011 z dnia 15.04.2011 r. b) Akt notarialny nr 2051/2011 z dnia 29.04.2011 r. – dotyczy działki 1278/11 obr nr 0002 m. Olecko

2011	-0,669	Na podstawie Decyzji GKN.III.7438-7/10 z dnia 16.02.2011 r. usunięto z rejestru gruntów działki: 114, 158/2 obr. Matiak, gm. Bakalarzewo
2011	0,11	Ujawniono w rejestrze prawidłową powierzchnię działki 3123 obr Pogorzal, gm. Goldap zgodnie z powszechną ewidencją gruntów i wpisem w KW OL1C/00036384/7
2011	0,1354	zaokrąglenia
Stan na 31.12.2011	20315,8	
Zmiany w 2011	-2,68	
2012	-0,0039	Akt notarialny nr 297/2012 z dnia 20.1.2012 r. – dotyczy działki 101/13, 101/16, 101/2 oraz 101/6 obr. ew. Kleszczewo, gm. Wieliczki
2012	-0,099	Akt notarialny nr 2874/2012 z dnia 14.06.2012 r. – dotyczy działki 101/2, 101/3, 101/4, 101/6, 101/8, 101/14 i 101/15 obr. ew. Kleszczewo, gm. Wieliczki
2012	-0,221	Akt notarialny nr 2725/2012 z dnia 06.06.2012 r., Akt notarialny nr 2881/2012 z dnia 14.06.2012 r. oraz Akt notarialny nr 3175/2012 z dnia 28.06.2012 r. – dotyczy działki 31441/5, 31441/9, 31441/10, 31441/7, 31441/6 obr Wronki, gm. Świętajno
2012	0,02	Ujawniono w rejestrze włączenie rowów szczegółowych do działki 158/4 obr Zawady Elckie, gm. Stare Juchy
2012	0,03	Ujawniono w rejestrze włączenie rowów szczegółowych do działki 283/1 obr Zawady Elckie, gm. Stare Juchy
2012	0,02	Ujawniono w rejestrze włączenie rowów szczegółowych do działki 284/1 obr Zawady Elckie, gm. Stare Juchy
2012	0,12	Ujawniono w rejestrze włączenie rowów szczegółowych do działki 201/25 obr Goriówko, gm. Stare Juchy
2012	0,02	Ujawniono w rejestrze włączenie rowów szczegółowych do działki 203/1 obr Goriówko, gm. Stare Juchy
2012	0,25	Ujawniono w rejestrze włączenie rowów szczegółowych do działki 243/29 obr Goriówko, gm. Stare Juchy
2012	0,02	Ujawniono w rejestrze włączenie rowów szczegółowych do działki 147/3 obr Zawady Elckie, gm. Stare Juchy
2012	-0,0272	Akt notarialny nr 3182/2012 z dnia 28.06.2012 r. – dotyczy działki 622/5 i 421/2 (udział 714/10000) obr 0002 m. Olecko

2012	-0,0308	Akt notarialny nr 3192/2012 z dnia 28.06.2012 r. – dotyczy działki 622/1 i 421/2 (udział 714/10000) obr. 0002 m. Olecko
2012	-0,0097	Akt notarialny nr 3377/2012 z dnia 10.07.2012 r. oraz akt notarialny nr 3384/2012 z dnia 10.07.2012 r. – dotyczy działki 339/1 (udział 1377/10000) obr 0002 m. Olecko
2012	-0,0219	Akt notarialny nr 4550/2012 z dnia 12.09.2012 r. – dotyczy działki 622/4 i 421/2 (udział 714/10000) obr 0002 m. Olecko
2012	-0,0023	Akt notarialny nr 4557/2012 z dnia 12.09.2012 r. – dotyczy działki 339/1 (udział 322/10000) obr 0002 m. Olecko
2012	-0,0763	Akt notarialny nr 5683/2012 z dnia 31.10.2012 r. i akt notarialny nr 5675/2012 z dnia 31.10.2012 r. – dotyczy działki 150 obr 0002 m. Olecko
2012	-0,0242	Mapa uzupełniająca z dn. 16.08.2012 r. sporządzona przez geodetę uprawnionego Marka Zdancewicza – dotyczy działki 228 obr Bakalarzewo, gm. Bakalarzewo
2012	-0,1791	Decyzja administracyjna KO.701/14/11,KO.701/15/11 25.07.2011, decyzja administracyjna GZ.rn-057-625-51-2/08 z dn. 23.04.2009 – dotyczy działki 74 obr Wólka, gm. Filipów
2012	-0,584	Decyzja administracyjna KO. 701/17/12 z dn. 5.09.2012 r., decyzja administracyjna GZ.rn-057-625-51-2/08 z dn. 23.04.2009 – dotyczy działki 30 obr Wólka, gm. Filipów
2012	-0,0906	zaokrąglenia
Stan na 31.12.2012	20314,91	
Zmiany w 2012	-0,89	
2013	-0,22	Decyzja Wójta Gminy Kowale Oleckie z dn. 26.09.1991 r., wykaz synchronizacyjny z dn. 22.11.2012 r. i zawiadomienie Sądu Rejonowego w Olecku z dn. 08.12.2012 r. OL1C/6033/12/001 dotyczy dz. 3229/2 obr Kowale Oleckie
2013	0,1816	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczących działki nr 3223 obr Judziki, gm. Olecko
2013	-0,0505	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczących działki nr 105 obr Łęgowo, gm. Olecko
2013	0,0115	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczących działki nr 107 obr Łęgowo, gm. Olecko
2013	0,0151	Decyzja Starosty Oleckiego z dn. 03.06.2013 r., zn. GN.6620.1.2013 dotycząca dz. 3073/2 obr. Sulejki, gm. Świętajno

2013	0,0043	Wyrok Sądu Rejonowego w Olecku z dnia 22.08.2012 r. Sygn. akt I C 169/12 dotyczy działki nr 622/2 obr nr 0002 m. Olecko
2013	0,0035	Wyrok Sądu Rejonowego w Olecku z dnia 14.05.2013 r. Sygn. akt I C 119/13 dotyczy działki nr 622/3 obr nr 0002 m. Olecko
2013	21,2128	Protokół zdawczo-odbiorczy nr 2/13 z dnia 27.02.2013 r. dotyczy dz. 5/8, 7/8, 7/10, 8/5 obr Kiliany, gm. Kowale Oleckie
2013	-0,2656	Decyzja Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr 02/13 z dnia 28.03.2013 r. znak: IGR.II.7820.7.2012.BD o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dotyczy dz. 3232/4, 3232/6, 3232/8, 3228/1 obr Górne, 44/2, 44/3 obr Dziegiele, 53/4 obr Pogorzelski, gm. Goldap
2013	-0,3017	Akt notarialny nr 6665/2013 z dnia 23.12.2013 r. – dotyczy dz. 3046/1 obr Doliwy, gm. Olecko
2013	-0,1238	Akt notarialny nr 6651/2013 z dnia 23.12.2013 r. – dotyczy dz. 3152/5 obr Małe Olecko, gm. Wieliczki
2013	-0,2047	Akt notarialny nr 6658/2013 z dnia 23.12.2013 r. – dotyczy dz. 3231/4 obr Górne, gm. Goldap
Stan na 31.12.2013	20335,17	
Zmiany w 2013	20,2625	
2014	0,0207	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczący działki 3032/7, obr. Sedranki, gm. Olecko oraz zawiadomienie o zmianie z dnia 03.01.2014 r.
2014	- 0,0209 ha – zredukowana do udziału	Akt notarialny z dnia 28.02.2014 r. repertorium A nr 732/2014 – dotyczy działki 622/3 udz. 404/1000 i 421/2 udz. 714/10000 obr 0002 m. Olecko
2014	-1,8812	Protokół nr 1/2014 zdawczo-odbiorczy z dnia 09.04.2014 r. – dotyczy działki 3231/2 i 3232/7 obr Górne, gm. Goldap
2014	-1,0413	Protokół nr 2/2014 zdawczo-odbiorczy z dnia 09.04.2014 r. – dotyczy działki 3245/2 obr. Kozaki, gm. Goldap
2014	-0,1624	Protokół nr 3/2014 zdawczo-odbiorczy z dnia 23.06.2014 r. – dotyczy działki 3077/5 i 3077/8 obr. Sulejki, gm. Świętajno
2014	-0,7726	Protokół nr 4/2014 zdawczo-odbiorczy z dnia 23.06.2014 r. – dotyczy działki 3255/4 obr. Jurki, gm. Świętajno
2014	-1,77	Protokół nr 5/2014 zdawczo-odbiorczy z dnia 23.06.2014 r. – dotyczy działki 3125/3 i 31251/5 obr Lesk, gm. Olecko
2014	-0,33	Protokół nr 6/2014 zdawczo-odbiorczy z dnia 17.10.2014 r. – dotyczy działki 3009/2 obr Dąbrowskie, gm. Olecko

2014	-0,4459	Protokół nr 7/2014 zdawczo-odbiorczy z dnia 17.10.2014 r. – dotyczy działki 3223/1 obr. Judziki, gm. Olecko
2014	-0,8051	Protokół nr 8/2014 zdawczo-odbiorczy z dnia 17.10.2014 r. – dotyczy działki 3026/2, 3027/2 i 105/2 obr. Łęgowo, gm. Olecko
2014	-0,3406	Protokół nr 9/2014 zdawczo-odbiorczy z dnia 17.10.2014 r. – dotyczy działki 3118/3 obr. Moźne, gm. Olecko
2014	-1,1825	Protokół nr 10/2014 zdawczo-odbiorczy z dnia 17.10.2014 r. – dotyczy działki 3014/9, 3032/7, 3032/9, 3032/11 obr. Sedranki, gm. Olecko
2014	-0,0977	Decyzja nr 1 zezwolenie na realizację inwestycji drogowej z dnia 29.09.2014 r. – dotyczy działki 504/1, 511/1 i 3125/4 obr. Lesk, gm. Olecko
2014	-0,199	Akt notarialny z dnia 26.11.2014 r. repertorium A nr 6394/2014 – dotyczy działki 3080/3 obr. Wronki, gm. Świętajno
2014	-0,2	Akt notarialny z dnia 26.11.2014 r. repertorium A nr 4542/2014 – dotyczy działki 31941/1 obr. Leśniki, gm. Świętajno
2014	- 0,0071 ha – zredukowana do udziału	Akt notarialny z dnia 16.12.2014 r. repertorium A nr 6846/2014 – dotyczy działki 421/2 udz. 715/10000 i 622/2 udz. 81/1000 obr. 0002 m. Olecko
2014	- 0,0071 ha – zredukowana do udziału	Akt notarialny z dnia 16.12.2014 r. repertorium A nr 6839/2014 – dotyczy działki 421/2 udz. 715/10000 i 622/2 udz. 80/1000 obr. 0002 m. Olecko
2014	- 0,0066 ha – zredukowana do udziału	Akt notarialny z dnia 16.12.2014 r. repertorium A nr 6863/2014 – dotyczy działki 421/2 udz. 715/10000 i 622/3 udz. 62/1000 obr. 0002 m. Olecko
2014	- 0,0066 ha – zredukowana do udziału	Akt notarialny z dnia 16.12.2014 r. repertorium A nr 6856/2014 – dotyczy działki 421/2 udz. 715/10000 i 622/3 udz. 62/1000 obr. 0002 m. Olecko
2014	-0,1731	Akt notarialny z dnia 23.12.2014 r. repertorium A nr 7028/2014 – dotyczy działki 3084/6 obr. Orzechówko, gm. Świętajno
2014	-0,3128	Zawiadomienie o zmianach w danych ewidencji gruntów i budynków oraz zawiadomienie o odłączeniu nieruchomości gruntowej z księgi wieczystej – dotyczy działki 27/2 obr. Rakówek, gm. Przerośl
2014	0,0448	Wykaz zmian danych ewidencyjnych – dotyczy działki 157 obr. Białe Jezioraki, gm. Dubeninki oraz zawiadomienie o zmianie z dnia 14.01.2014 r.
2014	0,027	zaokrąglenia
Stan na 31.12.2014	20325,5	
Zmiany w 2014	-9,67	

2015	0,089	Decyzja z dn. 19.01.2015 r., zn. GN.6810.2.1.2015 – dotyczy dz. 73/3 obr. Sulejki, gm. Świątajno
2015	0,097	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczący działki 50/9 obr. Dąbrowskie Kolonia, gm. Olecko
2015	-2,7962	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 24.06.2015 r. – dotyczy dz. 317 obr. Blenda, gm. Przerośl
2015	-0,0049	Zawiadomienie o zmianie z dn. 16.01.2015 r. – dotyczy dz. 45/2 obr. Cisówek, gm. Dubeninki
2015	1,3621	Decyzja z dn. 29.07.2015 r., zn. GN.6844.15.2015.AF – dotyczy dz. 24/2, 25/2 i 124/1 obr. Białe Jezioro, gm. Dubeninki
2015	0,3889	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczący działki 281/3 obr. Zawady Elckie, gm. Stare Juchy
2015	0,9376	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 04.08.2015 r. – dotyczy dz. 19 obr. Cisówek, gm. Dubeninki
2015	0,0042	Decyzja z dn. 28.08.2015 r., zn. ŚR.6330.3.2015 – dotyczy dz. 3088 obr. Orzechówko, gm. Świątajno
2015	-0,1963	Akt notarialny z dn. 21.10.2015 r., repertorium A nr 5893/2015 – dotyczy dz. 109/1 obr. Wronki, gm. Świątajno
2015	-0,0507	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 27.10.2015 r. – dotyczy dz. 157/1 obr. Białe Jezioro, gm. Dubeninki
2015	-1,1554	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 27.10.2015 r. – dotyczy dz. 3063/1, 3064/1 obr. Kowalki, gm. Goldap
2015	-0,1156	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 27.10.2015 r. – dotyczy dz. 3123/1, 3124/1 obr. Pogorzal, gm. Goldap
2015	-0,3092	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 02.12.2015 r. – dotyczy dz. 3229/5 obr. gm. Kowale Oleckie
2015	-0,3312	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 02.12.2015 r. – dotyczy dz. 3133/2, 3132/2 obr. Lakiele, gm. Kowale Olecki
2015	-0,9853	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 02.12.2015 r. – dotyczy dz. 3234/2, 3235/2 obr. Żydy, gm. Kowale Oleckie
2015	-0,131	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 04.11.2015 r. – dotyczy dz. 409/2 obr. Krzywólka, gm. Przerośl
2015	0,0248	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczący działek 89, 90, 91, 92/1, 93/5 obr. Jabłonowo, gm. Kowale Oleckie
2015	-4,1448	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 16.12.2015 r. – dotyczy dz. 89, 90, 91, 92/1, 93/5 obr. Jabłonowo, gm. Kowale Oleckie
2015	0,031	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczący działki 3114/2 obr. Cimochy, gm. Wieliczki
2015	-0,141	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 29.12.2015 r. – dotyczy dz. 3114/2 obr. Cimochy, gm. Wieliczki

2015	0,0729	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczący działki 3166/2, 3167/3, 3168/5 obr. Małe Olecko, gm. Wieliczki
2015	-1,2929	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 29.12.2015 r. – dotyczy dz. 3166/2, 3167/3, 3168/5 obr. Małe Olecko, gm. Wieliczki
2015	0,1728	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczący działki 3235/4, 3235/5, 3236/5, 3237/2, 3247/3, 3251/4, 3252/2, 3253/5, 3253/7, 3254/6 obr. Puchówka, gm. Wieliczki
2015	-3,6928	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 29.12.2015 r. – dotyczy dz. 3235/4, 3235/5, 3236/5, 3237/2, 3247/3, 3251/4, 3252/2, 3253/5, 3253/7, 3254/6 obr. Puchówka, gm. Wieliczki
2015	-0,0002	Wykaz zmian danych ewidencyjnych dotyczący działki 3195/3 obr. Szeszki, gm. Wieliczki
2015	-0,4322	Protokół zdawczo-odbiorczy z dn. 29.12.2015 r. – dotyczy dz. 3195/3 obr. Szeszki, gm. Wieliczki
2015	-0,0306	zaokrąglenie
Stan na 31.12.2015	20312,87	
Zmiany w 2015	-12,63	
2016	-0,005	Akt notarialny nr 4865/2016 z dn. 20.06.2016 r.- dotyczy zamiany dz. 725/2 i 737/2 obr. Bakalarzewo, gm. Bakalarzewo
2016	-12,3159	Prace geodezyjne obejmujące m.in. polczenie powierzchni wszystkich nieruchomości gruntowych pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Olecko
2016	-0,1618	Akt notarialny nr 5040/2016 z dn. 29.08.2016 r. - dotyczy sprzedaży dz. 281/5 obr. Zawady Etckie, gm. Stare Juchy
Zmiany w 2016	-12,4827	
Stan na 29.08.2016	20300,7373	

3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem

3.1. Użytkowanie rębne

Porównanie planowanych zadań z wykonaniem przeprowadzono w oparciu o pełną realizację z lat 2007-2016. W PUL zatwierdzony został plan użytkowania rębno na 10 lat w wysokości 765 532 m³. Pozyskanie drewna na powierzchniach objętych użytkowaniem rębnym (cięcia planowe, przygodne rębne i niezaliczone na poczet etatu) zostało zrealizowane na poziomie 672331,40 m³, czyli 87,83 % etatu miąższościowego. Użytkowanie rębne prowadzono na powierzchni 3290,95 ha, realizując 89,84 % etatu powierzchniowego. W mijającym dziesięcioleciu pozyskano masę 41228,00 m³ drewna, zakwalifikowanego do użytków przygodnych rębnych. Stanowi to 5,39 % miąższości użytków rębnych ogółem. Wynikło to z ograniczonych potrzeb w zakresie zabiegów sanitarnych w drzewostanach rębnych:

Odstępstwa od planu cięć użytków rębnych w minionym dziesięcioleciu powstały na tle:

- zmiany sposobu zagospodarowania rębno drzewostanów cennych przyrodniczo, położonych na siedliskach wilgotnych i bagiennych z wykorzystaniem rębni złożonych (leśnictwo Krzywy Róg 77m z rb. IB na IIIA, oraz w oddz. 1b, 1c, z rb. IIA na IIIA);
- wstrzymania użytkowania, na powierzchniach, które zgodnie z zasadami FSC i w oparciu wytyczne RDLP w Białymstoku (pismo RDLP z dnia 10 października 2008 r., znak ZO-510-45/08) zakwalifikowano do obszarów wyłączonych z zagospodarowania;
- zmiany kwalifikacji rębni IB na rębnię V, umożliwiające uzyskanie odnowienia drzewostanu (leśnictwo Wilczewo oddz. 110i pow. 0,77ha);
- nieznacznych różnic w powierzchniach niektórych wykonywanych zrębów, będących wynikiem dokładnej aktualizacji powierzchni.

3.2. Użytkowanie przedrębne

Czyszczenia późne

Zabiegi czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny zaplanowano na powierzchni 818,89 ha, z miąższością 13 884 m³. CP wykonano na powierzchni 777,18 ha, co stanowi 94,91 % planowanego rozmiaru powierzchniowego i pozyskano 8742,45 m³, wynoszące 62,97 % planowanej miąższości. W założeniach planu wszystkie powierzchnie z zabiegiem czyszczenia późnego znalazły się w planie hodowli (CP), natomiast w planie pozyskania (CP-P) tylko te, na których przewidziano pozyskanie grubizny. Na części planowych powierzchni zabiegu hodowlanego CP wystąpiła grubizna, a dla jej odniesienia zakładano w kolejnych rocznych planach dodatkowe pozycje wniosku cięć. Ponadto, zgodnie z określonymi na gruncie potrzebami hodowlanymi wykonano zabieg TWP na 21 wydzieleniach, o łącznej powierzchni 46,49 ha, gdzie w planie dziesięcioletnim przewidziane były CP-P. Zamiany te wpłynęły na odnotowanie niższej, niż w założeniach planu, powierzchni czyszczeń późnych.

W ramach użytków przygodnych przedrębnych pozyskano do końca 2016r. 96366,91 m³, co wyniosło 19,71 % pozyskania grubizny ogółem w tej grupie użytków.

Trzebieże

Etat powierzchniowy trzebieży wczesnych i późnych określono w planie na 12 014,40 ha, a szacunkowe pozyskanie grubizny na 475 116 m³. Po realizacji planu w roku 2016, ogólne wykonanie pozyskania użytków przedrębnych wyniosło 438 097,30 m³ i 11 737,81 ha, o wartościach względnych 92,21 % planu miąższościowego i 97,70 % planu powierzchniowego użytków przedrębnych (z uwzględnieniem przygodnych przedrębnych).

Dodatkowo trzebieże późne zrealizowano w trzech wydzieleniach, po stwierdzeniu potrzeb hodowlanych na gruncie, o łącznej powierzchni 14,15 ha.

Od zabiegów trzebieżowych (TPP) odstąpiono na kilku powierzchniach w związku z drzewostanami będącymi w szachownicy między prywatnymi własnościami. Prowadzenie zabiegu mogłoby powodować (lub powodowało)

konflikt z właścicielami sąsiednich gruntów prywatnych. Wystąpiły również powierzchnie, na których nie wykonano trzebieży ze względu na ich wyłączenie z użytkowania (ONG). Łącznie wyłączonych drzewostanów w nadleśnictwie jest 1 085,42 ha, w tym powierzchni z planowanymi zabiegami trzebieżowymi 436,84 ha. Zabiegi trzebieży wczesnych, mające kardynalny wpływ na właściwy rozwój, przyrost i stabilność drzewostanów, zostały wykonane w pełnym rozmiarze, wynikającym z sumy rocznych wniosków cięć.

Ogółem w użytkowaniu rębnym i przedrębym pozyskano w ramach użytkowania przygodnego 137 594,91 m³, co stanowi 10,97 % w stosunku do zakładanego pozyskania grubizny w analizowanym okresie. Użytki przygodne powstały w związku z uprzątaniem cyklicznych wiatrowałów, wiatrołomów i śniegołomów oraz w wyniku oddziaływania szkodników owadzych. Łączne pozyskanie grubizny w dziesięcioleciu wyniosło 1 215 538 m³, czyli 96,90 % maksymalnej możliwej do pozyskania ilości drewna, zatwierdzonej decyzją ministra na 1 254 532 m³.

Zestawienie drewna pozyskanego w ubiegłym okresie według kategorii cięć i porównanie wykonywanych zadań z planem podano w tabeli IV.

Tabela V. (tab.IX wg. Instrukcji UL)

Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powórzeń - nawrotów - w 10. leciu, miąższość grubizny netto)														
Rok kalendarzowy	Folce				Użytki				Przedębna				Ogółem	
	ha	m ³	przygodna m ³	Razem m ³	ha	m ³	czyszczona m ³	Razem m ³	ha	m ³	fuzelowe m ³	przygodna m ³	Razem m ³	m ³
Wykonanie za ubiegły okres wg lat														
2007	140,39	32081,92	4153,46	36235,38	0	0	0	0	217,74	5328,41	3793,11	9121,52	45356,9	
2008	170,99	30109,27	2380,75	32490,02	44,67	406,49	44,67	406,49	426,15	8763,19	3608,26	12777,94	45267,96	
2009	208,04	36521,89	1993,16	38514,85	36,8	286,94	36,8	286,94	445,45	10902,73	2536,92	13726,59	52241,44	
2010	142,37	22775,33	1987,75	24763,08	47,59	343,35	47,59	343,35	592,56	22927,16	1359,52	24630,03	49393,11	
2011	185,81	22669,22	2049,53	24718,75	19,06	267,14	19,06	267,14	490,8	18485,52	2602,62	21355,28	46074,03	
2012	168,39	24256,63	1658,56	25915,19	8,08	216,54	8,08	216,54	480,79	19092,27	2476,03	21784,84	47700,03	
2013	156,62	31161,05	717,02	31878,07	10,35	125,97	10,35	125,97	388,22	18389,99	2627,03	21142,99	53021,06	
2014	142,64	28373,49	1221	29594,49	0	0	0	0	421,57	16599,29	2932,62	19531,91	49126,4	
2015	190,13	34855,53	1208,15	36063,68	26,68	152,19	26,68	152,19	361,58	14777,7	2349,43	17279,32	53343	
2016	140,28	25566,34	2958,15	28526,49	33,71	545,12	33,71	545,12	385,77	16879,7	2958,15	22382,97	50909,46	
Razem	1645,66	358322,60	20627,62	379780	225,94	2599,74	225,94	2599,74	3220,63	158146	27249,69	185763,7	492436,2	
Etat za okres ubiegły	1819,59	371958		371958	331,52	5789	331,52	5789	4209,2	143817		149606	521564	
% wykonania	90,44	77,53		82,99	68,45	40,49	100,27	107,18				122,81	94,41	

Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - w 10. leciu, miąższość grubizny netto)													
Rok kalendarzowy	Obręb Jucha I												Ogółem
	Repre						Użytk						
	Przyrodne			Przyrodne			Przebieżne			Przebieżne			
Ia	Ib	Ic	IIa	IIb	IIc	IIIa	IIIb	IIIc	IVa	IVb	IVc	V	VI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Wykonanie za ubiegły okres wg lat													
2007	33,15	13759,25	1303,94	15063,19	0	0	254,1	9443,15	4921,29	14364,44	29427,63		
2008	34,19	9734,7	712,91	10447,61	26,18	327,6	288,77	7504,32	1680,1	9512,02	19959,63		
2009	31,71	6576,5	241,78	6818,28	3,23	35,39	260,33	11861,46	862,07	12758,92	19577,2		
2010	42,38	7722,72	297,67	8020,39	43,34	411,49	355,33	16316,74	815,65	17543,88	25564,27		
2011	93,52	15067,3	1508,15	16575,45	23,02	285,16	248,16	10579,44	5369,23	16233,83	32809,28		
2012	54,67	13311,34	1356,65	14667,99	18,03	299,99	289,72	12074,41	3913,53	16287,93	30955,92		
2013	43,6	9752,01	471,82	10223,83	10,31	74,56	253,11	8861,72	2303,42	11239,7	21463,53		
2014	36,64	10378,96	178,88	10557,84	43,44	313,53	241,69	9742,73	1464,84	11521,1	22078,94		
2015	24,08	8369,84	321,72	8691,56	24,18	584,3	212,01	9465,79	1315,31	11365,4	20056,96		
2016	43,58	11846,92	332,53	12179,45	23,97	227,56	226,47	8635,33	1808,27	10671,16	22850,61		
Razem	437,52	3166519,5	6756,65	316245,6	235,7	2559,58	2629,69	197199,70	24453,71	221496,4	244744		
Etat za okres ubiegły	479,8	119297		119297	168,86	2587	2752,38	154918		157505	276802		
% wykonania	91,19	89,29		94,93	127,74	98,94	95,54	67,45		83,49	88,42		

Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10. leciu, niższość grubizny netto)													
Obręb Olecko													
Rok kalendarzowy	Rebrze				Użytek				Ogółem				
	Przygotowanie		Razem		Oczyszczenia		Izbieże		Przygotowanie		Razem		Ogółem
	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Wykonanie za ubiegły okres wg lat													
2007	98,24	22123,07	2675,93	24799	0	0	504,89	13320,28	5372,44	18692,72	43491,72		
2008	108,31	22989,71	1489,87	24479,58	40,58	341,65	484,8	12729,22	4815,09	17885,96	42365,54		
2009	132,17	26924,04	975,15	27899,19	9,72	28,46	556,61	15993,6	3088,17	19110,23	47009,42		
2010	143,48	19574	2622,28	22196,28	56,66	608,48	522,69	24992,03	3636,02	29236,53	51432,81		
2011	161,97	26862,09	4138,68	31000,77	50,6	653,93	489,43	15806,66	6681,02	23141,61	54142,38		
2012	121,21	23045,65	1998,82	25044,47	67,44	1076,47	476,1	19136,59	6024,92	26237,98	51282,45		
2013	109,38	21303,96	948,53	22252,49	33,43	236,62	484,26	20647,94	2639,44	23524	45776,49		
2014	105,06	22145,59	782,73	22928,32	10,66	168,68	456,97	19631,16	4013,98	23813,82	46742,14		
2015	112,11	24129,88	435,99	24565,87	29,99	445,35	402,73	16709,3	3660,06	20814,71	45380,58		
2016	115,82	27113,64	537,04	27650,68	35,46	279,5	442,79	17252,98	4737,77	22270,25	49920,93		
Razem	1297,77	286211,6	16605,02	252876,7	344,94	3499,14	4821,27	176319,8	44668,91	222277,8	175547,5		
Etat za okres ubiegły	1363,68	274277		274277	318,51	5508	5052,92	176381		181889	456166		
% wykonania	88,57	86,12		92,18	105,03	69,70	95,42	99,91		123,55	104,69		

Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10. leciu, większość grubizny netto)													
Rok kalendarzowy	Rebna						Uzmyki						Ogółem
	przygodne			razem			czyszczenia			Przebieżne			
	Ha	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	ha	m ³	m ³	ha	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Wykonanie za ubiegły okres wg lat													
2007	271,78	67963,74	8133,33	76097,07	0	0	976,73	28091,84	14086,84	42178,68	118275,8		
2008	313,49	62833,68	4583,53	67417,21	111,43	1075,73	1167,16	28996,73	10103,45	40175,91	107593,1		
2009	371,92	70022,5	3210,09	73232,59	49,75	350,79	1272,39	38757,79	6487,16	45595,74	118828,3		
2010	328,23	50072,05	4907,7	54979,75	147,59	1363,32	1470,58	64235,93	5811,19	71410,44	126390,2		
2011	441,3	64598,61	7696,36	72294,97	92,68	1206,23	1228,39	44871,62	14652,87	60730,72	133025,7		
2012	344,27	60613,62	5014,03	65627,65	93,55	1593	1297,84	52664,03	12415,08	66672,11	132299,8		
2013	309,6	62217,02	2137,37	64354,39	54,09	437,15	1141,67	48141,66	7569,89	56148,7	120503,1		
2014	284,36	60698,04	2182,61	63080,65	54,1	482,21	1151,7	46616,93	8411,44	55510,58	118591,2		
2015	326,32	67355,25	1965,86	69321,11	80,85	1181,84	976,32	40952,79	7324,8	49459,43	118780,5		
2016	299,68	64528,9	1397,12	65926,02	93,14	1052,18	1055,03	44768,01	9504,19	55324,38	121250,4		
Razem	3290,95	631103,4	31228	672331,4	777,18	8742,45	11737,81	436097,3	96866,91	543206,7	1245538		
Etat za okres ubiegły	3663,07	765532		765532	818,89	13884	12014,4	475116		489000	1254532		
% wykonania	89,84	82,44		87,83	94,91	62,97	97,70	92,21		111,09	96,89		

4. Hodowla lasu

Zbiornicze zestawienie prac z zakresu hodowli lasu zawarte jest w tabeli V, sporządzonej w układzie obrębowym oraz łącznie dla nadleśnictwa. Zaewidencjonowane powierzchnie pielęgnowania gleby, upraw i młodników nie obejmują kolejnych nawrotów zabiegów na tych samych powierzchniach.

Tabela VI. (tab. X wg. Instrukcji UL)
Obręb Jucha I (01-19-1)

Rok-kalendarzowy	Odrażenia i zalesienia					poprawy i uzupełnienia	odsztwy	Pielęgnowanie			
	Otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	młodników	metodyczne agrotechniczne
	prazdliny, halizny, zięby	gleby meleshe	przy rębniach złożonych	Podsadzzenia	dobieszenia i przerzedki						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	11,75					0,82		18,31	41,5	18,74	37,99
2008	33,71		6,59	1,4	2,43	0,82		19,81	25,52	43,62	29,75
2009	9,15			0,81		4,23		18,6	29,62	22,17	19,79
2010	11,36		14,69		0,05	0,32		19,18	31,19	47,3	22,09
2011	14,71		16,83		0,54	0,32		43,26	1,36	27,69	40,31
2012	28,69	0,98	7,77					28,73	11,94	20,13	30,56
2013	32,4	5,17	3,29		0,26	0,5		56,85	28,68	16,33	24,97
2014	15,58	2,78	5,82		0,36	1,9		28,67	25,42	42,51	20,61
2015	26,95	0,35	2,7		1,25	1,71		20,92	11,74	17,46	21,42
2016	19,33		1,1	0,65	0,54	1,58		47,80	22,08	25,25	30,00
Razem	203,63	9,28	58,79	2,06	5,43	12,2		302,13	329,05	281,2	277,49
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	255,37	0	66,55	2,05	6,6	52,71	0	299,84	455,18	292,36	318,26
% wykonania	79,7		88,3	139,5	82,3	14,8		69,2	50,3	96,2	87,2

Obwód Kowale Oleckie (01-19-2)

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia						poprawki uzupełnienia	podsiły	Pielęgnowanie			melioracje agrołahwiczne
	Otwarcie		pod osłoną			grąby			usuw	mianików		
	plazowiny haliżoy / zroby	grunty nierosne	przy rebnact złożonyct	Pousadzajaa	dośsienatok orzewdzek							
											Powierzchnia zredukowana - ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
2007	13,18		25,02	0,0		6,81	0,0	92,97	71,34	56,73	93,82	
2008	47,24		65,84	0,0	0,92	4,4	0,0	106,25	71,25	73,09	95,37	
2009	28,55		38,15	0,0	1,04	9,36	0,0	24,70	129,09	83,07	116,72	
2010	79,59		61,13	0,0	0,18	0,63	0,0	51,53	36,01	68,59	67,00	
2011	47,47	0,25	55,74	0,0		2,11	0,0	234,02	27,73	41,18	89,84	
2012	34,57	0,2	51,23	0,0		2,96	0,0	83,58	46,34	49,74	92,14	
2013	18,73	4,39	62,18	0,0		3,96	0,0	100,77	65,7	118,91	99,09	
2014	49,27		63,04	0,0		0,25	0,0	93,20	76,15	74,27	86,13	
2015	27,34	0,32	52,35	0,0	4,52	3,59	0,0	76,66	97,06	85,6	112,81	
2016	66,2		60,11	0,0	4,92	0,50	0,0	196,66	110,89	56,62	75,91	
Razem	412,14	5,16	534,29	0,0	11,58	34,57	0,0	1062,34	731,56	497,88	926,83	
Orientacyjne zadania na ubiegly okres	547,18	0	577,65	29,15	14,06	295,9	0	1135,15	1514,73	656,35	1090,41	
% wykonalaa	75,3		92,6		82,4	11,7		93,6	48,3	107,8	85,2	

Obwód Olecko (01-19-3)

Rok kalendarzowy	Odrowienia i zalesienia					poprawki uzupełnienia	początki	Pielęgnowanie			innych prac agrotechnicznych
	Otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	młocników	
	plazowiny, naziżny, zrzęby	grunty nielesne	przy rebrniach zrzęzowych	Począdzema	doleszenia iuki przazędzen						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2007	21,19		9,71			5,98		57,43	83,31	44,74	55,81
2008	24,61		37,16	2,4	6,02	1,38		61,24	82,07	97,83	92,32
2009	43,46		28,76	1,34	0,79	3,43		36,5	50,31	58,53	80,28
2010	40,73		47,29	3	2,17	2,12		88,16	76,36	90,24	57,49
2011	21,73		54,02		1,18	2,8		116,03	29,26	34,92	89,16
2012	43,35		43,1			3,41		71,37	29,56	34,3	68,8
2013	50,02	3,15	29,09		0,94	1,3		88,48	41,46	75,36	68,49
2014	41,52	8,13	38,99		2,04	1,37		108,8	64,66	43,62	69,57
2015	40,33	6,83	32,38	3,85	1,12	1,25		68,61	49,12	17,69	92,01
2016	50,98		28,15		2,2	0,60		184,33	54,60	31,86	75,54
Razem	377,92	18,11	348,65	10,59	16,46	23,64		880,95	569,71	529,89	749,47
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	436,65	0	412,25	45,96	17,96	218,32	0	940,76	1176,22	624,56	826,65
% wykonania	86,5		84,6	23,0	91,6	10,8		93,6	47,7	84,7	91,0

Nadleśnictwo Olecko (01-19)

Rok kalendarzowy	Odpowienie i zalesienie						poprawki uzupełnienia	porosły	Pielegnowanie			melioracje agrotechniczne
	Otwarcie		pod osłoną						głębokość	upraw	młodników	
	plazowiny halezy zrzęty	grunty nieleśne	przy rębniach zrzętych	Podadżenie	zalesienia i ukł. przerzeżeń	głębokość						
	Powierzchnia zrętkowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	
2007	46,12		34,73			13,61		168,71	196,15	120,21	187,62	
2008	105,56		109,59	3,8	9,37	6,6		187,3	178,84	214,54	217,44	
2009	81,16		66,91	2,15	1,83	17,02		79,8	209,02	163,77	216,79	
2010	131,68		123,11	3	2,4	3,07		158,87	143,56	206,13	146,58	
2011	83,91	-0,25	126,59		1,72	5,23		393,31	58,35	103,79	219,31	
2012	106,61	1,18	102,1			6,37		183,68	87,84	104,17	191,5	
2013	101,15	12,71	94,56		1,2	5,76		246,1	135,84	210,6	192,55	
2014	106,37	10,91	107,85		2,4	3,52		230,67	166,23	160,4	176,31	
2015	94,62	7,5	87,43	3,85	6,89	6,55		166,19	157,92	120,75	226,24	
2016	136,51		89,36	0,65	7,66	2,68		428,79	187,57	113,73	181,45	
Razem	999,69	32,55	942,73	13,45	38,47	70,41		2243,42	1521,32	1518,09	1955,73	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	1239,2	0	1056,49	77,16	38,62	596,93	0	2114,75	3146,13	1573,27	2235,32	
% wykonania	80,2		89,2	17,4	86,7	11,8		92,9	48,4	96,5	87,5	

Realizacja zadań z zakresu **odnowień i zalesień gruntów** była ściśle uzależniona od przebiegu użytkowania rębego oraz potrzeb związanych z zalesieniem gruntów nieleśnych. Przyczyny odstępstw od planu w kategorii odnowień i zalesień obejmowały:

- przelegiwanie zrębów wyciętych w ostatnim roku obowiązywania PUL w celu minimalizacji szkód w uprawach powodowanych przez szeliniaki (*Hylobius spp.*) oraz niepełne wykonanie etatu powierzchniowego rębni zupełnych zmniejszyło poziom wykonania odnowień na powierzchniach otwartych do 80,2 % w stosunku do planu;
- inne niż planowane wykonanie powierzchniowe cieć rębnych, zwłaszcza rębni zupełnych, skutkujące brakiem możliwości odnowień planowanych powierzchni;

- przeznaczenie części planowanych do odnowienia luk pod odnowienia naturalne;
- **zalesienie gruntów nieleśnych** w rozmiarze 32,55 ha spowodowane zostało stwierdzeniem nieprzydatności części powierzchni do dalszego użytkowania rolniczego i brakiem chętnych do dzierżawy tych gruntów. Zalesienia tych gruntów, zostały potwierdzone przez urzędy gmin, brakiem przeciwskażeń w stosunku do planu zagospodarowania przestrzennego.

W rzeczywistości, w przypadku znacznej powierzchni nieużytków, miało miejsce uznanie występujących tam drzewostanów za las, z konsekwencją zmiany w ewidencji gruntów, ale bez prowadzenia zabiegów hodowlano-leśnych w latach 2010-2016.

Poprawki i uzupełnienia - w mijającym dziesięcioleciu wykonano w rozmiarze 70,41 ha, co stanowi 11,8 % zakładanej wielkości. Znaczna rozbieżność między planem i wykonaniem wynika z zaplanowania poprawek w odnowieniach otwartych i zalesieniach na poziomie 25% rozmiaru powierzchniowego odnowień i zalesień. Dzięki odpowiedniemu materiałowi sadzeniowemu oraz skutecznemu zabezpieczeniu młodego pokolenia grodzeniem i innymi metodami zabezpieczającymi uprawy przed szkodami od zwierzyny, dbałości o uprawy, znacznie ograniczono rzeczywistą wielkość poprawek.

Podsadzenia (wprowadzanie II piętra) – w pierwszych latach planowania gospodarczego dokonano wprowadzania II piętra w obrębie Jucha I i Olecko na łącznej powierzchni 13,45 ha, zakładając projektowanie tego zabiegu przez służby urządzeniowe w drzewostanach uszkodzonych przez mniernikowce i przyplaszczka granatka. Wprowadzanie podsadzeń uwzględniono w planie dziesięcioletnim w rozmiarze powierzchniowym 77,16 ha. W kolejnych latach realizacji planu od zabiegu tego odstąpiono.

Pielęgnacja gleby – w stosunku do planu dziesięcioletniego wykonano 92,9 % powierzchni. Było to podyktowane aktualnymi potrzebami hodowlanymi i stanem odnowień – część z nich wymagała zabiegu kwalifikowanego na gruncie jako CW, a inna nie mogła zostać zrealizowana ze względu na niewykonanie użytkowania rębne.

Pielęgnowanie upraw – wykonanie zakładanego poziomu czyszczeń wczesnych na poziomie 48,4 % planu, miało związek z kilkoma zasadniczymi przyczynami. W wyniku prowadzenia zabiegów po kilku latach od taksacji i przejścia części

zinwentaryzowanych upraw w fazę młodnika na powierzchniach tych wykonano zabieg pielęgnowania młodników - czyszczeń późnych. Zostały wykonane wszystkie powierzchnie obligatoryjne o łącznej powierzchni 746,78 ha, gdzie w czasie taksacji na gruncie stwierdzono potrzebę wykonania zabiegu.

Część powierzchni, zaplanowanych jako czyszczenia wczesne, na podstawie rzeczywistych potrzeb hodowlanych zakwalifikowano do czyszczeń późnych, ewentualnie do pielęgnowania gleby w sytuacji, gdy wystąpiło opóźnienie względem pierwotnego przydziału cięć na lata.

Ponadto, do planu hodowli ujęto czyszczenia wczesne na wszystkich powierzchniach planu cięć pierwszego dziesięciolecia (przyjmując tym samym do dziesięcioletniego planu tylko poziom teoretyczny). Na ogólny plan czyszczeń wczesnych wynoszący 3146,13 ha, wykonano 1521,32 ha, co stanowi 48,4%.

Pielęgnowanie młodników – realizacja 96,5% wielkości planowanej częściowo kompensuje niepełne pielęgnowanie upraw, a w pojedynczych przypadkach jest wynikiem zmiany wskazówek trzebieżowych na czyszczenia późne w drzewostanach wolniej rozwijających się.

Melioracje agrotechniczne – wielkość wykonanych w dziesięcioleciu melioracji, kwalifikowanych jako zabieg hodowlany, ale obejmujących usunięcie podszytów i podrostów przed użytkowaniem drzewostanów dojrzałych jest zbliżona do powierzchni cięć rębnych.

Wprowadzanie podszytów - nie było planowane, w trakcie obowiązywania planu również nie stwierdzono potrzeby ich realizacji.

Dolesienia luk i przerzedzeń –osiągnięcie 86,7 % wielkości planowanej, wynika z uznania odnowień naturalnych na części powierzchni. Tym samym, część luk szczególnie kilkuarowych, uległo sukcesji i samoczynnemu odnowieniu.

W wyniku poprzednich prac taksacyjnych, zinwentaryzowano łącznie 30,67 ha halizn i płazowin oraz 8,46 ha zrębów zaległych. Wszystkie powierzchnie zostały uproduktywne, z wyjątkiem dwóch halizn położonych w leśnictwie Mieruniszki (210Ba, 210Bt) o łącznej powierzchni 0,68 ha, które są niedostępne z powodu zalania wynikłego działalnością bobrów.

5. Ocena wpływu wykonanych zadań gospodarczych na stan lasu

5.1. Wielkość zasobów drzewnych na 1 ha i na całej powierzchni według najważniejszych gatunków drzew w obrębie – nadleśnictwie.

W chwili opracowywania referatu w nadleśnictwie nie dysponowano danymi analitycznymi pozwalającymi na ocenę wielkości zasobów. Wykonawca planu zobowiązał się do przedstawienia analizy stanu zasobów drzewnych w referacie kierownika drużyny urzędzeniowej na Naradzie Techniczno-Gospodarczej.

5.2. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników do 10 lat w oparciu o wyniki taksacji wykonanej przez BULIGL w Białymstoku w roku 2015, przedstawiono w tabeli VII.

Uprawy i młodniki na powierzchniach otwartych o składzie gatunkowym zgodnym z pożądanym stanowią 83,8 % (846,49 ha), częściowo zgodnym 15,8 % (159,84 ha), niezgodnym 0,20% (2,03 ha) i przepadłe 0,16 % (1,67 ha) powierzchni wszystkich upraw. W stosunku do poprzedniej rewizji należy zauważyć nieznaczny tj. 2% wzrost ilości upraw ze zgodnym składem gatunkowym. Uprawy o składzie gatunkowym niezgodnym z pożądanym to jedna uprawa i uprawy przepadłe to również jedna uprawa. Przyczyną zaistnienia tych upraw jest nieskuteczne zabezpieczenie od szkód, od zwierzyny głównie łosi.

Należy też zauważyć, że w stosunku do poprzedniej rewizji ul wyraźnie wzrósł (o 15,14%) procentowy udział upraw i młodników o zadrzewieniu powyżej 0,8, a zmniejszyła się powierzchnia upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8 i niższym, i stanowi ona 15,82 % wszystkich upraw i młodników do 10 lat.

Wysoki % upraw zgodnych i częściowo zgodnych ze składem pożądanym świadczy o prawidłowym stosowaniu się do zapisów PUL oraz ZHL.

5.3. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw młodników po rębniach złożonych

W odniesieniu do odnowień podokapowych (KO i KDO) oraz upraw i młodników po rębniach złożonych można stwierdzić się, że ich jakość i stopień pokrycia jest zadowalający. W okresie całego dziesięciolecia odnotowano wzrost pokrycia odnowień podokapowych i po rębniach złożonych w stosunku do poprzedniej rewizji o 66,57 %, wynika to ze spadku ilości upraw w KO o 536,03 ha i znaczny

wzrost ilości upraw i młodników po rębniach złożonych o 997,97 ha. Zmiany te wynikają głównie ze zmiany podejścia hodowlanego w ostatnich 10-leciach, tj. z odchodzenia od rębni zupełnych na rzecz rębni złożonych.

Przeciętny stopień pokrycia (zadrzewienie) dla całości upraw i młodników po rębniach złożonych w roku 2015 został oszacowany na 66,2 %, i uległ on zwiększeniu w stosunku do poprzedniej rewizji o ponad 20%

Udało się to osiągnąć dzięki skrupulatnej ochronie młodego pokolenia, przede wszystkim za pomocą grodzień i innych stosowanych metod zabezpieczających uprawy przed szkodami od zwierzyny.

Tabela VII. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych (tab. XI wg. IUL - dane wykonawcy planu z programu TAKSATOR)

Obręb Jucha (01-19-1)

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem			niezgodny ze składem pożądanym			Uprawy przepadłe	Razem	
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5			0,4 i mniej
powierzchnia - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW	91D0	2,32										2,32	
BMŚW		90,94	8,10		2,90	2,43							104,37
BMW			1,76										1,76
BMB		5,96											5,96
LMŚW		13,26	5,23	1,04	0,81	2,45						1,67	24,46
LMW		0,44											0,44
LMB		2,43	1,77										4,20
LŚW		13,37	0,80										0,80
LW		6,62	8,69										22,06
OL		24,73	9,34										6,62
OLJ			1,34										34,07
Ogółem			160,07	37,13	1,04	3,71	4,88					1,67	208,50

Obręb Kowale Oleckie (01-19-2)

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem	
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
powierzchnia - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW		0,75										0,75	
BMŚW		1,97	1,27									3,24	
BMB		7,54	1,97										9,51
LMŚW		39,10	10,71				18,27						68,08
LMB		3,54		8,16	2,48								14,18
LŚW		199,62	28,03	4,62	52,04	4,01	6,31						294,63
LW		3,26	2,36		9,67								15,29
OL		11,59	1,49		4,68								17,74
OLJ		2,85											2,85
OLJ		1,18											1,18
OLJ		3,70											3,70
Ogółem			275,10	45,83	12,78	68,85	22,28	6,31					431,15

Obręb Olecko (01-19-3)

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem	
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5			0,4 i mniej
powierzchnia - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BMSW	91D0 91D0	52,35	1,91	0,59		1,42	0,41					56,68	
BMB						1,57						1,57	
LMŚW		1,54										1,54	
LMW		29,52	4,14		20,22	2,13				2,03		58,04	
LMB		5,58		0,65	1,13							1,32	7,36
LŚW		136,61	4,71		8,19	2,23							151,74
LW		3,61	0,70		2,43	3,68							10,62
OL		50,22	13,14	1,14	0,90	2,24							67,64
OLJ		6,13			4,35	1,39							13,87
Ogółem			287,56	24,60	2,38	38,54	14,86	0,41		2,03			370,38

Nadleśnictwo Olecko (01-19)

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem	
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5			0,4 i mniej
powierzchnia - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW	91D0 91D0	3,07										3,07	
BMSW		145,26	11,28	0,59	2,90	3,85	0,41					164,29	
BMW			1,76										1,76
BMB		13,50	1,97										15,47
		1,54					1,57						1,57
LMŚW		61,88	20,08	1,04	21,03	22,85				2,03		1,67	150,58
LMW		0,44			1,32								1,78
LMB		11,55	1,77	8,81	3,61								25,74
LŚW		349,60	41,43	4,82	60,23	6,24	6,31						468,43
LW		13,49	3,06		12,10	3,88							32,53
OL	86,54	23,97	1,14	5,56	2,24							118,46	
OLJ	5,36	1,34		3,04	1,39							11,13	
OU	1,18											1,18	
OLJ	9,32			1,31								10,63	
Ogółem		722,73	107,56	16,20	111,10	42,02	6,72		2,03		1,67	1010,03	

Tabela VIII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych (tab. XII wg. Instrukcji UL, w oparciu o dane wykonawcy planu z programu TAKSATÓR)

Obręb Jucha (01-19-1)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMB		ŚW	4,41	50,0	11
	LMSW		DB	62,09	31,8	22
	LMSW		ŚW	7,81	50,0	21
	LMW		DB	3,09	30,0	13
	LŚW		DB	41,61	30,3	12
	LŚW		ŚW	6,85	30,0	12
	LW		DB	10,15	30,0	22
	LW		OL	4,31	30,0	13
Razem			140,12	32,6	22	
KDO	LŚW		DB	3,74	10,0	32
Razem			3,74	10,0	32	
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LMSW		SO	5,65	93,8	22
	LMSW		ŚW	2,03	80,0	22
	LŚW		DB	4,52	80,0	32
	LŚW		ŚW	17,20	92,5	22
Razem			29,40	89,9	22	
Ogółem				173,26	41,9	22

Obręb Kowale Olecki (01-19-2)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	LMB		OL	4,38	60,0	12
	LMB		ŚW	1,75	50,0	12
	LMŚW		DB	90,25	36,7	22
	LŚW		DB	204,98	32,3	21
	LŚW		ŚW	20,46	51,4	11
	LW		DB	5,32	41,2	12
	LW		OL	6,40	38,6	12
Razem				333,54	35,4	12
KDO	LMB		OL	3,29	20,0	22
	LMŚW		DB	25,11	20,0	11
	LŚW		DB	70,45	20,0	21
	LW		DB	56,48	20,0	22
	LW		OL	3,88	20,0	22
	LW		ŚW	4,81	31,6	11
	OLJ		DB	1,93	20,0	21
Razem				165,95	20,3	21
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LMB		OL	5,37	80,0	12
	LMŚW		DB	22,29	91,8	22
	LMŚW		SO	9,66	200,0	11
	LMŚW		ŚW	39,62	91,9	22
	LMW		ŚW	5,28	90,0	12
	LŚW		DB	109,16	92,4	22
	LŚW		SO	5,04	100,0	12
	LŚW		ŚW	362,31	96,6	12
	LW		ŚW	3,80	100,0	11
Razem				562,53	96,9	22
Ogółem				1062,02	65,6	22

Obręb Olecko (01-19-3)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	LMB		ŚW	2,53	70,0	11
	LMŚW		DB	97,89	31,3	22
	LMŚW		ŚW	7,31	59,7	21
	LMW		DB	3,20	30,0	12
	LŚW		DB	88,77	35,3	21
	LŚW		ŚW	26,19	62,4	21
	LW		DB	4,34	30,0	11
Razem				230,23	37,7	22
KDO	LMŚW		DB	5,63	24,7	32
	LŚW		DB	5,82	10,0	22
	LŚW		WZ	2,86	10,0	31
Razem				14,31	15,8	32
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LMŚW		BRZ	7,13	90,0	13
	LMŚW		DB	25,79	70,7	21
	LMŚW		SO	5,80	100,0	11
	LMŚW		ŚW	42,80	107,3	11
	LMW		ŚW	2,74	70,0	22
	LŚW		DB	87,03	87,3	21
	LŚW		MD	0,73	190,0	11
	LŚW		OL	3,83	100,0	21
	LŚW		ŚW	273,40	94,5	21
LW		ŚW	3,45	70,0	22	
Razem				452,50	82,8	21
Ogółem				697,04	73,0	22

Nadleśnictwo Olecko (01-19)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMB		ŚW	4,41	50,0	11
	LMB		OL	4,38	60,0	12
	LMB		ŚW	4,28	61,8	11
	LMSW		DB	250,23	33,3	22
	LMŚW		ŚW	15,12	54,7	21
	LMW		DB	6,29	30,0	12
	LŚW		DB	335,36	32,9	21
	LŚW		OL	0,56	50,0	12
	LŚW		ŚW	53,30	54,1	21
	LW		DB	19,81	33,0	12
	LW		OL	10,71	35,2	12
Razem				704,45	35,6	22
KDO	LMB		OL	3,29	20,0	22
	LMŚW		DB	30,74	20,9	11
	LŚW		DB	80,01	18,8	21
	LŚW		WZ	2,86	10,0	31
	LW		DB	56,48	20,0	22
	LW		OL	3,88	20,0	22
	LW		ŚW	4,81	31,6	11
	OLJ		DB	1,93	20,0	21
Razem			184,00	19,8	21	
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LMB		OL	5,37	80,0	12
	LMŚW		BRZ	7,13	90,0	13
	LMŚW		DB	48,08	80,4	22
	LMŚW		SO	20,91	144,5	11
	LMŚW		ŚW	84,45	99,4	12
	LMW		ŚW	8,02	63,2	12
	LŚW		DB	195,84	91,4	21
	LŚW		MD	0,73	190,0	11
	LŚW		OL	3,83	100,0	21
	LŚW		SO	5,04	100,0	12
	LŚW		ŚW	652,91	95,6	22
LW		ŚW	7,25	85,7	22	
Razem			1039,56	95,2	22	
Ogółem				1928,01	66,2	22

6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne

Ze względu na położenie geograficzne nadleśnictwa, istotnymi czynnikami szkodotwórczymi są ekstremalne warunki pogodowe, zwłaszcza przymrozki późne i susze. Wahaniami poziomu wód gruntowych wpływają na osłabienie drzewostanów, zwłaszcza gatunków płytko korzeniących się, i zwiększają ich podatność na zasiedlanie przez szkodliwe owady.

Do najważniejszych zadań zmierzających do utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu, należało w mijającym dziesięcioleciu prognozowanie i ograniczanie liczebności szkodników wtórnych świerka oraz szkodników upraw i młodników iglastych, głównie ryjkowcowatych. W latach 2009-2011 wystąpił pojaw miechuna świerkowca (świerkowca większego - *Physokermes piceae*) jednak podjęcie zwalczania umożliwiło ograniczenie skutków bytowania owada, objawiających się osłabieniem i zamieraniem drzew w formie grupowej i kępowej, do skali lokalnej.

Ocena stopnia zagrożenia drzewostanów przez szkodniki owadzie na podstawie wskaźnika nasilenia wydzielania się posuszu czynnego (NPC) oraz z danych o pozyskaniu posuszu, wywrotów i złomów, wskazuje na ogólnie dobry stan zdrowotny lasów nadleśnictwa.

Tabela IX. Pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów w latach 2007-2016

Rok	Masa razem	W tym złomy i wywroty	Razem posusz, wywroty i złomy		
			zasiedlony	opuszczony	niekrszlony
2007	24 078,24	14 470,59	8 897,71	1657,98	13 522,55
2008	16 119,70	6 130,31	5 860,94	1633,46	8 625,30
2009	11 965,83	6 676,65	2 518,75	462,42	8 984,66
2010	15 424,58	10 324,86	2 562,21	213,35	12 649,02
2011	24 952,22	21 517,77	4 273,28	359,78	20 319,16
2012	20 050,30	17 545,52	2 826,51	106,78	17 117,01
2013	11 103,00	8 069,20	2 608,21	18,88	8 475,91
2014	12 951,30	8 225,02	3 681,01	96,75	9 173,54
2015	10 884,08	6 205,54	2 346,38	91,85	8 445,85
2016	12 836,88	7 521,05	4 039,00	79,87	8 718,01

6.1. Szkody powodowane przez zwierzynę

Tabela X. (dane z własnych inwentaryzacji rocznych)

Rok	Szacunkowa powierzchnia uszkodzeń w ha		
	do 20%	21-50%	pow. 50%
2007	336,14	108,22	18,53
2008	476,00	162,00	27,00
2009	386,62	192,16	18,89
2010	482,26	144,22	62,47
2011	417,62	174,17	106,73
Nova ICL zmiana sposobu szacowania uszkodzeń	do 20%	21-40%	pow. 40%
2012	-	262,44	160,72
2013	-	261,59	226,26
2014	-	239,30	256,67
2015	-	189,18	271,60
2016	-	189,43	170,29

Z zestawienia uszkodzeń, określanych na podstawie obu metodyk, zarysowuje się tendencja coraz większego wpływu zwierzyny na stan drzewostanów. Jest to związane z dużym pogłowiem jeleniowatych, a szczególności z bardzo dużym wzrostem populacji łosia, którego liczebność na terenie Nadleśnictwa szacuje się na ca 259 szt. (wyniki inwentaryzacji metodą pędzeń próbnych z lutego 2016 r. i całoroczne obserwacje w obwodach dzierzawionych przez koła łowieckie). Aktualny udział szkód od zwierzyny w poszczególnych fazach rozwojowych drzewostanów zamieszczono poniżej.

Tabela XI. Zestawienie inwentaryzacji szkód od zwierzyny w 2016 roku z podziałem na uprawy, młodniki i drzewostany

faza rozwojowa drzewostanu	powierzchnia uszkodzenia w ha			
	sprawca uszkodzenia	łączna powierzchnia wydzielni ze szkodami	procent uszkodzenia	razem szkody
			21 - 40%	
uprawy	jeleń	230,32	36,27	41,75
	sarna	268,06	36,01	47,11
	łoś	157,97	24,74	36,66
	bóbr	11,13	1,40	2,60
	zając	2,81	0,21	0,21
	dzik	13,41	1,52	1,72
	razem	683,7	100,15	130,05
młodniki	jeleń	58,33	6,96	13,49
	łoś	277,85	46,78	68,93
	bóbr	61,45	4,79	12,21
	razem	397,63	58,53	94,63
drzewostany	łoś	7,05	1,40	1,40
	bóbr	341,49	29,35	133,64
	razem	348,54	30,75	135,04

W celu zapewnienia skutecznej ochrony drzewostanów przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę stosuje się wiele metod zabezpieczenia. Najskuteczniejszą z nich jest zabezpieczenie powierzchniowe - gradzenie upraw. Tabela X przedstawia stosowane sposoby zabezpieczeń i ich rozmiar w ostatnich latach

Tabela XII. Stosowane sposoby zabezpieczeń i ich rozmiar w latach 2009-2013.

Faza rozwojowa	Uprawy		Młoczniki	Drzewostany
Sposób zabezpieczenia	grodzienia	chemiczne (repelenty)	chemiczne (repelenty)	wykładanie drzew zgrzyzowych
Rok	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)
2007	27,58	251,11	58,59	152,61
2008	47,43	333,61	73,96	363,78
2009	11,84	201,21	18,48	141,61
2010	12,79	248,93	0	301,65
2011	9,52	318,25	16,14	434,68
2012	18,10	369,60	7,60	95,00
2013	12,75	411,91	7,48	754,30
2014	13,53	337,07	8,9	608,39
2015	17,73	360,12	0,00	335,00
2016	37,87	407,41	4,15	120

6.2. Ochrona przeciwpożarowa

Zmodernizowano i odnowiono część dojazdów pożarowych drogami leśnymi oraz wyposażono punkt alarmowo-dyspozycyjny w komputer wraz z systemem PAD LP, drukarkę, mapy ściennie do lokalizacji pożarów. W roku 2014 zmodernizowano łączność radiotelefoniczną w pojazdach służbowych i punkcie alarmowo-dyspozycyjnym.

Istotnym elementem wpływającym na wzrost świadomości społecznej w zakresie ochrony przeciwpożarowej były prowadzone corocznie prelekcje i pogadanki wśród dzieci i młodzieży z okolicznych szkół. Zestawienie pożarów powstałych w minionym dziesięcioleciu przedstawia poniższa tabela:

Tabela XIII. Zestawienie pożarów powstałych w dziesięcioleciu 2007-2016

Data pożaru	Lesnictwo	Ogólna powierzchnia	Powierzchnia (ha)
25.05.2007r.	Wilczewo	127 - b	0,25
03.05.2009r.	Wilczewo	110 - f	0,25
17.04.2010r.	Wronki	146 - p	0,10
03.05.2012r.	Wronki	26 - c	0,66
04.07.2015r.	Szczedranka	17 - b	0,01

6.3. Ochrona przed patogenami grzybowymi i owadzimi

W minionym dziesięcioleciu w nadleśnictwie prowadzone było zarówno prognozowanie jak i zwalczanie szkodników owadzych i patogenów grzybowych. Z najważniejszych należy wymienić:

1. Prognozowanie i zwalczanie szeliniaka sosnowca w uprawach, średniorocznie na powierzchni ok. 60 ha z wykorzystaniem metod klasycznych tj. wałków, dołków i rowków chwytnych, a w latach 2007-2008 zwalczany był również chemicznie na powierzchni średniorocznie ok 14 ha;
2. Prognozowanie pojawu pierwotnych szkodników sosny, prowadzone corocznie w stałych partiach kontrolnych uzgodnionych z ZOL;
3. Prowadzenie badań zapędzania gleby w szkółce corocznie i na powierzchniach przeznaczonych pod zalesienia w latach 2012-2015;
4. Prognozowanie i zwalczanie kornika drukarza przy wykorzystaniu zarówno pułapek feromonowych, jak i klasycznych, a w roku 2008 chemiczne zabezpieczenie surowca drzewnego przed zasiedleniem i deprecjacją;
5. Zapobieganie występowaniu i rozprzestrzenianiu się korzeniowca wieloletniego w latach 2007-2008, w latach następnych odstąpiono od zabezpieczania pniaków ze względu na małe zagrożenie.

Rozmiar zwalczania szkodliwych owadów i grzybów przedstawiono poniżej:

43

Tabela XIV. Wykonanie niektórych prac z zakresu ochrony lasu w latach 2007-2016.

Rok	Poszukiwania owadów (szt)		Wykładanie pułapek		chemiczne (m3)	Zwalczanie rykocetów		Ochrona przed grzyzami i chwastami			
	w ściółce	w glebie	rykocetów (ha)	koniki i inne		mechaniczne (ha)	chemiczne (ha)	Zwalczanie grzybow		zwalczanie chwastów chemiczne (ha)	
				klasycznych (szt)				biologiczne (ha)	chemiczne (ha)		
			feromonowe (szt)				jednokrotne	wielokrotne			
2007	43,00	0,00	0,00	219	0,00	67,78	14,98	90,15	0,00	0,00	0,00
	0,00			546							
2008	44,00	0,00	0,00	430	6400,00	147,99	13,62	117,43	0,00	0,00	0,00
	0,00			679							
2009	44,00	0,00	93,19	507	0,00	42,85	0,00	93,89	0,00	0,00	0,00
	0,00			621							
2010	43,00	0,00	49,41	402	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00			510							
2011	44,00	0,00	47,12	317	0,00	38,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00			523							
2012	26,00	30,00	69,37	249	0,00	43,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00			340							
2013	26,00	37,00	63,78	270	0,00	55,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00			300							
2014	26,00	34,00	58,66	256	0,00	68,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00			300							
2015	26,00	9,00	49,00	257	0,00	53,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00			280							
2016	26,00	0,00	69,05	364	0,00	36,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00			280							
Razem	348,00	110,00	499,58	3271	6400,00	580,08	28,60	301,47	0,00	0,00	0,00
Sredniorocznie	34,80	11,00	49,96	327,1	640,00	58,01	2,86	30,15	0,00	0,00	0,00

6.4. Szkody związane z zanieczyszczeniem środowiska

Podczas prac IV rewizji prac urzędzeniowych, kierując się zapisami obowiązującej wówczas instrukcji urządzania lasu, odstąpiono od określania stref uszkodzenia przemysłowego lasów. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są emisje z domowych instalacji grzewczych i pojazdy samochodowe. Ze względu na niskie uprzemysłowienie, w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa brak jest skoncentrowanych źródeł emisji.

Analizy emisji zanieczyszczeń przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku i Olsztynie wg. Raportów o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego i podlaskiego, wskazują na wyraźne zmniejszenie ilości podstawowych zanieczyszczeń, emitowanych do atmosfery ze źródeł zlokalizowanych na obszarze województwa. Dotyczy to zwłaszcza dwutlenku siarki i pyłu, zaś emisja tlenków azotu oraz tlenku węgla utrzymuje się na zbliżonym do poprzednich lat poziomie. Lokalnie mogą występować sytuacje niekorzystne dla zdrowia mieszkańców, np. w miejscu o zwiększonej emisji spalin samochodowych, zanieczyszczeń przemysłowych, zanieczyszczeń powstających przy niepełnym spalaniu paliw stałych.

Wpływ wymienionych zanieczyszczeń na środowisko leśne może przejawiać się w eutrofizacji siedlisk, powodować redukcję aparatu asymilacyjnego oraz osłabienie drzew i drzewostanów. Naraża to je na dalsze szkody ze strony foliofagów i szkodników wtórnych. Nie można jednak w jednoznaczny sposób wyodrębnić wpływu czynnika zanieczyszczenia powietrza na przebieg procesów chorobowych w drzewostanach nadleśnictwa i powstawanie konkretnych, związanych z zanieczyszczeniami szkód.

7. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego

Na terenie nadleśnictwa wydzielono jeden obwód łowiecki, tworzący ośrodek hodowli zwierzyny (OHZ). Gospodarkę w nim prowadzi nadleśnictwo, wyłączając go z dzierżawy kołom łowieckim. OHZ obejmuje znaczną powierzchnię (4152 ha, w tym 1863 ha pow. leśnej) i dysponuje rozbudowaną infrastrukturą łowiecką (paśniki, lizawki, ambony). Użytkuje się poletka łowieckie, wykasza śródleśne łąki utrzymując je we właściwej kulturze rolnej i poszerzając bazę żerową zwierzyny. Obwodów wydzierżawionych kołom łowieckim jest 21. Obszar nadleśnictwa znajduje się w Rejonie Hodowlanym Wielkich Jezior Mazurskich, w których obowiązują określone kryteria odstrzału selekcyjnego samców zwierzyny płowej, w szczególności jelenia

szlachetnego. Zmiany liczebności i pozyskanie głównych gatunków łownych w minionym dziesięcioleciu, według rocznych planów łowieckich podaje poniższe zestawienie:

Tabela XV. Liczebność, plan pozyskania i pozyskanie zwierzyny łownej w Nadleśnictwie Olecko

Sezon łowiecki	Gatunek	Liczebność	Plan pozyskania	Odstzał wykonany	Ubytek
2007/2008	Łosie	12	0	0	0
	Jelenie	61	18	4	0
	Sarny	136	33	18	0
	Dziki	71	71	40	0
2008/2009	Łosie	15	0	0	0
	Jelenie	62	18	13	0
	Sarny	139	33	19	0
	Dziki	40	71	69	0
2009/2010	Łosie	26	0	0	0
	Jelenie	91	21	22	0
	Sarny	155	31	28	0
	Dziki	74	80	80	0
2010/2011	Łosie	20	0	0	0
	Jelenie	111	20	19	0
	Sarny	168	32	32	0
	Dziki	150	78	65	0
2011/2012	Łosie	21	0	0	0
	Jelenie	125	22	20	0
	Sarny	181	33	29	3
	Dziki	144	74	50	0
2012/2013	Łosie	12	0	0	0
	Jelenie	90	21	21	0
	Sarny	152	32	30	2
	Dziki	70	70	68	2
2013/2014	Łosie	20	0	0	0
	Jelenie	98	24	24	0
	Sarny	163	39	30	0
	Dziki	68	70	43	0
2014/2015	Łosie	21	0	0	0
	Jelenie	97	24	22	0
	Sarny	160	37	37	0
	Dziki	55	94	94	0
2015/2016	Łosie	20	0	0	0
	Jelenie	98	25	21	3
	Sarny	162	37	35	0
	Dziki	60	88	92	0
2016/2017	Łosie	27	0	0	0
	Jelenie	99	25	3	0
	Sarny	150	28	10	0
	Dziki	55	96	0	27

W omawianym okresie nigdy nie przekroczono planowanej do pozyskania liczby zwierząt, a plan odstrzału samic i młodzięży gatunków jeleniowatych, przy uwzględnieniu stwierdzonych upadków, był w większości realizowany.

Oprócz wykonania planowanych zadań rzeczowych, obejmujących realizację planu odstrzałów zwierzyny i zagospodarowanie łowisk, kluczowym kryterium działalności OHZ jest wynik finansowy. W opisywanym okresie był on corocznie dodatni i osiągał następujące wartości:

2007 – 1 300,00 zł
 2008 – 25 062,57 zł
 2009 – 4 836,32 zł
 2010 – 13 963,84 zł
 2011 – 1 816,16 zł
 2012 – 117,65 zł
 2013 – 1 006,17 zł
 2014 – 1 872,99 zł
 2015 – 345,12 zł
 2016 – 12 120,84 zł

Istotnym wizerunkowo i społecznie elementem użytkowania ubocznego jest pozyskanie i sprzedaż choinek. W minionym okresie działalność ta miała stosunkowo niewielkie znaczenie ekonomiczne. Ze względu na znaczną ilość prywatnych plantacji choinkowych, nadleśnictwo nie sprzedawało zbyt wiele choinek, jednak w ostatnich latach, zauważalny jest wzrost sprzedaży, przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela XVI. Sprzedaż i pozyskanie choinek

Rok	Ilość pozyskana (szt)
2007	280
2008	244
2009	235
2010	381
2011	298
2012	339
2013	444
2014	445
2015	594
2016	543
Razem	3803

8. Realizacja Programu Ochrony Przyrody w nadleśnictwie

Program Ochrony Przyrody, stanowiący integralną część Planu Urządzenia Gospodarstwa Leśnego, jest podstawowym dokumentem regulującym sprawy ochrony przyrody w nadleśnictwie. Opisuje formy ochrony przyrody, walory przyrodnicze, zagrożenia środowiska i obiekty kultury materialnej. Określa program działań w zakresie ochrony środowiska, turystyki, edukacji i promocji.

Realizując założenia programu, w celu zachowania urozmaiconego charakteru i niezakłóconego funkcjonowania ekosystemów leśnych, chroniono źródła i zbiorniki wodne i nieużytki. Podczas prac gospodarczych, stosowano zasadę indywidualnego, dostosowanego do charakteru każdego z drzewostanów postępowania gospodarczego, a przebudowując i odnawiając drzewostany dojrzałe wykorzystywano wartościowe podrosty i naloty gatunków lasotwórczych.

Ochronie różnorodności biologicznej zbiorowisk dziko żyjących roślin, zwierząt i mikroorganizmów służyło pozostawianie bez ingerencji dojrzałych kęp lasu, pojedynczych starych drzew, mikrosiedlisk, na których trudno byłoby wprowadzić odnowienie. Pozostawiano pasy ochronne na granicy polno-leśnej.

W celu utrzymania potencjału produkcyjnego pozostawiano na powierzchniach zabiegów w lesie część biomasy (część drzew martwych, gałęzi, cetyny). Przed rozpoczęciem użytkowania projektowano szlaki zrywkowe, udostępniające drzewostan do wszystkich zabiegów związanych z pozyskaniem drewna.

Wyłaniając wykonawców usług leśnych, wprowadza się w specyfikacjach zamówienia wymogi stosowania olejów, ulegających rozkładowi. W zleceniach wykonania prac zawiera się zapisy mające na celu ograniczenie niszczenia runa, ściółki i pozostających drzew. Na powierzchniach zabiegów gospodarczych prowadzi się inwentaryzację stanowisk gatunków chronionych, rzadkich i cennych. Ogranicza się chemiczne zabezpieczanie upraw i młodników na rzecz zabezpieczenia mechanicznego. Zachowuje się w stanie otwartym źródła łąki, wprowadza do składu odnowień gatunki biocenotyczne – owocodajne i obficie kwitnące, powiększające bazę żerową zwierzyny i stanowiące źródło pożytków pszczelich.

W trakcie obowiązywania dotychczasowego PUL, implementując Dyrektywę Ptasią i Siedliskową, ustanowiono granice obszarów Natura 2000. Obszary te, początkowo bez planów ochrony i planów zadań ochronnych, objęły nieznaczną część powierzchni leśnej w zarządzie nadleśnictwa. W roku 2011 rozpoczęto prace

nad projektami planów zadań ochronnych dla obszarów: PLH280016 Ostoja Borecka oraz PLH200022 Dolina Górnej Rospudy.

W dniu 9 grudnia 2013 roku Dyrektor RDOŚ w Białymstoku zatwierdził zarządzeniem plan zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Rospudy. Plan ten został pozytywnie oceniony przez Nadleśnictwo, po zgłoszonych uwagach na etapie konsultacji.

Lasy ochronne

Lasy ochronne ustanawiane są decyzją Ministra Środowiska, na wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, po uprzednim zasięgnięciu opinii właściwych terytorialnie rad gmin. Ze względu na pełnione funkcje dzielą się zasadniczo na dwie grupy- lasy ochronne ogólnego przeznaczenia i lasy ochronne specjalnego przeznaczenia.

Lasy Nadleśnictwa Olecko w mijającym dziesięcioleciu były podzielone na następujące kategorie ochronności:

Lasy wodochronne: 4095,20 ha - 22,8%

Lasy glebochronne: 343,28 ha - 1,9%

Lasy stanowiące cenne

fragmenty rodzimej przyrody: 55,45 ha - 0,3%

Lasy stanowiące ostoje zwierząt: 524,98 ha - 2,9%

Razem lasy ochronne: 5018,91 ha - 28,0%, ponadto:

las w rezerwatach 10,65 ha + 1,87 ha (rezerwat powołany w 2012r. i nie był w PUL ujęty, jako las ochronny)

Ze względu na likwidację części obszarów ochrony strefowej i powołanie innych oraz ustanowienie obszarów Natura 2000, w pul dojdzie do istotnych zmian w układzie kategorii i ogólnej powierzchni lasów ochronnych nadleśnictwa.

9. Powierzchnia leśna i zasoby drzewne w kolejnych PUL

Tabela obrazująca stan zasobów drzewnych zostanie zawarta w koreferacie kierownika brygady urzędzeniowej. Należy mieć świadomość, że zmiana metodyki określania miąższości drzewostanów stanowi pewne utrudnienie w porównaniu zmian stanu zasobów na początek i koniec obowiązywania expirującego pul.

NADLEŚNICZY
NADLEŚNICTWA OLECKO
MGR INŻ. ZBIGNIEW PIÓTR PONIATOWSKI

NADLEŚNICZY

mgr inż. Zbigniew Piotr Poniatowski

49

Informacja naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko dla planu urządzenia lasu (PUL) Nadleśnictwa Olecko w latach 2010 - 2016.

Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu **Nadleśnictwa Olecko** (zatwierdzonego Decyzją MŚ DLOPiK-L-1p-611-1/07 z dnia 26.02.2007r.) została wykonana w roku 2010 na lata 2010 - 2016.

Prognozę opracowano na podstawie przepisów ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (ustawa OOŚ) z dn. 3.10.2008r. w uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Olsztynie oraz z Warmińsko - Mazurskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie (WMPWIS). Prognoza przedstawiła rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie oddziaływań na środowisko.

Zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie, określone zostały metody monitorowania oraz analiza skutków realizacji obligatoryjnych zadań gospodarczych. Zarządzenie nr 83 Dyrektora Generalnego L.P. z dn. 23.11.2012 r. wprowadziło obowiązek oceny przez dyrektora RDLP wyników monitoringu, skutków oddziaływania ustaleń tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

Realizacja cięć rębnych, cięć pielęgnacyjnych oraz porządkowania stanu sanitarnego lasu nie miała negatywnego wpływu na rozkład przestrzenny starodrzewi na przedmiotowym obszarze.

Powierzchnia wg pełnionych funkcji oraz zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych wymienionym w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej.

Nadleśnictwo prowadziło gospodarkę leśną na podstawie ustaleń zawartych w planie urządzenia lasu oraz realizowało zalecenia wynikające z Programu Ochrony Przyrody. Opracowując Prognozę oddziaływania planu na obszary Natura 2000 i środowisko, wprowadzone zostały dodatkowe zalecenia zapisów planu na lata 2010 - 2016. Zastosowano pewne modyfikacje i uzupełniono zapisy, których celem było ograniczenie nieznacznie negatywnych potencjalnych oddziaływań lub

wyeliminowanie możliwych zagrożeń na wybrane elementy środowiska. Zalecenia należało przeprowadzić na etapie wykonywania poszczególnych zabiegów i wewnętrznego planowania w nadleśnictwie. Rozwiązania miały na celu poprawienie ochrony przyrody i kształtowanie naturalnych procesów przyrodniczych.

Obszar zasięgu Nadleśnictwa charakteryzuje się dużym bogactwem przyrodniczym, kulturowym i krajobrazowym. Wyróżniono dwa obszary Natura 2000:

KOD	Nazwa
PLH200022	Dolina Górnej Rospudy
PLH280016	Ostoja Borecka

Na wszystkich gruntach nadleśnictwa w latach 2006 – 2007 wykonano inwentaryzację siedlisk przyrodniczych. Powierzchnia siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej na gruntach nadleśnictwa wynosiła 1653,58. z czego 1559,41 ha stanowiły siedliska leśne, 95,17ha nieleśne. Powierzchnia oraz lokalizacja wszystkich siedlisk przyrodniczych została zweryfikowana (2016r.) w trakcie terenowych prac urzędzeniowych i obecnie wynosi 804,26ha , z czego siedliska leśne występują na pow. 769,57ha, a nieleśne na pow. 34,69ha.

Lp.	Kod typu siedliska przyrodniczego	Typ siedlisk przyrodniczych	Powierzchnia [ha] 2017r.	Powierzchnia [ha] 2010
1	2	3	4	
1	3150	Starorzeczka i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne	0,47	7,11
2	3180	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	18,25	15,53
3	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	5,76	5,78
4	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	3,02	2,91
5	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	4,95	69,75
6	7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	2,24	2,24
7	9170	Grąd subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	99,65	354,96
8	91D0*	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	574,01	828,59
9	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnerion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	85,69	324,12
10	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	10,22	47,59
RAZEM			804,26	1653,58

Większa część z siedlisk przyrodniczych została zaliczona do stanu C (84,86%), czyli siedlisk o złym stanie. Siedliska leśne w stanie A(1,50ha) lub B (120,24 ha), czyli 15,14% powierzchni siedlisk przyrodniczych.

Średnia miąższość martwego drewna w drzewostanach nadleśnictwa wynosi 13,30 m³/ha. Najwięcej występuje na siedliskach borów i lasów bagiennych (35,48 m³/ha), na

siedliskach łęgowych (3,99 m³/ha) i grądach (17,89 m³/ha), a poza siedliskami przyrodniczymi 12,16 m³/ha.

Wykonanie zadań określonych decyzją ministra w sprawie zatwierdzenia planu, w tym obszaru Natura 2000

Realizacja zadań wynikających z planu urządzenia lasu na lata 2007 – 2016.

I. Zadania z zakresu użytkowania głównego

Plan urządzenia lasu (zatwierdzony Decyzją MŚ DLOPIK-L-1p-611-11/07 z dnia 26.02.2007r. na lata 2007-2016) określił zadania etatu miąższościowego użytków głównych (rębnych i przedrębnych) w ilości 1 254 532 m³ grubizny drewna netto.

W dziesięcioleciu pozyskano 1 214 623 m³ (96,82 %), w tym:

- w użytkowaniu rębnym: plan 765532 m³ grubizny netto zrealizowano w 87,95 % pozyskując 673 262 m³,
- w użytkowaniu przedrębnym: plan 1 2833,29 ha o miąższości szacunkowej 489 000 m³ grubizny netto. Wykonanie powierzchniowe w użytkowaniu przedrębnym wyniosło 12 644ha (98,5%). Pod względem miąższościowym pozyskano 444 347 m³, co stanowi 90,86 %.

Użytkowanie lasu z potrzeb sanitarnych (użytkowanie przygodne) wyniosło łącznie 140325 co stanowi 11,19% użytków głównych, w tym 6,4% użytkowania rębnego, natomiast 17,9% użytkowania przedrębnego.

Użytkowanie przygodne spowodowane było porządkowaniem stanu sanitarnego lasu wywołane czynnikami biotycznymi i abiotycznymi. Na uznanie zasługuje zaangażowanie Nadleśnictwa w dbałość o stan sanitarny lasu.

II. Hodowla lasu

Wykonanie zadań z zakresu pielęgnacji w wysokości podanej w referacie nadleśniczego wynikało z potrzeb hodowlanych, a także z dbałości o stan sanitarny lasu. Rozpatrując łącznie powierzchnię odnowień na powierzchniach otwartych i pod osłoną drzewostanów należy stwierdzić, że zadania te wykonano zgodnie z potrzebami lasu. Wykonanie zadań z zakresu pielęgnacji i użytkowania rębego w wysokości podanej w referacie nadleśniczego wynikało z potrzeb hodowlanych, a także z dbałości o stan sanitarny lasu. W nadleśnictwie rozmiar prac zalesieniowych stanowił 32,55 ha. Rozpatrując łącznie powierzchnię odnowień na powierzchniach otwartych i pod osłoną drzewostanów należy stwierdzić, że zadania te wykonano zgodnie z potrzebami lasu.

Uprawy i młodniki na powierzchniach otwartych o składzie gatunkowym zgodnym z pożądanym stanowią 83,8 % (846,49 ha), częściowo zgodnym 15,8 % (159,84 ha), niezgodnym 0,20% (2,03 ha) i przepadłe 0,16 % (1,67 ha) powierzchni wszystkich upraw. Uprawy o składzie gatunkowym niezgodnym z pożądanym to jedna uprawa i uprawy przepadłe to również jedna uprawa.

Jakość upraw i młodników w głównej mierze uzależniona jest od szkód spowodowanych przez zwierzynę (głównie łosia i bobry).

Wyniki nadzoru wydziałów merytorycznych (ZO, ZG) oraz wyniki kontroli instytucjonalnej BRI i RDLP w Białymstoku (DK).

Kontrole prowadzone przez Wydział Gospodarowania Ekosystemami w latach 2010 – 2016 nie stwierdzały nieprawidłowości w zakresie prowadzenia gospodarki szkółkarskiej, wykonywania odnowień i zalesień, pielęgnowania upraw, młodników i d- stanów starszych oraz zagospodarowania rębego.

W wyniku przeprowadzonej kontroli przez Wydział ZO nie stwierdzono naruszeń przepisów ani działań mających negatywny wpływ na obiekty chronione.

W latach 2007-2016 dyrektor RDLP w Białymstoku sprawując nadzór nad działalnością Nadleśnictwa wykorzystywał informacje uzyskiwane ze sprawozdawczości, w tym z Systemu Informatycznego LP. Informacje te poddawał weryfikacji realizując kontrole. W omawianym okresie służby kontrolne dyrektora RDLP w Białymstoku przeprowadziły kontrole obejmujące zagadnienia związane bezpośrednio z realizacją postanowień planu urządzenia lasu.

Posumowanie.

Przeprowadzona analiza spodziewanych zmian struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów pozwala przyjąć, że wskutek realizacji planu urządzenia lasu nie zostały uszczuplone powierzchnie biotopów dla gatunków roślin i zwierząt obecnie występujących na terenie Nadleśnictwa.

Ochrona leśnych siedlisk przyrodniczych odbywała się poprzez zachowanie i brak ingerencji w zachodzące w nich procesy lub przez odtwarzanie tych zbiorowisk za pomocą odpowiednio dobranych rębni i składów odnowieniowych.

Na chronionych siedliskach przyrodniczych stosowano zaproponowane w planie urządzenia lasu składy gatunkowe upraw i typów drzewostanu zgodnych z naturalnymi typami lasu (Matuszkiewicz 2007). Zaprojektowane w oparciu o te założenia zabiegi gospodarcze nie wywierały w trakcie realizacji negatywnego wpływu na siedliska.

Ochrona większości nieleśnych siedlisk przyrodniczych odbywała się poprzez brak ingerencji w obszary, na których te siedliska występowały (bagna, mszary, torfowiska) jak też projektowanie stref ekotonowych w ich najbliższym otoczeniu lub poprzez działania dostosowane do biologii występujących tam chronionych i rzadkich gatunków roślin na zidentyfikowanych szczególnie cennych zbiorowiskach.

Taki sposób ujęcia gospodarowania na siedliskach chronionych pozwolił na zachowanie różnorodności gatunkowej oraz nie spowodował zniekształcenia drzewostanów na siedliskach przyrodniczych.

Realizacja zadań zawartych w PUL w znaczący sposób przyczyniła się do poprawy struktury gatunkowej drzewostanów. Jest to efekt stosowania prawidłowych działań hodowlanych, ukierunkowanych na właściwe dostosowanie składów gatunkowych nowozakładanych upraw do określonych warunków siedliskowych oraz właściwą pielęgnację drzewostanów w młodszych klasach wieku.

Generalnym wnioskiem wynikającym z Prognozy jest to, że realizacja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa nie wpływa negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszaru Natura 2000.

W najbliższym okresie konieczne jest uwzględnienie nowatorskich rozwiązań, wynikających z doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych.

Zał.

DYREKTOR

DYREKTOR
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Białymstoku
mgr inż. Andrzej Józef Nowak

Nadl. Olecko

Hodowla lasu.

Ocena realizacji prac hodowlanych za okres ubiegły została przeprowadzona na podstawie raportu SILP Web „Realizacja planu 10 letniego” za lata 2007 – 2016.

Rozmiar realizacji prac w zakresie odnowień, pielęgnowania gleby i upraw był w dużym stopniu uzależniony od zadań związanych z użytkowaniem rębnym. Wykonanie odnowień naturalnych w latach 2007-2016 odnotowano na pow. łącznej 36,59 ha.

Podczas kontroli Wydz. ZG stwierdzono zgodność składu gatunkowego upraw z typem siedliskowym lasu. Ponadto nie stwierdzono obecności gatunków obcych podczas kontroli prac odnowieniowo - zalesieniowych i pielęgnacji upraw.

Realizacja PUL za minione 10-lecie w dziale hodowli lasu była prawidłowa .

Uwaga: wykonanie w 2016 r. na podstawie raportu z dnia 08.11.2016r.

NACZELNIK WYDZIAŁU
Gospodarstwa Leśnego
[Podpis]
Dr inż. Jerzy Cierech

Realizacja 10-letniego planu urządzenia lasu na lata 2007-2016

w Nadleśnictwie Olecko wg raportu SILPweb

(data wydruku raportu 08.11.2016 r.)

Lp.	Hodowla lasu	Etat (ha)	Wykonanie (ha)	Realizacja (%)	Pozostało do wykonania (ha)
1.	Odnowienia – zręby, halizny i płazowiny	1 239,20	991,98	80,05	247,22
2.	Zalesienia – grunty nieleśne	0,00	32,55		0,00
3.	Zalesienia – nieużytki	0,00	0,82		0,00
4.	Odnowienia przy rębniach częściowych i stopniowych	1 056,45	939,30	88,91	117,15
5.	Podsadzenia produkcyjne	77,16	13,45	17,43	63,71
6.	Dolesienia luk i przerzedzeń	38,62	33,47	86,66	5,15
7.	Poprawki i uzupełnienia	596,26	73,05	12,25	523,21
8.	Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00		0,00
9.	Pielęgnowanie gleby	2 414,75	1 991,71	82,48	423,04
10.	Pielęgnowanie upraw CW	3 146,13	1 501,72	47,73	1 644,41
11.	Pielęgnowanie młodników CP	1 573,27	1 476,35	93,84	96,92
12.	Melioracje - nawożenie	0,00	0,00		0,00
13.	Melioracje agrotechniczne	2 235,32	1 913,60	85,61	321,72
14.	Melioracje wodne	0,00	0,00		0,00

NACZELNIK WYDZIAŁU
(dotyczy tylko 13000 pomiaru)

dr inż. Lierech

2. Użytkowanie zasobów drzewnych. Olecko

A.

L.p.	Pozyskanie drewna (etat powierzchniowy)	Etat (ha)	Wykonanie (ha)	Realizacja (%)	Pozostało do wykonania (ha)
1	Rębnia I - pow. manipulacyjna	1 189,17	1 041,16	87,55	148,01
2	Rębnia I - powierzchnia do odnowienia	1 182,26	1 037,73	87,78	144,53
3	Rębnia II, III, IV, V - powierzchnia manipulacyjna	2 407,66	2 186,11	90,80	221,55
4	Rębnia II, III, IV, V - powierzchnia do odnowienia	1 061,02	993,57	93,64	67,45
5	Razem rębne - powierzchnia manipulacyjna	3 596,83	3 227,27	89,73	369,56
6	CP - powierzchnia manipulacyjna	818,89	752,46	91,89	66,43
7	TW - powierzchnia manipulacyjna	3 571,23	3 292,80	92,20	278,43
8	TP - powierzchnia manipulacyjna	8 443,17	7 914,54	93,74	528,63
9	Razem przedrębne - powierzchnia manipulacyjna	12 833,29	11 959,80	93,19	873,49

B.

L.p.	Pozyskanie drewna (etat miąższościowy)	Etat (m3)	Wykonanie razem (m3)	Realizacja (%)	Pozostało do wykonania (m3)
1	Rębnia I - grubizna	392 260,00	307 858,65	78,48	84 401,35
2	Rębnia II, III, IV, V - grubizna	371 209,00	302 072,86	81,38	69 136,14
3	Przygodne rębne - grubizna	X	41 165,21	X	X
4	CSS - grubizna	X	6 168,53	X	X
5	Pozostałe rębne - grubizna	2 063,00	8 945,48	433,62	0,00
6	Razem rębne - grubizna	765 532,00	666 210,73	87,03	99 321,27
7	Przygodne przedrębne - grubizna	X	95 336,18	X	X
8	Razem przedrębne - grubizna	489 000,00	526 696,95	107,71	0,00
9	OGÓLEM GRUBIZNA	1 254 532,00	1 192 907,68	95,09	61 624,32

NACZELNIK WYDZIAŁU
Gospodarki Leśnej i Ochrony Środowiska
dr hab. inż. Jerzy Clerech

Nadleśnictwo Olecko

1. Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa:
Przez okres obowiązywania PUL 2007-2016; Starostowie Powiatów Oleckiego i Gołdąpskiego powierzali nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa Nadleśniczemu Nadleśnictwa Olecko.
Powierzchnia powierzonego nadzoru wynosiła:
- w roku 2007 - 2784 ha (pow. Olecko 1544 ha, pow. Goldap 1240 ha),
- w roku 2016 - 4412 ha (pow. Olecko 2678 ha, pow. Goldap 1734 ha).
Monitoring prowadzonego przez Nadleśniczego nadzoru prowadzony był m.in. poprzez:
- zleconą kontrolę Wydziałowi DK w roku 2009,
- kontrolę wykonaną przez Wydział ZG w zakresie sporządzania planów zalesień w ramach PROW w 2007r.
2. Nasiennictwo i selekcja:
- Brak uznanych Wyłączonych Drzewostanów Nasiennych i Drzew Matecznych
- Ilość gospodarczych drzewostanów nasiennych: 2007r – 960,96 ha, 2015r. – 448,83 ha;
- Ilość zarejestrowanych źródeł nasion: 2007r. – 0 szt., 2015 r. – 3 szt.;
- Uprawy pochodne: 2007r. – 87,34 ha, 2015r. – 124,73 ha.

Systematycznie zmniejsza się ilość GDN i ubywa obiektów nasiennych, z których mogą być pozyskiwane nasiona. W trakcie obowiązywania nowego PUL nadleśnictwo winno wnioskować do Dyrektora RDLP o uznanie nowych obiektów nasiennych.

Monitoring stanu obiektów nasiennych prowadzony jest w okresach pięcioletnich przez Biuro Nasiennictwa Leśnego, wobec czego Wydział ZG odstąpił od ich przeglądu, celem uniknięcia dublowania kontroli.

NACZELNIK WYDZIAŁU
Gospodarki Leśnej i Ochrony Środowiska
dr inż. Cierach

Szkółkarstwo Nadleśnictwo Olecko

Nadleśnictwo Olecko w 2007 roku prowadziło gospodarkę szkółkarską na dwóch szkółkach leśnych o powierzchni produkcyjnej 740 arów. Zgodnie z programem: „Kierunki rozwoju szkółkarstwa w RDLP na lata 2010-2015” powierzchnia produkcyjna została dostosowana do potrzeb nadleśnictwa i jedna ze szkótek została zlikwidowana, a na drugiej zmniejszono powierzchnię produkcyjną do 590 ar. W tym czasie wybudowano na szkółce deszczownię, budynek socjalny i wiatę z pomieszczeniem gospodarczym.

NACZELNIK WYDZIAŁU
Gospodarczo-ekonomiczny
dr inż. *[Podpis]*
Albert Klonek

WYDZIAŁ ZS

Wydział Ochrony Ekosystemów, w odpowiedzi na pismo ZS: 6004.45.2016 z 2 listopada 2016, przedstawia informację dotyczącą realizacji planu urządzenia lasu w nadleśnictwie Olecko w odniesieniu do zagadnień z ochrony przyrody:

1. Rezerwaty przyrody: w okresie obowiązywania PUL w latach 2007- 2016 zmieniła się ilość rezerwatów przyrody. Zarządzeniem nr 12 RDOŚ w Olsztynie z 15.03.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Warm. Maz. z 2012 r., poz. 1095) został powołany nowy rezerwat przyrody Torfowisko na Tatarskiej Górze. Obecnie funkcjonują dwa rezerwaty przyrody.
2. Pomniki przyrody: w okresie obowiązywania PUL zmieniła się liczba pomników przyrody na gruntach nadleśnictwa z 23 na 24.
3. Użytki ekologiczne – nie zmieniła się ilość użytków ekologicznych (1).
4. Obszary Chronionego Krajobrazu – na skutek zmian w strukturze własnościowej gruntów (przyjęcie nowych gruntów przez nadleśnictwo) zmieniła się ilość OCHK. Na terenie Nadleśnictwa obecnie występuje 10 OCHK.
5. Strefy ochrony: w okresie obowiązywania PUL zwiększyła się ilość stref ochrony z 12 na 19. Aktualnie, w oparciu o decyzje RDOŚ w Olsztynie funkcjonuje 19 stref ochrony (5 - orlika krzykliwego, 8 – bielika, 6– bociana czarnego).
6. Obszary Natura 2000: nie ma możliwości podania zmian w powierzchni siedlisk naturalnych w okresie obowiązywania PUL i wpływu gospodarki leśnej na stan siedlisk z uwagi na brak danych wyjściowych. Inwentaryzacja siedlisk została wykonana po raz pierwszy w trakcie obowiązywania PUL. W czasie obowiązywania PUL został zatwierdzony PZO dla jednego obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Rospudy PLH200022.

W trakcie kontroli prowadzonych przez wydział ZO w Nadleśnictwie Olecko w okresie obowiązywania PUL nie stwierdzono negatywnego oddziaływania prac gospodarczych na środowisko.

Głównym problemem ochrony lasu są szkody od zwierzyny, a zwłaszcza szkody od bobrów i losi (gatunków na których liczebność Nadleśnictwo nie ma wpływu), które powodują łącznie 92% szkód (inwentaryzacja 2016 r.). Szkody od bobrów polegają głównie na podtopieniu drzewostanów, a od losi w uprawach i młodnikach (zgryzanie pędów i łamanie wierzchołków , dotyczy głównie sosny, oraz występuje spalowanie młodników dębowych).

Występuje problem z skuteczną ochroną lasu w wyniku narastania szkód od losi związanym z brakiem użytkowania jego populacji po roku 2000 do obecnego roku. Wiąże się to z nieskutecznością stosowanych metod ochrony młodego pokolenia lasu repelentami, mechanicznie i potrzebą zmiany metody na części powierzchni (dotyczy głównie sosny) na

grodzienia, co było stwierdzane podczas lustracji terenowych. Konsekwencją jest wzrost powierzchni ogrodzeń w Nadleśnictwie.

Ochrona przeciwpożarowa: nadleśnictwo zakwalifikowane było do III kategorii zagrożenia pożarowego lasu. Pożary lasu stanowią marginalny problem. Z tego powodu nie są podejmowane szczególne działania zapobiegawcze. W trakcie obowiązywania PUL nie pojawiły się przesłanki do zmiany tej kategorii.

A handwritten signature in black ink is written over a faint, rectangular official stamp. The stamp contains the word "NADLEŚNICTWO" in capital letters at the top, followed by some illegible text and a horizontal line.

Wydział Kontroli
i Audytu Wewnętrznego
DK. 12.2016.BC
(dotyczy NTG Nadleśnictwa Olecko)

Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi w m.

W odpowiedzi na pismo z dnia 02.11.2016r. znak: ZS.6004.45.2016 Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego informuje:

W latach 2008-2016 dyrektor RDLP w Białymstoku sprawując nadzór nad działalnością Nadleśnictwa Olecko wykorzystywał informacje uzyskiwane ze sprawozdawczości, w tym z Systemu Informatycznego LP. Informacje te poddawał weryfikacji realizując kontrole. W omawianym okresie służby kontrolne dyrektora RDLP w Białymstoku przeprowadziły między innymi 22 kontrole obejmujące zagadnienia związane z realizacją postanowień planu urządzenia lasu.

W 2016 roku Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego przeprowadził w Nadleśnictwie Olecko kontrolę okresową. Ustalono że:

Realizacja etatu powierzchniowego cięć rębnych po 9-ciu latach obowiązywania planu (lata 2007-2015) wyniosła 83,10 % a po uwzględnieniu trudności obiektywnych (strefy gat. chronionych , działalność bobra wyniosła) 85%.

Etat grubizny netto użytkowania głównego zrealizowano w 87,13 % z czego w 79,86% w użytkach rębnych i 98,51 % w użytkach przedrębnych.

Zmianę rębni złożonej na rębnię zupełną w wydzieleniu 1-07-16-d-00 Nadleśnictwo dokonało bez uzyskania zgody Dyrektora RDLP w Białymstoku, co stanowiło naruszenie § 30 ust. 6 e) ZHL wprowadzonych do stosowania Zarządzeniem nr 99 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 24.12.2002r.

Kontrolą objęto 8 leśnictw i sprawdzono między innymi:

ODN	CW	CP	TW	TP	RB	R-m (ha)
205,55	82,75	94,02	93,12	115,91	220,99	819,16

W okresie 2009-2016 odnowiono 3,78 ha zrębów zaległych (5 pozycji) naruszając okres odnowienia zawarty w ustawie o lasach (2 lata).

Uznano, że 89% kontrolowanych upraw ma prawidłowy skład gatunkowy. Jednocześnie stwierdzono że w uprawach na siedlisku Lśw na trzech powierzchniach wprowadzono So, której w składzie nie powinno być. Wprowadzono w jednym przypadku Ol na siedlisku Lśw, nie wprowadzono Db.

Uprawy dobre i bardzo dobre stanowiły 83% powierzchni kontrolowanych upraw. Upraw przypadłych nie stwierdzono. Ogółem uprawy oceniono notą **dobrą**.

Młodniki dobre i bardzo dobre stanowiły 93% kontrolowanej próby. Obniżona jakość hodowlana 7% młodników wynikała, m.in., z powodu: spałowania i łamania So, spałowania Db przez łosie oraz wypadów tych gatunków powodujące przerwanie zwarcia.

Końcowa ocena jakości młodników to ocena **dobra**.

Jakość zabiegów TW i TP oceniono notą **bardzo dobrą**.

Realizacja powierzchniowa etatu cięć w użytkowaniu przedrębnym (CP-P, TW i TP) ocenione zostały bardzo dobrze, w granicach dopuszczalnych odchyłek. Również analiza pilności cięć w użytkowaniu przedrębnym oceniona została bardzo dobrze.

Niedostatecznie oceniono zgodność zapisów w SILP z planami zatwierdzonymi przez Ministra, oraz ewidencję w SILP kolejnych nawrotów zabiegów pielęgnacyjnych.

Dział hodowli lasu uzyskał ocenę bardzo dobrą przy dobrej jakości upraw i dobrej jakości młodników oraz bardzo dobrze ocenionych zabiegach TW i TP.

Dział urządzania lasu uzyskał notę dobrą z uwagi na stwierdzone błędy w kwestiach ewidencji w SILP.

Dział ochrony lasu uzyskał ocenę dobrą. Na obniżenie oceny miały wpływ stwierdzone istotne szkody powodowane przez zwierzynę (ocena niedostateczna tego tematu). Głównym sprawcą szkód w uprawach był: łoś, sarna i jeleń, a w młodnikach łoś i jeleń.

Dział ochrony przyrody uzyskał ocenę bardzo dobrą.

Nie wniesiono uwag odnośnie przestrzegania przepisów o ochronie strefowej i prowadzenia prac w rezerwatach. Uwagi dotyczyły prowadzonej ewidencji w SILP.

NACZELNIK
Wydziału Kontroli
i Audytu Wewnętrznych
w Zarządzie Województwa
Świętokrzyskiego
2016-11-10

ZESPÓŁ OCHRONY LASU W OLSZTYNIE

UL. MARII ZIENTARY MALEWSKIEJ 51/53, 10-309 OLSZTYN

TEL. (089) 532 73 14

e-mail ZOOLSZTYN@LASY.GOV.PL

www.ZOOLSZTYN.LASY.GOV.PL

REFERAT

KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU W OLSZTYNIE

NA NARADĘ TECHNICZNO - GOSPODARCZĄ
NADLEŚNICTWA OLECKO

Olecko, 15 listopada 2016 r.

Zespół Ochrony Lasu w Olsztynie poniżej przedkłada informacje na Naradę Techniczno-Gospodarczą, dotyczące występowania w latach 2006–2016 w Nadleśnictwie Olecko:

- szkodników owadzych,
- chorób grzybowych,
- szkód powodowanych przez zwierzyne,
- szkód spowodowanych przez emisje przemysłowe, czynniki klimatyczne, zakłócenia stosunków wodnych,
- innych uszkodzeń,

oraz kierunki działań dotyczących ochrony lasu i oceny zagrożenia.

Lasy Nadleśnictwa Olecko położone są na terenie województwa podlaskiego w powiecie suwalskim oraz na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w powiatach: elckim, oleckim i gołdapskim. Z uwagi na brak ośrodków przemysłowych nie odnotowano skutków zanieczyszczeń spowodowanych przemysłem. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są emisje z sektora komunalno-bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne oraz z sektora turystycznego.

Znaczenie czynników abiotycznych, to przede wszystkim wpływ warunków pogodowych i związane z tym występowanie lat upalnych, z małą ilością opadów atmosferycznych, beźśnieźnych zim (2006-2008 oraz 2014-2015), co w konsekwencji miało wpływ na opad i wahanie poziomu wód gruntowych, a co za tym idzie wpływ na stan zdrowotny i odporność drzewostanów.

Ze względu na położenie geograficzne Nadleśnictwa, czynnikami mającymi wpływ na gospodarkę leśną są: przymrozki- wczesne i późne, silne wiatry (2007) oraz opady mokrego śniegu. Większość szkód powodowanych przez te czynniki ma jedynie charakter lokalny (miejscowy).

ZOL nie prowadził bezpośrednio monitoringu tych zjawisk, ale obserwacje własne oraz Nadleśnictwa potwierdzały niski stan wody w śródpolnych i leśnych ciekach lub wręcz brak wody w rowach melioracyjnych, czy wysychanie małych stawów, oczek wodnych itp. Taki stan rzeczy miał zdecydowanie negatywny wpływ na kondycję drzew i ich stan zdrowotny.

ZOL wspólnie z Nadleśnictwem prowadzi od szeregu lat obserwacje (monitoring) rozwoju owadów, mających wpływ i znaczenie na stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów. Są to przede wszystkim:

- coroczne jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny zimujących w ściocie, co pozwala na bieżącą kontrolę rozwoju i określenia ewentualnego stopnia zagrożenia drzewostanów przez szkodniki pierwotne sosny,
- dodatkowo corocznie prowadzona jest kontrola występowania i zagrożenia ze strony najgroźniejszego owada dla lasów – brudnicy mniszki przy pomocy pułapek feromonowych i obserwacji drzewostanów poprzez liczenie siedzących samic motyli na drzewach, tzw. „ transekt”,
- kontrola gleby i ocena zagrożenia przez pędraki chrabąszczowatych tzw. „zapędraczenia gleby”,
- Nadleśnictwo wykłada każdego roku pułapki klasyczne i feromonowe, co umożliwia stałą kontrolę rozwoju korników oraz istotnie wpływa na rozrzedzenie populacji tych szkodników.

Na uznanie zasługuje zaangażowanie N-ctwa w dbałość o stan sanitarny lasu, a przede wszystkim terminowe usuwanie drzew zasiedlonych z lasu, co zdecydowanie wpływa na stan sanitarny i zdrowotny lasu w latach następnych. Obecnie stan zdrowotny i sanitarny lasu oceniany jest pozytywnie,

- wieloletnie obserwacje potwierdzają występowanie grzybów pasożytniczych, jak opieńki, korzeniowiec wieloletni, powodujące zamieranie drzew w drzewostanach oraz młodych drzewek na uprawach i w młodnikach. Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono w niewielkim stopniu szkody o znaczeniu gospodarczym,
- Nadleśnictwo ewidencjonuje m.in. poprzez form. 3, 4, karty sygnalizacyjne I.O.L. wszelkie inne zjawiska szkodotwórcze, zarówno powodowane przez przyrodę ożywioną jak i nieożywioną, które występują w lesie, a przede wszystkim mają wpływ na stan lasu.

Poniżej ZOL przedstawia informacje (od 2006 roku) o występowaniu, zagrożeniu i ewentualnych skutkach występowania znaczących dla lasu szkodników owadzych, chorób grzybowych i innych czynników mających wpływ na stan lasu.

I. Szkodniki owadzie (wg kart meldunkowych)

<u>Gatunek</u>	<u>Rok</u>	<u>Powierzchnia (ha)</u>	
		<u>występow.</u>	<u>ograniczenia</u>
a) brudnica mniszka	2006	450	-
b) boreczniki sosnowe	2006	210	-
c) chrabąszcz (owad doskonały)	2006	85	-
d) zwójki i miernikowce dębowe	2006	50	-
e) zawodnica świerkowa	2015	3,76	-
f) miechun świerkowiec	2010	38,16	15,07

II. Szkodniki upraw i szkótek

<u>Gatunek</u>	<u>Rok</u>	<u>Powierzchnia (ha)</u>	
		<u>występow.</u>	<u>ograniczenia</u>
a) pędraki chrabąszczy	2006	0,6	0,6
b) szeliniaki	2006	60	52,8
	2007	82,8	82,8
	2008	14	14
	2009	136	42,9
	2010	74,4	25
	2011	85	38
	2013	57,8	55
	2014	66,9	66,9
	2015	54	54

III. Choroby lasu powodowane przez grzyby pasożytnicze

Nazwa grzyba	Rok	Powierzchnia występow. (w ha)	
		do 20 lat	powyżej 20 la
a) osutka sosnowa	2006	30	35
b) mączniak dębowy	2006	196	80
	2009	3	-
c) opieńka miodowa	2006	25	320
	2009	-	10
d) korzeniowiec wielol.	2006	40	570
	2007	-	90
	2008	-	117
	2009	-	94
e) zamieranie dębów	2006	4	754
	2008	1	1 222
	2009	1,37	342,13

Zwiększenie ilości pozyskania posuszu dębowego w latach 2007-2009 to efekt suszy z początku lat 2000 oraz gradacji opieńków.

f) zamieranie jesionów	2006	21	128
	2008	-	31
	2009	-	9

Przyczyn zamierania jesionów nie udało się jak na razie jednoznacznie określić. Ostatnie badania potwierdzają występowanie grzyba *Hymenoscyphus pseudoalbidus* i jego formy bezpłciowej pod nazwą *Chalara fraxinea* przyczyniające się do silnego osłabienia drzew i ich zamierania.

g) zamieranie modrzewia	2011	17,05	-
	2013	30,74	2,41

IV. Szkody powodowane przez bobry

Rok	Powierzchnia występ. (ha)
2006	355
2008	63
2009	33,6
2011	122
2014	290,2
2015	271,7

V. Podtopienia i zalania

Rok	Powierzchnia (ha)	
	do 20 lat	powyżej 20 lat
2006	38	140
2007	54,5	267,3
2008	60	124
2009	-	4,4
2010	-	8,4
2012	15	185,4
2013	124,6	416,2
2014	1	-

VI. Szkodniki wtórne

Ilość pozyskanego posuszu iglastego i wywrotów iglastych ogółem wynosi:

2006 r.	-	8 217 m ³ .
2007 r.	-	15 473 m ³ .
2008 r.	-	11 491 m ³ .
2009 r.	-	8 004 m ³ .
2010 r.	-	11 025 m ³ .
2011 r.	-	18 082 m ³ .
2012 r.	-	14 156 m ³ .
2013 r.	-	7 388 m ³ .
2014 r.	-	10 070 m ³ .
2015 r.	-	8 675 m ³ .

Ilość pozyskanego posuszu świerkowego ogółem wynosi:

2006 r.	-	3 258 m ³ .
2007 r.	-	2 936 m ³ .
2008 r.	-	3 953 m ³ .
2009 r.	-	2 989 m ³ .
2010 r.	-	2 979 m ³ .
2011 r.	-	2 426 m ³ .
2012 r.	-	1 259 m ³ .
2013 r.	-	1 919 m ³ .
2014 r.	-	3 183 m ³ .
2015 r.	-	2 339 m ³ .

- VII. Wnioski:

- istnieje stały wpływ zwierzyny na stan drzewostanów,
- w skali Regionalnej Dyrekcji oraz Nadleśnictwa znaczny wpływ na powstanie szkód ma ciągle wzrost liczebności bobra. Ekspansja tego gatunku prowadzi przede wszystkim do zalewania (podtapiania) dużych powierzchni leśnych, w tym drzewostanów oraz uszkodzeń drzew powstałych poprzez zgryzanie w każdej klasie wieku,
- na terenie Nadleśnictwa również obszar występowania łosia systematycznie powiększa się, a wraz z nim wzrost powodowanych szkód, przez co pojawiają się i rosną straty ekonomiczne,
- szkody powodowane przez łosie to : łamanie drzewek, zgryzanie i spalowanie,
- w latach 2009-2011 na terenie Nadleśnictwa pojawił się w formie gradacyjnej miechun świerkowiec (*Physokermes piceae*). Powyższe zjawisko wystąpiło w wydzieleniach, gdzie w podłożu występował torf. Przyczyną silnego osłabienia świerczyn były warunki atmosferyczne, przede wszystkim susze, bezśnieżne zimy jakie wystąpiły w latach 2006-2008, a co za tym idzie opad i wahania poziomu wód gruntowych. Żerujące samice miechuna otaczają pierścieniem w skupiskach po kilka do kilkunastu szt. rozwidlenia pędów wysysając soki, co w rezultacie prowadzi do osłabienia, przebarwienia i zamierania pędów, całych gałązek, wierzchołków, a w końcu całych drzew,
- w latach 2011-2013 odnotowano zjawisko zamierania modrzewia, obecnie jest to temat badawczy prowadzony przez IBL w Sękocinie,
- w latach 2006-2008 obserwowano zjawisko wydzielania się posuszu dębowego spowodowanego warunkami atmosferycznymi,
- prowadzony dotychczas sposób kontroli zagrożeń będzie nadal kontynuowany, nie koliduje on w żadnym zakresie, czy stopniu z obszarami NATURA 2000 i nie ma negatywnego wpływu na środowisko. Należy jednak zaznaczyć, że w sytuacji silnego gradacyjnego występowania szkodników pierwotnych, może zająć konieczność wykonywania zabiegów ratowniczych przy użyciu środków chemicznych,
- w drzewostanach starszych klas wieku należy pozostawiać drzewa dziuplaste oraz pojedynczy posusz do naturalnego rozpadu (rozkładu),
- należy unikać „celowego” pozostawiania zasiedlonego świerka jako posuszu. Pozostawiać tylko posusz tzw. „jałowy” – czyli opuszczony przez szkodniki wtórne,
- w miejscach stałych przejść zwierzyny przez drogi publiczne należy zostawiać strefy kilkudziesięciu metrów bez podrostów i podszytów. Poprawi to widoczność i zmniejszy niebezpieczeństwo kolizji z przechodzącymi przez jezdnię zwierzętami,
- należy przyjąć, że obecnie drzewostany Nadleśnictwa są w dobrej kondycji, jednak stale są zagrożone przez szkodniki owadzie - sosna (szkodniki pierwotne), świerk przez korniki oraz dęby przez miernikowce i żwójki,
- należy zwrócić szczególną uwagę (także przy budowach oraz modernizacjach dróg) na stan oraz drożność przepustów i sprawność rowów melioracyjnych, w celu nie dopuszczenia do stagnowania wody i podtapiania drzewostanów.

Kontynuacja kontroli i monitoringu, przede wszystkim będzie opierać się na obserwacjach, kontroli, analizie i ocenie stopnia zagrożenia:

- zapędrczenia gleby,
- szkodników pierwotnych sosny, łącznie z brudnicą mniszką,
- szkodników wtórnych, głównie korników świerka oraz ewentualnie innych owadów, które mogą zagrażać powstawaniu szkód lub utrzymaniu trwałości lasu.

Ponadto ZOL prosi:

- uwzględnić w kronice operatu panującą na początku pierwszej dekady lat dwutysięcznych oraz w 2014 i 2015 roku suszę, bezśnieżną ciepłą zimę i obniżenie poziomu wód gruntowych, co miało i będzie mieć istotny wpływ na stan sanitarny i zdrowotny lasu w latach następnych,
- nanieść na mapy ochrony lasu drzewostany, w których wystąpiły znaczące szkody ze strony zwierzyny,
- nanieść na mapy ochrony lasu strefy gniazdowania ptaków chronionych. Ma to duże znaczenie szczególnie tam, gdzie ich położenie, w przypadku wystąpienia korników świerka, może bezpośrednio zagrażać drzewostanom z udziałem świerka,
- nanieść na mapy ochrony lasu drzewostany rosnące na ubogich siedliskach, które mogą być pierwotnymi ogniskami gradacyjnymi szkodników pierwotnych,
- odnotować w kronice operatu zjawisko zamierania, w ostatnich latach, dębów, jesionów i innych gatunków liściastych.

Kierownik
Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie
Janusz Szwałkiewicz

KOREFERAT

kierownika drużyny urządzania lasu
do Referatu Nadleśniczego Nadleśnictwa Olecko
na Naradę Techniczno-Gospodarczą

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Białymstoku**

Spis treści

A. Ocena gospodarki ubiegłego okresu Nadleśnictwa Olecko za okres 1.01.2007-	
31.12.2016 r.	3
1. Wstęp	3
2. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów	3
3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem	3
4. Hodowla lasu	4
5. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu	5
6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne	5
7. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego	5
8. Realizacja Programu Ochrony Przyrody w nadleśnictwie	5
B. Analiza zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego stanu tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego	5
9. Powierzchnia leśna i zasoby drzewne w kolejnych PUL	5
10. Pożądany kierunek rozwoju oraz pożądaný stan docelowy zasobów drzewnych nadleśnictwa	6
C. Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonywanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu	7

A. Ocena gospodarki ubiegłego okresu Nadleśnictwa Olecko za okres 1.01.2007-31.12.2016 r.

Podstawę analizy gospodarczej w minionym okresie stanowi plan urządzenia lasu sporządzony na lata 2007-2016 dla Nadleśnictwa Olecko, opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku i zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska nr DLOPiK-L-Ip-611-11/07 z dnia 26 lutego 2007 roku .

1. Wstęp

Położenie obiektu i jego sąsiedztwo bez uwag.

Prace glebowo-siedliskowe przyjęte na potrzeby prac V rewizji urządzenia lasu wykonało BULiGL Oddział w Warszawie w latach 2003-2004.

W projekcie PUL zachowano istniejący podział nadleśnictwa na obręby leśne: Jucha I (1), Kowale Oleckie (2) i Olecko (3). Na obrębach 1 i 3 pozostawiono bez zmian liczbę, zasięg terytorialny i numerację leśnictw. Na wniosek nadleśnictwa, w celu likwidacji przerwy w numeracji leśnictw na obrębie Kowale Oleckie, zmieniono numer Leśnictwa Dąbrówki z 16 na 11. Skorygowano także zasięgi terytorialne leśnictw: Kowalki i Mieruniszki, dzieląc oddział 228 na oddziały: 228A przynależny do Leśnictwa Kowalki i 228B należący do Leśnictwa Mieruniszki.

Powierzchnia poszczególnych leśnictw i obrębów leśnych, w zaokrągleniu do 1 ara, w projekcie PUL na lata 2017-2026 będzie wynikała bezpośrednio z zaktualizowanej powierzchni poszczególnych działek ewidencyjnych ujawnionych w nowym rejestrze gruntów nadleśnictwa według stanu na 1.01.2017 r.

2. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów

Zmiany powierzchni nadleśnictwa w poszczególnych latach oraz przyczyny tych zmian bez uwag.

3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem

3.1. Użytkowanie rębne

Realizacja zaplanowanego etatu użytków rębnych została wykonana (z przyczyn wymienionych w Referacie) w wymiarze miąższościowym i powierzchniowym na poziomie 87,83% w wymiarze miąższościowym i 89,84% w wymiarze powierzchniowym.

Tylko około 5,39% ogólnej miąższości użytków rębnych netto zostało pozyskanych w ramach cięć przygodnych. Wykonanie cięć sanitarnych pozwoliło na utrzymanie stanu sanitarnego lasu na dobrym poziomie.

Uzasadnienie do wykonanego użytkowania rębego bez uwag.

3.2. Użytkowanie przedrębne

Użytkowanie przedrębne realizowano analogicznie w oparciu o plan urządzenia lasu.

Wielkość realizacji zaplanowanego etatu użytków przedrębnych w wymiarze miąższościowym i powierzchniowym, jest pochodną dążenia nadleśnictwa do utrzymania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów. Usuwanie skutków wiatrolomów i śniegowalów oraz posuszu powstałego w wyniku działalności owadów szkodliwych spowodowało, że około 19,71% ogólnej miąższości użytków przedrębnych netto zostało pozyskanych w ramach cięć przygodnych. W związku z tym miąższościowy etat użytków przedrębnych został wykonany w 111,09%. Pomimo zwiększonych zadań przy porządkowaniu stanu sanitarnego lasu, inwentaryzacja wydzieleń dokonana podczas prac terenowych nowej rewizji PUL, nie wykazała znaczących zaniedbań w zakresie wykonywania planowych cięć pielęgnacyjnych jak również nadmiernego przerzedzenia drzewostanów przedrębnych.

3.3. Użytkowanie ogółem

Przeciętna roczna łączna miąższość netto użytków pozyskanych na 1 ha powierzchni leśnej w nadleśnictwie wynosiła:

- wg planu na lata 2007-2016	- 6,99 m ³ /ha
- wg wykonania za 10 lat	- 6,78 m ³ /ha

Przyczyny nie wykonania części planowych zabiegów zostały w sposób wyczerpujący opisane w Referacie.

4. Hodowla lasu

Rozmiar prac odnowieniowych, zalesieniowych i pielęgnacyjnych obrębami i sumarycznie w całym nadleśnictwie omówiono w sposób wyczerpujący w Referacie Nadleśniczego. Należy stwierdzić, że wielkość wykonania znacznej części prac hodowlanych jest uzależniona od stopnia realizacji planu cięć rębnych. W trakcie prac inwentaryzacyjnych stwierdzono właściwe wykonanie tych prac, a więc dobór gatunków do siedlisk, urozmaicenie gatunkowe zakładanych upraw, wykorzystanie odnowień naturalnych i uwzględnienie mikrosiedlisk.

Części zaplanowanych zabiegów hodowlanych nie wykonano z powodu braku takich potrzeb na gruncie.

5. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

Analiza stanu zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach urządzania lasu, została przedstawiona w formie tabeli XIII w referacie wykonawcy projektu PUL na posiedzenie NTG.

Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych, odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych bez uwag.

6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne

6.1. Szkody od zwierzyny

Bez uwag.

6.2. Ochrona przeciwpożarowa lasu

Bez uwag.

6.3. Szkody powodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne

Bez uwag.

6.4. Szkody związane z zanieczyszczeniem środowiska

Bez uwag.

7. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego

Bez uwag.

8. Realizacja Programu Ochrony Przyrody w nadleśnictwie

W czasie prac nad projektem planu urządzenia lasu wykonawca dokonał lustracji i weryfikacji występujących na terenie nadleśnictwa siedlisk przyrodniczych, wyznaczonych na podstawie przeprowadzonej w latach 2006-2007 powszechnej inwentaryzacji siedlisk Natura 2000 (baza *Invent 2007*). Zbiorcza powierzchnia poszczególnych siedlisk naturalnych po korekcie zostanie zamieszczona w zaktualizowanym Programie Ochrony Przyrody.

Pozostała część rozdziału – bez uwag.

B. Analiza zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego stanu tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego

9. Powierzchnia leśna i zasoby drzewne w kolejnych PUL

Analizę stanu zasobów drzewnych na 1 ha i na całej powierzchni w nadleśnictwie przedstawia tabela XIII dla Nadleśnictwa Olecko, zamieszczona w Referacie BULiGL na posiedzenie Narady Techniczno-Gospodarczej.

Porównanie danych według stanu na 1.01.2007 r. i 1.01.2017 r. wykazuje wyraźnie brak negatywnego wpływu gospodarki leśnej prowadzonej przez Nadleśnictwo Olecko w minionym okresie gospodarczym na stan zasobów drzewnych. W drzewostanach nadleśnictwa (na gruntach leśnych zalesionych) wzrosła miąższość na 1 hektar (z 285 m³/ha do 291 m³/ha). Niewielki spadek przeciętnej zasobności na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych (z 283 m³/ha do 281 m³/ha), spowodowany został znacznym wzrostem powierzchni gruntów przeznaczonych do sukcesji naturalnej w stosunku do roku 2005.

10. Pożądany kierunek rozwoju oraz pożądany stan docelowy zasobów drzewnych nadleśnictwa

Istniejące i pożądane relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów.

Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa wynosi 47 lat. Różnica między średnim wiekiem drzewostanów (53 lat), a połową średniego wieku rębności wynosi 6 lat. Według § 77 IUL jest to na pograniczu odstępstwa od stanu pożądanego (różnica w przedziale od 5 do 15 lat). W takim przypadku IUL zaleca zastosowanie w PUL poziomu użytkowania rębego, który nie spowoduje powiększenia tego odstępstwa do poziomu znacznego odstępstwa (różnica w przedziale powyżej 15 lat). Użytkowanie rębne zaplanowane w projekcie PUL na lata 2017-2026 spowoduje zmniejszenie powierzchni klas wieku V-VIII o 1,7%. Na planowany w tym okresie wzrost przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa do 57 lat, największy wpływ będzie miało natomiast przejście klasy wieku IIIb (zajmującej 21,67% powierzchni leśnej), do klasy wieku IVa

Etat cięć rębnych i rozkład działek zrębowych został wyznaczony na przy zachowaniu zasad planistycznych, rygoru ładu czasowo-przestrzennego i ochronie wysokich wartości przyrodniczych obszaru. Wykonanie planu cięć będzie skutkowało prawidłowym udziałem I klasy wieku w strukturze powierzchniowej drzewostanów nadleśnictwa.

Istniejące i pożądane relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów, poziomem użytkowania rębego oraz wielkością uzyskiwanego przyrostu zasobów miąższości na pniu.

- przeciętna roczna miąższość użytków rębnych w kolejnych rewizjach PUL.: 4,66 m³/ha - IV rewizja i 3,49 m³/ha - V rewizja.
- orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 69721 m³ brutto.

Przeciętny wiek drzewostanów (53 lata) jest wyższy od pożądanego (47 lat), zatem rozmiar użytkowania rębego powinien zmierzać do nie pogłębiania się tej różnicy. Mimo optymalnego poziomu użytkowania rębego nie uda się tego w pełni osiągnąć w najbliższym dziesięcioleciu. Przyczyną jest znaczna powierzchnia drzewostanów IIIb klasy wieku (51-60 lat), które nie podlegają jeszcze użytkowaniu rębnemu. Przebudowa części tych drzewostanów powinna się rozpocząć już w okresie gospodarczym 2027-2036, od wydzielenia w których będą panować gatunki z wiekiem rębności 80 lat.

Doprowadzenie do pożądanego relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów jest zadaniem, które w ocenie wykonawcy PUL, powinno być realizowane w Nadleśnictwie Olecko przez najbliższe co najmniej 30-40 lat.

Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego docelowego stanu tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego.

Zadania dotyczące użytkowania rębego, cięć pielęgnacyjnych i planu hodowli w projekcie PUL Nadleśnictwa Olecko zapewniają:

- przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w starszych klasach wieku,
- dostosowywanie składów gatunkowych drzewostanów istniejących do siedlisk oraz właściwe składy gatunkowe nowozakładanych drzewostanów - zgodne z typami siedliskowymi (w tym również z siedliskami przyrodniczymi),
- wykształcanie drzewostanów o zróżnicowanej strukturze gatunkowej i wiekowej oraz kierunku zapoczątkowanie procesu wytworzenia prawidłowej struktury klas wieku,
- stabilizację drzewostanów i utrzymanie ich w dobrym stanie zdrowotnym,
- stałą podaż surowca drzewnego na rynek.

Przetawione powyższe dane oraz głęboka analiza stanu lasu pozwalają stwierdzić, że wszystkie działania prowadzą do zachowania trwałości lasu, ochrony przyrody oraz ciągłości użytkowania.

C. Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonywanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu

Ocenianie wpływu zabiegów gospodarczych na całe środowisko przyrodnicze w obrębie gruntów nadleśnictwa, w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu na lata 2007-2016, jest zadaniem trudnym do wykonania. Wymaga, bowiem przeprowadzenia

specjalistycznej oceny i znajomości stanu środowiska przyrodniczego na początku obowiązywania kończącego się planu oraz prowadzenia monitoringu poszczególnych parametrów środowiska.

Niemniej jednak możliwa jest ocena niektórych składników środowiska, ponieważ znany jest ogólny stan przyrody Nadleśnictwa Olecko w 2007 (Program Ochrony Przyrody) i stan obecny (wyniki inwentaryzacji drzewostanów, rejestr stanowisk gatunków chronionych itp.) Wyniki inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzone w 2015 i 2016 roku oraz zaobserwowane efekty zabiegów pielęgnacyjnych (CW, CP, TW, TP) i użytkowania rębnego (rębnie IB, IIIA, IIIB, IVD) świadczą o braku negatywnego oddziaływania PUL na stan środowiska przyrodniczego (w tym na stan siedlisk przyrodniczych). Natomiast widoczny jest pozytywny wpływ tych zabiegów na niektóre składowe środowiska, np. poprawa stanu siedlisk zniekształconych (np. siedlisk LMśw i Lśw opanowanych w dużym stopniu przez gatunki iglaste) przez wprowadzanie na nie gatunków właściwych siedlisku. To z kolei przeciwdziała dalszej degradacji siedlisk leśnych, wpływa na wzrost różnorodności biologicznej.

Nie odnotowano przypadków negatywnego oddziaływania zabiegów gospodarczych na siedliska i obszary Natura 2000.

Koreferat opracował
Kierownik brygady urzędniowej
Kierownik Pracowni Urzędniowej
mgr inż. Jerzy Półtorak
.....
mgr inż. Jerzy Półtorak

**Ocena gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Olecko
dokonana przez Dyrektora RDLP Białystok
na Naradzie Techniczno-Gospodarczej w dniu 15 listopada 2016 r.**

Podstawę oceny stanowią:

- Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Olecko na okres gospodarczy od 1.01.2007 do 31.12.2016r.
- Analiza gospodarki przeszłej Nadleśnictwa Olecko za okres od 01.01.2007 do 31.12.2016 dokonana przez Nadleśniczego.
- Koreferat Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu do analizy Nadleśniczego.
- Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie.
- Informacja naczelnika na NTG w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Olecko na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko na lata 2010 – 2016
- Plany gospodarcze i sprawozdania z ich wykonania.

Powierzchnia gruntów Nadleśnictwa (wg opisu taksacyjnego) w początkowym okresie obowiązywania planu urządzenia lasu wynosiła 20318,54ha w tym pow. leśna 18 363,12 ha. Powierzchnia ta w ciągu 10-lecia uległa niewielkim zmianom (z przejęcia w zarząd nadleśnictwa gruntów Skarbu Państwa, sprzedaż gruntów określonych jako nieprzydatne dla gospodarki leśnej, modyfikacji ewidencji gruntów i prac geodezyjnych obejmujących m.in. przeliczenie powierzchni wszystkich nieruchomości gruntowych pozostających w zarządzie nadleśnictwa) i wg stanu na 1.01.2017 r. wynosi 20 300,66ha.

Nie wszystkie nieruchomości pozostające w zarządzaniu nadleśnictwa mają uregulowany stan prawny. Dwie działki oznaczone numerami geod. nie posiadają założonych ksiąg wieczystych:

- 48/1 o pow. 0,3911 ha obr. 0002 Bakalarzewo, gm. Bakalarzewo,
- 692 o pow. 0,4511 ha obr. 0002 Bakalarzewo, gm. Bakalarzewo,

położone są w obrębie leśnym Kowale Oleckie.

Nadleśnictwo założyło księgi wieczyste na 99,99 % powierzchni zarządzanych gruntów. Podział gospodarczy oraz wieki rębności przyjęte w czwartej rewizji urządzania lasu pozwoliły nadleśniczemu na prowadzenie racjonalnej gospodarki.

I. Użytkowanie zasobów drzewnych

Plan urządzenia lasu (zatwierdzony Decyzją MŚ DLOPiK-L-1p-611-11/07 z dnia 26.02.2007r. na lata 2007-2016) określił zadania etatu miąższościowego użytków głównych (rębnych i przedrębnych) w ilości 1 254 532 m³ grubizny drewna netto.

W dziesięcioleciu pozyskano 1 214 623 m³ (96,82 %), w tym:

- w użytkowaniu rębnym: plan 765532 m³ grubizny netto zrealizowano w 87,95 % pozyskując 673 262 m³,
- w użytkowaniu przedrębnym: plan 1 2833,29 ha o miąższości szacunkowej 489 000 m³ grubizny netto. Wykonanie powierzchniowe w użytkowaniu przedrębnym

wyniosło 12 644 ha (98,5%). Pod względem miąższościowym pozyskano 444 347 m³, co stanowi 90,86 %.

Użytkowanie lasu z potrzeb sanitarnych (użytkowanie przygodne) wyniosło łącznie 140 325 co stanowi 11,19% użytków głównych, w tym 6,4% użytkowania rębego, natomiast 17,9% użytkowania przedrębnego.

Użytkowanie przygodne spowodowane było porządkowaniem stanu sanitarnego lasu wywołane czynnikami biotycznymi i abiotycznymi. Na uznanie zasługuje zaangażowanie Nadleśnictwa w dbałość o stan sanitarny lasu.

II. Hodowla lasu

Wykonanie zadań z zakresu pielęgnacji i użytkowania rębego w wysokości podanej w referacie nadleśniczego wynikało z potrzeb hodowlanych, a także z dbałości o stan lasu.

Rozpatrując łącznie powierzchnię odnowień na powierzchniach otwartych i pod osłoną drzewostanów należy stwierdzić, że zadania te wykonano zgodnie z potrzebami lasu. Prace z zakresu pielęgnowania młodników wykonano na wszystkich powierzchniach wymagających tego zabiegu. Zabiegi czyszczeń późnych ze względu na stan lasu (potrzeby hodowlane i faza rozwojowa) wykonano na powierzchniach, które miały inną wskazówkę gospodarczą (głównie CW lub TWP). Poprawki i uzupełnienia wykonano zgodnie z potrzebami na powierzchni 89,53 ha. W ramach poprawek i uzupełnień wprowadzono gatunki docelowe.

Uprawy i młodniki na powierzchniach otwartych o składzie gatunkowym zgodnym z pożądanym stanowią 83,8 % (846,49 ha), częściowo zgodnym 15,8 % (159,84 ha), niezgodnym 0,20% (2,03 ha) i przepadłe 0,16 % (1,67 ha) powierzchni wszystkich upraw. Przyczyną zaistnienia takiego stanu upraw oraz młodników jest nieskuteczne zabezpieczenie od szkód spowodowanych przez zwierzynę - głównie łosi. W nadleśnictwie rozmiar prac zalesieniowych stanowił 32,55 ha.

III. Ochrona lasu

Drzewostany Nadleśnictwa na przestrzeni ostatniego 10-lecia były narażone na niekorzystne oddziaływanie czynników biotycznych, co spowodowało osłabienie drzewostanów oraz wystąpienie szkód. Wśród czynników abiotycznych, mających istotny wpływ na ogólną zdrowotność są anomalie pogodowe (susza, przymrozki późne). Pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów w latach 2007-2016 wyniosło 10 447,94 m³ drewna (w tym złomy i wywroty 5 907,43 m³).

W nadleśnictwie do najważniejszych zadań zmierzających do utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu, należało w mijającym dziesięcioleciu prognozowanie i ograniczanie liczebności szkodników wtórnych świerka oraz szkodników upraw i młodników iglastych głównie ryjkowcowatych. W latach 2009-2011 wystąpił pojaw miechuna świerkowca

(świerkowca większego - *Physokermes piceae*) jednak podjęcie działań umożliwiło ograniczenie skutków bytowania owada do skali lokalnej. Największe szkody w uprawach powoduje szeliniak. Pomimo przeprowadzanego monitoringu oraz wykładania pułapek klasycznych często konieczne było wykonywanie zabiegów ratowniczych z udziałem środków chemicznych (2007-2008 zwalczany chemicznie na powierzchni średniorocznie ok. 14 ha).

W nadleśnictwie zarysowuje się tendencja coraz większego wpływu zwierzyny na stan drzewostanów. Jest to związane z dużym pogłowiem jeleniowatych, a szczególności z bardzo dużym wzrostem populacji łosia, którego liczebność szacuje się na ok. 259 szt. (wyniki inwentaryzacji z lutego 2016 r.). Największe szkody w uprawach (36,66ha) i młodnikach (68,93ha) wyrządza łось natomiast w drzewostanach bóbr (133,64ha). W celu zapewnienia skutecznej ochrony drzewostanów przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę nadleśnictwo stosuje wiele metod zabezpieczenia w tym najskuteczniejszą powierzchniowo - grodzenie upraw.

Działania Nadleśnictwa zmierzały do utrzymania właściwego stanu sanitarnego i zdrowotnego lasu. Pozwoliło to na stałą kontrolę rozwoju owadów i zapewniło dbałość o stan sanitarny lasu.

W minionym 10 – leciu zarejestrowano 5 pożarów o pow. całkowitej 1,27ha. Działania prowadzone przez Nadleśnictwo w zakresie ochrony przeciwpożarowej pozwoliły na skuteczne monitorowanie i przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z pożaru lasu. Nadleśnictwo zostało zakwalifikowane do trzeciej kategorii zagrożenia pożarowego.

Na terenie nadleśnictwa wydzielono jeden obwód łowiecki, tworzący ośrodek hodowli zwierzyny (OHZ). OHZ obejmuje znaczną powierzchnię (4152 ha, w tym 1863 ha pow. leśnej) i dysponuje rozbudowaną infrastrukturą łowiecką (paśniki, lizawki, ambony). Obwodów wydzierżawionych kołom łowieckim jest 21. Obszar nadleśnictwa znajduje się w Rejonie Hodowlanym Wielkich Jezior Mazurskich, w których obowiązują określone kryteria odstrzału selekcyjnego samców zwierzyny płowej, w szczególności jelenia szlachetnego.

IV. Ochrona przyrody

Nadleśnictwo w celu zachowania ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego zadbało o zachowanie śródleśnych zbiorników wodnych, pozostałości lasów łęgowych w dolinach rzek, olsów i innych naturalnych zbiorowisk, jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Pozostawiono w stanie nienaruszonym śródleśne polany. Podczas prac gospodarczych w ciągu całego dziesięciolecia stosowano zasadę indywidualizowania postępowania gospodarczego. W celu ochrony i zachowania różnorodności biologicznej pozostawiano drzewa dziuplaste, drewno martwe, wykroty. W przypadku stwierdzenia nowych stanowisk gatunków chronionych roślin, zwierząt lub grzybów sporządzane były przez

leśniczych karty informacji przyrodniczej, a następnie aktualizowane w SILP oraz na mapie numerycznej.

W nadleśnictwie był prowadzony monitoring przyrodniczy zgodnie z Zarządzeniem nr 5 RDLP z dnia 27 lutego 2015 roku. Monitorowany jest stan rezerwatów, pomników przyrody, stref ochrony ptaków.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie podkreślić należy właściwe działania Pana Nadleśniczego dla zachowania różnorodności biologicznej, bogactwa genetycznego zbiorowisk dziko żyjących roślin, zwierząt, mikroorganizmów oraz trwałości lasu i zabezpieczenia właściwego stanu sanitarnego drzewostanów.

Na podstawie przeprowadzonej analizy, uznaję gospodarkę zasobami oraz realizację zadań gospodarczych w zakresie hodowli oraz działań z ochrony lasu, ochrony przyrody, ochrony przeciwpożarowej, edukacji przyrodniczej, gospodarki łowieckiej, użytkowania ubocznego za prawidłowe.

Stwierdzam, iż zadania planowe zrealizowane w minionym 10-leciu nie naruszają postanowień zawartych w artykule 8 Ustawy o Lasach z dn. 28.09.1991r. (tj. powszechnej ochrony lasów, trwałości utrzymania lasów, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów).

DYREKTOR

ZASTĘPCA DYREKTORA
Regionalna Dywizja Lasów Państwowych
ul. Słowackiego 10
00-901 Warszawa
mgr inż. Andrzej Bogdan Golembiewski

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Olecko najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) sukcesywne wykonywanie zabiegów gospodarczych zaplanowanych w PUL, ze szczególnym uwzględnieniem przewidzianej przebudowy drzewostanów rębnych i przeszłorębnych,
- 2) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów, poprzez wykonywanie planowych cięć pielęgnacyjnych,
- 3) stałe monitorowanie stanu sanitarnego i jakości drzewostanów młodszych klas wieku, ze szczególnym uwzględnieniem nowo zakładanych upraw, które ze względu na dużą populację zwierząt jeleniowatych, są wybitnie podatne na uszkodzenia oraz ich ochrona przy użyciu jak najbardziej efektywnych środków ochrony,
- 4) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych przeszłorębnych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikroźródnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stosowanie w odnawianiu chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków z właściwych, o kierunku ochronnym typów drzewostanów,
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych,
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanów przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami

- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

3.1.1. Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie *„działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”*.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urzędniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i nie drzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które preferuje:
  - a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,

- b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,
  - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
  - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
  - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łągowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urzędniowym należy dążyć do:
- a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas Komisji Projektu Planu),
  - b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
  - c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
  - d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urzędniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmocnienia zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt

szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczone dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- ustaleniu pożądanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
  - 1) optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, - wyrażonego dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
  - 2) dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższu drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższu w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);

- wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
  - a) zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
  - b) zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
  - c) kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
  - d) potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
  - e) kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

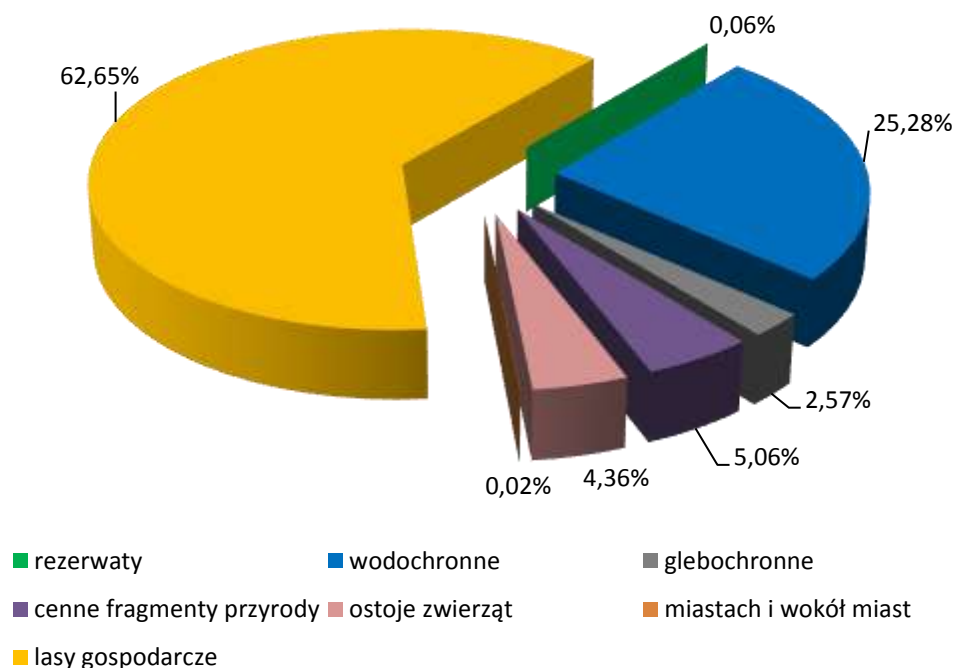
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ład przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

W Nadleśnictwie Olecko przyjęto podział lasu na kategorie ochronności określony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 18.11.2016 r. (DL-I.612.6.2016). Podział powierzchni leśnej nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Tabela 47. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp.	Kategorie lasu	Obręby			Nadleśnictwo Olecko
		Jucha I	Kowale Oleckie	Olecko	
		Powierzchnia leśna [ha]			
1	2	3	4	5	6
I	Rezerwaty przyrody	-	10,65	-	10,65
II	Lasy ochronne razem	1436,35	2619,09	2667,24	6722,68
2.1	Lasy ochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	170,35	374,32	366,77	911,44
2.2	Lasy ochronne – glebochronne	1,19	420,93	41,25	463,37
2.3	Lasy ochronne w miastach i wokół miast	-	-	3,58	3,58
2.4	Lasy ochronne stanowiące ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową	90,08	366,67	330,03	786,78
2.5	Lasy ochronne – wodochronne	1174,73	1457,17	1925,61	4557,51
III	Lasy gospodarcze	2341,98	4259,89	4693,49	11295,36
Ogółem grunty leśne (zalesione i niezalesione)		3778,33	6889,63	7360,73	18028,69

Rycina 31. Udział dominujących funkcji lasu i kategorii ochronności w powierzchni leśnej Nadleśnictwa Olecko

Powierzchnia leśna rezerwatów zajmuje w Nadleśnictwie Olecko 10,65 ha, co stanowi 0,06% powierzchni leśnej. Lasy ochronne występują na powierzchni 6722,68 ha, co stanowi 37,29% powierzchni leśnej nadleśnictwa. W stosunku do ubiegłego dziesięciolecia powierzchnia lasów ochronnych wzrosła o 1703,77 ha. Lasy o głównej funkcji gospodarczej zajmują 11295,36 ha (62,65% powierzchni leśnej).

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia Komisji Założeń Planu, Narady Techniczno-Gospodarczej, powierzchnię leśną zalesioną i niezalesioną Nadleśnictwa Olecko zakwalifikowano do następujących gospodarstw:

Gospodarstwo specjalne (S) – do którego w zaliczono:

- lasy rezerwatowe,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej,
- lasy glebochronne,
- lasy cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, w szczególności na gruntach podmokłych, unikatowych, rzadkich i ważnych dla regionu (w tym wszystkie drzewostany na siedliskach bagiennych - Bb, BMb, LMb),
- lasy, na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze Natura 2000 zaliczone do siedlisk priorytetowych.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmuje lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

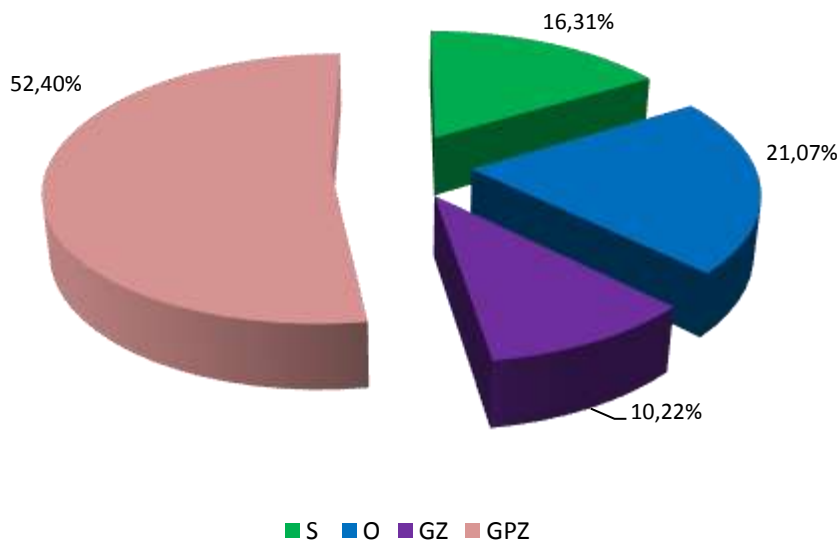
Gospodarstwo wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G) – obejmuje wszystkie drzewostany na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody.

Dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnia się obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania, w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (**GZ**) w odniesieniu do siedlisk borowych nadleśnictwa,
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (**GPZ**) w odniesieniu do siedlisk lasowych nadleśnictwa.

Tabela 48. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw

Gospodarstwo	Obwód Jucha I	Obwód Kowale Oleckie	Obwód Olecko	Nadleśnictwo Olecko
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
S - specjalne	479,82	1 325,44	1 136,11	2 941,37
O - wielofunkcyjnych lasów ochronnych	956,65	1 304,30	1 537,98	3 798,93
G - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych	2 341,86	4 259,89	4 686,64	11 288,39
GZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - zrębowych	908,86	134,23	798,60	1841,69
GPZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - przerębowo-zrębowych	1 433,00	4 125,66	3 888,04	9446,70
Razem	3 778,33	6 889,63	7 360,73	18 028,69

Rycina 32. Udział poszczególnych gospodarstw w powierzchni leśnej nadleśnictwa

Największy udział w nadleśnictwie ma gospodarstwo przerębowo-zrębowe zajmujące 52,4% jego powierzchni leśnej.

3.1.2.3. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie zostały ustalone na KZP. Dla sosny, świerka, dębu i buka przyjęto zgodnie z wykazem wieków rębności, będącym załącznikiem nr 1 obowiązującej Instrukcji urządzania lasu. Dla pozostałych gatunków drzew zgodnie z poprzednim planem urządzania lasu.

Tabela 49. Przyjęte wieki rębności

Gatunek panujący	Wiek rębności
So, Md	100
Św	90
Db, Js, Bk, Db cz.,	120
Kl, Lp, Brz, Ol, Gb, Wz, Jw, Js a.	80
Os, Ol odroślowa, Wb	60
Tp, Ol sz., Iwa	30

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych oraz gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. W V rewizji u.l. dla drzewostanów starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu określano indywidualnie według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Drzewostany w klasach odnowienia i do odnowienia projektowano do użytkowania rębego niezależnie od przyjętego wieku rębności.

3.1.2.4. Podział lasu na ostępy

Podział lasu na ostępy w opracowanym planie przyjęty został zasadniczo z poprzedniego cyklu urzędniowego. W uzasadnionych przypadkach dokonano niezbędnej korekty, szczególnie na gruntach przyłączonych. Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Średnia długość ostępów waha się w granicach 400-1200 m. Zasadniczy kierunek cięć w nadleśnictwie przebiega z północnego wschodu na południowy zachód z większymi bądź mniejszymi odchyleniami. W celu zachowania ciągłości użytkowania w zblokowanych powierzchniach drzewostanów rębnych zastosowano ostępy przejściowe.

Ostępy przejściowe zastosowano w oddziałach:

- Obręb Jucha I - 24, 38, 48, 66, 81, 88, 117, 123, 126, 128, 133, 153;
- Obręb Kowale Oleckie - 22, 75, 84, 108, 139, 140, 149, 190, 205, 212, 227, 235;

- Obręb Olecko - 55, 73, 74, 85, 124D, 221.

Ostępy stałe na mapach cięć, zostały oznaczone kolorem czerwonym, ostępy przejściowe - niebieskim.

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji zarządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.3.1. Etat użytkowania rębnego

Zgodnie z Instrukcją zarządzania lasu użytki rębne zostały podzielone na:

- zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego),
- niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego).

3.1.3.1.1. *Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu*

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z § 88-93 IUL. Etaty obliczono obrębami dla poszczególnych gospodarstw. Obliczone etaty są w wymiarze miąższościowym w m³ grubizny brutto. W celu wyliczenia etatu użytkowania rębnego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono dla wszystkich obrębów następujące tabele i wzory:

- **Tabela nr VI** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- **Wzór nr 3** – Wykaz drzewostanów do przebudowy
- **Wzór nr 4** – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- **Wzór nr 5** – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wzory te znajdują się w części tabelarycznej tomów opisów taksacyjnych, a Tabela VI w części tabelarycznej elaboratu.

Zgodnie z § 89 IUL dla gospodarstwa specjalnego (S) etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów, stąd obliczono tylko etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO i etat z potrzeb przebudowy. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono zgodnie z § 90, 91 etaty wg dojrzałości drzewostanów i etaty wg zrównania średniego wieku. Dla gospodarstw tych obliczony został również etat z potrzeb przebudowy.

Zestawienie obliczonych i proponowanych do przyjęcia w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębnego przedstawiają tabele nr XIV wg obrębów leśnych i zbiorczo dla nadleśnictwa.

Tabela 50. (Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego – obręb Jucha I

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto / ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	162	2657	2657
LASÓW OCHRONNYCH (O)	5055	4873	4618	4873	126	657	32481	32481
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	<u>8496</u> 15,21	<u>5347</u> 10,10	<u>4529</u> 7,40	<u>5347</u> 10,10	<u>183</u> 7,00	X	X	<u>81675</u> 155,38
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	4648	6460	7527	6460	0	2973	X	49887
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	13144	11807	12056	11807	183	2973	0	131562
OGÓLEM OBREB	18199	16680	16674	16680	309	3792	35138	166700

Tabela 51. (Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego – obręb Kowale Oleckie

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto / ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	168	850	27057	27057
LASÓW OCHRONNYCH (O)	4741	4742	4717	4741	301	3400	46188	46188
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	<u>1760</u> 4,25	<u>1058</u> 2,60	<u>582</u> 1,11	<u>1058</u> 2,60	<u>3568</u> 86,00	X	X	<u>31893</u> 80,95
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	8352	12847	20682	12847	0	4674	X	103902
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	10112	13905	21264	13905	3568	4674	0	135795
OGÓLEM OBREB	14853	18647	25981	18646	4037	8924	73245	209040

Tabela 52. (Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego – obręb Olecko

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto / ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	167	1072	13430	13430
LASÓW OCHRONNYCH (O)	4564	5174	6169	5174	135	632	45631	45631
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	<u>5795</u> 11,96	<u>4120</u> 8,76	<u>3372</u> 6,56	<u>4120</u> 8,76	<u>1470</u> 36,00	X	X	<u>86124</u> 196,80
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	6984	11818	19524	11818	0	3417	X	75219
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	12779	15938	22896	15938	1470	3417	0	161343
OGÓŁEM OBRĘB	17343	21112	29065	21112	1772	5121	59061	220404

Tabela 53. (Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego – Nadleśnictwo Olecko

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto / ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	335	2084	43144	43144
LASÓW OCHRONNYCH (O)	14360	14789	15504	14788	562	4689	124300	124300
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	<u>16051</u> 31,42	<u>10525</u> 21,46	<u>8483</u> 15,07	<u>10525</u> 21,46	<u>5221</u> 129,00	X	X	<u>199692</u> 433,13
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	19984	31125	47733	31125	0	11064	X	229008
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	36035	41650	56216	41650	5221	11064	0	428700
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	50395	56439	71720	56438	6118	17837	167444	596144

Przyjęte etaty są:

- w gospodarstwie specjalnym (S) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych stanowiącym 84% miąższościowego etatu optymalnego;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – etatem stanowiącym 103% etatu optymalnego;

Optymalizacja cięć rębnych była rozpatrywana łącznie w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych.

Orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa wynosi 71706 m³ brutto/rok i odpowiada w przybliżeniu etatowi według zrównania średniego wieku.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne.

3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

W bieżącym okresie gospodarczym przewidziano w ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu uprzątnięcie płazowin, nasienników i przestoi oraz zadrzewień na gruntach związanych z gospodarką leśną (oczyszczenie linii oddziałowych). Uprzątnięcie przestojów i nasienników projektowano tylko w niezbędnej ilości, w pozostałych przypadkach z uwagi na aspekty ekologiczne nie przewiduje się ich do uprzątnięcia.

W zamieszczonej na stronie następniej tabeli zestawiono użytki rębne nie zaliczone na poczet obliczonego etatu.

Tabela 54. Użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu

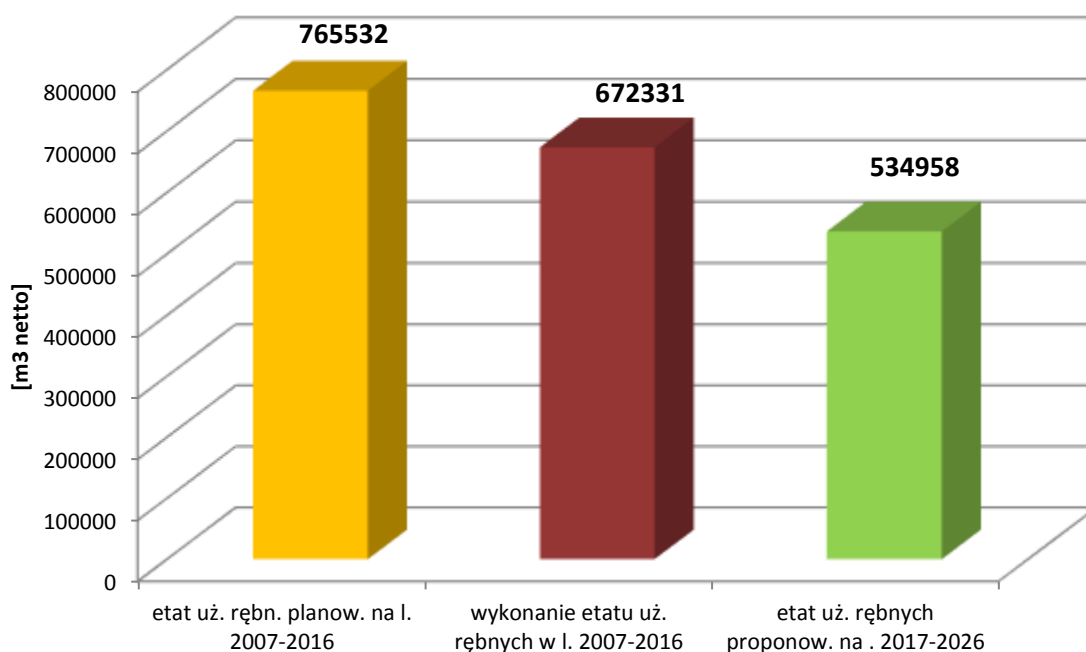
Użytkowanie rębne nie zaliczone na poczet etatu	Obręb Jucha I	Obręb Kowale Oleckie	Obręb Olecko	Nadleśnictwo Olecko
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³ brutto			
1	2	3	4	5
Uprzątnięcie płazowin	2,83/250	0,61/25	-/-	3,44/275
Uprzątnięcie nasienników i przestojów z pow. leśnej	-/315	-/173	-/57	-/545
Pozostałe	-/40	-/40	-/371	-/451
Łącznie	2,83/605	0,61/238	-/428	3,44/1271

3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębnego

Porównanie proponowanego etatu użytkowania rębego (łącznie z użytkami nie zaliczonymi na poczet etatu i z 5% przyrostem użytków rębnych – na podstawie tabeli XVII) z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 55. Porównanie etatu użytków rębnych IV i V rewizji urządzania lasu

Etat użytków rębnych na lata 2007-2016	Wykonanie etatu użytków rębnych na lata 2007-2016	Etat użytków rębnych proponowany na lata 2017-2026
m ³ netto		
1	2	3
765532	672331	534958

Rycina 33. Porównanie etatów użytkowania rębego IV i V rewizji PUL

Proponowany do przyjęcia na najbliższe dziesięciolecie etat użytków rębnych stanowi 70% etatu z ubiegłego okresu gospodarczego oraz 79,6% jego wykonania. Za jego przyjęciem do realizacji przemawia stosunkowo niewielka powierzchnia starszych klas wieku drzewostanów w nadleśnictwie, gdzie w drzewostanach w wieku powyżej 80 lat (rębne i przeszlorębne) oraz drzewostanach KO i KDO zakumulowanych jest tylko nieco ponad 15% powierzchni i nieco ponad 22% miąższości występującej na gruntach leśnych. Przemawia za nim również wiek przeciętny drzewostanów nadleśnictwa, wynoszący 53 lata, podczas gdy połowa orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa wynosi 47 lat. Różnica pomiędzy tymi dwoma wielkościami wynosi 6 lat, co według §77 IUL jest na pograniczu odstępstwa od stanu pożądanego.

3.1.3.2. Etat użytkowania przedrębego

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o § 94-95 IUL. Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10-lecie. Orientacyjną wysokość miąższości grubizny (obrębami) obliczono na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 5 lat (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (Tabela VIIIa),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby, CPP, TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształcających wspierających przebudowę drzewostanów.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w poszczególnych obrębach i łącznie dla nadleśnictwa przedstawia tabela zamieszczona na stronie następniej.

Tabela 56. (wyciąg z Tabeli XVI). Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego

Rodzaj zabiegu	Obręb			Nadleśnictwo Olecko
	Jucha I	Kowale Oleckie	Olecko	
	powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Czyszczenia późne (CP-P)	105,80	224,96	255,68	586,44
Trzebieże wczesne (TW)	401,71	548,11	741,15	1690,97
Trzebieże późne (TP)	1894,80	2925,35	3526,61	8346,76
Trzebieże (TW+TP)	2296,51	3473,46	4267,76	10037,73
Razem	2402,31	3698,42	4523,44	10624,17

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości 10624,17 ha stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Użytkowaniem przedrębnym nie objęto 1504,22 ha (386,62 ha w obrębie Jucha I, 347,29 ha w obrębie Kowale Oleckie i 770,31 ha w obrębie Olecko) drzewostanów w wieku powyżej 20 lat tj. 8,62% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. Są to drzewostany w rezerwach przyrody, strefach ochrony całorocznej zwierząt chronionych, drzewostany niedostępne przeważnie na siedliskach bagiennych, drzewostany głównie starszych klas wieku, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, drzewostany rębne, które ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie objęto użytkowaniem rębnym, drzewostany w szachownicy z gruntami innych własności bądź bez możliwości dojazdu oraz drzewostany o niskim, równomiernym zwarciu i zadrzewieniu.

W części tabelarycznej elaboratu zamieszczono tabelę XVI dla nadleśnictwa „Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku”. Analogiczne tabele dla obrębów leśnych zamieszczono w tomie zawierającym opisy taksacyjne.

Orientacyjny etat użytkowania przedrębego ustala się w m³ grubizny netto sumarycznie dla całego obrębu bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Wielkość użytkowania przedrębego w poszczególnych drzewostanach będzie

Tabela 57. Wskaźniki użytkowania przedrębego

Wyszczególnienie	Obręb Jucha I	Obręb Kowale Oleckie	Obręb Olecko	Nadleśnictwo Olecko
	Etat na 10-lecie - m ³ - netto			
	Wskaźnik - m ³ netto/ha			
1	2	3	4	5
Etat wg wykonania w ubiegłym okresie	<u>121498</u> 42,70	<u>183733</u> 41,31	<u>224728</u> 43,59	<u>543207</u> 43,40
Etat wg wykonania w ostatnich 5 latach	<u>60648</u> 44,43	<u>101064</u> 46,13	<u>115903</u> 46,69	<u>281269</u> 45,90
Etat wg 55% spodziewanego bieżącego przyrostu d-stanów przedrębnych	<u>111144</u> 46,27	<u>212300</u> 57,40	<u>229724</u> 50,79	<u>553168</u> 52,07

W ubiegłym 10-leciu nadleśnictwo wykonało w ramach użytkowania przedrębego 543207 m³ na powierzchni 12514,99 ha. Uzyskany wskaźnik użytków przedrębnych wyniósł 43,40 m³/ha i stanowi 52,73% uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego. Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny to 8,23 m³ brutto/ha/rok.

Spodziewany przyrost bieżący w nadleśnictwie w okresie 10-letnim dla drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny wyniesie 1005760 m³ grubizny netto (1257200 m³ grubizny brutto). Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o przyjęciu szacunkowej miąższości do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 553168 m³ grubizny netto. Przyjęta wielkość stanowi 55% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny w 10-leciu. Planowany rozmiar pozyskania miąższości przy przyjętym wskaźniku użytków przedrębnych 52,07 m³/ha traktowany jest jako maksymalny etat użytkowania przedrębego.

3.1.3.3. Łączny etat miąższościowy użytków głównych

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2017-2026 dla Nadleśnictwa Olecko przedstawia się następująco:

Tabela 58. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych

Etat	Obręb						Nadleśnictwo Olecko	
	Jucha I		Kowale Oleckie		Olecko		brutto	netto
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto		
	m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne zaliczone na etat	166700	140917	209040	180269	220404	187248	596144	508434
5% przyrostu miąższości	8335	7048	10452	9023	11020	9360	29807	25431
Rębne nie zaliczone na etat	605	518	238	212	428	363	1271	1093
Razem użytki rębne	175640	148483	219730	189504	231852	196971	627222	534958
Przedrębne	138930	111144	265375	212300	287155	229724	691460	553168
Nadleśnictwo ogółem	314570	259627	485105	401804	519007	426695	1318682	1088126

Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębego i przedrębego miąższość grubizny netto, po doliczeniu 5% przyrostu w użytkach rębnych zaliczonych na etat, wynosić będzie 1088126 m³ netto i stanowić będzie blisko 89,9% spodziewanego przyrostu drzewostanów w m³ brutto w okresie bieżącego 10-lecia. Wielkość tę należy traktować jako maksymalną.

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Realizacja cięć rębnych odbywać się będzie na podstawie wskazań gospodarczych, zawartych w opisach taksacyjnych oraz wykazu projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6), wykazów drzewostanów w KO, KDO, drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu (Wzory nr odpowiednio 4, 5, 3), w oparciu o zasady określone w Zasadach hodowli lasu (CILP 2012).

Wszystkie wyżej wymienione cztery wykazy zostały zamieszczone w II tomie planu urządzenia lasu (opisy taksacyjne dla obrębów leśnych).

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw dla poszczególnych obrębów. W celu osiągnięcia pożądaných docelowych składów gatunkowych w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju odnowień zastosowano sposoby użytkowania (rodzaje rębni) w oparciu o ustalenia KZP i Zasad hodowli lasu.

Tabela 59. Sposoby użytkowania rębego i rodzaje rębni według siedliskowych typów lasu

STL	Przyjęty rodzaj rębni	Okres odnowienia [lat]	Nawrót cięć [lat]	Uwagi
1	2	3	4	5
Bśw	Ib	5	5	Podstawowa rębna dla siedliska
Bb	-	-	-	Siedlisko wyłączone z użytkowania rębego
BMśw	Ib	5	5	Podstawowa rębna dla siedliska
	IIIa	20	8-10	Rębna zastępcza, stosowana na siedlisku w przypadku gdy istnieje potrzeba wydłużenia przebudowy danego drzewostanu
BMw	Ib	5	5	Na siedlisku brak jest drzewostanów kwalifikujących się do użytkowania rębego
BMb	V	rębna ciągła	10	Użytkowanie projektowane w uzgodnieniu z nadleśnictwem, wydzieleniaa ze zweryfikowanym siedliskiem przyrodniczym Natura 2000 zostały wyłączone z użytkowania rębego
LMśw	IIIa	20	8-10	Podstawowa rębna dla siedliska
	Ib	5	5	Rębna zastępcza, stosowana na siedlisku do użytkowania drzewostanów o niewielkiej powierzchni, zaliczonych do listy drzewostanów do przebudowy, niezgodnych ze składem gatunkowym, z panującym przeszlorębnym świerkiem lub gatunkiem lekkonasiennym
	IIIb	30	8-10	Rębna zastępcza, stosowana na siedlisku w przypadku gdy np. z powodu powierzchni drzewostanu nie można zastosować Rb IIIa, lub gdy istnieje potrzeba wydłużenia przebudowy danego drzewostanu
	IVd	40	8-10	Rębna zastępcza, stosowana na siedlisku do przebudowy całych wydzieleni, w przypadku gdy nie ma możliwości zastosowania innych rębni
LMw	IIIb	30	8-10	Podstawowa rębna dla siedliska
	Ib	5	5	Rębna zastępcza, stosowana na siedlisku do użytkowania drzewostanów o niewielkiej powierzchni, zaliczonych do listy drzewostanów do przebudowy, niezgodnych ze składem gatunkowym, z panującym przeszlorębnym świerkiem lub gatunkiem lekkonasiennym
LMb	V	rębna ciągła	10	Użytkowanie projektowane w uzgodnieniu z nadleśnictwem
	IVd	40	8-10	Rębna zastępcza, stosowana na siedlisku w przypadku trudności w uzyskaniu odnowienia naturalnego
	IIIb	30	8-10	Rębna zastępcza, stosowana na siedlisku do przyspieszenia przebudowy w drzewostanach KO
	IIa	30	8-10	Rębna zastępcza, stosowana w sytuacjach, w których pożądana jest przebudowa drzewostanu w raz z uzyskaniem odnowienia naturalnego
	Ib	5	5	Rębna zastępcza, stosowana na siedlisku do użytkowania drzewostanów o bardzo niewielkiej powierzchni

STL	Przyjęty rodzaj rębni	Okres odnowienia [lat]	Nawrót cieć [lat]	Uwagi
1	2	3	4	5
Lśw	IIIb	30	8-10	Podstawowa rębnia dla siedliska
	IIIa	20	8-10	Rębnia zastępcza, stosowana na siedlisku do użytkowania drzewostanów z panującym gatunkiem lekkonasiennym, wcześniejszej przebudowy drzewostanów KO z udziałem świerka, z panującym rębnym lub przeszlorębnym świerkiem bądź gatunkiem lekkonasiennym
	Ib	5	5	Rębnia zastępcza, stosowana na siedlisku do użytkowania drzewostanów o niewielkiej powierzchni, zaliczonych do listy drzewostanów do przebudowy, niezgodnych ze składem gatunkowym, z panującym przeszlorębnym świerkiem bądź gatunkiem lekkonasiennym
	IVd	40	8-10	Rębnia zastępcza, stosowana na siedlisku w przypadku gdy istnieje potrzeba wydłużenia przebudowy danego drzewostanu
Lw	IVd	40	8-10	Podstawowa rębnia dla siedliska
	IIIb	30	8-10	Rębnia zastępcza, stosowana na siedlisku do użytkowania drzewostanów o niewielkiej powierzchni
	IIIa	20	8-10	Rębnia zastępcza, stosowana na siedlisku do użytkowania drzewostanów o niewielkiej powierzchni, z panującym gatunkiem lekkonasiennym
	Ib	5	5	Rębnia zastępcza, stosowana na siedlisku do użytkowania drzewostanów o niewielkiej powierzchni
Ol	Ib	5	5	Podstawowa rębnia dla siedliska
	IVd	40	8-10	Rębnia zastępcza, stosowana na siedlisku w przypadku gdy istnieje potrzeba wydłużenia przebudowy danego drzewostanu
OIJ	IIa	30	8-10	Podstawowa rębnia dla siedliska
	IVd	40	8-10	Rębnia zastępcza, stosowana na siedlisku w przypadku trudności w uzyskaniu odnowienia naturalnego
	Ib	5	5	Rębnia zastępcza, stosowana na siedlisku do użytkowania drzewostanów o niewielkiej powierzchni
Lł	-	-	-	Siedlisko wyłączone z użytkowania rębne

Plan cięć użytków rębnych sporządzony został w formie wykazu (wzór nr 6) bez podziału na lata gospodarcze oraz w formie mapy cięć z przydziałem działek zrębowych rębni Ib do poszczególnych lat gospodarczych.

Wykaz projektowanych cięć rębnych (§ 98 Instrukcji UL) ilustruje, wraz z mapą przeglądową cięć, lokalizację wskazań gospodarczych zapisanych w kartach dokumentu źródłowego opisu taksacyjnego lasu, jak również rozkład przyjętych etatów. Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządza się dla obrębu leśnego (z podaniem symbolu gospodarstwa przy każdej pozycji wykazu), w kolejności oddziałów i pododdziałów.

Do użytkowania rębne zakwalifikowano drzewostany w kolejności wg pilności użytkowania i potrzeb odślaniania młodego pokolenia:

- w klasie odnowienia,
- w klasie do odnowienia,
- przeszlorębne,
- rębne,
- bliskorębne.

Tabela 60. (Tabela XV) Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozostałe	razem		
powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Jucha I						
Specjalne (S)	0,45	4,52	2,44	6,96	20,88	28,29
Lasów ochronnych (O)	47,66	8,70	99,87	108,57	-	156,23
Lasów gospodarczych (G)	155,38	70,49	200,17	270,66	-	426,04
Razem obręb Jucha I	203,49	83,71	302,48	386,19	20,88	610,56
Obręb Kowale Oleckie						
Specjalne (S)	25,96	29,24	86,79	116,03	38,36	180,35
Lasów ochronnych (O)	23,91	43,70	223,34	267,04	-	290,95
Lasów gospodarczych (G)	80,95	100,53	642,40	742,93	-	823,88
Razem obręb Kowale Oleckie	130,82	173,47	952,53	1126,00	38,36	1295,18
Obręb Olecko						
Specjalne (S)	15,06	13,32	40,24	53,56	11,18	79,80
Lasów ochronnych (O)	87,90	22,13	96,33	118,46	-	206,36
Lasów gospodarczych (G)	196,80	82,39	409,32	491,71	-	688,51
Razem obręb Olecko	299,76	117,84	545,89	663,73	11,18	974,67
Nadleśnictwo Olecko						
Specjalne (S)	41,47	47,08	129,47	176,55	70,42	288,44
Lasów ochronnych (O)	159,47	74,53	419,54	494,07	-	653,54
Lasów gospodarczych (G)	433,13	253,41	1251,89	1505,30	-	1938,43
Razem Nadleśnictwo Olecko	634,07	375,02	1800,90	2175,92	70,42	2880,41

Przebudowa drzewostanów cięciami rębnymi nie została zaplanowana w rezerwach przyrody, w strefach ochrony całorocznej ostoi zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, w lasach wyłączonych z gospodarowania zgłoszonych przez nadleśnictwo oraz w drzewostanach niedostępnych. Wyłączono z użytkowania rębego także drzewostany na siedlisku Bb, a na BMb planowano tylko dalszą przebudowę w przypadku występowania wartościowego młodego pokolenia. Na LMb wyłączono z przebudowy cięciami rębnymi zweryfikowane siedliska przyrodnicze. W lasach stanowiących strefy ochrony zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, przed wykonaniem zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej, w ramach dobrych praktyk leśnych należy skonsultować się z właściwym terytorialnie Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Do planów cięć użytków rębnych zaliczonych na etat opracowano dla każdego obrębu mapy przeglądowe cięć w skali 1:20000. Rębnie zaznaczono kolorem czerwonym, a powierzchnie leśne niezalesione do odnowienia kolorem żółtym. Na mapie zamieszczono informacje o rodzaju rębni i procencie masy do pobrania, a dla rębni zupełnych dodatkowo także proponowany rok wykonania zabiegu. Zaznaczono tu też główne drogi wywozowe. Na

mapy naniesiono również granice rezerwatów i gospodarczych drzewostanów nasiennych. Działki zrębowe wniesione zostały również na mapy gospodarcze w skali 1:5000 oraz mapy gospodarczo-przeładowe projektowanych cięć rębnych w skali 1:10000 z przeznaczeniem dla leśniczych.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań zawartych w opisach taksacyjnych w oparciu o wytyczne ZHL. Zadania określone w opisach w wymiarze powierzchniowym mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym winny być realizowane wg potrzeb, na jakie wskazuje stan konkretnego drzewostanu.

Zgodnie z IUL zostało sporządzone zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego na podstawie wskazań gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (Tabela XVI).

Wykaz cięć użytków przedrębnych stanowią ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych i zestawione w „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego”. Są one umieszczone w tomie II PUL po wykazie cięć rębnych. Wykaz cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębów. W skład tego wykazu wchodzi:

- czyszczenia późne (CP-P), w wyniku których będzie pozyskana grubizna,
- trzebieże wczesne (TW),
- trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (CPP, TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych została podana globalnie dla całego nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. W trakcie realizacji użytkowania przedrębnego, w miarę potrzeby CP, TW i TP mogą przybierać charakter cięć, w ramach których prowadzona będzie przebudowa drzewostanów. Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w ZHL.

W PUL na lata 2017-2026 przyjęto zasadę redukcji powierzchni zabiegu pielęgnacyjnego, zaprojektowanego dla drzewostanu głównego w danym wydzieleniu, o powierzchni zabiegów pielęgnacyjnych zaplanowanych dla występujących powierzchni nie stanowiących wydzieleń (pnsw).

3.2.1.3. Łącznie użytki główne

Zestawienie łączne użytków głównych obrębami przedstawiają tabele XVII – „Zestawienie łączne etatu użytków głównych” zamieszczone na stronach następnych.

Tabela 61 (Tabela XVII). Zestawienie łączne etatu użytków głównych w obrębie Jucha I

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięć (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	610,56	347,68	166700	140917
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			8335	7048
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	610,56	347,68	175035	147965
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2,83	2,83	250	220
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów			315	265
3. pozostałe			40	33
Razem nie zaliczone	2,83	2,83	605	518
Razem użytki rębne	613,39	350,51	175640	148483
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	105,80			
B. Trzebieże	2296,51			
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjęt. etatu)	2402,31		138930	111144
Ogółem użytki główne (I+II)	3015,70	350,51	314570	259627

Użytkowanie główne będzie w obrębie realizowane na powierzchni 3015,70 ha. Stanowi to 81,49% powierzchni leśnej zalesionej (drzewostanów). Obligatoryjny etat użytków rębnych wynosi 148483 m³ grubizny netto. Orientacyjna masa do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym to 111144 m³ grubizny netto.

Tabela 62 (Tabela XVII). Zestawienie łączne etatu użytków głównych w obrębie Kowale Oleckie

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięcia (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	1295,18	503,53	209040	180269
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			10452	9023
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	1295,18	503,53	219492	189292
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	0,61	0,61	25	25
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów			173	154
3. pozostałe			40	33
Razem nie zaliczone	0,61	0,61	238	212
Razem użytki rębne	1295,79	504,14	219730	189504
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	224,96			
B. Trzebieże	3473,46			
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	3698,42		265375	212300
Ogółem użytki główne (I+II)	4994,21	504,14	485105	401804

Użytkowanie główne będzie w obrębie realizowane na powierzchni 4994,21 ha. Stanowi to 75,93% powierzchni leśnej zalesionej (drzewostanów i plantacji leśnych drzew szybkorosnących). Obligatoryjny etat użytków rębnych wynosi 189504 m³ grubizny netto. Orientacyjna masa do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym to 212300 m³ grubizny netto.

Tabela 63 (Tabela XVII). Zestawienie łączne etatu użytków głównych w obrębie Olecko

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięć (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	974,67	532,78	220404	187248
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			11020	9360
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	974,67	532,78	231424	196608
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątńnięcie płazowin				
2. uprzątńnięcie nasien- ników i przestojów			57	49
3. pozostałe			371	314
Razem nie zaliczone			428	363
Razem użytki rębne	974,67	532,78	231852	196971
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	255,68			
B. Trzebieże	4267,76			
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjęt. etatu)	4523,44		287155	229724
Ogółem użytki główne (I+II)	5498,11	532,78	519007	426695

Użytkowanie główne będzie w obrębie realizowane na powierzchni 5498,11 ha. Stanowi to 76,65% powierzchni leśnej zalesionej (drzewostanów). Obligatoryjny etat użytków rębnych wynosi 196971 m³ grubizny netto. Orientacyjna masa do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym to 229724 m³ grubizny netto.

Tabela 64 (Tabela XVII). Zestawienie łączne etatu użytków głównych w Nadleśnictwie Olecko

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2880,41	1383,99	596144	508434
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			29807	25431
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	2880,41	1383,99	625951	533865
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)			275	245
1. uprzątnięcie płazowin	3,44	3,44		
2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów			545	468
3. pozostałe			451	380
Razem nie zaliczone	3,44	3,44	1271	1093
Razem użytki rębne	2883,85	1387,43	627222	534958
II. Użytki przedrębne A. Czyszczenia	586,44			
B. Trzebieże	10037,73			
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjęt. etatu)	10624,17		691460	553168
Ogółem użytki główne (I+II)	13508,02	1387,43	1318682	1088126

Użytkowanie główne będzie w nadleśnictwie realizowane na powierzchni 13508,02 ha. Stanowi to 77,41% powierzchni leśnej zalesionej (drzewostanów i plantacji leśnych drzew szybkorosnących). Obligatoryjny etat użytków rębnych wynosi 534958 m³ grubizny netto. Orientacyjna masa do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym to 553168 m³ grubizny netto. Całkowita orientacyjna miąższość przewidziana do pozyskania w Nadleśnictwie Olecko w latach 2017-2026 wynosi 1088126 m³ grubizny netto, co stanowi blisko 89,9% spodziewanego przyrostu drzewostanów w m³ brutto w okresie bieżącego 10-letnia. Pozyskanie powinno wynieść 2,68% przeciętnej miąższości na 1 ha powierzchni leśnej.

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz

kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie na Komisji Założeń Planu i Naradzie Techniczno-Gospodarczej określono dla bieżącego PUL perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Tak określone wskazania posłużyły do opracowania wykazu zadań z zakresu hodowli lasu. Wykaz został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów, z przeznaczeniem dla nadleśnictwa i RDLP. Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisu ogólnego i do tomu II dla obrębów leśnych.

Tabela 65. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu

Wskazanie	Obręb			Nadleśnictwo Olecko
	Jucha I	Kowale Oleckie	Olecko	
	powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Odnowienia powierzchni leśnej niezalesionej,	30,88	42,19	33,00	106,07
w tym: odnowienie zrębów i halizn	28,05	41,58	33,00	102,63
odnowienie płazowin	2,83	0,61		3,44
Zalesienie gruntów nieleśnych				
Odnowienie zrębów zupełnych projektowanych	203,49	130,82	299,76	634,07
Razem na powierzchni otwartej	234,37	173,01	332,76	740,14
Odnowienia przy rębniach złożonych	144,19	375,37	249,36	768,92
Podsadzenia produkcyjne	2,30	0,70	0,88	3,88
Dolesienia luk i przerzedzeń	5,01	4,17	8,64	17,82
Razem odnowienia pod osłoną	151,50	380,24	258,88	790,62
Ogółem odnowienia i zalesienia	385,87	553,25	591,64	1530,76
Poprawki i uzupełnienia w istniejących uprawach i młodnikach	0,59	5,33	4,83	10,75
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia	38,59	55,33	59,16	153,08
Razem poprawki i uzupełnienia	39,18	60,66	63,99	163,83
Ogółem odnowienia, zalesienia, poprawki i uzupełnienia	425,05	613,91	655,63	1694,59
Wprowadzanie podszytów				
Pielęgnowanie gleby	40,40	123,89	97,05	261,34
Pielęgnowanie upraw (CW)	185,48	593,16	460,80	1239,44
Pielęgnowanie młodników (CP+CP-P)	264,64	965,58	763,21	1993,43
w tym : pielęgnowanie młodników (CP)	158,84	740,62	507,53	1406,99
pielęgnowanie młodników (CP-P)	105,80	224,96	255,68	586,44
Razem pielęgnowanie gleby, upraw i młodników	490,52	1682,63	1321,06	3494,21
Melioracje wodne				
Melioracje agrotechniczne	352,52	549,59	534,06	1436,17

Odnowienia na leśnej powierzchni otwartej, czyli odnowienia halizn, płazowin, zrębów istniejących i projektowanych zaplanowano na powierzchni 740,14 ha. Odnowienia pod osłoną wynoszą łącznie 790,62 ha. Podsadzenia produkcyjne zaprojektowano w przerzedzonych drzewostanach (uzgodnionych z nadleśnictwem) powierzchni 3,88 ha. Planowane dolesienia luk i przerzedzeń zajmą łączną powierzchnię 17,82 ha. Nie planowano dolesień w niewielkich lukach o powierzchni do 0,10 ha, pozostawiając je do sukcesji naturalnej. Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących zaprojektowano podczas prac taksacyjnych na powierzchni 10,75 ha. Wielkość projektowanych poprawek i uzupełnień w nowozakładanych uprawach została ustalona na posiedzeniu KZP na poziomie 10%. Wprowadzania podszytów nie planowano. Zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w IUL zabiegi pielęgnowania gleby i CW zaplanowano tylko dla upraw istniejących (zainwentaryzowanych) na dzień 01.01.2017 r. Nawożenie mineralne i melioracje wodne nie są projektowane.

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu oparto na następujących podstawach:

- wytyczne „Instrukcji urządzania lasu” (CILP 2012),
- wytyczne „Instrukcji ochrony lasu” (CILP 2012),
- ustalenia KZP i NTG dla Nadleśnictwa,
- wyniki prac Zespołu Ochrony Lasu, zebrane tam materiały i dane ujęte w formie Referatu Kierownika,
- dane Nadleśnictwa ujęte w Referacie Nadleśniczego dotyczącego Analizy gospodarki leśnej za poprzedni okres gospodarczy,
- wyniki urzędniowych prac terenowych – taksacyjnych w nadleśnictwie,
- doświadczenia i obserwacje nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Celem zachowania dobrej zdrowotności i naturalnej odporności lasów, należy szczególną uwagę poświęcić właściwemu stanowi sanitarnemu lasu. Poniżej przedstawia się działania dotyczące zapobiegania poszczególnym grupom uszkodzeń lasu.

Ochrona upraw i szkółek przed szkodnikami występującymi w glebie

W nadleśnictwie nie stwierdza się, w skali mogącej mieć znaczenie gospodarcze, szkodników występujących w glebie. W celu przeciwdziałania powstawaniu szkód powodowanych przez pędraki należy przeprowadzać kontrole zapędrczenia powierzchni przeznaczonych do zalesienia i odnowienia.

Ochrona starszych upraw i młodników przed szkodnikami nękającymi

Na omawianym terenie, występuje zagrożenie młodych upraw sosnowych i świerkowych od szeliniaka. W uzasadnionych przypadkach należy stosować zwalczanie mechaniczne bądź chemiczne. Wszystkie powierzchnie zrębowe narażone na wystąpienie szeliniaka winny być odnawiane po 3-5 letnim przelegiwaniu.

Ochrona drzewostanów przed szkodnikami pierwotnymi

Drzewostany nadleśnictwa nie są położone w strefie stałych ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny. Występują natomiast lokalne gradacje zwójek, miernikowców dębowych, opiętków, poprocha cetyniaka i boreczników, powodujące defoliację koron drzew.

W bieżącym 10-leciu szczególną uwagę należy zwrócić na właściwe wykonywanie corocznych ocen stopnia zagrożenia poprzez:

- obserwację intensywności lotu motyli brudnicy mniszki (pułapki feromonowe),
- wiosenną kontrolę liczenia gąsienic,
- jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny zimujących w glebie: strzygoni choinówki, barczatki sosnowki, poprocha cetyniaka, osnui gwiaździstej i boreczników.

W przypadku wystąpienia gradacji, należy liczyć się z możliwością wystąpienia konieczności zastosowania metody chemicznej lub chemiczno-biologicznej, co może pozostawać w kolizji z obszarami Natura 2000.

Ochrona lasu przed szkodnikami wtórnymi

Lasy nadleśnictwa narażone są na okresowe gradacje szkodników wtórnych. Dotyczy to w głównej mierze szkodników żerujących na świerku, głównie kornika drukarza oraz w latach 2009-2011 także miechuna świerkowca (atakował głównie świerki rosnące na torfie powodując ich wydzielenie).

Zwiększonemu występowaniu szkodników wtórnych, sprzyja osłabienie drzew przez kompleks czynników abiotycznych. Na początku pierwszej dekady XXI wieku oraz w latach 2014-2016 na omawianym terenie panowała susza, dodatkowo kilkakrotnie powtórzyły się bezśnieżne, ciepłe zimy, które to zjawiska spowodowały znaczne obniżenie poziomu wód gruntowych. Wynikiem tego było osłabienie drzewostanów, które utrzymuje się do chwili obecnej. Bieżącym problemem jest lokalne osłabienie drzewostanów spowodowane zalaniem ich wodą spiętrzoną przez bobry.

Aby ograniczyć rozmiar powstających szkód przewiduje się następujące działania:

- prowadzić regularne obserwacje drzewostanów świerkowych pod kątem występowania miechuna świerkowca i kornika drukarza,
prowadzić regularne obserwacje drzewostanów sosnowych pod kątem występowania przyplaszczka granatka,
- utrzymywać właściwy stan sanitarny lasu poprzez wyrabianie i wywożenie z lasu złomów i wywrotów,
- przeprowadzać okresowe kontrole występowania szkodników wtórnych w okresie jesiennym oraz przy okazji innych czynności w pozostałych porach roku,

- wykładać drzewa pułapkowe i przeprowadzać ich korowanie w terminach określonych przez Instrukcję ochrony lasu oraz stosować pułapki feromonowe na kornika drukarza,
- terminowo wywozić surowiec drzewny z lasu,
- korować pniaki po ściętych drzewach,
- zabezpieczać chemicznie drewno pozostające na składnicach położonych w strefie zagrożenia,
- chronić naturalnych wrogów owadów szkodliwych poprzez zawieszanie budek lęgowych dla ptaków i nietoperzy, budowę poideł, grodzenie i ochrona mrowisk, dokarmianie ptaków, zakładanie remiz itp.

Ochrona lasu przed chorobami grzybowymi

W ostatnich latach na terenie nadleśnictwa notowano zwiększony poziom szkód związanych z występowaniem grzybów, w wyniku występowania warunków pogodowych sprzyjających rozwojowi patogenów. Nowym zjawiskiem jest występujące na omawianym terenie, zaobserwowane przez administrację leśną i potwierdzone przez ZOL, zamieranie dębów i innych gatunków liściastych oraz modrzewia. W dalszym ciągu utrzymuje się także zjawisko zamierania jesionów (choroba spiralna), powodujące znaczny ubytek tego gatunku ze składu gatunkowego drzewostanów.

Szkody w drzewostanach iglastych może wyrządzać huba korzeniowa. Dotyczy to przede wszystkim drzewostanów na glebach porolnych. W miejscach największego zagrożenia, w celu opanowania patogena zaleca się przeprowadzanie zabiegów pielęgnacyjnych w okresach najmniejszego zagrożenia tj. wiosną oraz stosowanie preparatów biologicznych z grzybami konkurencyjnymi do zabezpieczania świeżych pniaków. Sposobem na ograniczanie szkód w monokulturach iglastych jest również ich przebudowa w kierunku drzewostanów wielogatunkowych z dużym udziałem gatunków liściastych.

W drzewostanach starszych występują grzyby pasożytnicze, powodujące zgniliznę drewna, zasiedlają one głównie drzewa okaleczone lub stare i osłabione. Szkody powodowane przez te patogeny polegają głównie na osłabianiu lub czasem zabijaniu pojedynczych drzew oraz deprecjacji jakości surowca drzewnego. Występuje tu m.in. opieńka miodowa, obwar sosnowy oraz różne gatunki grzybów niszczących drewno. Patogeny te powodują zauważalne straty finansowe, ale w skali całego nadleśnictwa nie zagrażają trwałości lasu. W stosunku do tych patogenów należy prowadzić wyszukiwanie porażonych drzew i usuwanie ich w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Ochrona lasu przed zwierzyną płową

Szkody od zwierzyny dotyczą głównie drzewostanów młodszych klas wieku oraz drzewostanów o strukturze KO. Obniżają one przydatność hodowlaną i zdrowotną młodego pokolenia drzew leśnych, a w skrajnych przypadkach mogą lokalnie spowodować konieczność powtórnego odnowienia danej powierzchni. W Nadleśnictwie Olecko najczęściej znaczących szkód wyrządza łoś, którego populacja na tym terenie jest duża. Nową kategorią są pojawiające się w ostatnich latach uszkodzenia drzewostanów różnych klas wieku (podtopienia i ścinanie drzew), powodowane przez bobry.

Najistotniejszym zagadnieniem w zakresie przeciwdziałania tym szkodom jest:

- utrzymanie stanu zwierzyny płowej oraz jej struktury wiekowej i płciowej na poziomie gospodarczo znośnym,
- właściwe zagospodarowanie poletek łowieckich,
- zwiększenie naturalnej bazy żerowej poprzez odtworzenie, właściwe zagospodarowanie małych łąk śródleśnych oraz pozostawianie części luk do naturalnej sukcesji,
- dokarmianie, instalowanie lizawek i wykładanie drzew zgryzowych,
- grodzenie całych upraw lub płatów bądź kęp gatunków szczególnie zagrożonych uszkodzaniem,
- w przypadku braku możliwości wykonania grodzień lub w miejscach mniej narażonych na szkody, stosowanie indywidualnych środków zabezpieczających sadzonki, przed zgryzaniem i spalowaniem.

Poziom uszkodzeń drzewostanów w oparciu o monitoring

Zagadnienie to zostało szeroko omówione w programie ochrony przyrody.

Plan ochrony lasu - podsumowanie

W lasach nadleśnictwa powinny być prowadzone zabiegi poprawiające biologiczną odporność lasu na czynniki szkodliwe. W tym celu zaleca się:

- wzbogacanie i urozmaicanie monolitycznych środowisk leśnych poprzez wprowadzanie biocenotycznych domieszek gatunków liściastych,
- preferowanie w trzebieżach drzew wyróżniających się wysoką żywotnością,
- zwiększanie naturalnej bazy żerowej dla zwierzyny w lasach m.in. poprzez odtwarzanie oraz właściwe zagospodarowanie małych łąk śródleśnych, zwiększanie ilości preferowanych przez zwierzynę gatunków domieszkowych oraz wykorzystywanie nadarzających się możliwości tworzenia poletek zgryzowych oraz punktów oporu środowiska.

Wszystkie czynności nie ujęte w niniejszym opracowaniu należy wykonywać zgodnie z Instrukcją ochrony lasu oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Integralną częścią planu ochrony lasu są mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:20000 sporządzone dla poszczególnych obrębów. Na mapach tych zaznaczono:

- stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny oraz lokalizację pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę,
- obszary zagrożone uporczywym występowaniem istotnych szkód powodowanych przez szkodniki pierwotne, szkodniki wtórne, szkodniki systemu korzeni, choroby grzybowe, zwierzynę, czynniki klimatyczne i antropogeniczne oraz zakłócenie stosunków wodnych,
- drzewostany na gruntach porolnych (wg opracowania glebowo-siedliskowego).

3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Plan ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa Olecko opracowano w oparciu o § 103 i § 104 Instrukcji urządzania lasu, posługując się wytycznymi Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu z 2012 roku, a także innymi dyrektywami zawartymi w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, m. in. Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku (Dz. U. Nr 137 poz. 923), Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 405) oraz Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. (Dz. U. Nr 109, poz. 719). Opracowanie zawiera analizę zagrożeń wynikających ze stanu środowiska leśnego, w powiązaniu ze stwierdzonymi w ostatnim dziesięcioleciu pożarami, a także sposobami zapobiegania pożarom i metodami ich zwalczania. Należy go traktować jako założenia programowe do wykorzystania przy opracowaniu corocznych planów operacyjnych, zwanych „Sposobami postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia dla obszarów leśnych”.

Zagrożenie pożarowe lasu

Zagrożeniem pożarowym lasu nazywamy istnienie takich warunków w lesie, w których zachodzi możliwość powstania procesu palenia się substancji leśnej. Najistotniejszymi czynnikami wpływającymi na stan zagrożenia pożarowego lasu są:

- warunki meteorologiczne, w tym przede wszystkim: temperatura powietrza, wilgotność względna powietrza, opad atmosferyczny, zachmurzenie, promieniowanie słoneczne;
- wilgotność pokrywy gleby, szczególnie jej martwych składników, na którą wpływ mają warunki meteorologiczne;
- możliwość pojawienia się bodźców energetycznych zdolnych do inicjacji pożaru (np. ognisko, niedopałek papierosa, nieugaszona zapałka);
- rodzaj leśnych materiałów palnych: skład gatunkowy i wiek drzewostanu, obciążenie ogniowe (ilość biomasy przeliczona na jednostkę powierzchni, wyrażona w kg/m² lub t/ha), ich struktura, skład chemiczny i właściwości fizyczne (zdolność pochłaniania wody – nasiąkania i przesychnania).

Całość lasów nadleśnictwa została zakwalifikowana do III kategorii zagrożenia pożarowego (zagrożenie małe). Zaliczenia do tej kategorii dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku (Dz. U. Nr 137 poz. 923), w oparciu o wyliczenia przedstawione poniżej.

Punktacja przyporządkowana poszczególnym kryteriom klasyfikacji drzewostanów jest następująca:

- Liczba punktów odpowiadająca średniej rocznej liczbie pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadająca na 10 km² powierzchni leśnej:

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5 = 12,5 * \log(11,2 * 0,029 + 0,725) + 1,5 =$$

$$12,5 * \log(0,325 + 0,725) + 1,5 = 12,5 * \log(1,050) + 1,5 = 12,5 * 0,021 + 1,5 =$$

$$0,263 + 1,5 = 1,763 = \underline{2}$$

gdzie:

G_p → średnia (roczna) ilość pożarów w latach 2007-2016 przypadająca na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze = 5:17,45:10 = 0,029
 liczba pożarów = 5
 powierzchnia leśna = 174,5 km²

- Liczba punktów odpowiadająca udziałowi procentowemu powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego:

$$P_d = 0,1U_s = 0,1 * 10,49 = 1,049 = \underline{1}$$

gdzie:

U_s → suma udziałów drzewostanów na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego = 10,49%

- Liczba punktów odpowiadająca średniej wilgotności względnej powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰:

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1 = 0,221 * 8,6 - 0,59 * 73,6 + 45,1 = 3,58 = \underline{4}$$

gdzie:

U_{ds} → udział procentowy dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰ = 8,6% [uśrednione dane z punktów prognostycznych Szeroki Bór i Głęboki Bród, ważone odległością od granic nadleśnictwa, źródło: IBL]

W_p → średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9⁰⁰ = 73,6% [uśrednione dane z punktów prognostycznych Szeroki Bór i Głęboki Bród, ważone odległością od granic nadleśnictwa, źródło: IBL]

- Liczba punktów odpowiadająca średniej liczbie mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej:

$$P_a = 2,46 \log(0,0461G_z) + 5,16 = 2,46 * \log(0,461 * 0,35) + 5,16 = 2,46 * \log(0,189) + 5,16 =$$

$$-1,78 + 5,16 = 3,38 = \underline{3}$$

gdzie:

G_z → średnia liczba mieszkańców przypadająca na 0,01 km² powierzchni leśnej = 0,41 [źródło: www.stat.gov.pl]

$$\text{Łączna liczba punktów} = 2 + 1 + 4 + 3 = \underline{10}$$

Łączna liczba punktów mieści się w przedziale poniżej 16 pkt. co pozwala zaliczyć lasy Nadleśnictwa Olecko do **III kategoria zagrożenia pożarowego** (zagrożenie małe).

W myśl obowiązujących przepisów prawnych, plan ochrony przeciwpożarowej dla nadleśnictw zaliczonych do III kategorii zagrożenia pożarowego, nie wymaga uzgodnienia z właściwą terytorialnie komendą wojewódzką PSP, w tym przypadku z Warmińsko-Mazurską Wojewódzką Komendą Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie i Podlaską Wojewódzką Komendą Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku.

Analiza sytuacji pożarowej w minionym okresie gospodarczym

Według danych dostarczonych wykonawcy planu przez administrację Nadleśnictwa Olecko, w latach 2007-2016 na gruntach nadleśnictwa wystąpiło 5 pożarów lasu, o łącznym areale 1,27 ha.

Tabela 66. Zestawienie pożarów ubiegłego 10-lecia

Data pożaru	Leśnictwo	Oddział, pododdział	Powierzchnia [ha]
25.05.2007 r.	Wilczewo	127 - b	0,25
03.05.2009 r.	Wilczewo	110 - f	0,25
17.04.2010 r.	Wronki	146 - p	0,10
03.05.2012 r.	Wronki	26 - c	0,66
04.07.2015 r.	Szczedranka	17 - b	0,01
Razem			1,27

Analiza drzewostanów z podaniem obszarów zobowiązanych do wykonania pasów przeciwpożarowych

W myśl Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. (Dz. U. Nr 109, poz. 719) pasy przeciwpożarowe służą zabezpieczeniu przeciwpożarowemu lasów położonych przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe. Obowiązek utrzymywania pasów przeciwpożarowych dotyczy:

- lasów położonych przy szlakach kolejowych, zakładach przemysłowych, obiektach magazynowych, obiektach użyteczności publicznej i poligonach,
- lasów położonych przy drogach poligonowych i międzypolygonowych oraz drogach dojazdowych do obiektów przemysłowych i magazynowych,
- drzewostanów w wieku do 30 lat położonych przy drogach publicznych o nawierzchni utwardzonej oraz przy parkingach.

Obowiązek urządzania i utrzymania pasów przeciwpożarowych ciąży na kierownikach lub właścicielach obiektów przemysłowych lub magazynowych, właścicielach linii kolejowych, komendantach poligonów oraz właścicielach lub zarządcach lasów położonych przy drogach publicznych lub parkingach (w miejscach wymaganych).

Na terenach leśnych wzdłuż czynnych linii kolejowych przebiegających przez omawiany teren utrzymywany jest pas przeciwpożarowy typu C. Utrzymanie pasa leży w zakresie obowiązków PKP. Nadleśnictwo utrzymuje pasy przeciwpożarowe typu B usytuowane wzdłuż dróg publicznych w wymaganych miejscach.

Szczegółowa lokalizacja w/w pasów została przedstawiona na mapie ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50000.

Dodatkowo, w omawianym nadleśnictwie obszarami o potencjalnie podwyższonym zagrożeniu pożarem są tereny na siedliskach Bśw i BMśw. Tereny te narażone są na najczęściej występujący pożar pokrywy gleby, a także najgroźniejszy w skutkach pożar całkowity. Na terenie Nadleśnictwa Olecko drzewostany na siedliskach borów i borów mieszanych świeżych zajmują niewielką powierzchnię. Terenami potencjalnie zagrożonymi pożarami podpowierzchniowymi są obszary na siedliskach Bb, BMb i LMb. Powstawaniu takich pożarów sprzyjają długie okresy suszy, powodujące obniżenie poziomu wód gruntowych. Obecnie jednak, z powodu działalności bobrów, wymienione siedliska są przeważnie zalane wodą i nie generują zwiększonego zagrożenia pożarowego.

Szczególnie narażone na pożary są również drzewostany w wieku do 30 lat (I i IIa klasa wieku). Na terenach tych pożar pokrywy gleby może łatwo przekształcić się w pożar całkowity, doprowadzający do zupełnego zniszczenia danego fragmentu lasu

Drzewostany, które ze względu na warunki siedliskowe i wiek drzewostanu są szczególnie zagrożone wystąpieniem pożarów zostały przedstawione na mapie ochrony przeciwpożarowej.

W celu właściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu pasami ppoż., w najbliższym 10-leciu Nadleśnictwo powinno:

- utrzymać w dobrym stanie istniejące pasy przeciwpożarowe poprzez porządkowanie ich terenu,
- utworzyć nowe pasy ppoż. w miarę zmieniających się potrzeb, szczególnie w nowo powstałych uprawach i drzewostanach w wieku do 30 lat,
- nadzorować, na podległym sobie terenie, utworzenie i utrzymywanie pasów przeciwpożarowych przez inne zobowiązane do tego podmioty,

Stopień penetracji lasu

Mimo ciekawego pod względem turystycznym terenu Nadleśnictwa Olecko obszar ten ze względu na małą dostępność (brak dróg, rozdrobnienie lasów, mało zurbanizowany teren) jest penetrowany w stopniu niewielkim. W okresie wakacyjnym następuje wzrost penetracji ludności w okolicach jezior (Łaśmiady, Oleckie Wielkie i inne), a także w ciągach szlaków turystycznych (szczególnie kajakowych – dolina Rospudy). W okresie zbierania jagód i grzybów penetrowane są lasy w okolicach miast i wsi.

Zagrożenia związane ze szlakami komunikacyjnymi

Przez omawiany teren przebiegają ciągi komunikacyjne:

- droga krajowa nr 65 (Ełk – Olecko – Gołdap - Gusiew),
- drogi wojewódzkie: nr 650 (Węgorzewo – Gołdap), nr 652 (Suwałki – Kowale Oleckie), nr 653 (Suwałki – Olecko), nr 655 (Suwałki - Olecko – Wydminy),
- linia kolejowa Ełk – Olecko,
- linia kolejowa Olecko - Suwałki.

Obecność wymienionych powyżej dróg i linii kolejowej stwarza potencjalne dodatkowe zagrożenie pożarowe na omawianym terenie, jednak stała poprawa stanu technicznego samochodów i taboru kolejowego powoduje, że realne zagrożenie jest niewielkie.

Lokalizacja różnego typu obiektów stwarzających zagrożenie pożarowe

W bezpośredniej bliskości lasów Nadleśnictwa Olecko nie są zlokalizowane obiekty przemysłowe, które stwarzają zagrożenie pożarowe. W nadleśnictwie obszarami o potencjalnie podwyższonym zagrożeniu pożarem są lasy położone na siedliskach Bśw i BMśw oraz drzewostany w wieku do 30 lat. Temat ten został omówiony we wcześniejszym akapicie niniejszego opracowania.

Lokalizacja jednostek gaśniczych

Teren nadleśnictwa położony jest w zasięgu działania Powiatowych Komend Państwowej Straży Pożarnej w: Olecku, Gołdapi, Ełku i Suwałkach. Tam też zlokalizowane są Jednostki Ratowniczo-Gaśnicze PSP oraz Powiatowe Centra Ratownicze.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa zlokalizowanych jest 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG). Mają one swoje siedziby w miejscowościach:

- Górne,
- Kowale Oleckie,
- Borawskie,
- Gąski,
- Szczecinki,
- Świętajno,
- Wieliczki,
- Bakalarzewo,
- Filipów,
- Przerośl.

Poza zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa jednostki takie zlokalizowane są w miejscowościach: Dubeninki, Mazury i Banie Mazurskie.

Do akcji ratunkowo-gaśniczych, mających miejsce w północnej części nadleśnictwa, mogą być włączone w miarę potrzeb także Zakładowa Ochotnicza Straż Pożarna przy

Nadleśnictwie Czerwony Dwór oraz służby przeciwpożarowe Jednostki Wojskowej nr 4808 w Gołdapi.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa położonych jest dodatkowo szereg jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, które nie zostały włączone do KSRG. Mają one swoje siedziby w miejscowościach:

- Cisówek,
- Czarne,
- Lakiele,
- Sokółki,
- Dworackie,
- Lenarty,
- Plewki,
- Cimochy,
- Kleszczewo,
- Markowskie,
- Chmielówka Stara.

Poza zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa znajdują się jednostki OSP w miejscowościach: Pluszkiejmy, Błąkały, Dunajek, Grabowo i Pawłówka.

Okres swobodnego rozwoju pożaru

Okres swobodnego rozwoju pożaru zależy od następujących czynników:

- wykrycia i lokalizacji pożaru,
- systemu alarmowania, organizacji łączności i organizacji akcji bojowej,
- odległości pożaru od baz sprzętu pożarowego, zastępów ratowniczych, osad i straży pożarnych,
- zaopatrzenia w sprzęt ratowniczy, dostępu do wody,
- sieci dróg dojazdowych.

W warunkach Nadleśnictwa Olecko wykrywanie i lokalizacja pożarów prowadzona jest przez administrację leśną, patrole przeciwpożarowe i osoby postronne. Należy ocenić, że ten etap trwa od kilku do 15 minut. Zorganizowanie się drużyn pożarowych zabiera około 5 minut. Dojazd pierwszych ratowników i rozpoczęcie akcji wynosi od 10 do 40 minut. Należy zakładać, że okres swobodnego rozwoju pożaru wynosi od 20 do 40 minut, co średnio daje 30 minut.

Dojazd Ochotniczych Straży Pożarnych i Państwowych Straży Pożarnych oraz osiągnięcie pełnej gotowości bojowej wynosi w przybliżeniu 50 minut. Rozwój pożaru na etapie gaszenia zależy od rodzaju pożaru, temperatury i wilgotności powietrza, panującego wiatru, dostępu do wody, stosowanych środków gaśniczych, organizacji akcji gaszenia i naturalnych oraz sztucznych przerw ograniczających i osłabiających rozszerzanie się pożaru.

Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego obszaru leśnego nadleśnictwa

Temperatura powietrza powyżej 24°C, wilgotność względna powietrza poniżej 40%, brak opadów atmosferycznych i brak zachmurzenia lub zachmurzenie małe są parametrami, które określają tzw. pogodę pożarową, podczas której powstaje ponad 60% pożarów lasu.

Im bardziej rośnie wartość temperatury powietrza, a jego wilgotność maleje, im dłużej nie występują opady, tym większe jest zagrożenie pożarowe. Mogą wtedy powstać pożary wielkoobszarowe.

Czynniki meteorologiczne wpływają na stan wilgotności pokrywy ściółkowej, który decyduje o możliwości powstania pożaru lasu. Wilgotność ściółki wynosząca 30% jest progiem granicznym, powyżej którego powstanie pożaru w lesie od punktowych źródeł ciepła i jego rozprzestrzenianie się jest mało prawdopodobne. Przy wilgotności ściółki mniejszej niż 12% powstaje blisko 70% wszystkich pożarów lasu. Ze względu na rodzaj zgromadzonego materiału i jego palność największe zagrożenie pożarowe występuje w drzewostanach na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego, przy czym palność tych drzewostanów jest różna w zależności od pory roku.

Ściółka jest materiałem, od którego najczęściej (nie licząc uschniętej pokrywy trawiastej) rozpoczyna się pożar lasu i który warunkuje proces spalania. Trawy, wrzos, podszyt (szczególnie iglasty) powodują wzrost intensywności spalania i szybkości rozprzestrzeniania się ognia oraz wpływają na zasięg pionowy pożaru i możliwość jego przerzutu w korony drzew. Mchy i porosty są materiałami, które hamują rozprzestrzenianie się pożaru.

Bodźce energetyczne, których temperatura jest wyższa od temperatury zapalenia materiałów leśnych (wynoszącej ok. 260°C), są zdolne zainicjować pożar lasu.

Zagrożenie pożarowe lasów występuje zasadniczo od przedwiośnia do jesieni. W zależności od warunków meteorologicznych panujących w danym roku osiągać ono może maksymalne nasilenie zarówno w miesiącach wiosennych, jak i letnich, a nawet na początku jesieni. Wpływają na to coraz częściej występujące anomalie pogodowe wynikające z globalnych zmian klimatycznych, które powodują, że nawet zimą (przy braku pokrywy śnieżnej) powstają w lesie pożary, przede wszystkim uschniętej pokrywy trawiastej.

System obserwacyjno-alarmowo-gaśniczy

Prognozowanie zagrożenia pożarowego w warunkach północno-wschodniej Polski rozpoczyna się z dniem 1 kwietnia. Wszystkie stacje od 2013 roku pracują w trybie automatycznym. Aktualne zagrożenie pożarowe lasu jest osiągalne pod adresem internetowym: <http://www.traxelektronik.pl/pogoda/las>.

Dla *strefy 11* (do której należy teren nadleśnictwa) zagrożenie pożarowe ustalane jest na podstawie danych uzyskiwanych z punktu prognostycznego Szeroki Bór położonego w Nadleśnictwie Pisz. Punkt prognostyczny sporządza prognozy na godzinę 9⁰⁰ i 13⁰⁰.

Tabela 67. Stopień zagrożenia pożarowego lasu (SZPL) odpowiadający poszczególnym wartościom wilgotności ściółki i wilgotności względnej powietrza

SZPL w punkcie prognostycznym i w pomocniczych punktach pomiarowych	Wartość wilgotności [%] mierzone o godzinie			
	9 ⁰⁰		13 ⁰⁰	
	ściółki	powietrza	ściółki	powietrza
Brak zagrożenia - 0. stopień	0-60	96-100	0-40	86-100
	61-75	0-100	41-75	0-100
Zagrożenie małe – 1. stopień	0-40	86-95	0-30	66-85
	41-60	0-95	31-40	0-85
Zagrożenie średnie – 2. stopień	0-20	76-85	0-15	51-65
	21-40	0-85	16-30	0-65
Zagrożenie duże – 3. stopień	0-20	0-75	0-15	0-50

Informacja o aktualnym zagrożeniu pożarowym analizowana jest w Punkcie Alarmowo-Dyspozycyjnym (PAD) znajdującym się w biurze nadleśnictwa. W zależności od stopnia zagrożenia pożarowego podejmowane są wtedy określone w instrukcji zabiegi dla ograniczenia możliwości powstania pożaru lub dla jego szybkiego wykrycia i ugaszenia.

Tabela 68. Zadania i przedsięwzięcia ochronne realizowane przez jednostki organizacyjne LP w zależności od stopnia zagrożenia pożarowego lasu

Rodzaj czynności	Stopień zagrożenia			
	0	I	II	III
Utrzymanie dyżurów w PAD Nadleśnictwa		X	X	X
Utrzymanie dyżurów w PAD Nadleśnictwa po godzinach pracy			X	X
Wzmocnienie dyżurów w PAD Nadleśnictwa o pełnomocników Nadleśniczego w biurze lub w domu ze środkiem transportu			X	X
Dyżury w punktach obserwacyjnych		X	X	X
Uruchomienie patroli w rejonach szczególnie zagrożonych				X
Wprowadzenie stanu pogotowia dla obsługi specjalistycznego sprzętu gaśniczego		X	X	X
Wprowadzenie stanu pogotowia dla obsługi innego sprzętu przydatnego przy pożarze			X	X
Gotowość startowa dla samolotów LBL		X	X	X
Wprowadzenie stanu pogotowia dla całego Nadleśnictwa				X

X – oznacza konieczność wykonania czynności w nadleśnictwach I i II kategorii zagrożenia pożarowego, w nadleśnictwach III kategorii należy te same czynności wykonać przy stopniu zagrożenia o jeden wyższym

W systemie działań przygotowujących do szybkiego wykrywania i gaszenia pożarów podstawowe znaczenie ma istnienie sieci obserwacyjno-alarmowej. W związku z położeniem w III kategorii zagrożenia pożarowego nadleśnictwo nie posiada stałego punktu obserwacji naziemnej. Przy zwiększonym stopniu zagrożenia pożarowego uruchamiane są patrole lotnicze prowadzone na szczeblu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Corocznie w ramach RDLP w Białymstoku, do patrolowania lasów (także ewentualnego gaszenia pożarów) wynajmowany jest samolot patrolowo-gaśniczy. Pomocniczą rolę

w wykrywaniu pożarów pełni również administracja leśna, osoby postronne oraz naziemne patrole przeciwpożarowe, które mogą być uruchamiane w warunkach dalszego wzrostu zagrożenia pożarowego.

Wszystkie meldunki spływają do PAD zlokalizowanego przy siedzibie nadleśnictwa w Olecku, który jest centrum systemu obserwacyjno-alarmowo-gaśniczego.

Baza sprzętu gaśniczego zlokalizowana jest przy siedzibie nadleśnictwa. Na wyposażeniu znajdują się w niej:

- Beczkowóz HTS o pojemności 10000 l. 1 szt.
- Pompa pływająca 1 szt.
- Motopompa 1 szt.
- Prądownice 2 szt.
- Węże pożarnicze 5 szt.
- Rozdzielacz kulkowy 1 szt.
- Gaśnice pianowe 17 szt.
- Szpadle 10 szt.
- Motyki leśne 7 szt.
- Siekiery 4 szt.
- Tłumice 7 szt.

Dodatkowo przy siedzibie nadleśnictwa stacjonuje sprzęt ciężki, który może być wykorzystany przy gaszeniu pożarów. Są to 2 ciągniki zrywkowe LKT 81 oraz 3 ciągniki rolnicze. Pomocniczą rolę mogą też pełnić samochody służbowe: Nissan Navara (Straż Leśna), Nissan X-trail, Suzuki Grand Vitara oraz VW Caravelle. W siedzibach poszczególnych leśnictw znajduje się ponadto sprzęt ręczny, który także może służyć do gaszenia pożarów.

Nadleśnictwo posiada sprzęt gaśniczy w ilości wymaganej dla lasów III kategorii zagrożenia pożarowego (wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 405).

Leśnictwa posiadają łączność stacjonarną i komórkową. PAD oraz straż leśna wyposażone są na stałe w radiostacje. Dodatkowo 2 nadajniki przydzielane są w ramach potrzeb. Na terenie nadleśnictwa zlokalizowane są punkty czerpania wody (często wykorzystywane są naturalne ciekły wodne) oraz gęsta sieć dróg wykorzystywanych do gaszenia pożarów.

Požary lasu są przede wszystkim następstwem bezpośredniego, nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez ludzi lub też wynikiem nieodpowiedniej eksploatacji maszyn i urządzeń. W gestii nadleśnictwa jest podjęcie działań zapobiegających pożarom. Chodzi zwłaszcza o oddziaływanie wychowawcze na tę część społeczeństwa, która z różnorodnych powodów może mieć styczność z lasem. Nadleśnictwo powinno prowadzić akcję uświadamiającą współpracując w tym zakresie ze strażą pożarną, szkołami, organizacjami młodzieżowymi i społecznymi. Administracja LP w celu dotarcia do masowego odbiorcy, z tematem zagrożenia pożarowego w lasach, powinna wykorzystywać w jak największym zakresie środki masowego przekazu (radio, telewizję i prasę). Akcją uświadamiającą należy wzmocnić w okresie największego zagrożenia pożarowego w lasach.

Przy opracowaniu corocznych planów operacyjnych, zwanych „Sposobami postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia dla obszarów leśnych” należy wykorzystać zamieszczone poniżej zestawienia, które w trakcie obowiązywania planu mogą ulegać zmianie:

- prognozowanie zagrożenia,
- plan alarmowania,
- magazyny sprzętu przeciwpożarowego,
- punkty czerpania wody,
- drogi wykorzystywane przy gaszeniu pożarów.

System prognozowania zagrożenia pożarowego obszarów leśnych w Nadleśnictwie Olecko jest zgodny z Zarządzeniem Nr 15 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 lutego 2008 (Znak ZO-2511-1-2/08), gdzie wprowadzono nowy podział obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne.

Prognozowanie zagrożenia pożarowego obszarów leśnych dla 11 strefy, w której znajduje się nadleśnictwo, odbywa się w punkcie prognostycznym Szeroki Bór w Nadleśnictwie Pisz.

Określanie stopnia zagrożenia pożarowego lasu oraz prezentacja prognozy odbywa się na serwerze firmy TRAX Elektronik <http://www.traxelektronik.pl/pogoda/las/>. Informacja o zagrożeniu pożarowym publikowana jest także na stronie internetowej RDLP w Białymstoku: www.bialystok.lasy.gov.pl w odnośniku „zagrożenie pożarowe lasu”.

W zależności od bieżącego stopnia zagrożenia pożarowego podejmowane są określone w Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu czynności dla ograniczenia możliwości powstania pożaru, jego szybkiego wykrycia i ugaszenia.

Tabela 69. Wykaz pracowników, upoważnionych do gaszenia pożarów z ramienia LP na terenie nadleśnictwa

Leśnictwo	Nazwisko i imię	Funkcja
Wronki	Seredziński Henryk Koncewicz Krzysztof	Leśniczy Podleśniczy
Wilczewo	Jasina Maciej Anuszkiewicz Wojciech	Leśniczy Podleśniczy
Krzywy Róg	Jasina Anna Maj Adam	Leśniczy Podleśniczy
Czostków	Gajewski Bogdan Stanistawajtis Marek	Leśniczy Podleśniczy
Dąbrówki	Waraksa Mieczysław Jolanta Wydra	Leśniczy Podleśniczy
Nasuty	Misiewicz Janusz Koronkiewicz Sławomir	Leśniczy Robotnik
Kowalki	Motyl Tomasz Misiewicz Mateusz	Leśniczy Podleśniczy
Cisowo	Milewski Paweł	Leśniczy
Mieruniszki	Ratyński Waldemar Wojnowski Adam	Leśniczy Podleśniczy

Leśnictwo	Nazwisko i imię	Funkcja
Doliwy	Baranowski Michał Grygo Antoni Andrzej Milewski	Leśniczy Podleśniczy Robotnik
Gąski	Sobotko Zygmunt Jarząbski Jerzy Koncewicz Dawid	Leśniczy Podleśniczy Podleśniczy
Kłosowo	Łabanowski Jacek Zackiewicz Zdzisław	Leśniczy Podleśniczy
Puchówek	Herbszt Paweł Usewicz Krzysztof	Leśniczy Podleśniczy
Szczedranka	Sienkiewicz Sławomir Sztukowski Leszek	Leśniczy Podleśniczy
Zajdy	Orzechowski Tomasz Koncewicz Magdalena	Leśniczy Podleśniczy
Szkółki	Jakubiak Paweł	Szkółkarz

Tabela 70. Plan alarmowania pracowników nadleśnictwa

Stanowisko	Imię i nazwisko	Telefon	Telefon komórkowy	Telefon domowy
Nadleśniczy	Zbigniew Poniatowski	(087)523-42-61 w. 46	502-324-508	
Zastępca nadleśniczego	Jarosław Kowalewski	(087)523-42-61 w. 44	516-006-141	(087)520-42-16
Inżynier nadzoru	Piotr Gawrycki	(087)523-42-61 w. 34		
Sekretarz nadleśnictwa	Tadeusz Szczepanik	(087)523-42-61 w. 33	516-006-102	
Komendant posterunku Straży Leśnej	Piotr Śnieżyński	(087)523-42-61 w. 41	516-006-164	(087)520-42-36
Strażnik Leśny	Łukasz Jurewicz		516-006-163	
PAD		(087)523-42-61		
Specjalista d/s ochrony lasu	Anna Garackiewicz	(087)523-42-61 w. 36		
Robotnik	Budzyński Edward	(087)523-42-61 w. 35		
Robotnik	Nowak Przemysław		516-006-133	
Robotnik	Putra Józef		516-006-169	
Robotnik	Jasiński Tadeusz		516-006-167	
Robotnik	Barwicki Jerzy		504-250-937	(087)521-44-65
Robotnik	Karczewski Stanisław		516-006-168	

Tabela 71. Plan alarmowania leśnictw oraz jednostek straży pożarnej

Leśnictwo	Leśniczy	Telefon	Jednostka straży pożarnej	Telefon
Wronki	Seredziński Henryk	516-006-150 (087)521-52-27	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998
			OSP Gąski	(087)523-03-15 (087)523-03-52
			OSP Świętajno	(087)521-54-76 (087)521-54-06
			OSP Mazury	(087)521-51-28
			OSP Sokółki	(087)523-85-70
			OSP Dworackie	(087)521-54-11 (087)521-55-33

Leśnictwo	Leśniczy	Telefon	Jednostka straży pożarnej	Telefon
Wilczewo	Jasina Maciej	516-006-135 (087)521-54-53	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998
			OSP Gąski	(087)523-03-15 (087)523-03-52
			OSP Świętajno	(087)521-54-76 (087)521-54-06
			OSP Mazury	(087)521-51-28
			OSP Sokółki	(087)523-85-70
			OSP Dworackie	(087)521-54-11 (087)521-55-33
Krzywy Róg	Jasina Anna	516-006-134 (087)521-54-53	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998
			OSP Gąski	(087)523-03-15 (087)523-03-52
			OSP Świętajno	(087)521-54-76 (087)521-54-06
			OSP Mazury	(087)521-51-28
			OSP Sokółki	(087)523-85-70
			OSP Dworackie	(087)521-54-11 (087)521-55-33
Czostków	Gajewski Bogdan	516-006-142 (087)569-10-17	JRG PSP Gołdap	(087)615-02-69 998
			JW nr 4808 w Gołdapi	Alarmowanie poprzez PSK* w Gołdapi
			OSP Cisówek	(087)615-82-55
			OSP Czarne	(087)615-82-13
			OSP Dubeninki	(087)615-81-62
			OSP Przerośl OSP Filipów OSP Pawłówka	Alarmowanie poprzez PSK* w Suwałkach
			OSP Pluszkiejmy	(087)615-81-35
			OSP Błakały	(087)615-81-73
Dąbrówki	Waraksa Mieczysław	516-006-144 (087)569-40-12	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998
			JRG PSP Suwałki	(087)566-02-05 998
			OSP Bakałarzewo OSP Przerośl OSP Chmielówka Stara	Alarmowanie poprzez PSK* w Suwałkach
			OSP Borawskie	(087)520-67-91
			OSP Plewki	(087)520-67-21 (087)520-67-30
Nasuty	Misiewicz Janusz	516-006-145 (087)615-86-22	JRG PSP Gołdap	(087)615-02-69 998
			JW nr 4808 w Gołdapi	Alarmowanie poprzez PSK* w Gołdapi
			OSP Grabowo	(087)615-86-44
			OSP Dunajek	(087)615-86-23
			OSP Kowale Oleckie	(087)523-82-55
			OSP Sokółki	(087)523-85-70
			OSP Lakiele	(087)523-83-94
			OSP Górne	(087)615-01-84
OSP Banie Mazurskie	(087)615-71-28			

Leśnictwo	Leśniczy	Telefon	Jednostka straży pożarnej	Telefon
Kowalki	Motyl Tomasz	516-006-146	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998
			JRG PSP Gołdap	(087)615-02-69 998
			ZOSP N. Czerwony Dwór	(087)523-85-16
			OSP Kowale Oleckie	(087)523-82-55
			OSP Sokółki	(087)523-85-70
			OSP Lakiele	(087)523-83-94
			OSP Świętajno	(087)521-54-76 (087)521-54-06
Cisowo	Milewski Paweł	516-006-148 (087)523-85-07	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998
			JRG PSP Gołdap	(087)615-02-69 998
			ZOSP N. Czerwony Dwór	(087)523-85-16
			OSP Kowale Oleckie	(087)523-82-55
			OSP Sokółki	(087)523-85-70
			OSP Lakiele	(087)523-83-94
			OSP Świętajno	(087)521-54-76 (087)521-54-06
Mieruniszki	Ratyński Waldemar	516-006-147 (087)523-82-03	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998
			OSP Kowale Oleckie	(087)523-82-55
			OSP Plewki	(087)520-67-21 (087)520-67-30
			OSP Filipów OSP Bakalarzewo	Alarmowanie poprzez PSK* w Suwałkach
			OSP Lakiele	(087)523-83-94
			OSP Borawskie	(087)520-67-91
Doliwy	Baranowski Michał	516-006-104 (087)521-54-31	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998
			OSP Świętajno	(087)521-54-76 (087)521-54-06
			OSP Mazury	(087)521-51-28
			OSP Sokółki	(087)523-85-70
			OSP Kowale Oleckie	(087)523-82-55
Gąski	Sobotko Zygmunt	516-006-137 (087)523-03-91	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998
			OSP Świętajno	(087)521-54-76 (087)521-54-06
			OSP Gąski	(087)523-03-15 (087)523-03-52
			OSP Dworackie	(087)521-54-11 (087)521-55-33
			OSP Wieliczki	(087)521-42-91 (087)521-42-32
Kłosowo	Łabanowski Jacek	516-006-138 (087)521-42-10	OSP Kleszczewo	(087)521-44-57
			OSP Wieliczki	(087)521-42-91 (087)521-42-32
Puchówek	Herbszt Paweł	516-006-166	OSP Kleszczewo	(087)521-44-57
			OSP Wieliczki	(087)521-42-91 (087)521-42-32
Szczedranka	Sienkiewicz Sławomir	516-006-136 (087)520-42-16	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998

Leśnictwo	Leśniczy	Telefon	Jednostka straży pożarnej	Telefon
			OSP Gąski	(087)523-03-15 (087)523-03-52
			OSP Wieliczki	(087)521-42-91 (087)521-42-32
			OSP Szczecinki	(087)520-67-22 (087)520-67-35
			OSP Borawskie	(087)520-67-91
			OSP Plewki	(087)520-67-21 (087)520-67-30
			OSP Kowale Oleckie	(087)523-82-55
Zajdy	Orzechowski Tomasz	516-006-140 (087)523-02-80	JRG PSP Olecko	(087)520-30-44 998
			OSP Świętajno	(087)521-54-76 (087)521-54-06
			OSP Gąski	(087)523-03-15 (087)523-03-52
			OSP Kleszczewo	(087)521-44-57
			OSP Wieliczki	(087)521-42-91 (087)521-42-32

* Powiatowy Sztab Kryzysowy

Dysponowanie sił lotniczych

W zasięgu działania RDLP w Białymstoku działają 2 Leśne Bazy Lotnicze:

- Leśna Baza Lotnicza Białystok – Krywlany;
- Leśna Baza Lotnicza Rostki Nadleśnictwo Drygały.

Tabela 72. Leśne bazy lotnicze i ich wyposażenie

Leśna Baza Lotnicza Wyposażenie	Telefon Dyspozycyjność
Leśna Baza Lotnicza Białystok – Krywlany (085) 742 93 09 – samolot patrolowo-gaśniczy „Dromader M-18 B” PILOT: (085) 742 93 09 (także 600 538 724)	(085) 742 93 09 rdtl. Białystok 1-200 48,8875kHz (kanał 10) – okres od 01.04. do 30.09
Leśna Baza Lotnicza Drygały – Rostki – samolot patrolowo-gaśniczy „Dromader M-18 B” PILOT: 607 661 535	(087) 424 05 74 rdtl. Białystok 1-300 48,8875kHz (kanał 10) – okres od 01.04 do 30.09

Dysponować samolotem patrolowo-gaśniczym mogą:

- RDLP Białystok,
- nadleśnictwa,
- Komendy Wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej,
- Powiatowe Stanowiska Kierowania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.

Czynić to mogą za pośrednictwem:

- PAD RDLP Białystok (085) 748 18 22; 746 08 19; (także awaryjnie 606 226 993),
rdtl. Białystok 1-100, który koordynuje pracę LBL Białystok – Krywlany
rdtl. Białystok 1-200, (085) 742 93 09 (awaryjnie pilot 600 538 724);

- Nadleśnictwo Drygały (087) 424 05 74, rdtf. 1-9, który koordynuje pracę LBL Rostki rdtf. Białystok 1-300, pilot 607 661 535.

W sytuacjach szczególnych loty dysponować można kontaktując się bezpośrednio z lotniskiem.

Dostępność terenów leśnych

Szybkie wykrycie pożaru i zaalarmowanie o jego powstaniu jednostek ratowniczych decyduje w dużej mierze o tempie i rozmiarze działań gaśniczych. Niemniej skuteczność warunkuje także stan dróg, posiadane środki gaśnicze oraz sprzęt pożarniczy. Brak dróg oraz ich zły stan ograniczają zdolności manewrowe jednostek ratowniczych, utrudniają prowadzenie działań ratowniczych, a przez to mogą rzutować na rozprzestrzenianie się pożarów lasu na znaczne powierzchnie.

W celu zapewnienia właściwych warunków działania pojazdom ratowniczym należy:

- oznakować i utrzymać w stanie ciągłej przejezdności drogi dojazdowe do punktów czerpania wody i baz sprzętu,
- niezwłocznie usuwać przeszkody w przypadku zatarasowania dróg i linii wiatrołomami,
- na drogach jednopasmowych budować mijanki,
- punkty czerpania wody przygotować w sposób odpowiedni do ich zadań poprzez budowę podjazdów dla sprzętu gaśniczego,
- mosty tymczasowe przebudować na trwałe.

Dojazdy pożarowe

Dojazdy pożarowe na gruntach leśnych są odpowiednikiem dróg pożarowych na terenach zurbanizowanych. Stanowią one podstawową sieć komunikacyjną kompleksu leśnego w planowaniu i organizowaniu akcji ratowniczo-gaśniczych.

W Nadleśnictwie Olecko dojazdy pożarowe realizowane są poprzez sieć dróg gminnych, powiatowych i innych. Istniejąca sieć dojazdów jest wystarczająca dla jednostek LP III kategorii zagrożenia pożarowego, dlatego też nie planuje się przystosowywania innych dróg leśnych do tych celów.

Stan zaopatrzenia wodnego

Zaopatrzenie w wodę do celów przeciwpożarowych w nadleśnictwach III kategorii zagrożenia pożarowego uzgadniane jest z właściwymi miejscowo komendantami powiatowymi Państwowej Straży Pożarnej.

Zgodnie z instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu, kompleksy leśne o powierzchni ponad 300 ha wymagają zapewnienia źródła wody do celów przeciwpożarowych w postaci nie więcej niż 2 zbiorników w obrębie chronionej powierzchni zawierających łącznie co najmniej 50 m³ wody, hydrantów zewnętrznych lub ciekłu wodnego o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³ /s.

Źródło wody do celów przeciwpożarowych w lasach powinno zapewnić możliwość pobierania wody z głębokości nie większej niż 4 m, licząc między lustrem wody a poziomem

stanowiska czerpania wody, i być wyposażone w stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem.

W dniu 02.06.2016 r. w powiecie gołdapskim i w dniu 22.07.2016 r. w powiecie oleckim, przy udziale przedstawicieli nadleśnictwa i PSP, odbyły się przeglądy istniejących punktów czerpania wody. Strony uzgodniły na nich wybór nowych, projektowanych punktów zastawionych w poniższej tabeli. Nadleśnictwo zobowiązane jest do oznakowania miejsc poboru wody do celów przeciwpożarowych znakami informacyjnymi.

Tabela 73. Wykaz projektowanych punktów czerpania wody w nadleśnictwie

Leśnictwo	Lokalizacja	Rodzaj punktu czerpania wody
Wronki	Rz. Ełk, w oddz. 145z	rzeka
Krzywy Róg	Rz. Ełk, we wsi Kije za mostkiem, przy oddz. 84	rzeka
Wilczewo	Miejscowa sieć hydrantów	wodociąg
Czostków	Wschodni brzeg J. Niskie, działka prywatna	jezioro
Dąbrówki	Rz. Rospuda, na drodze przy moście pomiędzy oddz. 176 i 194	rzeka
Nasuty	Prywatny staw na północ od oddz. 66	sztuczny zbiornik wodny
	Miejscowa sieć hydrantów	wodociąg
Kowalki	Północno-zachodnia granica oddz. 49	sztuczny zbiornik wodny
	Miejscowa sieć hydrantów	wodociąg
Cisowo	Miejscowa sieć hydrantów	wodociąg
Mieruniszki	Miejscowa sieć hydrantów	wodociąg
Doliwy	J. Romoty, przy drodze Olecko-Giżycko	jezioro
	J. Kociołek, przy drodze Olecko-Giżycko	jezioro
Gąski	Miejscowa sieć hydrantów	wodociąg
Kłosowo	Miejscowa sieć hydrantów	wodociąg
Puchówek	Miejscowa sieć hydrantów	wodociąg
Szczedranka	J. Sedraneckie przy rozwidleniu dróg Olecko-KowaleOleckie-Filipów	jezioro
Zajdy	Miejscowa sieć hydrantów	wodociąg

Z danych zamieszczonych powyżej wynika, że stan zaopatrzenia wodnego nadleśnictwa, po uruchomieniu projektowanych punktów czerpania wody, będzie odpowiedni. Dojazd do powyższych punktów nie jest utrudniony.

Zadania profilaktyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Konieczne jest prowadzenie gospodarstwa leśnego, tak by zwiększyć biologiczną odporność drzewostanów na powstawanie i rozwój pożarów leśnych.

Podstawowe znaczenie będą miały:

- działania i czynności zmniejszające ilość materiałów łatwo zapalnych w lesie. Ważny przy tym jest termin i czas realizowania zadań ochronnych i hodowlanych,
- działania utrudniające rozwój pożarów, hamujące szybkość ich rozprzestrzeniania się, a nawet mogące całkowicie wstrzymać ich rozwój, zwłaszcza tych o mniejszej intensywności,

- działania mające na celu uświadamianie społeczeństwa oraz odpowiednie ukierunkowanie ruchu turystycznego.

Zmniejszenie ilości materiałów palnych w lesie można osiągnąć przez:

- wykaszanie traw wzdłuż szlaków komunikacyjnych, ich zaorywanie lub niszczenie środkami chemicznymi,
- usuwanie gałęzi, chrustu, wierzchołków drzew, odpadów poeksploatacyjnych, i innych materiałów palnych na odległość powyżej 30 m od dróg i linii oddziałowych.

W ramach działań utrudniających rozwój pożarów należy wykonać wprowadzanie podszytów, domieszek drzew i krzewów liściastych, zwłaszcza wzdłuż dróg oraz na obrzeżach upraw zakładanych na siedliskach boru świeżego i boru mieszanego świeżego.

W działaniach uświadamiających społeczeństwo oraz ukierunkowujących ruch turystyczny należy:

- prowadzić wśród społeczności lokalnej akcję propagandową o tematyce przeciwpożarowej skierowaną zarówno do dorosłych, młodzieży i dzieci,
- dążyć do uświadamiania społeczności lokalnej na temat szkodliwości wypalania traw i skutków powstałych przez to pożarów (w okresach kiedy ten proceder występuje),
- rozwieszać plakaty i ogłoszenia, o treści edukacyjnej, w miejscach zbiorowego przebywania ludności np. przed sklepami, urzędami, przy budynkach LP,
- ustawić tablice informacyjno-ostrzegawcze w miejscach o największej penetracji i przy drogach prowadzących do lasu,
- egzekwować zakaz poruszania się po terenach leśnych w okresach największego zagrożenia pożarowego,
- w okresach największego zagrożenia administracja LP powinna korzystać ze środków masowego przekazu, by dotrzeć ze swymi komunikatami do jak największej liczby odbiorców.

Instrukcja postępowania dla pracowników nadleśnictwa w przypadku zaistnienia pożaru lasu

W przypadku zaistnienia pożaru lasu:

❖ Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny nadleśnictwa zobowiązany jest:

1. Zaalarmować właściwą terytorialnie jednostkę ratowniczo-gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej.
2. Zaalarmować kadrę kierowniczą nadleśnictwa lub pełnomocników nadleśniczego (osoby wyznaczone przez nadleśniczego do interwencji w wypadku pożaru) i miejscowego leśniczego.
3. Zaalarmować PAD RDLP w Białymstoku poprzez złożenie meldunku, który zawiera informacje na temat powstawania pożaru godziny zgłoszenia pożaru dla nadleśnictwa, lokalizację pożaru, szacowanej powierzchni pożaru. Na podstawie meldunku wstępnego podejmowana jest decyzja m.in. o skierowaniu do pożaru

samolotu gaśniczego.

4. Przekazać Dyżurnemu informację o potrzebie, na polecenie kierujących akcją gaśniczą lub przedstawiciela nadleśniczego, dostarczenia na miejsce pożaru sprzętu specjalistycznego lub pomocniczego z bazy przy nadleśnictwie.
5. Stale współpracować i utrzymywać łączność z miejscem pożaru, kierownictwem nadleśnictwa, pełnomocnikami nadleśniczego, Państwową Strażą Pożarną, samolotami i PAD RDLP w Białymstoku.

❖ Kierownictwo i pełnomocnicy nadleśniczego, winni:

1. Przy organizacji dostępu do pożaru uwzględnić najlepsze istniejące dojazdy.
2. Do koordynacji działań gaśniczych używać map ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa.
3. Zorganizować i podjąć akcję gaśniczą, w tym:
  - zaalarmować potrzebną liczbę pracowników nadleśnictwa,
  - sprowadzić do pożaru środki i sprzęt gaśniczy będący w dyspozycji nadleśnictwa,
  - wyznaczyć pracowników w celu szybkiego doprowadzenia na miejsce pożaru lub koncentracji wezwanych jednostek straży pożarnej i sił lotniczych,
  - zorganizować w miarę potrzeby ewakuację ludzi i mienia z zagrożonych budynków lub terenów,
  - zapewnić stałą łączność pomiędzy miejscem pożaru a nadleśnictwem,
  - dostarczyć na miejsce pożaru napoje chłodzące.
4. Przekazać kierownictwo akcji dowódcy jednostki straży pożarnej z chwilą jej przybycia, współpracować z nim i podporządkować się jego rozkazom w trakcie akcji gaśniczej.

❖ Po pożarze nadleśnictwo zobowiązane jest do:

1. Przejęcia pożarzyska po upewnieniu się, że jest właściwie zgaszone bez widocznych zarzających się pni, gałęzi itd. i zorganizowania jego dogaszenia i zabezpieczenia. Należy wezwać dyżurującego z ciągnikiem lub przedstawiciela Zakładu Usług Leśnych w celu zabezpieczenia pożarzyska poprzez wykonanie mineralizacji pasa ochronnego.
2. Ustalenia okoliczności powstania i rozprzestrzeniania się pożaru (ustalenia miejsca i przyczyny powstania pożaru, oraz zabezpieczenia śladów, uzyskania oświadczeń naocznych świadków) przy współudziale Policji i PSP, jeszcze w trakcie trwania pożaru.
3. Oszacowania strat po pożarowych.
4. Podjęcia czynności niezbędnych w celu ustalenia sprawcy pożaru i uzyskania odszkodowania za poniesione straty.
5. Prowadzić rejestru pożarów i przekazania meldunku o pożarze do RDLP w Białymstoku.
6. Przy pożarze o powierzchni ponad 10 ha Dyrektor RDLP powołuje komisję, która powinna sporządzić analizę okoliczności i przyczyn powstania pożaru oraz przebiegu akcji gaśniczej.

Mapa ochrony przeciwpożarowej

Kierując się wytycznymi „Instrukcji urządzania lasu” i ustaleniami KZP opracowano mapę ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50000, która stanowi integralną część planu. Posłuży ona jako materiał pomocniczy do opracowania rocznych szczegółowych planów operacyjnych.

Na mapie oznaczono za pomocą kolorów i symboli:

- lasy nadleśnictwa, innych nadleśnictw oraz innych kategorii własności,
- granice województwa i gmin,
- granice stref operacyjnych jednostek PSP,
- granice zasięgu nadleśnictwa, obrębów leśnych i leśnictw,
- siedziby: gmin, powiatu, nadleśnictwa i leśnictw,
- siedziby straży pożarnych,
- budynki,
- punkty telefoniczne w jednostkach Lasów Państwowych,
- miejsca lokalizacji radiostacji,
- specjalistyczne i pomocnicze bazy sprzętu przeciwpożarowego,
- punkty czerpania wody i hydranty,
- ciekі, zbiorniki wodne i bagna,
- tereny szczególnie zagrożone pożarem na siedliskach borowych, d-stany I i II klasy wieku,
- drogi krajowe, drogi główne, ważniejsze drogi gruntowe i leśne,
- pasy przeciwpożarowe,
- parkingi,
- miejsca wypoczynkowe, zadaszenia, miejsca palenia ognisk,
- miejsca poboru wody przez powietrzne statki pożarnicze,
- przejazdy kolejowe,
- koordynaty z numerem mapy koordynatu,
- siatka geograficzna z opisanymi wartościami współrzędnych.

3.2.4. Użytkowanie uboczne

3.2.4.1. Gospodarka łowiecka

Gospodarka łowiecka na terenie nadleśnictwa prowadzona jest w jednym wydzielonym obwodzie łowieckim tworzącym OHZ będący w zarządzie Nadleśnictwa Olecko oraz 21 obwodach łowieckich, które są wydierżawione kołom łowieckim. Cały obszar nadleśnictwa jest położony w Rejonie Hodowlanym Wielkich Jezior Mazurskich .

Do zadań nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej będzie należała współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- dokonywania inwentaryzacji zwierzyny łownej,
- opiniowania i zatwierdzania rocznych planów zagospodarowania kół łowieckich,

- poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez: ograniczanie niepokoju w biotopie, ochrona ostoi oraz zapewnienie bazy pokarmowej m in. przez ekstensywne użytkowanie śródleśnych łąk.

3.2.4.2. Sprzedaż choinek

W ramach ubocznego użytkowania lasu nadleśnictwo pozyskuje około 370 szt. choinek świerkowych rocznie, głównie dla mieszkańców Olecka oraz okolicznych miejscowości.

3.2.5 Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji

W nadchodzącym dziesięcioleciu nadleśnictwo będzie realizowało niezbędne inwestycje w miarę posiadania środków finansowych.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Nadleśnictwo posiada opracowany program ochrony przyrody wg stanu na 2010 r., który został zaktualizowany zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz §110 i 111 obowiązującej instrukcji przez BULiGL Oddz. w Białymstoku, wg stanu na 01.01.2017 r.

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy. Sporządzony program ochrony przyrody składa się z części opisowej i kartograficznej.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z § 123 pkt. 1 IUL.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa są tabele:

- Tabela nr III – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabela nr VIIa – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy,
- Wzór 8 – Formularz wniosku dyrektora RDLP o zatwierdzenie planu urządzenia lasu.

Przy proponowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy można wyliczyć według wzoru:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k - to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p - to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v – to spodziewany przyrost miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela nr VIIIA),

U – planowany rozmiar użytkowania brutto (Wzór nr 8).

Wyliczony prawdopodobny zapas na koniec okresu wyniesie:

Tabela 74. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego

Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.) V _p	Przyrost bieżący Z _v	Etat użytków głównych U	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego V _k = V _p + Z _v - U	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu (na gruntach zal.)
m ³ brutto				m ³ brutto/ha
1	2	3	4	5
Obręb Jucha I				
1185812	306800	314570	1178042	318
Obręb Kowale Oleckie				
1798428	570100	485105	1883423	286
Obręb Olecko				
2071206	590500	519007	2142699	299
Nadleśnictwo Olecko				
5055446	1467400	1318682	5204164	298

Prognoza na koniec okresu gospodarczego, liczona według założeń IUL, zakłada wzrost miąższości grubizny na gruntach leśnych zalesionych o 148718 m³.

7. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Prace związane z V rewizją planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Olecko zostały wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz protokołem z Komisji Założeń Planu z dnia 08.08.2014 r. We wszystkich zestawieniach i tabelach prezentowana jest powierzchnia z projektu planu urządzenia lasu z dokładnością do 1 ara z wyjątkiem:

- informacji dotyczących prac geodezyjnych
- informacji dotyczących stanu posiadania
- informacji dotyczącej rodzaju powierzchni w nadleśnictwie, gdzie została podana powierzchnia z dokładnością do 1m² a występujące różnice powierzchniowe wynikają z przyjętego sposobu zaokrąglania m² do arów.

Stwierdzone na gruncie różnice w zakresie rodzajów użytkowania były na bieżąco zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie załatwienia sprawy.

7.1. Prace przygotowawcze

6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu V rewizji wykorzystano opracowanie wykonane przez BULiGL Oddział w Warszawie w latach 2003-2004 p.t.: „Charakterystyka gleb i siedlisk Nadleśnictwa Olecko”. Wykonawca dostosował systematykę gleb do Klasyfikacji Gleb Leśnych Polski (CILP 2000), w celu uzyskania zgodności ze słownikiem programu *TAKSATOR*.

6.2. Podstawowe prace urządzeniowe

Piąta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Olecko została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku na podstawie umowy nr ZR.271.3.2015 z dnia 12.01.2015 r. z Regionalną dyrekcją Lasów Państwowych w Białymstoku. Prace wykonano w oparciu o protokoły z posiedzeń: Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, a także ustawę z dn. 28.09.1991 r. o lasach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2100 z późn. zm.), ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami), ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.), Rozporządzenia MŚ z dnia 12.11.2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz.1302) w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planów urządzenia lasów oraz zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. i Zasadami Hodowli Lasu z 2011 r., Instrukcją ochrony lasu z 2011 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2011 r. i innymi aktami branżowymi.

6.2.1. Prace terenowe

Inwentaryzacja zasobów leśnych „na gruncie” została wykonana w oparciu o zaktualizowane mapy gospodarcze w skali 1: 5000, w okresie od marca 2015 do czerwca 2016 roku. Po zakończeniu prac terenowych w każdym leśnictwie, uzgodniono opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wydzielenia. Odbiór terenowych prac urządzeniowych nastąpił w dniu 30.06.2016 r. z udziałem przedstawicieli RDLP, nadleśnictwa i wykonawcy.

Podczas prac taksacyjnych nie utrwalano podziału powierzchniowego. Zgodnie z §10 IUL aktualizacji stref uszkodzeń przemysłowych nie przeprowadzono.

W trakcie prac urządzeniowych dokonano pomiaru nowych dróg, granic zrębów oraz zweryfikowano granice wydzieleni. Pomiary wykonano za pomocą odbiornika GPS-Global Positioning System (satelitarne określenie położenia). Proste pomiary wykonano taśmą metodą domiarów lub dalmierzem laserowym. Pomiarem objęto granice wyłączeń lub granice innych szczegółów sytuacji wewnętrznej, na których stwierdzono istotne zmiany lub niezgodności. Zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) na aktualne opracowywane mapy gospodarcze szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu, posiłkując się również aktualną ortofotomapą tych terenów. Wykorzystywany był również numeryczny model terenu, powstały w wyniku skaningu laserowego "Lidar", wykonywanego w ramach projektu "ISOK".

Inwentaryzacja zasobów drzewnych została przeprowadzona w trzech etapach:

1. Szacunkowe określenie zasobności z wykorzystaniem powierzchni relaskopowych;
2. Inwentaryzacja zasobów miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Miąższość dla warstw ustalono na kołowych powierzchniach próbnych.
3. Wyrównanie miąższości oszacowanej (z zastosowaniem równań regresji) do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

Należy podkreślić, że w założeniu metody inwentaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inwentaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo-wiekowa. Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzonych statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów nie mierzonych tą metodą – I klasa wieku. Dokładność zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obciążona błędem dodatnim lub ujemnym. W związku z powyższym masa oszacowana w trakcie taksacji nie może stanowić podstawy do rozliczenia na konkretnej pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągnięta jest dla obrębu leśnego. W d-stanach II i starszych klas wieku założono 3020 powierzchni kołowych. W drzewostanach I klasy wieku zapas określono za pomocą szacunku wzrokowego. Błąd określenia miąższości wynosi dla obrębu Jucha I – 1,23%, dla obrębu Kowale Oleckie – 1,29%, a dla obrębu Olecko – 1,22%.

Na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej dokonywano pomiarów stwierdzonego na powierzchni drewna martwego. Miąższość drewna martwego określana jest z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów, drzew ściętych i wyrwconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych.

Odbiór inwentaryzacji zasobów wraz z testem kontroli pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnych nastąpił w dniach 21-23.06.2016 r. na terenie obrębu Jucha I.

Wyniki:

- liczba błędów grubych – 0;
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego = 0,032;
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,118,

liczba błędów grubych jest mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyki jest mniejsza od 2. Wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie obliczenia miąższości dla nadleśnictwa.

6.2.2. Weryfikacja fitosocjologiczna siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000

Inwentaryzacja siedlisk Natura 2000 w obszarze PLH280016 Ostoja Borecka

Zgodnie z zakresem zadań, określonym przez zleceniodawcę, w ramach inwentaryzacji siedlisk Natura 2000 obszaru wykonano następujące prace:

1. Zweryfikowano poprawność oznaczenia poszczególnych siedlisk Natura 2000 podanych w bazach RDOŚ i SILP

2. Określono aktualny zasięg siedlisk,
3. Wykonano mapę zasięgu poszczególnych siedlisk inwentaryzowanego terenu.

Obszar Natura 2000 PLH280016 Ostoja Borecka na terenie Nadleśnictwa Olecko obejmuje swoim zasięgiem północny fragment obrębu Jucha I w oddziale 137 oraz częściowo 139. W skład obszaru wchodzi 26,77 ha gruntów nadleśnictwa.

W sezonie wegetacyjnym 2015 w granicach przedmiotowej ostoji przeprowadzono badania terenowe, którymi objęto wszystkie wykazane wcześniej w literaturze i opracowaniach wydzielone zakwalifikowane do siedlisk Natura 2000. W trakcie badań terenowych w punktach lokalizowanych przy pomocy urządzeń GPS dokonano identyfikacji typów roślinności na podstawie fizjonomii zbiorowisk roślinnych oraz występowania gatunków charakterystycznych, wyróżniających i dominujących. Na podstawie materiału zebranego w wyniku badań terenowych ustalono ostatecznie zasady ujęcia jednostek kartograficznych i wykonano mapę w skali 1:5000. Przedstawia ona na tle wydzielen leśnych zarejestrowane siedliska, stanowiące przedmiot zainteresowania Wspólnoty Europejskiej (tzw. siedliska naturowe). Nazwy wyróżnionych w terenie jednostek syntaksonomicznych dostosowano do nomenklatury zbiorowisk przyjętej w opracowaniu Matuszkiewicza.

W trakcie inwentaryzacji obszaru Natura 2000 Ostoja Borecka w granicach Nadleśnictwa Olecko, stwierdzono występowanie jednego typu siedliska wymienionego w załączniku do tzw. Dyrektywy Siedliskowej, czyli niziny i podgórszych rzek ze zbiorowiskami włosieniczników (typ 3260).

W celu oceny stanu siedlisk Natura 2000 przeprowadzono uproszczone badania zgodnie z metodyką opracowaną przez Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk (Herbich 2004, Mróz 2010,2011,2012,2015), która jest obecnie stosowana standardowo dla potrzeb monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych, realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ 2007–2015).

Oceniono podstawowe parametry takie jak: powierzchnia, struktura i funkcje oraz szanse zachowania we wszystkich stwierdzonych w terenie płatach siedlisk. Przeanalizowano poszczególne wskaźniki charakteryzujące właściwości i stan siedliska przyrodniczego w odniesieniu do całości zasobów siedliska w obszarze. Część z tych wskaźników ma charakter ilościowy, a część jakościowy, opisowy. W odniesieniu do każdego z uwzględnianych w badaniach wskaźników i parametrów dokonywano oceny stanu siedlisk przyrodniczych stosując trójstopniową skalę (FV – stan właściwy, U1 – stan niewłaściwy, niezadawalający, U2 – stan niewłaściwy, zły).

Stan ochrony siedliska scharakteryzowano trzema podstawowymi parametrami.

- Parametr 1 : powierzchnia siedliska;
- Parametr 2 : struktura i funkcja;
- Parametr 3 : szanse zachowania siedliska.

Parametr „Powierzchnia siedliska” oceniono wg następującej skali:

Parametr	FV(właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2(zły)
Powierzchnia siedliska	Nie zmniejsza się, nie jest antropogenicznie pofragmentowana.	Wykazuje powolny trend spadkowy lub jest antropogenicznie pofragmentowana.	Wykazuje szybki trend spadkowy lub jest silnie antropogenicznie pofragmentowana.

Parametr „struktura i funkcja” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV(właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2(zły)
Struktura i funkcje	W dobrym stanie, brak znaczących zaburzeń, zachodzą typowe dla siedliska procesy.	Niewielkie zaburzenia, np. nieoptymalne zagospodarowanie, niewielkie zubożenie strukturalne, zaburzenie typowych dla siedlisk procesów ekologicznych, zubożenie różnorodności biologicznej, upośledzenie funkcji, nie zadowalający stan niektórych typowych gatunków.	Istotne, głębokie zaburzenia, np. brak właściwego zagospodarowania, zubożenie strukturalne, brak typowych dla siedliska procesów ekologicznych, głębokie zubożenie różnorodności biologicznej, utrata funkcji, zły stan typowych gatunków lub wyraźne zubożenie ich zestawu.

Parametr „szanse zachowania siedliska” oceniano według następującej skali:

Parametr	FV(właściwy)	U1(niezadowalający)	U2(zły)
Szanse zachowania siedliska	Brak zagrożeń i negatywnych trendów. Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat jest niemal pewne.	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym zagrożeniom.	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat będzie bardzo trudne: zaawansowane procesy recesji, silne negatywne trendy lub znaczne zagrożenia.

Wyniki monitoringu siedliska Natura 2000 - nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (typ 3260)

Ogólna charakterystyka siedliska dla terenu Polski. Siedlisko 3260 obejmuje odcinki naturalnych i seminaturalnych rzek i potoków. Są to ekosystemy fluwialne na stanowiskach nizinnych, podgórskich i niekiedy w niższych partiach gór. W nurcie wyraźnie zaznaczony przepływ, który zwykle jest dość intensywny. W materiale dennym duży udział frakcji gruboziarnistej (drobne otoczaki i gruby żwir). Siedlisko to porośnięte jest głównie roślinami naczyniowymi zakorzenionymi w dnie o pędach zanurzonych, niekiedy z liśćmi pływającymi po powierzchni. Są to przede wszystkim gatunki rodzaju *Batrachium* (włosienicznik) oraz kilka innych gatunków charakterystycznych dla związku *Ranunculion fluitantis*. Roślinom tym towarzyszą często mszaki, przede wszystkim zdrojek pospolity *Fontinalis antipyretica*, a na kamieniach wytwarzają się często plechy krasnorostu z rodzaju *Hildenbrandia.m*

Występowanie siedliska w obszarze: Na terenie ostoi siedlisko występuje w oddz. 137k o powierzchni 1,62 ha, stanowiącym naturalny ciek wodny, który meandrując przepływa przez przedmiotowy oddział.

Zbiorowisko roślinne: *Ranunculo-Callitrichetum hamulatae*

Typowe gatunki roślin: *Batrachium fluitans*, *Callitriche hamulata*

Oceniono następujące wskaźniki kardynalne:

- Gatunki charakterystyczne
- Materiał dna koryta
- Ocena stanu ekologicznego
- Pokrycie przez moczarkę kanadyjską *Elodea canadensis*
- Przepływy
- Spiętrzenie wód rzeki

Gatunki charakterystyczne: Stwierdzono występowanie charakterystycznych gatunków - FV

Materiał dna koryta: Zamulenie w granicach 20% - U1

Ocena stanu ekologicznego: Umiarkowany - U1

Pokrycie przez moczarkę kanadyjską: Pokrycie 4 (skala MMOR) - U1

Przepływy: około 10% szybkich typów przepływu - U1

Spiętrzenie wód rzeki: Brak - FV

Powierzchnia siedliska: Nie zmniejsza się, nie jest antropogenicznie pofragmentowana – FV

Ogólnie struktura i funkcje: Niewielkie zaburzenia - U1

Perspektywy ochrony - szanse zachowania siedliska: Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym zagrożeniom – U1

Ocena ogólna: U1

Inwentaryzacja siedlisk Natura 2000 w obszarze PLH200022 Dolina Górnej Rospudy

Zgodnie z zakresem zadań, określonym przez zleceniodawcę, w ramach inwentaryzacji siedlisk Natura 2000 obszaru wykonano następujące prace:

1. Zweryfikowano poprawność oznaczenia poszczególnych siedlisk Natura 2000 podanych w bazach RDOŚ i SILP
2. Określono aktualny zasięg siedlisk,
3. Wykonano mapę zasięgu poszczególnych siedlisk inwentaryzowanego terenu.

Obszar Natura 2000 PLH200022 Dolina Górnej Rospudy na terenie Nadleśnictwa Olecko obejmuje swoim zasięgiem wschodnią część obrębu Kowale Oleckie w leśnictwach: Dąbrówki, Czostków i Mieruniszki. W skład obszaru wchodzi 319,49 ha gruntów nadleśnictwa.

W sezonie wegetacyjnym 2015 w granicach przedmiotowej ostoi przeprowadzono

badania terenowe, którymi objęto wszystkie wykazane wcześniej w literaturze i opracowaniach wydzielenia zakwalifikowane do siedlisk Natura 2000. W trakcie badań terenowych w punktach lokalizowanych przy pomocy urządzeń GPS dokonano identyfikacji typów roślinności na podstawie fizjonomii zbiorowisk roślinnych oraz występowania gatunków charakterystycznych, wyróżniających i dominujących. Na podstawie materiału zebranego w wyniku badań terenowych ustalono ostatecznie zasady ujęcia jednostek kartograficznych i wykonano mapę w skali 1:5000. Przedstawia ona na tle wydzielen leśnych zarejestrowane siedliska, stanowiące przedmiot zainteresowania Wspólnoty Europejskiej (tzw. siedliska naturalne). Nazwy wyróżnionych w terenie jednostek syntaksonomicznych dostosowano do nomenklatury zbiorowisk przyjętej w opracowaniu Matuszkiewicza.

W trakcie inwentaryzacji obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Rospudy w granicach Nadleśnictwa Olecko, stwierdzono występowanie jednego typu siedliska wymienionego w załączniku do tzw. Dyrektywy Siedliskowej, czyli łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (typ 91E0). Negatywnie zweryfikowano występowanie na terenie ostoi na gruntach nadleśnictwa łągów subkontynentalnych (typ 9170).

W celu oceny stanu siedlisk Natura 2000 przeprowadzono uproszczone badania zgodnie z metodyką opracowaną przez Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk (Herbich 2004, Mróz 2010,2011,2012,2015), która jest obecnie stosowana standardowo dla potrzeb monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych, realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ 2007–2015).

Oceniono podstawowe parametry takie jak: powierzchnia, struktura i funkcje oraz szanse zachowania we wszystkich stwierdzonych w terenie płatach siedlisk. Przeanalizowano poszczególne wskaźniki charakteryzujące właściwości i stan siedliska przyrodniczego w odniesieniu do całości zasobów siedliska w obszarze. Część z tych wskaźników ma charakter ilościowy, a część jakościowy, opisowy. W odniesieniu do każdego z uwzględnianych w badaniach wskaźników i parametrów dokonywano oceny stanu siedlisk przyrodniczych stosując trójstopniową skalę (FV – stan właściwy, U1 – stan niewłaściwy, niezadawalający, U2 – stan niewłaściwy, zły).

Stan ochrony poszczególnych siedlisk scharakteryzowano trzema podstawowymi parametrami.

- Parametr 1 : powierzchnia siedliska;
- Parametr 2 : struktura i funkcja;
- Parametr 3 : szanse zachowania siedliska.

Parametr „Powierzchnia siedliska” oceniono wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadawalający)	U2 (zły)
Powierzchnia siedliska	Nie zmniejsza się, nie jest antropogenicznie pofragmentowana.	Wykazuje powolny trend spadkowy lub jest antropogenicznie pofragmentowana.	Wykazuje szybki trend spadkowy lub jest silnie antropogenicznie pofragmentowana.

Parametr „struktura i funkcja” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadawalający)	U2 (zły)
Struktura i funkcje	W dobrym stanie, brak znaczących zaburzeń, zachodzą typowe dla siedliska procesy.	Niewielkie zaburzenia, np. nieoptymalne zagospodarowanie, niewielkie zubożenie strukturalne, zaburzenie typowych dla siedlisk procesów ekologicznych, zubożenie różnorodności biologicznej, upośledzenie funkcji, nie zadawalający stan niektórych typowych gatunków.	Istotne, głębokie zaburzenia, np. brak właściwego zagospodarowania, zubożenie strukturalne, brak typowych dla siedliska procesów ekologicznych, głębokie zubożenie różnorodności biologicznej, utrata funkcji, zły stan typowych gatunków lub wyraźne zubożenie ich zestawu.

Parametr „szanse zachowania siedliska” oceniano według następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadawalający)	U2 (zły)
Szanse zachowania siedliska	Brak zagrożeń i negatywnych trendów. Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat jest niemal pewne.	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym zagrożeniom.	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat będzie bardzo trudne: zaawansowane procesy recesji, silne negatywne trendy lub znaczne zagrożenia.

Wyniki monitoringu siedliska Natura 2000 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (typ 91E0)

Ogólna charakterystyka siedliska dla terenu Polski. Ten typ siedliska przyrodniczego obejmuje nadrzeczne lasy: olszynki olszy szarej, olszowe, jesionowe, wierzby białej i kruchej oraz topoli białej i czarnej. Występuje on w całej Polsce, przy czym miejscami są reprezentowane przez rozmaite podtypy. Typowe miejsca występowania łągów jesionowo-olszowych to dna dolin mniejszych rzek i strumieni w krajobrazie niżu Polski. W miejscach takich łągi zajmują różne typy gleb hydrogenicznych, semihydrogenicznych lub napływowych, uwarunkowanym rodzajem podłoża mineralnego, grubością podłoża organicznego, intensywnością nanoszenia materiału mineralnego przez wylewające wody oraz długość okresu ich stagnowania. W zależności od kombinacji ww. czynników mogą to być gleby:

- mułowe lub torfowo-mułowe,
- murszowe i murszowate,
- mady rzeczne, zwykle właściwe lub próchnicze.

Zalewy powierzchniowe wodami rzecznyymi mogą, w zależności od sytuacji lokalnej, występować co roku lub co kilka lat. Istnieją także łągi niezależne, lecz zasilane ruchomymi wodami gruntowymi.

Łągi opisywanego typu, oprócz dolin niewielkich rzeczek i strumieni, mogą występować także w brzeżnych partiach dolin wielkich rzek nizinnych, a także niemal wszędzie w strefie ekotonowej między łąkami a olsami. Mogą także występować w otoczeniu jezior: lasy olszowe przy jeziorach mogą mieć albo charakter olsów, albo łągów olszowych; spotykane jest też pełne spektrum postaci przejściowych. W klasyfikacji siedlisk leśnych łąg olszowy zajmuje większą część typu siedliskowego olsu jesionowego (OIJ oraz OIJ wyż.). W zasadzie wszystkie olszowe i jesionowe drzewostany na siedlisku OIJ reprezentują ten typ biotopu. Nowa klasyfikacja siedlisk leśnych ma zmienić nazwę olsu jesionowego na bardziej adekwatną-las łągowy bagienny. Opisywanemu siedlisku przyrodniczemu odpowiada wówczas w myśl nowych siedliskowych podstaw hodowli lasu (2004), typ lasu „jesionowo-olszowy las łągowy bagienny”.

Wiele płatów łągów olszowych występuje jednak także na siedliskach klasyfikowanych jako ols (OI), wówczas udział jesionu w drzewostanie jest zwykle, z naturalnych przyczyn, ograniczony. Spośród drzewostanów na siedlisku OI zwykle łąkami okazują się te, które występują w dolinach cieków. Łągi olszowe mogą także zajmować najwilgotniejsze siedliska lasu wilgotnego (Lw3), a także niekiedy siedliska lasu łągowego (Lł).

Podtypy występujące w obszarze. 91E0-3 Łąg olszowo – jesionowy

Występowanie siedliska w obszarze: Siedlisko w obszarze stosunkowo rzadkie, spotykane w odizolowanych płatach w pobliżu rzeki Rospuda, jak i innych naturalnych cieków wodnych. Siedlisko zainwentaryzowano w trzech wydzieleniach (oddz.: 188f, 259d, 259m) o łącznej powierzchni 3,96 ha. W dwóch przypadkach siedliskowy typ lasu to ols jesionowy, a w jednym las łągowy. Większość potencjalnych miejsc występowania siedliska jest w granicach obszaru zajęte przez zbiorowiska zastępcze *Alnus-Rubus* i *Alnus-Urtica*.

Zbiorowiska roślinne: zbiorowisko z kręgu *Fraxino-Alnetum*

Typowe gatunki roślin: *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior*, *Corylus avellana*, *Frangula alnus*, *Padus avium*, *Aegopodium podagraria*, *Anemone ranunculoides*, *Athyrium filix-femina*, *Circaea lutetiana*, *Festuca gigantea*, *Ficaria verna*, *Galium aparine*, *Galium palustre*, *Geum rivale*, *Humulus lupulus*, *Impatiens noli-tangere*, *Galeobdolon luteum*, *Lysimachia vulgaris*, *Lythrum salicaria*, *Stachys sylvatica*, *Stellaria nemorum*, *Urtica dioica*

Oceniono następujące wskaźniki i parametry:

- gatunki charakterystyczne
- gatunki dominujące
- gatunki obce geograficznie w drzewostanie
- inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie
- rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych

- martwe drewno
- naturalność koryta rzeczno (w przypadku występowania siedliska nad ciekim wodnym)
- reżim wodny (w tym rytm zalewów jeśli występuje)
- wiek drzewostanu
- pionowa struktura roślinności
- naturalne odnowienie drzewostanu
- zniszczenie runa i gleby związane z pozyskaniem drewna
- inne zniekształcenia
- perspektywy ochrony

Waloryzacja parametrów stanu oraz wskaźników specyficznej struktury i funkcji siedliska przyrodniczego 91E0 – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

Parametr/Wskaźnik	FV (właściwy)	U1 (nieodpowiedni)	U2 (zły)
Powierzchnia siedliska na stanowisku	Nie zmniejsza się, nie jest antropogenicznie pofragmentowana.	Wykazuje powolny trend spadkowy lub jest antropogenicznie pofragmentowana.	Wykazuje szybki trend spadkowy lub jest silnie antropogenicznie pofragmentowana.
Specyficzna struktura i funkcje			
Gatunki charakterystyczne	Kombinacja florystyczna typowa dla łągi	Kombinacja florystyczna zubożona, lecz opata na gatunkach typowych dla łągi	Kombinacja florystyczna zdominowana przez gatunki nie łąkowe, a łąkowe lub ruderalne
Gatunki dominujące	We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są naturalne stosunki ilościowe (nie ma dominacji facjalnej)	We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są zaburzone relacje ilościowe (dominacja facjalna)	W jednej lub więcej warstw dominują gatunki obce dla naturalnego zbiorowiska roślinnego
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	<1% i nie odnawiające się	<10% i nie odnawiające się	>10% lub spontanicznie odnawiające się, niezależnie od udziału
Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie	Obecny (najwyżej 1 gatunek, nieliczny – sporadyczny)	Więcej niż 1 gatunek, lub nawet 1 gatunek jeżeli liczny	Facjalna dominacja gatunku liczego
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Nie bardzo silnie ekspansywne	Silnie ekspansywne, lecz nie ograniczające różnorodności runa	Facjalnie dominujące w sposób ograniczający różnorodność runa
Martwe drewno	>5 szt./ha	3-5 szt./ha	< 3szt./ha
Naturalność koryta rzeczno (w przypadku występowania siedliska nad ciekim wodnym)	Brak regulacji lub ciek zupełnie zrenaturalizowany po dawniejszej regulacji.	Regulacja wykonana metodami „miękkimi”, z zachowaniem cech hydromorfologicznych cieku naturalnego	Regulacja zmieniająca rytm zalewów lub regulacja zupełnie zmieniająca linię cieku. Istnienie urządzeń piętrzących zmieniających reżim cieku
Reżim wodny (w tym rytm zalewów jeśli występuje)	Dynamika zalewów i przewodnienia podłoża normalna z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu/ zbiorowiska roślinnego	Dynamika zalewów i przewodnienia podłoża obniżone w stosunku do normalnego	Zupełny brak zalewów lub zupełnie przesuszone podłoże
Wiek drzewostanu	>20% udział objętości drzew starszych niż 100 lat	<20% udziału drzew starszych niż 100 lat, ale >50 % udział drzew starszych niż 50 lat	< 20% udziału drzew starszych niż 100 lat i < 50% udziału drzew starszych niż 50 lat

Parametr/Wskaźnik	FV (właściwy)	U1 (nieodpowiedni)	U2 (zły)
Pionowa struktura roślinności	Naturalna, zróżnicowana	Antropogenicznie zmieniona, lecz zróżnicowana	Antropogenicznie ujednolicona
Naturalne odnowienie drzewostanu	Tak, obfite	Tak, lecz pojedyncze	Brak
Inne zniekształcenia	Brak	Występują, lecz mało znaczące	Silne
Ogólnie struktura i funkcje	Wszystkie wskaźniki kardynalne ocenione na FV, pozostałe wskaźniki przynajmniej U1	Wszystkie wskaźniki kardynalne oceniono przynajmniej na U1	Jeden lub więcej wskaźników kardynalnych oceniono na U2
Perspektywy ochrony	Brak zagrożeń i negatywnych trendów. Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat jest niemal pewne.	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym zagrożeniom.	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat będzie bardzo trudne: zaawansowane procesy recesji, silne negatywne trendy lub znaczne zagrożenia.
Ocena ogólna	Wszystkie parametry oceniono na FV	Jeden lub więcej parametrów oceniono na U1, brak ocen U2	Jeden lub więcej parametrów oceniono na U2

Wskaźniki kardynalne

- gatunki charakterystyczne
- gatunki dominujące
- inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie
- martwe drewno
- reżim wodny

Gatunki charakterystyczne Kombinacja florystyczna zubożona, lecz opata na gatunkach typowych dla łągu – U1

Gatunki dominujące We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są zaburzone relacje ilościowe (dominacja facjalna) – U1

Gatunki obce geograficznie w drzewostanie <10% i nie odnawiające się – U1

Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie Więcej niż 1 gatunek (*Impatiens parviflora*, *Impatiens glandulifera*) – U1

Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych Facjalnie dominujące w sposób ograniczający różnorodność runa – U2

Martwe drewno < 3szt./ha – U2

Naturalność koryta rzecznego Brak regulacji lub ciek zupełnie zrenaturalizowany po dawniejszej regulacji. - FV

Wiek drzewostanu < 20% udziału drzew starszych niż 100 lat i < 50% udziału drzew starszych niż 50 lat – U2

Pionowa struktura roślinności Antropogenicznie ujednolicona – U2

Naturalne odnowienie drzewostanu Tak, lecz pojedyncze –U1

Inne zniekształcenia Występują, lecz mało znaczące – U1

Powierzchnia siedliska: Wykazuje powolny trend spadkowy – U1

Ogólnie struktura i funkcje: U2

Perspektywy ochrony - szanse zachowania siedliska: Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszonym w perspektywie 10 – 20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym zagrożeniom – U1

Ocena ogólna: U2

6.2.3. Prace kameralne

Prace kameralne zostały wykonane w latach 2015-2016. Do wprowadzenia i przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem Taksator 6.0.298. Mapę numeryczną wykonano za pomocą aplikacji Leman 4.

Dane taksacyjne, na podstawie których sporządzono PUL zostały przekazane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w dniu 09.12.2016 r. w formie elektronicznej w postaci geobazy programu Taksator oraz plików eksportu do SILP.

Prace terenowe i kameralne V rewizji urządzania lasu w Nadleśnictwie Olecko zostały wykonane przez pracownię urzędzeniową U-1 Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Białymstoku w składzie:

- mgr inż. Jerzy Półtorak	- kierownik pracowni UL
- mgr inż. Andrzej Bogacki	- taksator specjalista
- Andrzej Muklewicz	- starszy taksator
- Grzegorz Siermantowski	- starszy taksator
- mgr inż. Krystyna Murawska	- taksator specjalista
- inż. Andrzej Oleksza	- starszy taksator
- mgr inż. Marcin Warmijak	- starszy taksator
- Rafał Kułakowski	- taksator
- mgr inż. Daniel Grzybek	- taksator
- mgr inż. Piotr Kalisz	- starszy asystent taksatora
- mgr inż. Marcin Aniśko	- starszy asystent taksatora
- inż. Rafał Macianis	- asystent taksatora
- inż. Marcin Sierszeń	- asystent taksatora
- Wiesława Gryko	- Starszy geodeta

Nadzór i kontrolę prac prowadził mgr inż. Janusz Porowski - Starszy inspektor nadzoru i kontroli

Nadzór merytoryczny nad całokształtem prac sprawował Zastępca Dyrektora Oddziału BULiGL w Białymstoku dr inż. Marek Ksepko.

6.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Olecko zawiera następujące części składowe:

Opis ogólny lasów nadleśnictwa (Tom I) wykonany w 3 egzemplarzach: dla nadleśnictwa, RDLP i DGLP. Dołączono do niego następujące dokumenty:

- Zarządzenie NR 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez RDLP w Białymstoku,
- Zarządzenie Nr 16 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 marca 2016 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw,
- protokół ustaleń Komisji Założeń Planu z dnia 08.08.2014 r.,
- protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Olecko, który odbył się w dniach 21-23.06.2016 r.,
- notatkę służbową z posiedzenia uzgodnienia ciec w sprawie ustalenia wielkości etatów użytkowania rębego i uzgodnienia rozplanowania ciec z dnia 9.11.2016 r.
- protokół ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej, która odbyła się w dniu 15.11.2016 r.,
- Decyzję Ministra Środowiska z dnia 18.11.2016 r. w sprawie uznania za ochronne lasów Nadleśnictwa Olecko,
- wykazy szczegółowe lasów ochronnych.

Program Ochrony Przyrody wykonano jako oddzielny tom w 3 egzemplarzach i stanowi on część opisu ogólnego.

Opisy taksacyjne (Tom II) wykonane dla obrębu w 2 egzemplarzach: dla nadleśnictwa i RDLP. W skład tomu wchodzi:

- opis taksacyjny lasu,
- wykaz skrótów i symboli,
- zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju (tabela I),
- zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji (tabela II),
- powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących (tabela III),
- powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących (tabela IV),
- powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu (tabela Va),
- miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu (tabela Vb),
- tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy (tabela VIIa),

- zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach (tabela XV),
- zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (tabela XVI),
- zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć (tabela XVII),
- zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu (tabela XVIII),
- wykaz obiektów bazy nasiennej (Wzór nr 2),
- wykaz drzewostanów w klasie odnowienia (Wzór nr 4),
- wykaz projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6),
- wykaz projektowanych cięć rębnych niezliczonych na poczet etatu (Wzór nr 7),
- wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego,
- wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu.

Opisy taksacyjne, wykazy cięć rębnych i przedrębnych oraz hodowli dla leśnictw,

wykonane zostały w 1 egzemplarzu. Tom zawiera:

- opis taksacyjny lasu,
- wykaz skrótów i symboli,
- wykaz projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6),
- wykaz projektowanych cięć rębnych niezliczonych na poczet etatu (Wzór nr 7),
- wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego,
- wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu,
- wyciąg z opisu ogólnego,
- wyciąg z programu ochrony przyrody.

Materiały do konsultacji (Tom III) tom umożliwiający wpisywanie uwag do PUL w trakcie trwania konsultacji społecznych.

Materiały kartograficzne

Na całość opracowania kartograficznego składają się następujące mapy:

– mapy gospodarcze w skali 1:5 000 z działkami ewidencyjnymi	- 2 egz.
– mapy gospodarczo-przeładowe leśnictw w skali 1:10 000	
• drzewostanów	- 1 egz.
• cięć	- 1 egz.
• atlasy z mapami cięć rębnych i drzewostanów	- 1 egz.
• „czyste”	- 2 egz.
– mapy przeładowe dla obrębu w skali 1:20 000	
• drzewostanów	- 3 egz.
• siedlisk	- 3 egz.
• cięć rębnych	- 3 egz.
• ochrony lasu	- 2 egz.
• nasiennictwa i selekcji	- 2 egz.

- zagospodarowania rekreacyjnego - 3 egz.
  - gospodarki łowieckiej - 2 egz.
  - funkcji lasu - 7 egz.
  - siedlisk ptaków - 7 egz.
  - siedlisk przyrodniczych i roślin - 7 egz.
  - „czyste” - 5 egz.
- mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeładowe w skali 1:50 000 dla nadleśnictwa
- obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa - 3 egz.
  - ochrony przeciwpożarowej - 5 egz.
  - walorów przyrodniczo-kulturowych - 7 egz.
  - obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa z naniesionymi granicami leśnictw - 3 egz.
  - obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa z naniesionymi granicami obwodów łowieckich - 1 egz.

Poza tym przekazano nadleśnictwu:

- płytę CD z Programem Ochrony Przyrody,
- płytę CD z elaboratem,
- mapę numeryczną na nośniku cyfrowym.

Dyrektor Oddziału BULiGL
w Białymstoku

.....
Mgr Jerzy Małyszko

7. Literatura

- BULiGL O/Białystok, 1996. *Plan Urządzenia gospodarstwa Leśnego Nadleśnictwa Olecko na okres 1.01.1997 do 31.12.2006 r.* Białystok, maszynopis.
- BULiGL O/Warszawa, 1996. *Charakterystyka gleb i siedlisk Nadleśnictwa Olecko.* Warszawa, maszynopis.
- BULiGL O/Białystok, 2006. *Plan Urządzenia gospodarstwa Leśnego Nadleśnictwa Olecko na okres 1.01.2007 do 31.12.2016 r.* Białystok, maszynopis.
- BULiGL, 2015. *Wielkoobszarowa inwentaryzacja stanu lasów. Wyniki II cyklu (lata 2010-2014).* Oficyna wydawnicza "Forest", Józefów.
- CILP, 2000. *Klasyfikacja gleb leśnych Polski.* Państwowe Towarzystwo Gleboznawcze, Warszawa
- CILP, 2012. *Instrukcja Urządzania Lasu.* ORWLP, Bedoń.
- CILP, 2012. *Zasady hodowli lasu.* OWRLP, Bedoń.
- Jaworski A., 2011. *Hodowla lasu.* PWRiL, Warszawa.
- Górniak A., Zieliński P., 1999. *Ochrona zasobów i jakości wód powierzchniowych i podziemnych.* Konferencja Naukowo-Techniczna, Augustów: 127-132, maszynopis.
- Grodzki W., 2013. *Kornik drukarz i jego rola w ekosystemach leśnych.* CILP, Warszawa.
- Kondracki J., 1972. *Polska Północno-Wschodnia.* PWN, Warszawa.
- Kondracki J., Pietkiewicz S., 1987. *Czwartorzęd północno-wschodniej Polski.* PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 2000. *Geografia regionalna Polski.* Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Matuszkiewicz J., red., 2007. *Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski.* IGiPZ PAN, Warszawa.
- Matuszkiewicz J., 2008. *Ekologia lasu.* Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- Matuszkiewicz W. red., 2012. *Zbiorowiska roślinne Polski. Lasy i zarośla.* Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- Okołowicz W., 1973-78. *Regiony klimatyczne.* [w:] *Narodowy Atlas Polski.* Ark. 29.
- Romer E., 1949. *Regiony klimatyczne Polski.* Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, ser. B, nr 16.
- Szafer W., Pawłowski B., 1972. *Regiony geobotaniczne.* [w:] *Narodowy Atlas Polski.* Ark. 38. Instytut Geografii PAN, Warszawa.
- Tomanek J., 1972. *Meteorologia i klimatologia dla leśników.* PWRiL, Warszawa.
- Wiszniewski W., Chelchowski W., 1987. *Regiony klimatyczne.* [w:] *Atlas hydrologiczny Polski.* Wydawnictwa Geologiczne. Warszawa.
- Woś A., 1994. *Typy pogody, regiony klimatyczne.* [w:] *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej – Ark. 31.8.* PPWK. Warszawa.
- Woś A., 1999. *Klimat Polski.* PWN, Warszawa.

- Zaprzelski Z., i inni, 2001. *Prognoza oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego*. Olsztyn, maszynopis.
- Zielony R., Kliczkowska A., 2012. *Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010*. CILP, Warszawa.
- Żabko-Potopowicz A., 1960. *Historia leśnictwa*. PWRiL, Warszawa.

ZAŁĄCZNIKI

ZARZĄDZENIE NR 75
DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH

z dnia 25 grudnia 2014 r.

w sprawie określenia zasięgu terytorialnego
nadleśnictw nadzorowanych przez
Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku

(Znak: OR-0151-5/14)

Na podstawie art. 32 ust. 3 pkt 2 i art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (jednolity tekst w Dz. U. 2014 r. 1153) oraz w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie nadania Statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe, oraz zgodnie z Zarządzeniem nr 9 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego, przebiegu granic oraz nazw nadleśnictw, zarządza się, co następuje:

- § 1. Z dniem 1 stycznia określa się zasięg terytorialny nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku zgodnie z załącznikiem do niniejszego zarządzenia.
- § 2. Tracą moc wcześniejsze zarządzenia i decyzje Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w części dotyczącej określenia lub wprowadzenia zmian w zasięgu terytorialnym nadleśnictw podległych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku.
- § 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 r.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

mgr inż. Adam Wasiak

(01-17) 516,02 km ²	podlaskie kolneński Kolno – obszar wiejski	Czerwone, Gietki, Górszczyzna, Kolimnagi, Kozioł, Niksowizna, Waszki, Wincenta, Zabele gm. Kolno
	Turości	(cała)
	lomżyński Miastkowo	Czartoria cz., Rybaki cz.
	Nowogród	Jankowo Młodzianowo cz., Morgowniki
	Zbójna	(cała)
NURZEC (01-18) 1360,88 km ²	podlaskie bielski Boćki	(cała)
	siemiatycki Siemiatycze – miasto	(cała)
	Drohiczyn	(cała)
	Dziadkowice	Brzeziny Janowięta, Brzeziny Niedźwiadki, Dziadkowice, Hornowo, Hornowszczyzna, Jasienówka, Kały, Korzeniówka, Lipiny, Małowice, Malinowo, Osmola, Wojeniec, Zaręby, Żurobice
	Mielnik	(cała)
	Milejczyce	(cała)
	Nurzec-Stacja	(cała)
	Siemiatycze – obszar wiejski	(cała)
OLECKO (01-19) 1195,01 km ²	podlaskie suwalski Bakalarzewo	Bakalarzewo, Gębałówka, Karasiewo, Konopki, Kotowina, Malinówka, Matlak, Nieszki, Nowa Wieś, Nowy Skazdub, Sądowina, Stary Skazdub, Suchorzec, Zdręby
	Filipów	(cała)
	Przerośl	Krzywólka, Przerośl, Przystajne, Rakówek, Romanówka, Zusenko

	<u>warmińsko-mazurskie</u> elcki Elk – obszar wiejski	Sajzy cz.
	Kalinowo	Dorsze cz.
	Stare Juchy	Dobra Wola cz., Gorfówko, Szczecinowo cz., Zawady Elckie
	giżycki Wydminy	Gajrowskie cz., Pietrasze cz.
	olecki Kowale Oleckie	Białskie Pole, Chelchy, Czukty, Golubie Wężewskie, Golubki, Gorczyce, Guzy, Kilianki, Kiliany, Kowale Oleckie, Kucze, Lakiela, Monety, Rogówko, Sokółki, Stacze cz., Stożne, Szarejki, Szeszki, Wężewo, Żydy
	Olecko	Babki Gąseckie, Babki Oleckie, Borawskie, Dąbrowskie, Dąbrowskie Kolonia, Dobki, Doliwy, Duty, Gąski, Gordejki, Jaški, Judziki, Kijewo, Kukowo, Lesk, Łęgowo, Możne, M. Olecko, Olszewo, Plewki, Przytuły, Raczki Wielkie, Rosochackie, Sedranki, Szczecinki, Świdry Dzięgiele cz., Zabieline, Zajdy, Zatyki
	Świątajno	Barany, Cichy cz., Dudki, Dunajek cz., Dworackie, Dybowo cz., Giże, Gryzy cz., Jelonek cz., Jurki, Kije, Krzywe, Leśniki, Orzechówko, Pietrasze cz., Polom, Sulejki, Świątajno, Wronki, Zalesie cz.
	Wieliczki	Bartki, Cimochy cz., Gąsiorowo, Godziejewo, Guty, Jelitki, Kleszczewo, Krupin, Krzyzewko, Małe Olecko, Markowskie, Niedźwiedzkie, Nowe Raczki, Puchówka, Rynie, Sobole, Starośty, Szeszki, Urbanki, Wieliczki, Wilkasy, Wojnasy
	goldapski Dubeninki	Białe Jeziorki, Cisówek, Czarne cz., Dubeninki cz., Rogajny cz.
	Goldap	Bitkowo, Dunajek cz., Dzięgiele, Górna, Grabowo cz., Kowalki, Kozaki cz., Marcinowo cz., Nasuty, Osowo, Pogorzal, Siedlisko cz., Suczki, Zatyki
PISZ (01-20) 663,95 km ²	<u>warmińsko-mazurskie</u> piski Biała Piska	Cwaliny, Giętkie cz., Grodzisko, Gruzy, Guzki, Jakuby, Kosaki-Soldany-Lisaki, Kowalewo cz., Kózki cz., Kukły cz., Kumielsk, Mikuty cz., Szkody cz.

ZARZĄDZENIE NR 16
DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH

z dnia 3 marca 2016 r.

**o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne
nadleśnictw**

(Znak: OR.141.2.2015)

Na podstawie art. 32 ust. 3 pkt 2¹ i art. 33 ust. 1² ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (jednolity tekst w Dz. U. 2015 r. 2100) oraz w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe³, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie nadania Statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe, oraz zgodnie z Zarządzeniem nr 9 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego, przebiegu granic oraz nazw nadleśnictw, zarządza się, co następuje:

§ 1. W załączniku do zarządzenia nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Augustów powierzchnię zasięgu terytorialnego nadleśnictwa „854,26 km²” zastępuje się powierzchnią „852,26 km²”;
- 2) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Borki:
  - w gminie Węgorzewo wyraz „Ogonki cz.” zastępuje się wyrazem „Ogonki”;
  - powierzchnię zasięgu terytorialnego nadleśnictwa „854,26 km²” zastępuje się powierzchnią „895,49 km²”;
- 3) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Drygały powierzchnię zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wynoszącą 645,67 km² zastępuje się powierzchnią: 645,65 km²;
- 4) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Ełk:
  - w gminie Stare Juchy wyraz „Gorło” zastępuje się wyrazem „Gorło cz.”;
  - w gminie Ełk – obszar wiejski wyraz „Giże cz.” zastępuje się wyrazem „Giże”;
  - dodaje się całą gminę Ełk –miasto;

¹ Art. 32 ust 3 pkt 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r o lasach (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz.2100) stanowi, że Dyrektor Generalny LP, tworzy, łączy, dzieli, likwiduje oraz określa zasięg terytorialny nadleśnictw, na wniosek dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych;

² Art. 33 ust 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r o lasach (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz.2100) stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”.

³ Statut Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe został nadany zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18. maja 1994 r; w § 6. Statut Lasów Państwowych stanowi, że w wykonaniu zadań określonych przez ustawę (o lasach) oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także innych przepisów prawnych Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych

- 5) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Giżycko:
  - w gminie Ryn wyraz „Ryn cz.” zastępuje się wyrazem „Ryn”;
  - powierzchnię zasięgu terytorialnego nadleśnictwa „1079,42 km²” zastępuje się powierzchnią „1079,43 km²”;
- 6) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Gołdap:
  - w gminie Przerośl skreśla się obręb ewidencyjny „Prawy Las”;
  - powierzchnię zasięgu terytorialnego nadleśnictwa „361,58 km²” zastępuje się powierzchnią „356,78 km²”;
- 7) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Maskulińskie:
  - w gminie Piecki dodaje się obręb ewidencyjny „Lipowo cz.”;
  - powierzchnię zasięgu terytorialnego nadleśnictwa „600,85 km²” zastępuje się powierzchnią „599,81 km²”;
- 8) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Olecko:
  - w gminie Stare Juchy dodaje się obręb ewidencyjny „Gorto cz.”;
  - w gminie Dubeninki skreśla się obręb ewidencyjny „Dubeninki cz.”;
  - w gminie Przerośl dodaje się obręb ewidencyjny „Prawy Las”;
  - powierzchnię zasięgu terytorialnego nadleśnictwa „1195,01 km²” zastępuje się powierzchnią „1199,82 km²”;
- 9) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Pisz powierzchnię zasięgu terytorialnego nadleśnictwa „663,95 km²” zastępuje się powierzchnią „663,97 km²”;
- 10) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Płaska w gminie Płaska wyraz „Rudawka cz.” zastępuje się wyrazem „Rudawka”;
- 11) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rajgród powierzchnię zasięgu terytorialnego nadleśnictwa „927,73 km²” zastępuje się powierzchnią „929,68 km²”;
- 12) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Szczebra powierzchnię zasięgu terytorialnego nadleśnictwa „458,3 km²” zastępuje się powierzchnią „458,36 km²”;

§ 2. W załączniku do zarządzenia nr 76 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określania zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Gdańsku wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Kartuzy w gminie Sierakowice wyraz „Puzdrowo cz.” zastępuje się wyrazem „Puzdrowo”;
- 2) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Strzebielino w gminie Wejherowo – gmina wiejska, dodaje się obręb ewidencyjny „Zamostne”.

- w powiecie świeckim dodaje się gminę Świekatowo z obrębami ewidencyjnymi: „Zalesie Królewskie, Lipienica, Tuszyny, Świekatowo, Jania Góra, Małe Łąki, Lubania-Lipiny, Stążki”;
  - w gminie Sępólno Krajeńskie wyraz „Waldowo (cz.)” zastępuje się wyrazem „Waldowo”;
- 5) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Lutówko:
- w gminie Chojnice dotychczasową nazwę województwa „kujawsko-pomorskie” zastępuje się nazwą województwa „pomorskie”;
  - przed nazwą powiatu sępoleński w gminie Kamień Krajeński wprowadza się nazwę województwa „kujawsko-pomorskie”;
  - w gminie Kamień Krajeński wyraz „Miasto Kamień” zastępuje się wyrazem „Miasto Kamień Krajeński”.
- 6) w części zestawienia tabelarycznego określającego zasięg terytorialny Nadleśnictwa Woziwoda:
- w gminie Tuchola wyraz „Legbąd (cz.)” zastępuje się wyrazem „Legbąd”;
  - w województwie pomorskim, powiat chojnicki dodaje się gminę Miasto Czersk z obrębem ewidencyjnym „Miasto Czersk (cz.)”
- § 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH

dr inż. Konrad Tomaszewski

Znak: ZS – 7016 – 4/2014

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W BIAŁYMSTOKU**

PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU

określający

**ZAŁOŻENIA DO SPORZĄDZANIA PROJEKTU PLANU
URZĄDZENIA LASU w NADLEŚNICTWIE OLECKO**

na okres 1.01.2017 – 31.12.2026

Olecko dn. 08 sierpnia 2014r.

A. WYTYCZNE W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH

Projekt planu urządzenia lasu opracowany zostanie wg Instrukcji Urządzania lasu (Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego L.P. z dnia 21.11.2011r. w sprawie „Instrukcji urządzania lasu”. Koreferat sporządzono zgodnie z §126 ww. Instrukcji.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu (PUL) zostanie wyłoniony w drodze przetargu zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych. Podstawą sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia będzie Protokół Założeń Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa. Posiedzenie Komisji Założeń Planu (KZP) Nadleśnictwa Olecko odbyło się w dniu 8.08.2014r. w siedzibie Nadleśnictwa Olecko. Na podstawie referatu Nadleśniczego i Koreferatu Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Białymstoku oraz po przeprowadzonej dyskusji, Komisja opracowała założenia do projektu planu urządzenia lasu i prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

W posiedzeniu Komisji udział wzięli:

Przewodniczący:

Marek Mastowski – Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej w Białymstoku.

Członkowie:

Wojciech Wolcendorf - DGLP Warszawa

Zbrożek Piotr - RDLP Białystok

Zbigniew Poniatowski - Nadleśnictwo Olecko

Stanisław Kułak - RDLP Białystok

Adam Kwiatkowski - RDLP Białystok

Maria Protasiewicz - RDLP Białystok

Przemysław Bielecki - RDLP Białystok

Jarosław Kowalewski - Nadleśnictwo Olecko

Dariusz Sadowski - Nadleśnictwo Olecko

Arkadiusz Malinowski - Nadleśnictwo Olecko

Piotr Wydra - Nadleśnictwo Olecko

Charyton Sylwester - Urząd Gminy Świętajno

Andrzej Leonowicz - Zarząd BULiGL

Hubert Ignatowicz - RDOŚ Olsztyn

Adam Popławski - RDOŚ Białystok

Rafał Zagroba - ZOL Olsztyn

Leszek Godziba - WUOZ Olsztyn, Delegatura w Elku

Tadeusz Pampuch - LOP Zarząd Główny

Joanna Radzewicz - LOP Zarząd Główny
 Bernard Faszczka - Komenda Powiatowa Policji w Olecku
 Piotr Dłużniewski - Zakład Usług Leśnych
 Jan Mróz – Komenda Powiatowa PSP w Olecku
 Robert Racis - Starostwo Powiatowe w Olecku
 Wioletta Żukowska - Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemi Oleckiej
 Elżbieta Milewska - Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemi Oleckiej
 Przemysław Drozd - Urząd Miejski w Olecku
 Janusz Porowski - Polski Towarzystwo Leśne
 Janusz Hendzel - St. Agroturystyczne „Mazurska Kraina”

A.1. PRACE SIEDLISKOWE

Nadleśnictwo Olecko posiada opracowanie glebowo-siedliskowe wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddz. w Warszawie z roku 2004 . Należy dokonać kameralnej aktualizacji ww. opracowania dostosowując opis siedliska do Klasyfikacji Gleb Leśnych Polski (CILP 2000) oraz Instrukcji urządzania lasu, aby był zgodny ze słownikiem programu TAKSATOR. Typ siedliskowy lasu (TSL) należy podać dla gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) oraz dla gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia. W wyłączeniach taksacyjnych z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi dla ochrony których wyznaczono dany obszar Natura 2000 (SOO lub OZW w obszarach określonych jako PLH lub PLC) lub zostały zlokalizowane poza obszarem Natura 2000, kod TSL obowiązkowo należy rozszerzyć o kod leśnego siedliska przyrodniczego. Wykonawca prac urzędniowych dostosuje warstwę numeryczną siedlisk i gleb do obowiązującego standardu leśnej mapy numerycznej (SLMN) na termin odbioru prac. Wykonawca podda weryfikacji siedliska przyrodnicze. Weryfikacja siedlisk przyrodniczych Natura 2000 zostanie wykonana jako wspólne zlecenie wykonania projektu planu urządzania lasu.

A.2. PRACE PRZYGOTOWAWCZE

1) powierzchnia nadleśnictwa na dzień 01.01.2014 r. (ha)

Pow. ogółem (bez współwłasności)	Pow. leśna zalesiona	Pow. leśna niezalesiona	Pow. nieleśna	Pow. leśna związana z gosp. leśną
20 335,03	17 752,04	213,61	1936,55	432,83

Grunty przeznaczone do zalesienia winny być zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, tylko takie będą ujęte w planie urządzania lasu. Grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne (bez współwłasności) zajmują 1225,36 ha.

Grunty nadleśnictwa we współwłasności

Leśnictwo	Nr działki	Pow. działki	Pow. zredukowana
Szczedranka	1278/2	0,0800	0,0320
	339/1	0,0702	0,0196
	421/2	0,0556	0,0199
	622/2	0,0393	0,0063
	622/3	0,0418	0,0221
Mieruniszki	3228/15	0,0775	0,0477
RAZEM:		0,3644	0,1476

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Olecko zajmuje pow. 120 808,10 ha.

W województwie warmińsko-mazurskim (76,6%):

- powiat gołdapski 15360,75 ha
- powiat olecki 74009,58 ha
- powiat giżycki 174,28 ha
- powiat elcki 2981,78 ha

podlaskim (23,4%):

- powiat suwalski 28.281,71 ha.

Ogólna powierzchnia gruntów w zarządzie nadleśnictwa wynosi 20 335,17 ha, w tym współwłasność 0,14 ha. Drzewostany charakteryzują się dużym rozdrobnieniem kompleksów leśnych (665) położonych w regionie o znacznym zróżnicowaniu ukształtowania terenu i urozmaiconych rodzajach gleb. Nadleśnictwo sprawuje nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 4 148 ha. Pełniony jest na podstawie zawartych porozumień ze starostwami: oleckim (2474 ha) i gołdapskim (1674 ha)

Nadleśnictwo Olecko jest podzielone na 3 obręby leśne (Jucha I, Kowale Oleckie, Olecko) w skład których wchodzi 15 leśnictw (Wronki, Wilczewo, Krzywy Róg, Czostków, Nasuty, Kowalki, Cisowo, Mieruniszki, Dąbrówki, Doliwy, Gąski, Kłosowo, Puchówek, Szczedranka, Zajdy).

2) zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie zamieszczono w protokole z KZP. Nadleśniczy zestawienia uaktualni na termin odbioru prac terenowych. Powierzchniowe i punktowe obiekty chronione zostaną przyjęte zgodnie z danymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ), dostępną literaturą po konsultacji z RDOŚ, uzupełnione o informacje z nadleśnictwa i zebrane przez Wykonawcę.

Opis i lokalizacja siedlisk przyrodniczych Natura 2000 (inventaryzacja L.P. 2007) zostaną zweryfikowane przez Wykonawcę prac urzędzeniowych w uzgodnieniu z nadleśnictwem.

Siedliska przyrodnicze opracowane wg inventaryzacji z 2007 r. wymagają weryfikacji.

Opis	Liczba stanowisk	Powierzchnia
3150 Naturalne jeziora eutroficzne	8	7.11
3160 Naturalne dystroficzne jeziora i stawy	13	6.95
3260 Rzeki nizinne i nodelskie	5	5.78
7110 Torfowiska wysokie z rosl. torfotwórcz	6	5.78
7140 Torfowiska orzełciowe i trzesawiska	24	70.06
7150 Obniżenia na podłożu torfowym	1	2.24
9170 Grad środkowo-europejski i subkont.	15	72.93
9170-2 Grad subkontynentalny	76	292.30
9170-c Grady połezowe	1	5.01
91D0-1 Brzeziny baziennie	124	481.40
91D0-2a Sosnowe borv baziennie tywowe	75	195.40
91D0 Borv i lasv baziennie	5	14.45
91D0-5 Świerczyna na torfie	32	73.59
91D0-6 Sosnowo-brzozowy las bazienny	13	61.95
91E0 Łeci wierzbowa, tonolowe, olszowe i iesionowe	1	6.01
91E0b Łeci olszowe, olszowo-iesionowe i iesionowe	163	321.48
91F0 Łęgowe lasv dębowo-wiązowo-iesionowe	20	47.59

Nowo powstałe formy ochrony (powołane odpowiednimi decyzjami zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody) zostaną uwzględnione w planie urządzenia lasu oraz ujęte w zaktualizowanym Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa, a granice przedstawione na odpowiednich mapach przeglądowych i sytuacyjnych.

Zgodnie z obowiązującą Decyzją Ministra Środowiska DLOPiK-L-1p-0233-28/06 z dn. 27.12.2006r. powierzchnia lasów ochronnych w Nadleśnictwie Olecko wynosi 5018 ha. Aktualizacja zostanie wykonana zgodnie z Zarządzeniem nr 61 DGLP z dnia 12 listopada 2007 r. Do kategorii lasów stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody zostaną włączone siedliska przyrodnicze z obszaru Natura 2000, powierzch-

niowe stanowiska roślin podlegające ochronie gatunkowej oraz cenne przyrodniczo fragmenty drzewostanów będące całymi wydzieleniami. Zaktualizowane zostaną lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych. Wykonawca przygotowuje wstępną dokumentację do wniosku o uznanie lasów za ochronne (wykazy szczegółowe, mapy przeglądowe dla obrębów leśnych i wg gmin), który zostanie przekazany Zleceniodawcy na 30 dni przed odbiorem terenowych prac urządzania lasu. Mapy należy przekazać w formie plików PDF.

Drzewostany czasowo wyłączone z użytkowania głównego zostaną zaktualizowane po zakończeniu prac terenowych w zakresie weryfikacji siedlisk przyrodniczych. Nadleśniczy dostarczy Wykonawcy nowy wykaz powierzchni (wg adresów leśnych), dla których nie będą projektowane w opisach taksacyjnych wskazówki użytkowania rębego, przedrębego i pielęgnacji lasu. Zbiorcze zestawienie zostanie zamieszczone w Programie Ochrony Przyrody. W stosunku do lasów wyłączonych z użytkowania decyzją nadleśniczego należy w całym projekcie planu używać zwrotu „drzewostany czasowo wyłączone z użytkowania głównego” (§8 pkt. 1.3 IUL).

3) zebranie informacji dotyczących podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Zgodnie z § 8 ust. 2.1.2 pkt. 1 Instrukcji u.l. Nadleśniczy w referacie przedstawił rozdział pod tytułem „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

Nadleśnictwo bierze udział w tworzeniu i konsultacjach studium uwarunkowań do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin. Uczestniczy w konsultacjach dotyczących planowania przebiegu i modernizacji dróg, sieci wodociągowych, budowy linii energetycznych, lokalizacji elektrowni wiatrowych, wytyczania szlaków turystycznych.

Uczestniczy także w tworzeniu programów i strategii rozwoju społeczno-gospodarczego oraz ochrony środowiska regionu takich jak:

1. *Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2011-2014;*
2. *Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018;*
3. *Program Ochrony Środowiska dla powiatu oleckiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015;*
4. *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego woj. warmińsko-mazurskiego do roku 2020;*
5. *Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 (załącznik do Uchwały Nr XXXI/347/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 9 września 2013 r.);*
6. *Strategia Powiatu Oleckiego na lata 2003 – 2015 (załącznik do uchwały Nr VII/45/03 Rady Powiatu w Olecku z dnia 24 kwietnia 2003 r.);*

7. *Strategia Powiatu Goldapskiego (załącznik do uchwały Nr XXIX/155/2009 Rady Powiatu w Goldapskiego z dnia 28 maja 2009 r.);*
8. *Strategia rozwoju obszaru EKO Szlaku – Łaźna Struga (prowadzący - Stowarzyszenie Koło Głżowskich Bab).*

Aktualny plan zagospodarowania przestrzennego posiada jedynie miasto Olecko, natomiast gmina Olecko, jak i pozostałe z terenu działania nadleśnictwa nie posiadają go. Założenia planów są realizowane i polegają m.in. na:

- a) *budowie wodociągów i stacji uzdatniania wody,*
- b) *budowie kolektorów kanalizacyjnych do transportu ścieków,*
- c) *likwidacji małych wysypisk śmieci w miejscowościach Stożne i Olecko.*

Obecnie wszystkie śmieci z całego powiatu oleckiego trafiają do sortowni i spalarni śmieci w Siedliskach k. Elku, która jest wspólną inwestycją Związku Gmin.

Kompleksową gospodarkę śmieciami w gminach od 1 stycznia 2012 r. reguluje nowa ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Wykonawca w referacie na NTG uwzględni zapisy dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody określone w ww. planach i programach ochrony środowiska. Po akceptacji NTG w projekcie planu urządzenia lasu należy zamieścić podrozdział „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

- 4) *sprawdzenie kompletności i poprawności danych z zakresu ewidencji gruntów, przekazywanych przez nadleśniczego wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.*

Pracami urządzeniowymi zostaną objęte wszystkie grunty nadleśnictwa na dzień 1.01.2017 roku. W trakcie prac przygotowawczych nadleśnictwo porówna użyci w rejestrze i na mapie ze stanem faktycznym oraz dokona ewentualnych aktualizacji zarówno w przekazanych danych jak i w starostwach. Rejestr gruntów, w razie zmian danych ewidencyjnych w trakcie sporządzania planu u.l. , zostanie uzupełniony dokumentacją dodatkową. Wszystkie zmiany ewidencyjne powinny zawierać dokumentację geodezyjną (wykazy zmian danych ewidencyjnych, decyzje, protokoły zdawczo – odbiorcze, mapy ewidencyjne) w formie cyfrowej i analogowej. Wszelkiego rodzaju zmiany ewidencyjne (przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiany klasyfikacji i rodzaju użytków) należy wstrzymać w ostatnim półroczu obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu. Zapobiegnie to ewentualnym różnicom między danymi zawartymi w planie a powszechną ewidencją oraz pozwoli wykonawcy projektu planu na uwzględnienie zmian. Nadleśnictwo otrzymało zgodę Gminy KowaleOleckie i Olecko na zalesienie gruntów w oddz. 257xx o pow. 0,31 ha w Obrębie Kowale Oleckie oraz w oddz. 252b o pow. 0,29 ha i 53 c o pow. 0,53 ha w Obrębie Olecko.

Grunty rolne zalesione zostaną przeniesione do powierzchni leśnej z odpowiednio wykonaną dokumentacją geodezyjną. Wszystkie propozycje zmian ewidencyjnych wymagać będą przeprowadzenia prac

geodezyjnych, celem dokonania wpisów do ewidencji powszechnej. Klasyfikacja gruntów rolnych zostanie przyjęta zgodnie z ewidencją powszechną. Ewentualne rozbieżności pomiędzy otrzymanymi danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa, a stanem faktycznym na gruncie (określonym podczas taksacji), wykonawca projektu planu urządzenia lasu zgłasza nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności. Nadleśniczy jest zobowiązany do podjęcia niezwłocznych działań dotyczących wyjaśnienia i usunięcia rozbieżności oraz do przekazania wykonawcy projektu planu pisemnej decyzji w tej sprawie (w terminie nie przekraczającym odbioru prac terenowych). Ewentualne spory w sprawie rozbieżności rozstrzyga dyrektor rdLP w terminie nie przekraczającym 30 dni po odbiorze prac terenowych. Ostateczne rozstrzygnięcia w tym zakresie są ujmowane w protokole NTG.

Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie SILP i zaakceptowany przez Nadleśniczego wraz z pisemną decyzją dotyczącą protokołu rozbieżności.

A.3. PRZEKAZANIE BAZY DANYCH SILP

Nadleśniczy zgodnie z zarządzeniem nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 marca 2007 r. przekaze Wykonawcy dane na które składać się będą:

- Zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP, wg stanu na 1 stycznia 2015 roku,
- Leśna mapa numeryczna (LMN) sporządzona zgodnie z Zarządzeniem nr 74 Dyrektora Generalnego L.P. z dnia 23.08.2001r. z późn. zm.wg stanu na 1 stycznia 2015 roku, aktualna mapa ewidencji gruntów (warstwa działek, użytków, punktów granicznych, zasięgu terytorialnego) w formie numerycznej
- Rejestr gruntów w formie numerycznej dla Nadleśnictwa, wg stanu na 1 stycznia 2015 roku, który powinien być wydrukowany i potwierdzony przez Nadleśniczego.

Przekazanie danych na potrzeby projektu PUL nastąpi zgodnie z metodyką opracowaną przez Zespół Zadaniowy ds. LMN (pismo DGLP ZU-7019-28/14 z dn. 26.05.14r.)

Powyższe materiały należy przekazać protokołem zdawczo – odbiorczym (nadleśniczy – wykonawca prac w 3 egz.) niezwłocznie po aktualizacji na 1.01.2015r. Komisja zaleca przyspieszenie aktualizacji LMN do końca lutego 2015r.

A.4. KOREKTA PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO

Należy zachować dotychczasowy podział powierzchniowy i obecną numerację oddziałów. Wyjątek stanowi oddział 228 w obrębie leśnym Kowale Oleckie. Komisja akceptuje propozycję nadleśnictwa przyłączenia części oddz. 228 z leśnictwa Mieruniszki do leśnictwa Kowaliki. Wydzielenia leśne wchodzące w skład obiektów szczególnych (rezerwaty, ...) pozostaną pod tym samym adresem i z tą samą powierzchnią, jeżeli zajdzie potrzeba zmian w zakresie adresu i powierzchni pozycje takie zo-

staną zgłoszone Nadleśnictwu i RDLP do konsultacji. Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych, jak również prace dotyczące ewentualnego poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu należą do obowiązków nadleśnictwa.

A.5. OZNACZENIE NIEWYRAŻNYCH GRANIC WYLĄCZEŃ

Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. W razie potrzeby należy je oznaczać na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami”, wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi.(zgodnie z § 16 Instrukcji ul). Linie podziału powierzchniowego są przecięte i widoczne w terenie, pozostałe częściowo wymagają oczyszczenia i poszerzenia. Prace związane z uzupełnieniem i odnowieniem słupków oddziałowych nadleśnictwo wykona we własnym zakresie. Podczas taksacji, w przypadku zróżnicowania mikrosiedlisk, należy je przedstawić w bloku informacje różne podając ich % udział i lokalizację.

A.6. WYKORZYSTANIE ZDJEĆ LOTNICZYCH DO PLANU UL

Wykonanie ortofotomapy dla nadleśnictwa nastąpi odrębnym zleceniem. Ortofotomapa stanowi materiał poglądowy i pomocniczy do celów taksacyjnych oraz kontroli jakości ich wykonania (tzn. nie może stanowić podstawy tworzenia wyłączeń drzewostanowych oraz opisywania cech taksacyjnych). Korektę granic podziału gospodarczego (linie oddziałowe) należy dokonać w przypadku rozbieżności przesunięcia powyżej 10 m (wszystkie przypadki wymagają akceptacji nadleśnictwa).

A.7. UJMOWANIE CECH DRZEWOSTANÓW

Cechy drzewostanów Wykonawca zaktualizuje i opíše zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzania lasu (IUL - § 26) w oparciu o dane otrzymane z nadleśnictwa. Nadleśnictwo przekaże wykonawcy następujące dane:

- drzewostany z odnowienia naturalnego z nasion,
- wykaz upraw i młodników po rębni złożonej,
- wykaz drzewostanów z zalesień porolnych,

W czasie aktualizacji należy wziąć pod uwagę nowy podział lasów ochronnych. Należy w opisach taksacyjnych uwzględnić dodatkowe cechy (np. drzewostany postrzelane, drzewostany uszkodzone przez zwierzę, owady, grzyby) spoza katalogu zamieszczonego (§ 26) IUL.

Nadleśnictwo przekaże wykonawcy wykaz drzewostanów wraz z ich cechami opisanymi w IV rewizji planu urządzania lasu. Wykonawca uzupełni o dane z aktualnych prac taksacyjnych i sporządzi wykaz

cech drzewostanów wraz z próbnymi wydrukami opisów taksacyjnych. W miarę możliwości należy uwzględnić cechę lasów wyłączonych z zagospodarowania o ile stanowią odrębne wydzielania.

Całość zagadnienia zostanie uzgodniona z w trakcie odbioru terenowych prac taksacyjnych.

A.8. ZASTOSOWANIE JEDNOSTEK KONTROLNYCH

W nadleśnictwie nie zachodzi konieczność utworzenia jednostek kontrolnych.

A.9. PRIORYTETY PRZEBUDOWY DRZEWOSTANÓW

Przebudowę drzewostanów należy projektować zgodnie z § 40 IUL, przyjmując następującą hierarchię kwalifikowania drzewostanów do przebudowy pełnej:

1. drzewostany trwale uszkodzone (w zasadzie ponad 50% uszkodzeń) powinny być kwalifikowane do pilnej pełnej przebudowy, z wyjątkiem tych, które stanowią pożądane zbiorowiska zastępcze w skrajnych warunkach rozwoju lasu, w szczególności na glebach skażonych lub zdewastowanych.
2. drzewostany, których skład gatunkowy jest niezgodny z TD,
3. drzewostany w wieku ponad 20 lat, o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem lub częściowo zgodnym z siedliskiem lecz o niskiej jakości lub trwale uszkodzone,
4. pozostałe kwalifikujące się do przebudowy.

Przy kwalifikowaniu drzewostanów do przebudowy należy przeanalizować szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (wzór nr 3 w rozdz. IX Instrukcji u.l.). Wykaz drzewostanów do przebudowy powinien być uzgodniony przed NTG pomiędzy Wykonawcą a Nadleśnictwem.

A.10. ZWIEKSZENIE POWIERZCHNI DO ODNOWIENIA W KO I KDO

Wskazania gospodarcze, dotyczące hodowli lasu, powinny obejmować wszystkie grunty wymagające: zabiegów melioracyjnych (agrotechnicznych i wodnych – ale tylko tych, które są związane z odnowieniami i zalesieniami), zalesień, odnowień naturalnych i sztucznych, dolesień luk, poprawek i uzupełnień, pielęgnowania zinwentaryzowanych upraw oraz pielęgnowania zinwentaryzowanych młodników (nie zakwalifikowanych do CPP). Podać należy rodzaj projektowanych czynności i ich powierzchnię (jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty). W drzewostanach w KO i KDO oszacowaną do odnowienia powierzchnię nie należy zwiększyć o przewidywany procent uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew oraz z tytułu przewidywanych zniszczeń przez zwierzynę.

A.11. POMIAR DREWNA MARTWEGO

Obliczenia i zestawienia drewna martwego w całym nadleśnictwie należy wykonać na podstawie pomiarów przeprowadzanych na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej dla celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Wykonawca sporządzi wszystkie zestawienia i tabele przewidziane IUL (tab. Nr XXI). Ponadto opisze w odrębnym rozdziale Programu Ochrony Przyrody wyniki inwentaryzacji drewna martwego zamieszczając wytyczne i wskazania w tym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych.

A.12. SPORZĄDZENIE I WYDRUK MAP GOSPODARCZYCH, GOSPODARCZO-PRZEGLĄDOWYCH I PRZEGLĄDOWYCH ORAZ MAPY SYTUACYJNEJ

Wydruki map gospodarczych i przeglądowych zostaną sporządzone z bazy geometrycznej LMN oraz podkładu topograficznego z VmapL2, zgodnie z Instrukcją techniczną sporządzania wydruków map leśnych zamieszczonej w części 3 z późniejszymi zmianami. W skład materiałów kartograficznych planu urządzenia lasu wejdą:

Mapa gospodarcza 1:5 000

- Mapy gospodarcze w formie wydruków A1 dla RDLP i Nadleśnictwa wraz z mapą zasięgów map gospodarczych.

Mapy gospodarczo – przeglądowe 1:10 000

- Mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów – 1 komplet dla leśnictw złożone i oprawione w twarde okładki koloru zielonego z wytłoczonym opisem oraz 1 komplet w formie atlasu.
- Mapa gospodarczo-przeglądowa cięć rębnych i gruntów do zalesienia - 1 komplet dla leśnictw złożone i oprawione w twarde okładki koloru zielonego z wytłoczonym opisem oraz 1 komplet w formie atlasu..

Mapy przeglądowe 1:25 000 z podziałem na obręby leśne

- mapa przeglądowa drzewostanów – 3 komplety (9 szt.),
- mapa przeglądowa typów siedliskowych lasu - 3 komplety (9 szt.),
- mapa przeglądowa cięć rębnych - 3 komplety (9 szt.), powinna zawierać również:
  - ostępy stałe i przejściowe z oznaczeniem kierunku cięć,
  - kontury obejmujące powierzchnie projektowane do cięć rębnych (odpowiednio całe pododdziały lub działki manipulacyjne i ich numery),
  - rodzaje rębni,
  - drogi wywozowe o nawierzchni twardej.
- mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej – 2 komplety (6 szt.),
- mapa przeglądowa ochrony lasu – 2 komplety (6 szt.),

- mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji – 2 komplety (6 szt.),
- mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu – 7 kompletów (21 szt.)
- mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie – 2 komplety (6 szt.),

Mapa sytuacyjna i sytuacyjno-przeglądowa w skali 1:50 000

- mapa sytuacyjno-przeglądowa ochrony przeciwpożarowej lasu – 5 egzemplarzy,
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa – 3 egzemplarze.
- mapa walorów przyrodniczo-kulturowych – 7 egzemplarzy (do Program Ochrony Przyrody)

Ponadto Wykonawca w ramach zlecenia wykona:

- mapy gospodarczo-przeglądowe w skali 1:10 000 dla leśnictw „czyste” - 2 komplety ,
- mapy przeglądowe obrębów leśnych w skali 1:25000 „czyste” - 5 kompletów ,
- mapy przeglądowe do wniosku o uznanie lasu za ochronny – 3 komplety w tym 1 komplet na gminy ,
- mapę sytuacyjną obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa z naniesionymi obwodami łowieckimi w skali 1:50000 – 1 egzemplarz,
- mapy sytuacyjne obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa z naniesionymi zasięgami leśnictw w skali 1:50000 – 3 egzemplarze,
- mapy sytuacyjne zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:25000 – 3 egzemplarze,

Do Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko i obszar Natura 2000 należy wykonać następujące dokumenty:

- mapa przeglądowa stanowisk oraz siedlisk gatunków ptaków chronionych z załącznika I Dyrektywy Rady 79/EWG z dnia 02 kwietnia 1979 r. (z późn. zmianami) w skali 1:25000 na obręby leśne – 7 kompletów (21 szt.)
- mapa przeglądowa rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych (w tym punktowych) i stanowisk gatunków roślin wymienionych w załączniku I i II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w skali 1:25000 na obręby leśne –7 kompletów (21 szt.)

Materiały kartograficzne należy wykonać zgodnie z instrukcją urzędowania lasu cz. III z późn. zmianami (Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych) oraz umową zawartą pomiędzy wykonawcą, a zlecniodawcą – RDLP w Białymstoku. Nie należy aktualizować map gospodarczych (twardych arkuszy) znajdujących się w Nadleśnictwie. Materiały opisowe i kartograficzne należy nagrać na nośnik optyczny (CD/DVD) wszystkich w/w kompozycji mapowych w formacie PDF.

A.13. PODZIAŁ NA OBREBY LEŚNE ORAZ PODZIAŁ NA LEŚNICTWA

Nadleśnictwo podzielone jest na trzy obręby leśne: Olecko, Jucha I, Kowale Oleckie.

Lp.	Obręb leśny	Leśnictwo	Pow. gruntów [ha]	Pow. obrębów leśnych (z współwłasnościami)[ha]
1.	Olecko	Doliwy	1705,10	8250,94
2.		Gąski	1479,09	
3.		Kłosowo	1557,00	
4.		Puchówek	1386,55	
5.		Szczedranka	1160,99	
6.		Zajdy	962,21	
7.	Jucha I	Wronki	1680,25	4605,83
8.		Wilczewo	1412,65	
9.		Krzywy Róg	1512,93	
10.	Kowale Oleckie	Czostków	1150,32	7478,39
11.		Nasuty	1496,84	
12.		Kowalki	1502,25	
13.		Cisowo	1196,67	
14.		Mieruniszki	1250,46	
15.		Dąbrówki	881,85	
RAZEM:			20335,16	20335,16

A.14. ZDEFINIOWANIE OBSZARÓW ZAGROŻONYCH UPORCZYWYM WYSTĘPOWANIEM SZKÓD

Szkody od huraganowych wiatrów występują o największym nasileniu w leśnictwie Doliwy, Wronki, Gąski i Wilczewo. Powtarzające się szkody powodowane głównie przez kornika drukarza wystąpiły w drzewostanach świerkowych w leśnictwach Doliwy, Nasuty, Kowalki, Mieruniszki, natomiast miechuna świerkowca (2010) w leśnictwie Puchówek i Szczedranka.

Od 2011 roku występują szkody w drzewostanach modrzewiowych. Istotne znaczenie w nadleśnictwie mają szkody wyrządzane przez zwierzynę płową i bobry. W ostatnich latach uszkodzenia przez zwierzynę płową wystąpiły w przedziale 20-40% na ok. 100 ha, natomiast powyżej 40% na powierzchni ok. 30 ha.

Systematycznie wzrasta powierzchnia drzewostanów, młodników oraz upraw zalewanych i ścinanych przez bobry. W roku 2009 uszkodzenia stwierdzono na powierzchni ok. 50 ha natomiast w roku 2014 na blisko 300 ha. Wzmógł się ruch turystyczny w kompleksach leśnych położonych w sąsiedztwie jezior m.in. w leśnictwach Dąbrówki, Krzywy Róg i Wilczewo wiąże się z nasileniem antropopresji i zaśmiecaniem lasu.

Nadleśnictwo przekaże wykonawcy lokalizację miejsc szczególnie narażonych na podtopienia oraz narażonych na antropopresję. Występowanie obszarów zagrożonych uzgodnione zostaną z ZOL Olsztyn, a konkretne granice tych obszarów zostaną naniesione na mapę przeglądową ochrony lasu i zapisane w protokole z NTG (§ 102 instrukcji).

A.15. USTALENIE TERMINÓW I SPOSOBÓW KONTROLI PRAC URZĄDZENIOWYCH

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 63 DGLP z dnia 13 sierpnia 2002r. prace urządzeniowe: terenowe i kameralne będą kontrolowane i dokumentowane przez RDLP w Białymstoku, Nadleśnictwo w obecności Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu. Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych, odbędzie się spotkanie robocze z udziałem wykonawcy, przedstawiciela RDLP oraz administracji nadleśnictwa, na którym zostanie omówiona specyfika prac terenowych i prowadzenie kontroli bieżącej opisu taksacyjnego na podstawie kart dokumentu źródłowego.

Wykonawca dostarczy do RDLP/Nadleśnictwa wraz ze zgłoszeniem robót do odbioru wg etapów umowy:

1. protokół rozbieżności pomiędzy danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa, a stanem faktycznym na gruncie określonym podczas taksacji.
2. wersję roboczą LMN,
3. wydruk opisów taksacyjnych z uzgodnionymi wskazaniami gospodarczymi, przywiązaniem wydzieleń do działek,
4. projekt lasów ochronnych.
5. w uzgodnieniu z nadleśnictwem wykaz proponowanych zrębów oraz zestawienie drzewostanów przewidzianych do cięć pielęgnacyjnych (rodzaj zabiegu) na 2017 r.,
6. plan cięć, mapę cięć, opisy taksacyjne wraz z wyliczonymi etatami dla obrębów leśnych,
7. listę drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy.

Inne specyficzne zagadnienia nie ujęte, które wynikną w trakcie terenowych prac urządzeniowych, będą sukcesywnie konsultowane z nadleśnictwem i uwzględniane w opracowywanym planie urządzeniowym. Nadleśnictwo udostępni Wykonawcy wszelkie posiadane przez siebie materiały potrzebne do sporządzenia Planu Urządzenia Lasu (PUL). W trakcie prac urządzeniowych należy uzgadniać na bieżąco z Nadleśnictwem: grunty leśne niezalesione (w tym przewidziane do objęcia ochroną prawną i przewidziane do naturalnej sukcesji). Przed Naradą Techniczno-Gospodarczą Wykonawca uzgodni z Nadleśnictwem i RDLP wydruk opisów taksacyjnych z przywiązaniem wydzieleń do działek i rozliczeniem powierzchni, tematyczne mapy przeglądowe oraz wykaz cięć użytków rębnych. Ścisła współpraca pomiędzy Wykonawcą, a Nadleśnictwem w czasie sporządzania PUL ma na celu właściwe ujęcie stanu faktycznego oraz właściwe opracowanie wskazówek gospodarczych. Po zakończeniu prac terenowych na terenie każdego leśnictwa odbędzie się kontrola i uzgodnienie wykonanych prac z udziałem inżyniera nadzoru i/lub zastępcy nadleśniczego. Należy spisać protokół uzgodnień (zał. nr 2 Zarz. 63 z dn. 13.08.2002r.). Powyższe będzie podstawą odbioru prac terenowych.

Szczególnym przedmiotem uzgodnień w trakcie odbioru będzie:

- opisy taksacyjne,
- użytkowanie rębne na przyszły okres gospodarczy,
- drzewostany planowane do przebudowy,
- plan cięć, mapa cięć i zaproponowane wskazania gospodarcze
- grunty leśne nie zalesione (zręby, halizny, płazowiny),

- grunty do sukcesji naturalnej,
- drzewostany bez wskazań gospodarczych na najbliższe 10-lecie.

W celu przyspieszenia procedur odbiorów baz danych projektów PUL (w tym LMN) regionalny dyrektor LP udostępni Wykonawcy projektu PUL dostęp do baz testowych SILP w środowisku szkoleniowym jednostek objętych pracami urzędzeniowymi. Dostęp nastąpi każdorazowo na wniosek wykonawcy.

A.16. FORMA OPISÓW TAKSACYJNYCH I MAP, W TYM MAP DODATKOWYCH ORAZ FORMY PREZENTOWANIA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY, A TAKŻE EWENTUALNEJ EKSPERTYZY DOCELOWEJ SIECI DRÓG LEŚNYCH ORAZ PROGNOZY EKONOMICZNEJ Z UWZGLĘDNIENIEM DANYCH WRAŻLIWYCH.

Opis materiałów, które Wykonawca dostarczy Zamawiającemu:

- a) **opis ogólny nadleśnictwa** (wydruk i pliki) oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami w 3 egz. W tym mapy włożone w kieszeń. Wykonana zostanie charakterystyka stanu lasu według gatunków panujących w klasach i podklasach wieku.
- b) **program ochrony przyrody (POP)** – wydruk w formacie A4 - układ pionowy (3 egz.), twarda okładka koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami z dołączoną (w kieszeni okładki mapą przeglądową walorów przyrodniczo kulturowych nadleśnictwa w skali 1:50 000 – 3 egz. (POP dla RDOŚ i PWIS w Olsztynie i Białymstoku (4 egz.) oraz mapy i opracowanie nagrane na płytę CD(4 egz.).
- c) **opisy taksacyjne dla obrębów** wraz z tabelami, wykazami projektowanych cięć rębnych, przedrębnych i wykazy projektowanych zadań z hodowli lasu dla obrębów (wydruki i pliki) oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonymi złotymi literami 2 komplety (6 szt.).
- d) **plan urządzenia lasu dla leśnictw** (1 egz.), w formacie A4 oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonym złotym opisem zawierający wyciągi dla konkretnego leśnictwa, nagranie na płytę CD:
  - z opisanie ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) – opis gleb i siedlisk, gospodarcze typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębnego,
  - z Programu Ochrony Przyrody (wykaz gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów, wykaz siedlisk przyrodniczych Natura 2000, opis form ochrony przyrody, zawierający dane, obiekty dziedzictwa kulturowego, inne informacje charakterystyczne dla danego Leśnictwa (ciekawostki).
  - opis taksacyjny lasu dotyczący danego leśnictwa,
  - wykaz projektowanych cięć rębnych danego leśnictwa,
  - wykaz projektowanych cięć przedrębnych dotyczący danego leśnictwa,
  - wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu dotyczący danego leśnictwa,

→ część kartograficzna zawierająca mapę gospodarczo – przeglądową drzewostanów –2 egz., oraz mapę gospodarczo – przeglądową cięć–2 egz. Mapy wykonane jak w pkt.12.

e) materiały opisowe i kartograficzne do Strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa na środowisko i na obszary Natura 2000.

→ Prognoza w formie opisowej wydruk (oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonym złotym opisem) – 7 egzemplarzy + plik tekstowy,

→ mapa przeglądowa stanowisk oraz siedlisk gatunków ptaków chronionych z załącznika I Dyrektywy Rady 79/EGW z dnia 02 kwietnia 1979 r. (z późn. zmianami) w skali 1:25000 na obręby leśne – 7 kompletów (21 szt.)

→ mapa przeglądowa rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych (w tym punktowych) i stanowisk gatunków roślin wymienionych w załączniku I i II Dyrektywy Rady 92/43/EGW z dnia 21 maja 1992 r. w skali 1:25000 na obręby leśne –7 kompletów (21 szt.)

f) wydruki materiałów kartograficznych zgodnie z pkt.12.

g) wersja elektroniczna PUL (3 egz.) - wszystkie elementy projektu planu urządzenia lasu, prognoza oddziaływania na środowisko, aktualizacja opracowania siedliskowego należy nagrać na nośnik optyczny. Materiały kartograficzne należy przekazać w formie plików *.shp oraz kompozycji wydruków w formacie PDF.

h) wersja elektroniczna PUL dla RDOŚ i PWIS (4 egz.) - opisanie ogólne, program ochrony przyrody, prognoza oddziaływania na środowisko, mapy przeglądowe i sytuacyjne pliki PDF.

Płyty CD/DVD z danymi w formie elektronicznej powinny zostać opatrzone w etykiety w formie nadruków na płytach. Wszystkie strony, tabele, wykresy, ryciny, załączniki dla każdego z tomów opracowań powinny być ponumerowane w sposób ciągły, dla nich należy wykonać spisy treści zamieszczone na początku poszczególnych tomów. Bazy opisów taksacyjnych należy przekazać w strukturze najnowszej wersji Taksatora na datę odbioru. Pliki XML importu do SILP oraz baza danych geometrycznych zgodna ze standardem LMN (w tym reguły topologiczne i atrybutowe SILP) – nagrane na nośnik optyczny. Zasięg terytorialny oraz granice jednostek podziału powierzchniowego leśnictw zweryfikowane i skorygowane w oparciu o zasięg jednostek terytorialnych kraju z Państwowego Rejestru Granic oraz szczegóły terenowe z ortofotomapy. Topologia bazy geometrycznej zweryfikowana w aplikacji *OpenJump* (wersja 1.5.2 lub nowsza). Numery inwentarzowe obiektów umieszczonych w LMN wpisane do warstw bazy geometrycznej LMN.

Na wniosek RDLP (zgodnie z § 136 ust. 2 Instrukcji u.l.) RDOŚ uznał za „dane wrażliwe” strefy ochrony ostoi oraz stanowiska roślin objętych ochroną gatunkową, strefy ochrony ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową, strefy ochrony ostoi oraz stanowisk grzybów objętych ochroną gatunkową, znane stanowiska gatunków chronionych, dla których mogą być ustanowione strefy ochronne, a nie są one powołane m.in. stanowiska nietoperzy, żółwia błotnego, granicznika płucnika, brodaczek itp. Ww. dane należy udostępnić w trybie ustawy z dnia 3.10.2008r. o udostępnieniu informacji o

środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

A.17. SPORZĄDZENIA DODATKOWEJ TABELI XXII DLA GATUNKÓW CHRONIONYCH NIE OBJĘTYCH OBSZAREM NATURA 2000

Zachodzi potrzeba wykonania tab. XXII.

A.18. USTALENIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO I NA OBSZARY NATURA 2000

Dyrektor RDLP w Białymstoku wystąpił z wnioskiem do RDOŚ w Olsztynie i Białymstoku o udostępnienie informacji o środowisku. RDOŚ przekazał dane opisowe, zestawienia tabelaryczne oraz warstwy wektorowe form ochrony przyrody, które znajdują się w granicach nadleśnictwa oraz są położone w bliskim sąsiedztwie.

Zakres projektowanych uzgodnień do prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu na środowisko i na obszary Natura 2000” został przedstawiony do akceptacji Komisji Założeń Projektu Planu (KZP). Stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie, forma wykazów tabelarycznych oraz skala map zostały określone i zaakceptowane podczas obrad Komisji.

Strategiczna ocena oddziaływania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa na środowisko zostanie wykonana w oparciu o zakres i stopień szczegółowości ustalony z RDOŚ i PWIS.

Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL, zapewniony będzie poprzez:

- ogłoszenia w BIP i prasie lokalnej,
- możliwość składania uwag i wniosków do założeń planu urządzenia lasu,
- możliwość zapoznania się z projektem planu urządzenia lasu i składanie uwag (ogłoszenie o wyłożeniu planu do konsultacji zostanie ogłoszone w BIP RDLP i lokalnej prasie),
- możliwość udziału w Komisji Projektu Planu mającej charakter debaty publicznej.

Prognozę oddziaływania planu ul na środowisko należy wykonać w oparciu o Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.Nr.199, Poz. 1227) oraz „Ramowe wytyczne w sprawie zakresu szczegółowej prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” (przesłane pismem DGLP Zn.ZU-7019-50/11 z dn. 08.09.2011r.) wraz z załącznikami (1-5).

ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU.

B. 1. DANE O OBSZARACH CHRONIONYCH W NADLEŚNICTWIE I FUNKCJACH LASU, Z UWZGLĘDNIENIEM OBSZARU NATURA 2000

Rezerwy przyrody

L.p.	Nazwa rezerwatu	Akt prawny powołujący rezerwat przyrody	Powierzchnia wg SILP /ha/	Powierzchnia wg aktu prawnego /ha/	Plan ochrony /termin obowiązywania	Zadania ochronne /termin obowiązywania/
1	Cisowy Jar	Zarządzenie nr 256 MLiPD z dnia 27.07.1959 r., zm. Zarządzeniem Nr 46 RDOŚ w Olsztynie z 21.08.2012 r. (Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. z 29.08.2012 r., poz. 2346)	10,65	10,65	Nie ma	Zarządzenie nr 65 RDOŚ w Olsztynie z 25.11.2011 r. / do 25.11.2016 r.
2	Torfowisko na Tatarskiej Górze	Zarządzenie nr 12 RDOŚ z dn. 15.03.2014r.	1,87	1,87	Nie ma	Nie ma

Rezerwy stanowią 0,06 % powierzchni lasów nadleśnictwa. Rygory ochronne na terenie rezerwatów przyrody reguluje art. 15 ustawy z dnia 16.04.2004r. o ochronie przyrody. (Dz. U. z 2009r. nr 151, poz. 1220 z późn. zm.)

Obszary Chronionego Krajobrazu

Na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Legi - *rozporządzenie Nr 155 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Legi (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 198, poz. 3106).*
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego - *uchwała Nr VIII/126/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego (Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. Nr 74, poz. 1295).*
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich - *rozporządzenie Nr 139 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 178, poz. 2621).*
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Błędzianki - *rozporządzenie Nr 22 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Błędzianki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 70, poz. 1338).*
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej - *rozporządzenie Nr 132 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 178, poz. 2614).*

- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich - rozporządzenie Nr 39 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 71, poz. 1365).
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospuły” - Rozporządzenie Nr 7/05 Wojewody Podlaskiego z 25.02.2005 r (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 54, poz. 730)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Rominckiej - Rozporządzenie Nr 30 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 70, poz. 1346).

Poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, a w zasięgu terytorialnym, ustanowiono Obszar Chronionego Krajobrazu Grabowo.

Na OCHK należy przestrzegać zakazów i nakazów wymienionych w rozporządzeniach powołujących poszczególne OCHK. Powierzchnię obszarów wg aktu powołania, na podstawie danych otrzymanych z RDOŚ zaktualizuje wykonawca.

Pomniki przyrody

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Olecko zarejestrowane są 24 pomniki przyrody (wg sprawozdania na dzień 31.12.2013 r.), w tym 11 pojedynczych drzew, 9 grup drzew, 2 aleje, 2 glazy narzutowe (w tym jedna grupa 6 szt. głazów).

W projekcie PUL powinna być podana aktualna lokalizacja pomników przyrody.

Strefy ochrony wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo aktualnie, w oparciu o decyzje RDOŚ Olsztyn funkcjonuje 12 stref ochrony (2 orlika krzykliwego, 4 bielika, 6 bociana czarnego). W miarę możliwości, należy utrzymać literację i powierzchnię pododdziałów według obowiązującego obecnie PUL

Użytki ekologiczne – na terenie zarządzanym przez nadleśnictwo zarejestrowany został 1 użytek ekologiczny „Torfowisko Połom” powołany Rozporządzeniem Nr 27/93 Wojewody Suwalskiego z dnia 26 kwietnia 1993r. (Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 13, poz. 81), zmieniłony Rozporządzeniem Nr 93 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 października 2008r. (Dz. Urz. Woj. War-Maz Nr 173, poz. 2520), zmieniłony Rozporządzeniem Nr 91 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009r. (Dz. Urz. Woj. War-Maz Nr 1105, poz. 1724). Poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, a w zasięgu terytorialnym występują 2 użytki ekologiczne „Długi Mostek” i „Wyspa Dunajek”.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy – „Tatarska Góra” powołany Rozporządzeniem Nr 133 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 20 lipca 1999 r.

Lasy ochronne Lasy ochronne stanowią 27,98 % powierzchni lasów nadleśnictwa.

Lp	Kategoria ochronności	Pow. (ha)
1	Lasy glebochronne	343,28
2	Lasy wodochronne	4095,20
3	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	55,45

4	Ostoje zwierząt chronionych	524,98
---	-----------------------------	--------

Obszary Natura 2000 Na terenie nadleśnictwa utworzono 2 obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

KOD	Nazwa	Powierzchnia wg warstw numerycznych /ha/
PLH200022	Dolina Górnej Rospudy	318,7
PLH280016	Ostoja Borecka	26,95

Obszary te zostały powołane na podstawie Dyrektywy Siedliskowej dyrektywa rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Obszary te zostały zatwierdzone Decyzją Komisji Europejskiej.

Obszar Natura 2000 Dolina Górnej Rospudy posiada zatwierdzony zarządzeniem Nr 24/2013 z 9.12.2013 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 13.12.2013 r., poz. 4472) plan zadań ochronnych (PZO). **Zapisy PZO dotyczące gruntów Nadleśnictwa Olecko należy uwzględnić w wykonywanym PUL.** Zgodnie z art. 32 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody na terenie zarządzanym przez PGL LP, na którym znajduje się obszar Natura 2000, zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy Nadleśniczy, zgodnie z ustaleniami planu urządzenia lasu.

Obszar Natura 2000 Ostoja Borecka na terenie Nadleśnictwa Olecko nie posiada aktualnego planu ochrony oraz planu zadań ochronnych. W związku z powyższym, jeżeli do końca VI 2016r. zostanie zatwierdzony PZO wykonawca uwzględni zapisy tego dokumentu w PUL.

Na terenie nadleśnictwa Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków nie występują.

Ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt

Podczas prac urzędzeniowych należy sporządzić wykaz stanowisk z podziałem na gatunki chronione powszechnie występujące (z podziałem na poszczególne leśnictwa), rzadkie, chronione z Czerwonej Księgi przy uwzględnieniu:

- wyników powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej dotyczącej siedlisk przyrodniczych leśnych i nieleśnych, gatunków chronionych roślin i zwierząt, wykonywanej w latach 2006 – 2008,
- wyników obserwacji przyrodniczych, prowadzonych na bieżąco przez leśniczych,
- aktualnych informacji o środowisku dostępnych w publikacjach naukowych oraz udostępnionych przez NGO-sy.

W odniesieniu do rzadkich chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów należy opisać sposoby wykonywania zabiegów gospodarczych i ochronnych w celu ich zachowania we właściwym stanie ochrony.

Funkcje lasu

Zgodnie z §8 instrukcji zarządzania lasu, nadleśnictwa zostały podzielone, ze względu na dominującą rolę pełnionych funkcji ochronnych, na trzy główne grupy lasów:

Rezerwy przyrody (pow. leśna)	12,52 ha	0,07 % pow. leśnej ogółem
Lasy ochronne Decyzją DLOPiK-L-1p-0233-28/06 Ministra Środowiska z dnia 27.12.2006r.	5018,91 ha	27,97 % pow. leśnej ogółem
Lasy gospodarcze	12910,47ha	71,96 % pow. leśnej ogółem

Projekt lasów ochronnych należy wykonać zgodnie z Zarządzeniem nr 61 DGLP z dn. 12.11.2007 r. istnieje konieczność przeanalizowania regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska. Wykonawca do RDLP dostarczy projekt lasów ochronnych na 30 dni przed odbiorem prac terenowych. Projekt lasów ochronnych stanowią: wykazy wg obrębów leśnych, wykazy kategorii wg gmin oraz mapy przeglądowe i mapy dla gmin.

B. 2. TYPY SIEDLISKOWE LASU ORAZ ICH EWENTUALNE UZUPEŁNIANIE O ROZPOZNANE LEŚNE SIEDLISKA PRZYRODNICZE

Typy siedliskowe lasu oraz siedliska przyrodnicze należy wnieść do bazy w sposób określony w § 22IUL.

Procentowy udział powierzchni typów siedliskowych lasu wg stanu na 1.01.2007r.

TSL	Ba	Bb	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	OIJ	OI
%	-	0,30	-	0,41	10,43	0,14	3,09	23,08	0,46	4,99	46,12	2,95	1,08	6,95

Zasięg siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 zostanie zweryfikowany na podstawie zatwierdzonych planów zadań ochronnych, podczas prac urzędniowych.

Siedliska przyrodnicze, w tym również wykazywane, jako punktowe, które stanowią zwarte płyty, należy ujmować jako oddzielne pododdziały uwzględniając kryterium powierzchniowe tworzenia nowych pododdziałów § 15 2c, d. IUL. W przypadku siedlisk punktowych należy przyjąć powierzchnię oszacowaną, w innych przypadkach nową powierzchnię pododdziału.

Siedliska przyrodnicze określone w ramach inwentaryzacji przyrodniczej na terenach L.P. w latach 2006-2007 (ew. innej inwentaryzacji przekazanej przez RDOŚ), a położone poza obszarami Natura 2000 zostaną po weryfikacji ujęte w projekcie PUL, jako lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody. Nazwę i kodyfikację siedlisk przyrodniczych należy przyjąć zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dn. 13.04.2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz.U.Nr 77, poz.510).

W wyłączeniach taksacyjnych należy w odpowiednim polu opisu taksacyjnego zamieszczać kody rozpoznanych zespołów roślinnych, zaś w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000 kod TSL jest obowiązkowo rozszerzany o kod leśnego

siedliska przyrodniczego (LSP). Stan siedliska (A,B,C,D) należy określić zgodnie ze stanem na gruncie w oparciu o obowiązującą metodykę.

Określenie zasięgów płatów siedlisk zostanie dokonana w oparciu o dostępne materiały kartograficzne, wykazy tabelaryczne. W przypadku siedlisk przyrodniczych nie stanowiących odrębnego wydzielenia, nie należy redukować powierzchni projektowanego zabiegu, a oddzielne postępowanie przyjęć na etapie realizacji PUL.

R. 3. TYPY DRZEWOSTANÓW (TD) O KIERUNKU OCHRONNYM LUB O KIERUNKU GOSPODARCZYM

Proponuje się, aby w trakcie V rewizji planu urządzenia lasu przyjąć typy drzewostanów i orientacyjne skład gatunkowe upraw przedstawione w tabeli (poza siedliskami przyrodniczymi w obszarach Natura 2000).

Opracowanie BULiGL Oddz w Białymstoku

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw [%]
Siedliska świeże		
Bśw 1	So	So 90; Brz 10
Bśw 2	So	So 80; Św 10; Brz 10
BMśw 1	Św-So	So 60; Św 30; Db + Brz + inne 10
BMśw 2	So-Św	Św 40; So 40; Db + Brz + inne 20
LMśw 1	Db-So	So 40; Db 30; Św 10; Lp+Kl+Gb 10; Brz + inne 10
LMśw 2	So-Św-Db	Db 30; Św 30; So 20; Gb+Lp+Kl 10; Brz + inne 10
Lśw1	Lp-Św-Db	Db 40; Św 30; Lp+Gb 20; Kl+Brz + inne 10
Lśw 2	Św-Lp-Db	Db 30; Lp+Kl 30; Św 20; Js+Wz 10; Gb + Brz + inne 10
Siedliska wilgotne		
BMw 1	So-Św	Św 50; So 30; Db 10; Brz + inne 10
BMw 2	Brz-So-Św	Św 50; So 20; Brz+Os 20; Db+Ol 10
LMw 1	So-Db-Św	Św 30; Db 30; So 20; Ol 10; Gb + Brz +Os+Kl 10
LMw 2	Ol-Db-Św	Św 40; Db 20; Ol 20; So 10;Gb +Brz+Os + inne 10
Lw 1	Ol-Js-Db	Db 40; Js+Wz 20; Ol 20; Św 10; Gb+ Lp +Kl + inne 10
Lw 2	Db-Js-Ol	Ol 30; Js+Wz 30; Db 20; Św 10; Kl +Lp +Gb+Brz+Os 10
Siedliska bagienne		
Bb 1	So	So 80; Brzom 10; Św 10
Bb 2+3	So	So 90; Brzom 10
BMb 1	So-Św	Św 50; So 30; Brz10; Ol + Os 10
BMb 2	So-Św	Św 60; So 30; Brz + Ol 10
BMb 2+3	Brz	Brz 90; So + Ol 10
LMb1+2	Św-Ol	Ol 50; Św 40; Js + Brz + inne 10
LMb 2	Brz-Ol-Św	Św 40; Ol 30; Brz20; So 10
LMb 2+3	Ol-So-Brz	Brz 50; So 30; Ol 20
Ol 1	Ol	Ol 70; Brz 10; Js + Wz 10; Św 10
Ol 2	Ol	Ol 80; Brz10; Św 10
Ol 3	Ol	Ol 90; Brz+Wb 10
OlJ1	Ol-Js	Js 40; Ol 40; Db+Wz+Kl 10; Św+ inne 10
OlJ 2+3	Js-Ol	Ol 60; Js 30; Św + Brz + inne 10
LJ 1+2	Wz-Js-Db	Db 40; Js 20; Wz 20; Ol 10; Lp+Gb +Brz+Kl 10

Powyżej wyszczególnione składy upraw nie dotyczą upraw pochodnych. Do czasu ustąpienia choroby jesienno należy dążyć do zastępowania w składzie Js na Ol, Wz, Kl, Lp. W przypadku siedlisk na glebach porolnych należy minimalizować udział świerka w składzie gatunkowym drzewostanu i zastępować go modrzewiem i gatunkami liściastymi. Komisja dopuszcza, aby w uzasadnionych przypadkach Nadleśniczy, uwzględniając zmienność warunków w ramach typu siedliskowego lasu oraz doświadczeń miejscowych, modyfikował składy gatunkowe upraw w zakresie:

- udziału poszczególnych gatunków głównych w granicach +/- 20%,
- w łącznym udziale gatunków głównych w granicach +/- 30%,
- w łącznym udziale gatunków domieszkowych i biocenotycznych +/- 40%.

STL	Typ i nazwa siedliska przyrodniczego	Zespół roślinny	Typ lasu	TD	Udział
LMśw 1	Grąd subkontynentalny 9170-2	Meliti-Carpinetum	So-Gb-Db	Gb-So-Db	Db 40%; So 30%; Gb+Lp 20%; Św+Brz 10%
LMśw 2		Tilio-Carpinetum calamagrostietosum	So-Gb-Db	Gb-So-Db	Db 30%; So 20%; Brz+Gb 20%; Św 20%; Lp+Jw 10%
Lśw 1		Tilio-Carpinetum typicum	Gb-Db	Św-Gb-Db	Db 40%; Gb+Lp 30%; Św 20%; Brz+Kl 10%
Lśw 2		Tilio-Carpinetum stachyetosum	Lp-Gb-Db	Lp-Św-Db	Db 30%; Św 20%; Lp+Kl 20%; Brz+Gb 20%; Wz+Js 10%
LMw 1		Tilio-Carpinetum typicum var. caricetosum	Św-Gb-Db	Brz-Db-Św	Św+So 30%; Db 30%; Brz+Gb 30%; Ol 10%
Lw 1		Tilio-Carpinetum ficarietosum	Gb-Js-Db	Js-Db	Db 30%; Js+Wz 20%; Ol 10%; Gb 10%; Lp+Kl 10%; Brz 10%; Św 10%
Bb 1+2+3	Sosnowy bór bagienny 91D0-2	Vaccinio uliginosi - Pinetum	So	So	So 90%; Brz 10%;
Bb 3	Bory i lasy bagienne 91D0	Ledo-Sphagnetum	So	So	So 100%
LMb 1+2+3	Sosnowo-brzozowy las bagienny 91D0-6	Dryopteris-Betuletum	So-Brz	Św-So-Brz	Brz 50%; So 30%; Św 10%; Ol 10%
BMb 1+2+3	Borealna świerczyna bagienna 91D0-5	Sphagno girgensthoni-Piceetum myrtiletosum	Św	So-Św	Św 60%; So 30%; Brz 10%
BMb 2+3		Sphagno-Betuletum	Brz-So	So-Brz	Brz 60%; So 30%; Św 10%
LMb 1+2+3		Sphagno girgensthoni-Piceetum dryopteridetosum	Św	Brz-Ol-Św	Św 40%; Ol 30%; Brz 30%
OlJ1+2	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0	Fraxino-Alnetum	Ol-Js	Ol-Js	Ol 60%; Js+Wz 30%; Św+Brz 10%
		Stellarjo-Alnetum	Ol	Ol	Ol 70%; Wz,Js 30%
Lw 1+2	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe – 91FO	Ficario-Ulmetum chryso-sphenietosum	Wz-Js	Gb-Ol-Js	Js+Wz 30%; Ol 20%; Gb+Brz 20%; Db 20%; Lp+Kl 10%
Ll 1+2		Ficario-Ulmetum typicum	Js-Wz	Js-Ol	Ol 50%; Js+Wz 40%; Brz+Gb 10%

Na chronionych siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000 należy przyjąć orientacyjne składy upraw (opracowanie BULiGL O/Białystok – z uwzględnieniem J.M. Matuszkiewicz. W-Wa, lipiec 2007 r.)

Wykonawca PUL zweryfikuje i uzupełni zamieszczone typy lasu i drzewostanów uwzględniając stan faktyczny określony w trakcie taksacji. Siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000 zostaną poddane weryfikacji fitosocjologicznej. Analiza będzie stanowiła podstawę dalszych działań ochronnych.

Stosowne propozycje zostaną przedstawione zleceniodawcy (RDLP, nadleśnictwo) podczas odbioru prac terenowych.

Zarządzeniem NR 24/2013 REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU z dnia 9 grudnia 2013 r. ustanowiono Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Rospudy PLH200022. Na terenie Nadleśnictwa Olecko występują następujące siedliska przyrodnicze:

1. 3140 o pow. 0,17 ha,
2. 3150 o pow. 4,08 ha
3. 3260 o pow. 2,98 ha
4. 9170 o pow. 3,23 ha
5. 91E0 o pow. 36,49 ha.

Sposób postępowania zgodnie z ww. dokumentem.

B.4. WIEKI RĘBNOŚCI DLA GŁÓWNYCH GATUNKÓW DRZEW

Przeciętny wiek rębności służy przede wszystkim do obliczenia cząstkowych etatów użytkowania rębego według dojrzałości oraz sprecyzowania pożądanego stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego, szczególnie w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa (gospodarstwo O oraz G). Przeciętny wiek rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie może, lecz nie musi być zgodny z indywidualnym wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu, nazywanym też wiekiem dojrzałości drzewostanu do odnowienia, określanym przez taksatora na gruncie z uwzględnieniem rzeczywistego składu oraz kondycji drzewostanu. Nadleśnictwo przekaze wykonawcy adresy wydzieleń drzewostanów, w których proponuje się rozpoczęcie procesu odnowienia znacznie wcześniej.

Wiek rębności dla głównych gatunków lasotwórczych

Gatunek panujący	Wiek rębności
Wiek rębności dla gatunków z Zarządzenie nr 36 DG Ip z dnia 19 maja 2004 r.	
So	100
Św	90
Db, Js	120
Wiek rębności dla pozostałych gatunków	
Kl, Lp, Brz, Ol, Gb, Wz	80
Os, Ol odroślowaWb	60
Tp, Ol sz., Iwa	30

B.5. PODZIAŁ LASÓW NA GOSPODARSTWA

Zgodnie z § 82 Instrukcji urządzania lasu na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych) dla celów planowania urzędniowego należy wyróżnić, w ramach obrębów leśnych, jednostki regulacyjne nazywane gospodarstwami. Z dominujących funkcji lasu wynika podział lasów na gospodarstwa. Drzewostany pełniące funkcje specyficzne w których ograniczono lub zaniechano funkcji produkcyjnych włączone zostaną do gospodarstwa specjalnego.

GOSPODARSTWO SPECJALNE (S)

Gospodarstwo specjalne zostanie przyjęte zgodnie z sugestiami nadleśnictwa i wytycznymi instrukcji u.l. Do gospodarstwa specjalnego kwalifikowane będą:

- lasy rezerwatowe,
- lasy wodochronne w strefie ujęć wody i źródeł wody, wyodrębnione stosownymi decyzjami administracyjnymi,
- lasy cenne pod względem przyrodniczym, w szczególności na gruntach podmokłych, unikatowych, rzadkich i ważnych dla regionu (w tym wszystkie drzewostany na siedliskach bagiennych Bb, BMb, LMb),
- lasy stanowiące pojedyncze pododziały uznane za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, krajobrazowych, religijnych lub ekologicznych.

GOSPODARSTWO WIELOFUNKCYJNE LASÓW OCHRONNYCH (O)

Do gospodarstwa zostaną zaliczone wszystkie lasy ochronne z wiodącą funkcją ochronną, które nie wejdą w skład gospodarstwa specjalnego.

GOSPODARSTWO WIELOFUNKCYJNE LASÓW GOSPODARCZYCH (G)

Do gospodarstwa należy zaliczyć wszystkie drzewostany obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody.

Dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnia się obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania:

- zrębowy (GZ) do którego należy zaliczyć drzewostany, dla których przyjęto zrębowy sposób zagospodarowania,
- przerębowo-zrębowego (GPZ) dla których przyjęto przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania.

B. 6. WYTYCZNE W SPRAWIE CIĘĆ RĘBNYCH W POSZCZEGÓLNYCH GOSPODARSTWACH

Należy zachować dotychczasowy kierunek cięć. Przed ustalonym terminem NTG (min. 30 dni) Wykonawca przedstawi Zamawiającemu wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego wraz z załącznikami mapowymi. Projektując sposoby odnowienia, należy uwzględniać naturalne fazy rozwoju drzewostanu. Zabiegi ukierunkować pod kątem potrzeb już istniejącego odnowienia oraz stworzenia warunków dla jego inicjowania. Aby zrealizować powyższe cele należy dopuścić możliwość stosowania następujących sposobów zagospodarowania:

- w gospodarstwie specjalnym i lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb ochronnych i hodowlanych. Zostanie przyjęta przy tym zasada, iż użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone.
- nie planować cięć rębnych na siedliskach Bb, BMb.
- w obszarach Natura 2000 nie planować cięć odnowieniowych na siedliskach LMb. Na pozostałych zaplanować cięcia w uzgodnieniu z Nadleśnictwem.
- w istniejących klasach odnowienia i do odnowienia proponuje się w miarę możliwości kontynuować rębnię zastosowaną w poprzednim planie u.l. Jeżeli taksator stwierdzi w istniejących KO, KDO potrzebę weryfikacji rodzaju rębni, należy dokonać uzgodnienia z kierownictwem nadleśnictwa,
- w drzewostanach zagospodarowanych rębnią IIIa, projektować dwa pasy zrębowe w 10-leciu z poborem 30% masy i 30% powierzchni do odnowienia, zachowując ład czasowo- przestrzenny,
- w rębniach zupełnych należy dążyć do projektowania zrębów o powierzchni nie przekraczającej 4,0 ha, dla rębni zupełnych projektować nie więcej jak 2 wejścia w 10-leciu,
- w wykazie cięć rębnych dla rębni zupełnych oraz w ramach projektowania cięcia uprzętającego w rębniach złożonych należy uwzględnić współczynnik redukcji pozyskania grubizny w wysokości 5% z tytułu pozostawiania kęp ekologicznych.
- opisując uprawy po rębniach, pozostawione „kępy ekologiczne” należy opisać z uprawą, jako powierzchnie nie stanowiące wydzielenia, w przypadku zwartych płatów drzewostanów ponad 50 arów, rozważyć możliwość wydzielenia w odrębne pododdziały i nie projektować wskazań gospodarczych,
- dla położonych wśród obcych gruntów lub graniczących z nimi wydzieleni o małej powierzchni lub kształcie wykluczającym prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, nie projektować wskazań gospodarczych.
- wykaz projektowanych cięć rębnych wykonać zgodnie z § 98 IUL dla pierwszego 10-lecia (mapa z przydziałem działek na lata),
- w drzewostanach planowanych do przebudowy rębniami złożonymi (w gospodarstwie O i G o prze-rębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania) do obliczania etatu przyjęć przeciętny 15-letni okres odnowienia,
- cięcia zupełne (I b) zastosować na siedlisku: Bśw, BMśw, BMw, OI,
- cięcia częściowe (II a) zastosować na siedlisku: OIJ
- gniazdowy sposób zagospodarowania (III a) należy zastosować na siedliskach: LMśw.

- gniazdowy sposób zagospodarowania IIIb - zmodyfikowaną z okresem odnowienia 30 lat proponujemy zastosować na siedlisku - Lśw , LMw, zastępczo LMśw.
- stopniowo – gniazdowy sposób zagospodarowania IVd projektować na siedliskach: Lw - okres odnowienia 30 - 40 lat,

STL	Projektowane rębnie / rębnie zastępcze
Bśw	Ib
Bb	nie projektować użytkowania rębego, planować jedynie kontynuację w uzasadnionych przypadkach
BMśw	Ib
BMw	Ib / zastępczo IIIa
BMb	nie projektować użytkowania rębego, planować jedynie kontynuację w uzasadnionych przypadkach
LMśw	IIIa / IIIb / zastępczo Ib – drzewostany świerkowe i osikowe, wydzielenia o małych pow.
LMw	IIIb
LMb	IVd/V poza obszarami Natura 2000
Lśw	IIIb / zastępczo IIIa /Ib– drzewostany świerkowe i osikowe, wydzielenia o małych pow.
Lw	IVd
OI	Ib / IVd
OIJ	IIa / IVd

Projekt planu cięć użytkowania rębego zostanie opracowany (mapa) z podziałem na działki zrębowe i lata. Prowadzenie zagospodarowania rębego powinno być dostosowane do siedliskowych typów lasu, gatunków występujących w drzewostanie oraz wymagań gatunków przewidzianych do odnowienia. Proponowane modyfikacje rębni III b oraz IVd należy szerzej opisać w planie hodowli opisanego ogólnego (elaboratu).

W opisanu ogólnym należy szeroko opisać wymogi wynikające z zasad hodowli lasu w kwestii postępowania z cięciami wzdłuż cieków wodnych, bagien zbiorników wodnych z uwzględnieniem elementów specyficznych i szczególnych dla Nadleśnictwa. Powierzchnia odnowień zgodnie z zasadami hodowli lasu.

W drzewostanach przeznaczonych do cięć rębnych dopuszcza się pozostawianie fragmentów lasu do dalszej hodowli bez ograniczania ich powierzchni.

Strefy ekotonowe przy drogach krajowych , wojewódzkich oraz kolejowych szlakach komunikacyjnych powinny być tworzone zgodnie z Zasadami hodowli § 27.

Wszystkie pozycje ujęte do użytkowania rębego zostaną uzgodnione z nadleśnictwem.

Metody ochronny leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych należy określić na podstawie zatwierdzonego Planu Zadań Ochronnych.

B. 7. WYTYCZNE W SPRAWIE SPORZADZENIA „WYKAZU DRZEWOSTANÓW KWALIFIKUJĄCYCH SIĘ DO PRZEBUDOWY”

Podczas prac taksacyjnych należy zarejestrować i sporządzić wykaz drzewostanów do przebudowy zgodnie z § 40 Instrukcji Urządzenia Lasu, przyjmując jako główne przesłanki skład gatunkowy upraw, młodników, drzewostanów niezgodny z TD. W wykazach ująć drzewostany z rozpoczętą przebudową.

B. 8. WYTYCZNE W SPRAWIE PIELEGNOWANIA LASU, W TYM CIĘĆ PIELEGNACYJNYCH

Etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym na I 10-lecie zostanie ustalony w oparciu o *Instrukcję Urządzenia Lasu (§ 94)*, sumarycznie dla całego obrębu, wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw. Do użytkowania przedrębego należy zaliczyć wielkość grubizny netto projektowanej do pozyskania w ramach wykonywania czyszczeń późnych oraz trzebieży (TW,TP). Podczas taksacji dla każdego drzewostanu będą określone: rodzaj cięcia pielęgnacyjnego (CP, TW, TP) i pilność wykonania zabiegu.

Wytyczne:

- Zgodnie z wytycznymi § 50 pkt.3 i § 51 pkt.5 ZHL nie należy projektować liczby nawrotów w czyszczeniach i trzebieżach wczesnych. Pielęgnowanie upraw i młodników będzie projektowane jako zabieg jednokrotny.
- Pilność zabiegu określić na podstawie faktycznych potrzeb pielęgnacyjnych poszczególnych drzewostanów z zastosowaniem wytycznych § 46 IUL, potrzeba wprowadzenia pilności zabiegu na konkretnych pozycjach będzie przedmiotem odrębnego uzgodnienia z Nadleśnictwem.
- Drzewostany, w których zaprojektowano czyszczenia późne z pozyskaniem grubizny należy uzgodnić z Nadleśnictwem.
- Zabiegu trzebieży późnej nie należy projektować w drzewostanach o niskim zadrzewieniu i niskiej jakości. Nadleśnictwo z wykonawcą planu sporządzi wykaz drzewostanów nie wymagających cięć pielęgnacyjnych w bieżącym 10 – leciu.
- W gospodarczych drzewostanach nasiennych należy projektować wskazówkę TP wykonywaną jako cięcia sanitarno-selekcyjne.
- Przy projektowaniu wielkości cięć należy uwzględnić pozyskanie w mijającym okresie gospodarczym oraz przeciętny poziom wielkości pozyskania w cięciach przygodnych z ostatnich 5 lat.

Wskazania gospodarcze, dotyczące hodowli lasu, powinny obejmować wszystkie grunty wymagające: zabiegów melioracyjnych (agrotechnicznych– ale tylko tych, które są związane z odnowieniami i zalesieniami), zalesień, odnowień, dolesień luk, poprawek i uzupełnień, pielęgnowania zinwentaryzowanych upraw oraz pielęgnowania zinwentaryzowanych młodników (nie zakwalifikowanych do CPP). Podać należy rodzaj projektowanych czynności i ich powierzchnię (jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty). Powierzchnia UP przyjęta zostanie zgodnie z wykazami przekazanymi przez Nadleśnictwo.

B. 9. WYTYCZNE W SPRAWIE HODOWLI LASU

- Nie należy projektować gruntów nieleśnych do zalesień, poza gruntami przeznaczonymi do zalesienia w planach zagospodarowania przestrzennego,
- Nie należy projektować wprowadzania podszytów i podsadzeń produkcyjnych (ew. w uzasadnionych przypadkach).
- Gniazda, które nie różnią się składem gatunkowym i wiekiem należy grupować w opisie taksacyjnym nadając im jeden numer ze wskazaniem liczby gniazd w grupie i ich sumarycznej powierzchni. Dla grupy gniazd nie jest wymagane wskazanie w opisie ich lokalizacji.
- Do czasu ustąpienia choroby zamierania jesionu należy dążyć do zastępowania w składzie Js przez Ol, Wz, Kl, Lp.
- Na gruntach porolnych, drzewostany w I kl. wieku należy uznawać jako zgodne z STL,
- Wielkość poprawek i uzupełnień projektować według potrzeb stwierdzonych podczas prac terenowych, natomiast w uprawach nowo projektowanych przyjąć na poziomie 10% sumarycznej powierzchni upraw i młodników. Powyższe ująć opisowo w elaboracie.
- W uprawach i młodnikach o zadrzewieniu powyżej 0,8 nie należy projektować poprawek i uzupełnień, chyba że mają charakter luk.
- Nie należy projektować uzupełnień w miejscach o nadmiernym uwilgotnieniu pozostawiając je do odnowienia w drodze sukcesji naturalnej,
- Dolesienia luk należy projektować jedynie w drzewostanach, w których powstały warunki umożliwiające skuteczne wprowadzenie gatunków cienoznośnych tj. powierzchnia luki wynosi co najmniej 0,10 ha na siedlisku co najmniej BMśw. Luki powstające na siedliskach o dużym uwilgotnieniu lub na siedlisku Bśw (szczególnie w d-stanach III b i starszych klas wieku) należy pozostawić do odnowienia w drodze sukcesji naturalnej,
- Zabiegi z zakresu pielęgnacji upraw (pielęgnacja gleby, czyszczenia wczesne) projektować dla istniejących upraw na dzień 01.01. pierwszego roku obowiązywania planu. W tabeli XVIII projektu planu zostaną wyszczególnione zabiegi PIEL oraz CW planowane do realizacji w 10-leciu dla upraw istniejących. Zabiegi projektuje się bez powtórzeń.
- Czyszczeniami należy objąć uprawy i młodniki na powierzchniach otwartych, jak również młode pokolenie pod osłoną (na powierzchni zredukowanej),
- Czyszczenia późne należy projektować:
  - w młodnikach,
  - w młodnikach dębowych, które w czasie taksacji osiągnęły wysokość ok. 2 m lub więcej i zwarcie,

- Melioracje agrotechniczne planować przy wszystkich cięciach odnowieniowych oraz posadzeniach produkcyjnych,
- Nadleśnictwo przedstawi szczegółową informację o sposobach wykonywania cięć w rębniach złożonych, kolejności wprowadzania pod okap drzewostanu gatunków przewidzianych w orientacyjnym składzie upraw,

B. 10. WYTYCZNE W SPRAWIE OGÓLNEJ OCHRONY LASU ORAZ OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

OCHRONA LASU

Wykonawca uwzględni w projekcie PUL informacje w zakresie szkód wywołanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne przekazane przez Nadleśnictwo i ZOL w Olsztynie. Szczególną uwagę poświęci w programie ochrony przyrody uszkodzeniom wywołanym przez bobry (ochrona gatunkowa) i łosia (gatunek objęty całorocznym okresem ochronnym).

W trakcie terenowych prac urządzeniowych wykonawca prac przeprowadzi rozpoznanie, inwentaryzację oraz określi stopień nasilenia uszkodzeń:

- wyrządzonych przez zwierzyńę w uprawach i młodnikach,
- spowodowanych przez grzyby,
- drzewostanów uszkodzonych przez szkodniki owadzie (pierwotne i wtórne),
- wyrządzonych przez czynniki atmosferyczne,
- spowodowanych przez pożary,
- z tytułu zakłócenia stosunków wodnych,
- w wyniku erozji,
- inne uszkodzenia antropogeniczne,

oraz zainwentaryzuje drzewostany na gruntach porolnych.

Kierunkowe wytyczne w zakresie ochrony lasu zostaną omówione w części ogólnej planu urządzenia lasu i przedstawione na mapie ochrony lasu. Kierownik ZOL w swoim referacie na NTG oceni stan ogólny lasu w nadleśnictwie, wskaże obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód oraz sprecyzuje wytyczne dotyczące zadań z zakresu ochrony lasu.

OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

Kategoria zagrożenia pożarowego dla nadleśnictwa zostanie określona na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. Nr 58, poz.405) z późniejszymi zmianami oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 07.06.2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.Nr 109, poz. 719). W planie należy przeprowadzić analizę stanu

ochrony przeciwpożarowej zgodnie z § 103 pkt.2,3,4 instrukcji urządzania lasu. Dane do analizy i mapy przeglądowej opisane w § 104.2 (pkt.1 do 6 oraz 8) należy poddać weryfikacji w terenie podczas prac taksonomicznych. Efektem analizy i oceny powinny być konkretne zalecenia działań uzupełniających lub korekcyjnych. W sieci dróg przeciwpożarowych należy uwzględnić wykonane w ostatnich latach oraz planowane na najbliższe lata inwestycje drogowe. Wykonawca zamieści na LMN obiekty, uznane w myśl Porozumienia Komendanta Głównego PSP i Dyrektora Generalnego LP z 13 czerwca 2007 r. w sprawie współpracy w zakresie wdrażania map numerycznych nadleśnictw do stosowania w jednostkach organizacyjnych PSP za przydatne dla PSP

Całość zagadnień dotyczących ochrony p. pożarowej zostanie naniesiona na mapę ochrony przeciwpożarowej zgodnie z § 104 instrukcji urządzania lasu. Wykonawca przedstawi plan i mapę do akceptacji na NTG. Nadleśnictwo Olecko należy do III kategorii zagrożenia pożarowego. Jeżeli po pracach urzędniczych zostanie w III kategorii, to nie będzie wymagane uzgodnienie planu i mapy p.poż. z Komendantem Wojewódzkim PSP.

B. 11. WYTYCZNE W SPRAWIE ZAGOSPODAROWANIA REKREACYJNEGO, W TYM SPORZĄDZANIE- ODPOWIEDNIEJ MAPY PRZEGLĄDOWEJ

Wykonawca opisując i sporządzając mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:25 000 uwzględni obiekty i urządzenia turystyczne przekazane przez Nadleśnictwo. Informacja o obiektach turystycznych poza gruntami nadleśnictwa zostanie zamieszczona wg danych z Nadleśnictwa.

B. 12 WYTYCZNE W SPRAWIE UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO ORAZ ZAGOSPODAROWANIA ŁOWIEC- KIEGO

Kierunkowe wytyczne w zakresie użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego zostaną omówione w części ogólnej planu urządzenia lasu zgodnie z §105, 106 Instrukcji ul.

Nadleśnictwo nadzoruje gospodarkę łowiecką w 22 obwodach łowieckich (19 w województwie warmińsko-mazurskim i 3 w podlaskim). Jeden z nich jest obwodem leśnym, a pozostałe to obwody polne. 21 obwodów jest wdzierżawione 11 kołom łowieckim, natomiast jeden obwód nr 120 wyłączony z wdzierżawienia, zarządzany przez Nadleśnictwo.

Podstawowe założenia i zadania z zakresu gospodarki łowieckiej Nadleśnictwa określa Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany opracowany na lata 2007-2016.

B. 13. WYTYCZNE DOTYCZĄCE INFRASTRUKTURY NADLEŚNICTWA

Zamierzenia inwestycyjne należy ująć w części planistycznej opisu ogólnego nadleśnictwa. Opracowując rozdział „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji”, w którym kierunkowo opisuje się potrzeby w zakresie:

- a) budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- b) wykonania i utrzymania szlaków technologicznych,
- c) budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- d) urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji przyrodniczej, itp.

W przypadku inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urzędniowych do końca 2016 r. przed zwołaniem NTG, Nadleśnictwo prześle Wykonawcy PUL dokumentację. Dotyczy to w szczególności budowy, przebudowy dróg i związanych z tym zmian powierzchniowych w kategorii użytkowania gruntów.

B. 14. WYTYCZNE DOTYCZĄCYCH CHARAKTERYSTYKI EKONOMICZNEJ

Nie zachodzi konieczność sporządzania prognozy ekonomicznej do planu urządzenia lasu.

B. 15. SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC PRZYSZLEGO OKRESU GOSPODARCZEGO

Wykonawca opracuje rozdział „Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego”. Przedstawi wpływ realizacji PUL na środowisko i Obszar Natura 2000. Należy obliczyć orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa oraz dokonać ogólnych porównań i analiz, spodziewanej wielkości zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu.

B. 16. AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY, W TYM SPORZĄDZENIA TABEL DOTYCZĄCYCH PRZEDMIOTÓW OCHRONY ORAZ ZADAŃ OCHRONNYCH

W ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu należy dokonać aktualizacji Programu Ochrony Przyrody i wartości kulturowych” opracowanego dla Nadleśnictwa na okres 1.01.2007r. – 31.12.2016r. Program ochrony przyrody, opracowany wg stanu na 1 stycznia 2007 r. należy zaktualizować zgodnie z § 110, 111, 112, instrukcji urządzania lasu, uwzględniając poniższe zapisy oraz dokumenty związane z ochroną przyrody. Przy aktualizacji Programu Ochrony Przyrody należy zwrócić szczególną uwagę na powołane od 2007 roku oraz projektowane formy ochrony przyrody (rezerваты przyrody, obszary chronionego krajo-

brazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów).

Dane z inwentaryzacji przyrodniczej z 2006-2007 r. należy zweryfikować. Informacje zawarte w SDF-ach dla obszarów Natura 2000 należy poddać analizie i ocenie, a jej ustalenia należy przenieść do planu urządzenia lasu z uwzględnieniem Zarządzenia nr 24/2013 RDOŚ w Białymstoku z dn. 9.12.2013r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Rospudy (PLH200022) oraz po ustanowieniu Zarządzeniem PZO „Ostoja Borecka”. Informację o stanowiskach cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów zamieścić w opisie taksacyjnym jako informacje różne. Ponadto w programie ochrony przyrody należy: omówić ogólnie sposoby realizacji zabiegów gospodarczych w odniesieniu do zachowania miejsc występowania najcenniejszych gatunków chronionych, uwzględnić i opisać w sposób syntetyczny. Opisać wytyczne do prowadzenia gospodarki na cennych przyrodniczo siedliskach w odniesieniu do wykazu wskazań gospodarczych w opisach taksacyjnych. Uzupełnienie Programu o obszary Natury 2000, analiza (wykonanie tab. XXII) oraz synteza stanu ochrony przyrody w nadleśnictwie wraz zadaniami z zakresu ochrony przyrody (tab. XXIII). W tabeli (tab. XXIII) należy wskazać pod jaką pozycją w planie ujęte są zadania i wskazania z zakresu ochrony przyrody, dotyczące poszczególnych wyłączeń.

Na gruntach będących w zarządzie Lasów Państwowych wykonawca prac dokona aktualizacji Programu Ochrony Przyrody na podstawie zebranych materiałów po weryfikacji terenowej. Należy zamieścić opisy szczegółowe, wykazy i tabele wykonane dla form ochrony przyrody i zabytków dla poszczególnych obrębów leśnych. Natomiast na pozostałych gruntach, będących w zasięgu terytorialnym działania nadleśnictwa, aktualizacja Programu Ochrony Przyrody zostanie wykonana w oparciu o zebrane materiały z RDOŚ i z nadleśnictwa. W programie ochrony przyrody należy podać sumaryczną powierzchnię (bez szczegółowej lokalizacji) drzewostanów wyłączonych z użytkowania decyzją Nadleśniczego w ramach realizacji zaleceń certyfikacyjnych.

Aktualizacja Programu Ochrony Przyrody dla nadleśnictwa zostanie dokonana w oparciu o następujące elementy:

- aktualizacja adresów wszystkich form ochrony występujących w nadleśnictwie,
- wniesienie ważniejszych obiektów zabytkowych, wg informacji Konserwatora Zabytków,
- weryfikacja wykazu istniejących form ochrony przyrody,
- weryfikacja wykazu drzew zasługujących na ochronę,
- weryfikacja wykazu drzewostanów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,
- uzupełnienie listy gatunków flory podlegających ochronie ścisłej i częściowej,
- opisanie nowych form ochrony przyrody związanych z Naturą 2000 i związane z tym kierunkowe zmiany we wskazaniach gospodarczych dla drzewostanów zaliczonych do obszarów naturalnych.

Program wraz z mapą walorów przyrodniczych i wartości kulturowych należy sporządzić, jako oddzielne oprawiony tom (nagrać na płytę CD w edycji z możliwością szerokiego udostępnienia w celach edukacyjnych). Ponadto należy wykonać dodatkowo po 1 egzemplarzu Programu Ochrony Przyrody wraz z dokumentacją kartograficzną dla RDOŚ i PWIS w Olsztynie i Białymstoku.

Należy wykonać skróconą wersję Programu Ochrony Przyrody dla leśnictw jako rozdział w elaboracie wg następującej tematyki:

- Wykaz gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów w leśnictwie rzadkie z podaniem dokładnej lokalizacji do wydzielenia; częste lub pospolite ze wskazaniem siedlisk na których występują.
- Wykaz siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w leśnictwie ze wskazaniem sposobów realizacji poszczególnych zabiegów gospodarczych.
- Opis form ochrony przyrody występujących w leśnictwie zawierający następujące dane:
  - a) rezerваты przyrody:
    - informacje ogólne: [powierzchnia, rodzaj ochrony: czynna, ścisła czy krajobrazowa],
    - cel ochrony: [krótki opis celu]
  - b) strefy ochrony:
    - nr i data decyzji powołującej strefę,
    - lokalizacja strefy całorocznej i okresowej
    - terminy obowiązywania strefy okresowej,
  - c) pomniki przyrody:
    - gatunek, wiek, średnica, liczba drzew w grupie lub alei,
  - d) użytki ekologiczne:
    - lokalizacja do wydzielenia,
  - e) obszary Natura 2000:
    - nazwa obszaru i powierzchnia,
  - f) obszary chronionego krajobrazu:
    - powierzchnia i cel ochrony.
  - g) obiekty dziedzictwa kulturowego:
    - nazwa obiektu,
    - lokalizacja do wydzielenia.

B. 17. WYDRUKU MAP TEMATYCZNYCH

Wydruki map tematycznych z bazy geometrycznej należy wykonać zgodnie z Instrukcją techniczną sporządzania wydruków map leśnych (cz. 3 IUL) z późniejszymi zmianami. Uwzględniając ustalenia i ilość map określonych w pkt. 11 powyższego dokumentu pt. Wymagania dotyczące sporządzania i wydruku map”.

Materiały opisowe i kartograficzne nagrane na nośnik optyczny (CD/DVD) wersja elaboratu, programu ochrony przyrody, prognoza w postaci plików stworzonych w edytorze tekstu uzgodnionym ze zleceńdawką (wersje odpowiednio w jednym pliku na każde z tych opracowań – zarówno plik w edycji i PDF).

B. 18. PROJEKTU WYSTĄPIENIA DO REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SPRAWIE ZAKRESU I SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

Prognozę oddziaływania planu ul na środowisko należy wykonać w oparciu o Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.Nr.199, Poz. 1227) oraz „Ramowe wytyczne w sprawie zakresu szczegółowej prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” (przesłane pismem DGLP Zn.ZU-7019-50/11 z dn. 08.09.2011r.) wraz z załącznikami (1-5).

RDOŚ przekazał do RDLP informacje dotyczące form ochrony przyrody oraz warstwy wektorowe na płycie CD z terenu nadleśnictwa oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Zostały wskazane dane wrażliwe i sposób ich przekazywania.

Wniosek

Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku

o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Olecko.

Należy podkreślić, że plan urządzenia lasu nie zawiera projektów przedsięwzięć stanowiących zamierzenia inwestycyjne. Ustalenie zadań dotyczących potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej ma jedynie charakter kierunkowych wytycznych, często bez konkretnej lokalizacji. Plan urządzenia lasu nie zawiera również projektów ingerencji polegających na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym gruntów leśnych.

Zgodnie z zapisem art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r., Nr 45, poz. 435 ze zmianami), trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem ochrony lasów, zwłaszcza ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych.

Gospodarka leśna prowadzona według zasad określonych w art. 8 ustawy o lasach nie prowadzi do niszczenia siedlisk - może najwyżej wpływać na stan ich zachowania.

Rozpoczynając procedurę sporządzenia projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Olecko, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (OOŚ) (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zmianami) proponuję uzgodnienie następującego zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 planu urządzenia lasu.

Nadmienić należy, że na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa występują:

Rezerwaty przyrody Cisowy Jar , Torfowisko na Tatarskiej Górze

Obszary Chronionego Krajobrazu

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Legi,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Błędzianki
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Rominckiej

Pomniki przyrody - 24 pomniki w tym 11 pojedynczych drzew, 9 grup drzew, 2 aleje, 2 glazy narzutowe.

Strefy ochrony wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych - funkcjonuje 12 stref ochrony (2 orlika krzykliwego, 4 bielika, 6 bociana czarnego).

Użytki ekologiczne – 1 użytek ekologiczny „Torfowisko Połom”.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy – „Tatarska Góra”

Obszary Natura 2000 Na terenie nadleśnictwa utworzono 2 obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

KOD	Nazwa	Powierzchnia wg warstw numerycznych /ha/
PLH200022	Dolina Górnej Rospudy	318,7
PLH280016	Ostoja Borecka	26,95

Uwzględniając występujące na terenie Nadleśnictwa Olecko formy ochrony przyrody Komisja zaakceptowała przyjęcie następującego zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 projektu planu urządzenia lasu:

Tytuł opracowania:

„Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa ”

1. Wstęp

2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

3. Wykaz stosowanych skrótów i pojęć - (wskazane ujednoczenie)

4. Informacje ogólne

a) Położenie nadleśnictwa (m.in. regionalizacje)

b) Podstawa formalno-prawna – *wymienione zostaną wszystkie akty prawne i dokumenty uwzględnione podczas sporządzania projektu planu. Do sporządzenia prognozy wykorzystane będą publikacje naukowe, istniejąca dokumentacja planistyczna, inwentaryzacje z zakresu ochrony przyrody, w tym dane zawarte w standardowych formularzy danych (SDF) dla obszaru Natura 2000.*

c) Zakres prognozy (wynikający z ustawy i uzgodnień)

d) Zawartość projektu planu

e) Główne cele projektu planu (*wynikające ze specyfiki przyrodniczo-leśnej nadleśnictwa np.: wzmoczenie odporności drzewostanów na działanie czynników abiotycznych i biotycznych poprzez stopniową przebudowę drzewostanów litych jednogeneracyjnych, jednowiekowych na wielogatunkowe z udziałem drzew liściastych).*

f) Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy. *Informacje zawarte prognozie będą opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy metod oceny oraz do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu (art.51 ust.1 Ustawy OOS) Należy ująć tylko i wyłącznie działania prowadzone na gruntach leśnych nadleśnictwa oraz wpisać źródła pozyskanych danych.*

g) Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu i częstotliwość jej przeprowadzania. *Uwzględnić opis metody monitorowania realizacji obowiązkowych zadań gospodarczych przez organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2c) ustawy z*

dnia 28 września 1991 r. o lasach, dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych. Obiektywny pomiar realizacji planu urządzenia lasu zapewni monitorowanie następujących wskaźników:

- * powierzchnia lasów według pełnionej funkcji,
- * powierzchnia lasów według kategorii użytkowania,
- * pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze * powierzchniowym,
- * pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze miąższościowym,
- * powierzchnia pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu,

Odnosnie częstotliwości – wnioskuję się o przyjęcie dziesięcioletnich terminów raportowania.

h) Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko projektu planu

i) Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu

j) Powiązania projektu planu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały przeprowadzone SOOŚ. *Zawarta będzie informacja o sporządzonych wcześniej prognozach oddziaływania na środowisko w terytorialnym zasięgu nadleśnictwa (w tym do planów zagospodarowania przestrzennego, programów rozwoju obszarów wiejskich) oraz o ich powiązaniach z projektem planu urządzenia lasu.*

5. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska

a) Istniejący stan środowiska na obszarze nadleśnictwa (elementy środowiska wyszczególnione w ustawie 51.2.2) - jako fakultatywne, zależnie od wymagań RDOŚ)

Stan zasobów oraz zagrożenia środowiska przyrodniczego i kulturowego przedstawić należy na podstawie danych zbieranych w ramach inwentaryzacji lasu, uzupełnionych o zaktualizowane wyniki inwentaryzacji przyrodniczej Lasów Państwowych. Ponadto o uzyskane informacje z RDOŚ w Olsztynie i Białymstoku, Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie, Podlaskiego Biura Planowania Przestrzennego Białymstoku.

b) Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu

c) Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu proponuje się przedstawienie stanu rozwoju zasobów drzewnych według klas wieku w ujęciu powierzchniowym i miąższościowym.

d) Istniejący stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (podział na negatywne i pozytywne fakultatywne)

6. Przewidywane oddziaływanie projektu planu na środowisko i obszary Natura 2000

a) Wpływ zapisów projektu planu wyznaczających ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (zasadniczo nie ma takich zapisów w PUL)

b) Przewidywane oddziaływanie projektu planu na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000

c) Wpływ ustaleń projektu planu na inne formy ochrony przyrody

d) Przewidywane oddziaływanie projektu planu na środowisko:

*Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

*Oddziaływanie na ludzi

- *Oddziaływanie na znane stanowiska chronionych gatunków zwierząt i roślin
- *Oddziaływanie na siedliska chronionych gatunków roślin i zwierząt
- *Oddziaływanie na wodę
- *Oddziaływanie na powietrze
- *Oddziaływanie na powierzchnię ziemi
- *Oddziaływanie na krajobraz
- *Oddziaływanie na klimat
- *Oddziaływanie na zasoby naturalne
- *Oddziaływanie na zabytki
- *Oddziaływanie na dobra materialne
- *Zbiorcza ocena oddziaływania na środowisko (kod. oddziaływania zgodnie z wytycznymi MŚ).

W Prognozie zostaną określone, przeanalizowane i ocenione znaczące oddziaływanie planowanych zabiegów na różnorodność biologiczną siedlisk leśnych, w szczególności w odniesieniu do gatunków obcych geograficznie lub siedliskowo. Przedstawiona zostanie charakterystyka drewna martwego w drzewostanach. Zostanie przeanalizowany i oceniony wpływ działań prowadzonych w celu zachowania starodrzewi.

7. Rozwiązania i wnioski do projektu planu

a) Przewidywane rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań projektu planu na środowisko (ewentualne zalecenia dotyczące minimalizacji negatywnych oddziaływań należy zamieścić w POP, a w tym miejscu należy jedynie odnieść się do zapisów POP)

- b) Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w projekcie planu
- c) Trudności napotkane podczas sporządzania Prognozy (niedostatki techniczne, luki w wiedzy)
- d) Wnioski końcowe

(Tu zawrzeć stwierdzenie końcowe, że projekt planu może zostać przedłożony do zatwierdzenia, gdyż nie stwierdzono jego znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000)

8. Literatura

9. Załączniki

- a) Kopia uzgodnień z RDOŚ i FWIS,
- b) Kopia odpowiedzi RDOŚ na wniosek o udostępnienie informacji o środowisku,
- c) Uzgodniony z RDOŚ katalog „danych wrażliwych”,
- d) Inne uzgodnienia, notatki, porozumienia itp.

Podczas opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko i Obszary Natura 2000 projektu planu urządzania lasu Wykonawca przewidzi udział ekspertów przyrodników. Wymagany ogólny zakres oraz zawartość prognozy określony został w art. 51 oraz 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (OOS) (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zmianami). Dodatkowo został doprecyzowany w „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzania lasu - wprowadzonych do stosowania przez Ministra Środowiska w dn. 3.08.2011r. oraz ramowo opisany w §132-134 Instrukcji urządzania lasu z roku 2011.

B. 19. INNE ZAGADNIENIA PROJEKTOWE, SPECYFICZNE DLA NADLEŚNICTWA.

Współpraca Wykonawcy i Nadleśnictwa powinna przybrać następującą formę:

- przed rozpoczęciem prac terenowych w poszczególnych leśnictwach taksatorzy uzgodnią z leśniczymi szczególne uwarunkowania terenu,
- stwierdzone w trakcie prac zagadnienia wymagające uzgodnień, należy na bieżąco wyjaśnić, w sytuacjach szczególnych z inżynierem nadzoru lub zastępcą nadleśniczego.

W trakcie prac należy na bieżąco prowadzić uzgodnienia w zakresie:

- powierzchni leśnych niezalesionych,
- wskazań gospodarczych,
- drzewostanów w KO, KDO,
- drzewostanów rębnych na 2017 r.

Wszystkie materiały, nadleśnictwo przekaze Wykonawcy na jego pisemny wniosek po uzgodnieniu ich formy w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie. Uzgodnienia pomiędzy Wykonawcą a RDLP lub Nadleśnictwem należy dokonywać w formie notatki służbowej lub protokołu podpisanego przez strony, ewentualnie w protokołach kontroli bieżącej i odbioru robót. Na powierzchniach do zalesienia i odnowienia oraz na uprawach 1-2 letnich proponuje się wprowadzenie poprawek i uzupełnień na poziomie ustalonym podczas NTG. Propozycja pozostawienia bez wskazań gospodarczych niektórych drzewostanów zostanie szczegółowo przeanalizowana i uzgodniona z nadleśnictwem, przy akceptacji RDLP w Białymstoku.

W trakcie prac nad V rewizją Planu Urządzenia Lasu uwzględnić następujące wskazówki:

- dla położonych wśród obcych gruntów lub graniczących z nimi wydzieleń o małej powierzchni lub kształcie wykluczającym możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, nie projektować wskazówek gospodarczych, a powierzchnię leśną niezalesioną przeznaczyć do sukcesji naturalnej,
- grunty leśne niezalesione, na których zinwentaryzowano siedliska cenne przyrodniczo przeznaczyć do objęcia szczególną ochroną (nie dotyczy ewentualnych zrębów bieżących),
- na powierzchniach uzgodnionych z Nadleśnictwem, na których występują istotne uszkodzenia drzewostanu spowodowane przez bobry, nie projektować wskazówek gospodarczej,
- w informacjach dodatkowych umieścić uwagę drzewa np. Jś - opanowane przez chorobę,
- korekty granic pododdziałów należy dokonać w sytuacjach uzasadnionych wynikających ze zmian w minionym okresie gospodarczym lub rozbieżności stwierdzonej podczas taksacji.
- dopuszcza się tworzenie wydzieleń liniowych o pow. poniżej 50m². Wydzieleniom takim należy przypisać powierzchnię 0.00 ha.

Sposoby wykonywania inwentaryzacji lasu do planu urządzenia

Inwentaryzację lasu do planu urządzenia lasu należy wykonać zgodnie z Instrukcją Urządzenia Lasu oraz specyfikacją istotnych warunków zamówienia będących podstawą do zawarcia umowy z Wykonawcą.

Inwentaryzację zasobów drzewnych należy przeprowadzić statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo - wiekowych oraz losowego rozdziału kołowych powierzchni próbnych.

Inwentaryzacja zapasu w drzewostanach I klasy wieku zostanie wykonana w oparciu o szacunek wzrokowy z wykorzystaniem tablic zasobności. W drzewostanach od II klasy wieku inwentaryzacja zostanie przeprowadzona w oparciu o statystyczną metodę reprezentacyjną. Obliczenia i zestawienia drewna martwego w całym nadleśnictwie należy wykonać na podstawie pomiarów przeprowadzanych na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej dla celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Komisja uznaje, że miąższość grubizny podrostu będzie rejestrowana gdy ten osiągnął stosowne wymiary (podrost o charakterze dolnego piętra - § 31 ust.14 IUL). Pomiar drzew na powierzchni kołowej będzie wykonywany w oparciu o powyższe założenia.

Szacowanie stopnia uszkodzenia drzewostanu wykonywane będzie zgodnie z obowiązującą instrukcją u.l. Przy czym proponuje się, aby dokonać szacowania uszkodzeń drzewostanów bez względu na ich wiek, tj. również w I klasie wieku. W drzewostanach, w których występuje więcej niż jeden czynnik uszkodzeń, należy w bazie danych zapisać rodzaj uszkodzenia, który ma większy wpływ na dany drzewostan.

Rozmieszczenie i lokalizację powierzchni kołowych należy wykonać na mapach gospodarczo-przebiegowych (mapy leśnictw w skali 1:10 000). Granice powierzchni kołowych należy oznaczać w terenie zgodnie z instrukcją, a pomiar pierśnic wykonać z ramieniem średnicomierza skierowanym prostopadle (do środka) powierzchni próbnej.

W elaboracie należy zamieścić informację o wynikach statystycznej metody pomiaru miąższości. Zadawalająca dokładność tej metody osiągana jest dla obrębu leśnego.

W ramach prac kameralnych należy wykonać zestawienie przeciętnej zasobności, bieżącego przyrostu miąższości oraz projektowanego użytkowania przedrębnego w stosunku do zasobności i przyrostu miąższości gat. panujących oraz klas i podklas wieku. W elaboracie należy opisać podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Zleceniodawca zapewni wykonawcy projektu planu u.l. dostęp do baz testowych SILP w środowisku szkoleniowym. Dostęp nastąpi na wniosek wykonawcy projektu planu u.l. Wykonawca przedstawi listę pracowników oraz zostanie określony czas dostępu do kontroli.

Zał. referat kierownika ZOL w Olsztynie

Opracowanie Maria Protasiewicz - Wydz. ZS

DYREKTOR

DYREKTOR
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Olsztynie
[Podpis]
mgr inż. Ryszard Ziemblicki

PROTOKÓŁ
z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Olecko.

Zespół kontroli powołany Zarządzeniem nr 18 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku z dn. 19 maja 2016r. wykonał kontrolę pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych w dn. 21 – 23 czerwca 2016r.

Skład Zespołu:

RDLP w Białymstoku: Maria Protasiewicz – Główny Specjalista ds. urządzania lasu,
Nadleśnictwo Olecko - Jarosław Kowalewski – Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Olecko,
- Dariusz Sadowski – Inżynier Nadzoru.

W odbiorze uczestniczyli przedstawiciele Wykonawcy – BULiGL Oddz. w Białymstoku:

Janusz Porowski (Inspektor) oraz Jerzy Półtorak (Kierownik drużyny).

W dniu 24 maja 2016r. Komisja wylosowała do kontroli Obręb Jucha I. Liczba założonych powierzchni próbnych w obrębie wynosi 793 szt.

Wynik losowania:

Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych wyniosła 40 (5% powierzchni).

Interwał liczbowy losowania: 19.

Rozmieszczenie wylosowanych powierzchni zostało odwzorowane na mapie.

Wykonawca przekazał Zespołowi kontrolującemu podkłady map łącznie z kartą charakteryzującą próbę.

Zespół kontrolujący dokonał pomiaru: promienia powierzchni kołowej, wszystkich pierśnic drzew na powierzchni, wysokości średniego drzewa panującego gatunku i wieku.

Wyniki pomiarów były zapisywane do bazy danych w oprogramowaniu Taksator.

Następnym etapem kontroli było obliczenie pola powierzchni przekroju pierśnicowego oddzielnie dla każdej wylosowanej powierzchni oraz zestawienie danych pierwszego pomiaru i pomiaru kontrolnego.

Komisja stwierdziła prawidłową lokalizację powierzchni kołowej. Wielkość powierzchni wynikała z przyjętego promienia powierzchni kołowej dla danej klasy i podklasy wieku.

Podczas kontroli Zespół nie stwierdził błędów grubych.

Bezwzględna wartość statystyczna pola przekroju pierśnicowego wyniosła – 0,032, a

bezwzględna wartość statystyczna wysokości – 0,118.

Na kontrolowanych powierzchniach nr 34, 471, 566 zarejestrowano drewno martwe.

Opis drewna martwego wykonano zgodnie z § 62 Instrukcji urządzania lasu.

Zespół wnioskuje o przyjęcie całości pomiarów w Nadleśnictwie Olecko, gdyż nie wystąpiły błędy grube, a bezwzględna wartość statystyczna (Z) jest mniejsza od 2 (§ 61 Instrukcji u.l).

ZESPÓŁ:

- GLÓWNY SPECJALISTA S.L.**
ds. urządzania lasu
mgr inż. Maria Protasiewicz
Z-ca NADLEŚNICZEGO
1. Maria Protasiewicz
- mgr inż. Jarosław Kowalewski
2. Jarosław Kowalewski
- INŻYNIER NADZORU
3. Dariusz Sadowski - mgr inż. Dariusz Sadowski

NADLEŚNICTWO OLECKO NACZELNIK WYDZIAŁU
Zastępca Dyrektora Nadleśnictwa Olecko
mgr inż. Marek Machowski

Wykonawca (BULiGL Oddz. w Białymstoku):

St. Inspektor Nadzoru i Kontroli
mgr inż. Janusz Porowski

AKCEPTUJE

Z up. Wydziału
ZASTĘPCA DYREKTORA
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
mgr inż. Piotr Czajka

Kierownik Oddziału Nadzoru i Kontroli
mgr inż. Janusz Porowski

Dyrektor Oddziału
mgr Jerzy Półtorak

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 01-19-1

Nr pow. próbnej	Pierśń, pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśń, pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
15	1,15	1,13	27,0	28,0	3,00	3,00	
34	1,16	1,20	30,0	30,0	3,00	3,00	
53	1,07	1,09	23,5	24,0	3,00	3,00	
72	0,51	0,54	19,0	19,0	2,00	2,00	
91	0,66	0,67	28,0	28,0	3,00	3,00	
110	0,37	0,38	21,0	21,0	1,00	1,00	
129	0,58	0,58	28,0	28,0	2,00	2,00	
148	2,05	2,12	30,0	29,0	5,00	5,00	
167	0,44	0,43	23,0	22,0	3,00	3,00	
186	2,22	2,18	30,0	29,0	5,00	5,00	
205	0,56	0,56	28,0	27,0	2,00	2,00	
224	0,70	0,68	22,0	22,0	2,00	2,00	
243	1,02	1,02	30,0	30,0	3,00	3,00	
262	1,63	1,64	32,0	33,0	3,00	3,00	
281	1,46	1,35	33,0	34,0	4,00	4,00	
300	0,90	0,90	32,5	34,0	5,00	5,00	
319	1,68	1,68	31,0	29,0	4,00	4,00	
338	1,47	1,47	32,0	32,0	4,00	4,00	
357	0,90	0,91	26,0	25,0	2,00	2,00	
376	1,54	1,55	29,0	29,0	3,00	3,00	
395	1,91	1,91	26,0	28,0	5,00	5,00	
414	0,61	0,63	25,0	25,0	2,00	2,00	
433	2,26	2,32	30,0	30,0	5,00	5,00	
452	1,10	1,11	22,0	22,0	3,00	3,00	
471	0,95	0,97	21,0	21,0	3,00	3,00	
490	0,59	0,71	24,0	24,0	3,00	3,00	
509	1,38	1,36	30,0	29,0	3,00	3,00	

Kontrola powierzchni próbnych

Obreb: 01-19-1

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wiek z 1 pomiaru [ar]	Wiek z pom. kontr. [ar]	Uwagi
528	0,24	0,24	18,5	20,0	1,00	1,00	
547	0,55	0,55	23,5	23,0	2,00	2,00	
566	0,52	0,53	22,0	22,0	2,00	2,00	
585	1,93	1,96	32,0	32,0	5,00	5,00	
604	2,00	1,97	29,0	30,0	5,00	5,00	
623	2,83	2,83	31,0	30,0	5,00	5,00	
642	2,26	2,26	31,0	31,0	5,00	5,00	
661	1,39	1,34	27,0	28,0	3,00	3,00	
680	1,47	1,50	28,0	28,0	3,00	3,00	
699	0,85	0,86	23,0	25,0	4,00	4,00	
718	0,87	0,87	18,0	19,0	2,00	2,00	
737	2,51	2,52	32,0	32,0	5,00	5,00	
756	2,29	2,32	29,5	30,0	5,00	5,00	

Liczba błędów grubych: 0
 Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,032
 Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,118

St. Inspektor Nadzoru I Kontroli
mgr inż. Janusz Porowski

Kierownik Przedsiębiorstwa
mgr inż. Janusz Porowski

GŁÓWNY SPECJALISTA S.L.
 Główny Wydział
mgr inż. Maria Proszewicz

NACZELNIK WYDZIAŁU
 Wydział Nadzoru i Kontrol
mgr inż. Janusz Porowski

Z-ca NADZORCY
mgr inż. Janusz Porowski

INŻYNIER NADZORU
mgr inż. Dorota Siodłowska

NOTATKA SŁUŻBOWA

z posiedzenia w sprawie ustalenia wielkości etatów użytkowania rębnego i uzgodnienia rozplanowania cieć na lata 2017-2026, które będą tematem obrad Narady Techniczno-Gospodarczej Nadleśnictwa Olecko.

Posiedzenie odbyło się dnia 9 listopada 2016 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku.

Uczestnicy posiedzenia:

- 1) przedstawiciele RDLP w Białymstoku
  - mgr inż. Andrzej Gołembiewski – Zastępca Dyrektora RDLP w Białymstoku ds. Rozwoju – *przewodniczący*
  - dr inż. Robert Cierech – Naczelnik Wydziału Gospodarowania Ekosystemami
  - mgr inż. Maria Protasiewicz – Główny Specjalista ds. zarządzania lasu – Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi
  - mgr inż. Paweł Andrzejewicz – Starszy Specjalista – Wydział Gospodarowania Ekosystemami
- 2) przedstawiciele Nadleśnictwa Olecko
  - mgr inż. Zbigniew Piotr Poniatowski – Nadleśniczy
  - dr inż. Jarosław Kowalewski – Zastępca Nadleśniczego
  - mgr inż. Piotr Paweł Gawrycki – Inżynier Nadzoru
- 3) przedstawiciele Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Białymstoku
  - mgr Jerzy Małyszko – Dyrektor Oddziału
  - mgr inż. Janusz Porowski – Starszy Inspektor Nadzoru i Kontroli Oddziału – *sekretarz*
  - mgr inż. Jerzy Półtorak – Kierownik brygady urzędzeniowej
  - Andrzej Muklewicz - Starszy Taksator
  - inż. Andrzej Oleksza – Starszy Taksator

Posiedzeniu przewodniczył Zastępca Dyrektora RDLP w Białymstoku ds. Rozwoju mgr inż. Andrzej Gołembiewski, protokołował Starszy Inspektor Nadzoru i Kontroli BULiGL Oddział w Białymstoku mgr inż. Janusz Porowski.

Uczestnicy narady uznają załączoną i podpisaną listę obecności jako dokument akceptujący ustalenia posiedzenia.

A. Etaty użytkowania rębnego

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku przedstawiło etaty użytkowania rębnego wyliczone zgodnie z Instrukcją urządzania lasu dla poszczególnych obrębów oraz propozycje etatów na lata 2017-2026.

1) Zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego

Zestawienie proponowanych etatów na najbliższe dziesięciolecie obrębami w gospodarstwach przedstawia poniższa tabelka

Obręb	Gospodarstwo specjalne	Gospodarstwo lasów ochronnych	Gospodarstwo lasów gospodarczych	Łącznie
	m ³ brutto			
Jucha I	2657	32481	131562	166700
Kowale Oleckie	27057	46188	135795	209040
Olecko	13430	45631	161343	220404
Nadleśnictwo Olecko	43144	124300	428700	596144

Łączny proponowany do akceptacji na posiedzeniu NTG etat użytkowania rębnego w nadleśnictwie wynosi na najbliższe dziesięciolecie **596 144 m³ brutto (508 434 m³ netto)**.

2) Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych – **25 431 m³ netto**

3) Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu – **1 093 m³ netto**.

Łączne zadania gospodarcze z zakresu użytkowania rębnego na najbliższy okres gospodarczy stanowiące maksymalną wielkość tego użytkowania wynoszą **534 958 m³ grubizny netto**.

Proponowane etaty mają pokrycie w przedstawionym przez wykonawcę projekcie planu i lokalizacji cięć.

W przedłożonym projekcie planu cięć rodzaje rębni, sposoby użytkowania oraz nawroty cięć, przyjęte zostały przez niniejszą Komisję. Powyższe jest zgodne z postanowieniami Komisji Założeń Planu.

B. Użytkowanie przedrębne

Orientacyjną wysokość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach cięć przedrębnych zaproponowano na podstawie tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących. Przyrost ten w okresie 10-letnim, dla drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym wynosi:

- w obrębie Jucha I - około 252 600 m³ brutto (202 080 m³ netto),
- w obrębie Kowale Oleckie - około 482 500 m³ brutto (386 000 m³ netto),
- w obrębie Olecko - około 522 100 m³ brutto (417 680 m³ netto),
- Nadleśnictwo Olecko - około 1 257 200 m³ brutto (1 005 760 m³ netto).**

Proponowana do przyjęcia miąższość szacunkowa do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w m³ grubizny netto na 10-lecie przedstawia się następująco:

Obręb Jucha I	111 144	m ³ netto,
Obręb Kowale Oleckie	212 300	m ³ netto,
<u>Obręb Olecko</u>	<u>229 724</u>	<u>m³ netto.</u>
Nadleśnictwo Olecko	553 168	m³ netto.

Przedstawione wartości maksymalnej, możliwej do pobrania masy w użytkowaniu przedrębnym, w poszczególnych obrębach leśnych wynikające z 55% przyrostu bieżącego drzewostanów nie zakwalifikowanych do użytkowania rębego, zostały zaakceptowane jako właściwe do przedstawienia na posiedzeniu NTG celem zatwierdzenia.

Proponowany etat powierzchniowy przedstawia się następująco:

Obręb Jucha I	2 402,31 ha
Obręb Kowale Oleckie	3 698,42 ha
<u>Obręb Olecko</u>	<u>4 523,44 ha</u>
Nadleśnictwo Olecko	10 624,17 ha.

i stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

C. Etat miąższościowy użytków głównych

Łączna wielkość użytkowania w nadleśnictwie (z 5% przyrostem użytków rębnych i rębnymi nie zaliczonymi na poczet etatu powierzchniowego) wyniesie **1 088 126 m³ grubizny netto.**

Notatkę sporządził
mgr inż. Janusz Porowski
St. Inspektor Nadzoru i Kontroli
mgr inż. Janusz Porowski

Przewodniczący
Zastępca Dyrektora
RDLP w Białymstoku
ds. Rozwoju

mgr inż. Andrzej Gołębiewski

Z up. DYREKTORA
ZASTĘPCA DYREKTORA
Regionalnej Dystryktu Lasów Państwowych
w Białymstoku
ds. Rozwoju
mgr inż. Andrzej Bogdan Gołębiewski

**PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA
NARADY TECHNICZNO-GOSPODARCZEJ
W SPRAWIE SPORZĄDZENIA PLANU URZĄDZENIA LASU
NA OKRES 1.01.2017 r. – 31.12.2026 r.
DLA NADLEŚNICTWA OLECKO**

**OLECKO
15 listopada 2016 r.**

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Olecko, zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, odbyła się w dniu 15 listopada 2016 r., w siedzibie Nadleśnictwa Olecko z udziałem przedstawicieli:

Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w Warszawie

Jacek Przypaśniak - Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku

Andrzej Gołembiewski – Zastępca Dyrektora RDLP w Białymstoku ds. Rozwoju –
Przewodniczący Komisji

Marek Masłowski – Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi

Włodzimierz Protasiewicz – Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego

Maria Protasiewicz – Główny specjalista ds. urządzania lasu

Jarosław Ćwik – Specjalista ds. selekcji, nasiennictwa i lasów niepaństwowych

Adam Pawłowski – Specjalista ds. ochrony przyrody i certyfikacji

Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie

Wojciech Chmielewski – Specjalista

Nadleśnictwa Olecko

Zbigniew Piotr Poniatoński – Nadleśniczy

Jarosław Kowalewski – Zastępca Nadleśniczego

Piotr Paweł Gawrycki – Inżynier Nadzoru

Anna Garackiewicz – Specjalista ds. ochrony lasu

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Zarządu w Sekocinie Starym

Andrzej Leonowicz – Starszy Inspektor Nadzoru

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Białymstoku

Jerzy Małyżko – Dyrektor Oddziału

Janusz Porowski – Starszy Inspektor Nadzoru i Kontroli – *protokolant*

Jerzy Półtorak – Kierownik pracowni urzędzeniowej

Sławomir Szubzda – Taksator specjalista

Zaproszeni goście

Jan Mróz – Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej
w Olecku

Przemysław Drozd – Urząd Miejski w Olecku

Adrian Grzegorz – Natural Forest Foundation

Komisja po wysłuchaniu referatów i przeprowadzeniu dyskusji nad:

a) materiałami dotyczącymi gospodarki leśnej ubiegłego okresu:

– szczegółową analizą gospodarki leśnej ubiegłego okresu, przedstawioną przez Nadleśniczego,

– referatem Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie,

– koreferatem wykonawcy projektu planu urzędzenia lasu do analizy Nadleśniczego,

b) materiałami przedstawionymi przez kierownika pracowni urządzania lasu:

– wynikami prac inwentaryzacyjnych,

– oceną wpływu realizacji zadań gospodarczych minionego okresu na obecny stan lasu,

– propozycjami planu gospodarki leśnej na okres gospodarczy 2017-2026,

- projektem aktualizacji Programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Olecko na okres 2017-2026,
- prognozą oddziaływania projektu Planu urządzenia lasu na środowisko,

podjęła następujące ustalenia:

A. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

1. Zakres i forma podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Zapisy dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Olecko zawarte są w dokumentach planistycznych województwa warmińsko-mazurskiego (93,3% powierzchni) i podlaskiego (6,7% powierzchni) oraz powiatów: oleckiego (78,2% pow.), goldapskiego (12,3% pow.), ełckiego (2,8% pow.) i suwalskiego (6,7% pow.). Teren nadleśnictwa położony jest w obszarze funkcjonalnym „Zielone Płuca Polski”, a jego część znajduje się w granicach obszarów Natura 2000: „Dolina Górnej Rospudy” oraz „Ostoja Borecka”. Niewielki fragment w północnej części nadleśnictwa (L. Czostków) obejmuje swoim zasięgiem otulina Parku Krajobrazowego Puszczy Romińskiej. Dodatkowo występuje tu szereg obszarów chronionego krajobrazu. Najcenniejsze fragmenty przyrody są zabezpieczone przez trzy rezerwaty, użytki ekologiczne, strefy ochronne wokół ostoi chronionych gatunków ptaków, pomniki przyrody oraz obszary wyłączone z gospodarowania, wydzielone na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Przewidywany wpływ realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania powiatów i całego regionu na prowadzenie gospodarki leśnej przedstawia się następująco:

- ochrona środowiska – lasy pozostające w zasięgu nadleśnictwa nie są znacząco narażone na zanieczyszczenia powietrza,
- ochrona przyrody – omawiany obszar charakteryzuje się umiarkowanym bogactwem obszarów i obiektów chronionych, których obecność skutkuje występowaniem lokalnych ograniczeń w prowadzeniu gospodarki leśnej,
- udokumentowane złoża kopalin – na obszarze działania nadleśnictwa brak jest bogatych złóż surowców mineralnych, lokalnie pozyskiwane są tylko kruszywa naturalne,
- gospodarowanie wodami – zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest brak właściwie rozwiązanej gospodarki wodno-ściekowej,
- ochrona gruntów rolnych i leśnych – problemy w zakresie przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne nie występują,
- obronność kraju – nie występują przedsięwzięcia o charakterze obronności kraju,
- ochrona krajobrazu – nie są planowane inwestycje mogące istotnie wpłynąć na otaczający krajobraz,
- ochrona zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyk i rekreacji – zachowanie walorów tych terenów wymaga zrównoważonego rozwoju gospodarki turystycznej,
- nie są przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, w tym inwestycje mogące spowodować zagrożenie trwałości lasu, planowane są natomiast inwestycje polegające na budowie i modernizacji dróg lokalnych, sieci wodociągowych, linii energetycznych, lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz wytyczania szlaków turystycznych, które mogą mieć pewien wpływ na gospodarkę leśną prowadzoną w Nadleśnictwie Olecko.

Komisja akceptuje przedstawiony w projekcie PUL zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu.

2. Wyniki inwentaryzacji

W pełni zaakceptowano wyniki inwentaryzacji lasu wykonane przez BULiGL Oddział w Białymstoku obrazujące aktualny stan lasu na tle przyrodniczych warunków produkcji leśnej. Prace terenowe odebrano komisyjnie w dniu 30.06.2016 r. Kontrolę pomiaru

miąższości wykonano w dniach 21-23.06.2016 r. na terenie obrębu Jucha I. Do kontroli wylosowano 40 powierzchni kołowych. Test kontroli pomiaru miąższości nie wykazał błędów grubych. Komisja odbioru terenowych prac urządzania lasu uznała, że wykonano pracę w terminie zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia, bez zastrzeżeń.

3. Analiza gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego

Ocena gospodarki ubiegłego okresu omówiona została wyczerpująco w referacie nadleśniczego i Kierownika ZOL oraz w koreferacie wykonawcy projektu planu, które będą załącznikami w elaboracie. Komisja przyjmuje wnioski wynikające z analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu.

Końcowa ocena gospodarki leśnej w ubiegłym okresie gospodarczym dokonana została przez Dyrektora RDLP w Białymstoku. Dyrektor RDLP stwierdził, że zadania planowe zrealizowane w minionym 10-leciu nie naruszają postanowień zawartych w artykule 8 ustawy o lasach. Na podstawie przeprowadzonej analizy, uznał gospodarkę zasobami oraz realizacji zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu, ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej, edukacji przyrodniczej, gospodarki łowieckiej, użytkowania ubocznego, za prawidłowe i właściwe.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej, Dyrektor podkreślił dobre działania Nadleśniczego dla zachowania bioróżnorodności biologicznej i bogactwa genetycznego zbiorowisk roślin, zwierząt, mikroorganizmów, trwałości lasu oraz zabezpieczenia właściwego stanu sanitarnego drzewostanów.

Ocena zostanie zamieszczona w elaboracie.

4. Wytyczne w zakresie ochrony lasu

Komisja przyjmuje przedstawiony w referacie projekt ochrony lasu i akceptuje plan ochrony przeciwpożarowej. Nadleśnictwo Olecko zaliczono w całości do III kategorii (małego) zagrożenia pożarowego.

5. Komisja stwierdza zgodność wykonanych prac z:

- Ustawą o lasach z 1991 r.,
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12.11.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzania lasu, uproszczonego planu urządzania lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu,
- Instrukcją urządzania lasu z 2011 r.,
- Zasadami hodowli lasu z 2011 r.,
- Instrukcją ochrony lasu z 2011 r.,
- ustaleniami KZP i ustaleniami dodatkowymi podjętymi w ramach odbioru prac terenowych.

6. Użytkowanie uboczne

Użytkowanie uboczne prowadzone będzie na dotychczasowym poziomie w zakresie pozyskania choinek i gospodarki łowieckiej.

7. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

Zagadnienia zagospodarowania rekreacyjnego będą opisane w elaboracie i przedstawione na wspólnej mapie funkcji lasu. Komisja akceptuje projekt zagospodarowania rekreacyjnego.

8. Potrzeby w zakresie budownictwa

Przyjęto następujące zadania na najbliższy okres gospodarczy:

- w zakresie budownictwa ogólnego:
  - bieżące remonty istniejących leśniczówek i zabudowań gospodarczych;
- w zakresie budownictwa drogowego:
  - bieżące utrzymanie i remonty istniejących dróg leśnych;
  - rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci dróg (w miarę posiadanych środków);
- w zakresie budowy i konserwacji urządzeń melioracji wodnych – bieżąca konserwacja.

9. Program ochrony przyrody

Zgodnie z ustaleniami KZP Program ochrony przyrody został zaktualizowany na lata 2017-2026. Aktualizacja Programu polegała na uwzględnieniu nowych adresów leśnych oraz danych z inwentaryzacji lasu wg stanu na 01.01.2017 r. Zamieszczono również nowe informacje celem poszerzenia i wzbogacenia opracowania, m.in. o obszary sieci Natura 2000 oraz dane z istniejących inwentaryzacji przyrodniczych. Wykonawca dokonał aktualizacji Programu ochrony przyrody zgodnie z wytycznymi §110-112 Instrukcji urządzania lasu i sporządził mapę walorów przyrodniczo-kulturowych.

Po uwzględnieniu zgłoszonych uwag zaakceptowano, przedstawiony na posiedzeniu, projekt programu ochrony przyrody.

10. Prognoza oddziaływania na środowisko

W ramach oddziaływania ustaleń projektu planu urządzania lasu na środowisko przeanalizowano:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną,
- oddziaływanie na ludzi,
- oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione,
- oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione,
- wpływ gatunków obcych geograficznie,
- oddziaływanie na wodę,
- oddziaływanie na powietrze,
- oddziaływanie na powierzchnię ziemi,
- oddziaływanie na krajobraz,
- oddziaływanie na klimat,
- oddziaływanie na zasoby naturalne,
- wpływ cięć rębnych na sąsiadujące ekosystemy,
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.

Generalnym wnioskiem z Prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzania lasu jest to, że Plan urządzania lasu dla Nadleśnictwa Olecko nie wpływa negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

Komisja akceptuje przedstawioną prognozę oddziaływania na środowisko projektu PUL.

11. Inne ustalenia

W trakcie posiedzenia Adrian Grzegorz (Natural Forest Foundation) zapytał, czy zwierzyna w sposób szczególny uszkadza drzewostany porastające siedliska grądów zboczowych. Jerzy Półtorak (BULiGL Oddz. Białystok) odpowiedział, że na tych siedliskach proces ten nie jest szczególnie nasilony. Następnie Adrian Grzegorz podkreślił, że Nadleśniczy w ramach „dobrych praktyk,” dotychczas występował do Dyrektora RDOŚ w Olsztynie o zgodę na wykonanie zabiegów zaplanowanych w strefach ochrony okresowej wokół gniazd ptaków chronionych i wyraził nadzieję, że będzie to kontynuowane w nowym

PUL. Adam Pawłowski (RDLP w Białymstoku) stwierdził, iż procedura ta nie jest wymagana w świetle obowiązujących przepisów prawnych, ale nikt nie zamierza od niej odchodzić.

Nadleśniczy zaakceptował zaproponowane przez wykonawcę wykazy cięć, szczegółowe sposoby zagospodarowania, wysokość użytkowania rębnego i przedrębnego oraz pozostałe czynności gospodarcze związane z projektem planu urządzenia lasu.

Projekt planu urządzenia lasu zostanie zestawiony w zakresie przewidzianym w Instrukcji urządzenia lasu z 2011 roku. Materiały kartograficzne zostaną wykonane zgodnie ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia oraz Protokołem z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Olecko. Opisy taksacyjne dla obrębów leśnych zostaną wydrukowane w formacie A4. Komisja nie widzi potrzeby sporządzania analizy ekonomicznej do PUL.

Komplet dokumentów zostanie sporządzony również w postaci elektronicznej, i przekazany z Decyzją do RDOŚ i PWIS, po zatwierdzeniu projektu PUL przez Ministra właściwego do spraw środowiska.

B. Projekt planu urządzenia lasu

1. Stan posiadania

Nadleśnictwo Olecko należy do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku. Składa się z trzech obrębów leśnych: Jucha I, Kowale Oleckie i Olecko.

Podstawą do wykonania prac V rewizji urządzenia lasu w Nadleśnictwie Olecko, zgodnie z ustaleniami protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu, oraz zgodnie z materiałami przekazanymi przez nadleśnictwo, są:

- zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP, przekazana wykonawcy pismem Nadleśniczego z dnia 20.01.2016 r., z uwzględnieniem zmian ewidencyjnych wynikających z pism Nadleśniczego z dni: 12.02.2016 r., 13.05.2016 r., 21.06.2016 r., 18.07.2016 r., 31.08.2016 r. oraz część pisma Nadleśniczego z dnia 19.09.2016 r. odnosząca się do Decyzji Nadleśniczego z dnia 29.06.2016 w sprawie ujęcia w PUL gruntów, w których wystąpiła niezgodność rejestru ze stanem na gruncie,
- leśna mapa numeryczna sporządzona zgodnie z Zarządzeniem nr 74 DGLP z dnia 23.08.2001 r., z późniejszymi zmianami, przekazana wykonawcy pismem Nadleśniczego z dnia 20.01.2016 r., z uwzględnieniem zmian ewidencyjnych wynikających z pism Nadleśniczego z dni: 12.02.2016 r., 13.05.2016 r., 21.06.2016 r., 18.07.2016 r., 31.08.2016 r. oraz część pisma Nadleśniczego z dnia 19.09.2016 r. odnosząca się do Decyzji Nadleśniczego z dnia 29.06.2016 w sprawie ujęcia w PUL gruntów, w których wystąpiła niezgodność rejestru ze stanem na gruncie,
- rejestr gruntów w formie numerycznej przekazany wykonawcy pismem Nadleśniczego z dnia 20.01.2016 r., z uwzględnieniem zmian ewidencyjnych wynikających z pism Nadleśniczego z dni: 12.02.2016 r., 13.05.2016 r., 21.06.2016 r., 18.07.2016 r., 31.08.2016 r. oraz część pisma Nadleśniczego z dnia 19.09.2016 r. odnosząca się do Decyzji Nadleśniczego z dnia 29.06.2016 w sprawie ujęcia w PUL gruntów, w których wystąpiła niezgodność rejestru ze stanem na gruncie.

Powierzchnia ewidencyjna gruntów w zarządzie nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2017 r. wynosi 20300,5095 ha.

Dodatkowo, w myśl przekazanych przez nadleśnictwo danych geodezyjnych, na terenie obiektu występują 3 działki ewidencyjne o łącznej powierzchni 0,2278 ha, w których Skarb Państwa pozostaje we współwłasności z osobami fizycznymi. Należą do nich:

- działka nr 3228/15 położona w obrębie ewidencyjnym Kowale Oleckie o powierzchni 0,0776 ha (0,08 ha) będąca drogą inną, stanowiącą w projekcie PUL wydzielenie 228An obrębu Kowale Oleckie,
- działka nr 1278/2 położona w obrębie ewidencyjnym Olecko Miasto o powierzchni

0,0800 ha (0,08 ha) będąca drogą inną, stanowiąca w projekcie PUL wydzielenie 25Ak obrębu Olecko,

- działka nr 339/1 położona w obrębie ewidencyjnym Olecko Miasto o powierzchni 0,0702 ha (0,07 ha) będąca zabudowaniami innymi, stanowiąca w projekcie PUL wydzielenie 25A1 obrębu Olecko.

Całkowita powierzchnia ewidencyjna gruntów Nadleśnictwa Olecko wraz ze współwłasnościami wynosi 20300,7373 ha.

Komisja przyjmuje stan posiadania nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania. Komisja akceptuje uzgodniony z Nadleśniczym sposób ujęcia współwłasności w PUL na lata 2017-2026.

Powierzchnia ewidencyjna Nadleśnictwa Olecko (bez współwłasności) na początek okresu gospodarczego (01.01.2017 r.)

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb			Nadleśnictwo Olecko
	Jucha I	Kowale Oleckie	Olecko	
Powierzchnia ogólna	4602,4443	7461,4166	8236,6486	20300,5095
I. Lasy	3893,0914	7022,0723	7544,4305	18459,5942
1. Grunty leśne zalesione i niezalesione	3778,32	6889,6833	7360,7397	18028,7430
1.1. Grunty leśne zalesione	3700,6430	6577,3832	7172,7617	17450,7879
1) drzewostany	3700,6430	6576,1821	7172,7617	17449,5868
1.2. Grunty leśne niezalesione	77,6770	312,3001	187,978	577,9551
1) w produkcji ubocznej	6,1969	1,0803	6,3969	13,6741
2) do odnowienia	30,8804	42,1918	33,0093	106,0815
3) pozostałe leśne niezalesione	40,5997	269,0280	148,5718	458,1995
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną	114,7714	132,3890	183,6908	430,8512
II. Grunty nie zaliczone do lasów	709,3529	439,3443	692,2181	1840,9153
1. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,6402	23,0368	18,0847	39,4435
2. Użytki rolne	185,4048	208,1522	277,5714	673,4466
3. Grunty pod wodami	3,6764	1,7258	0,5342	5,9364
4. Użytki ekologiczne	1,4998	-	-	1,4998
5. Tereny różne	-	-	-	-
6. Grunty zabudowane i zurbanizowane	1,7868	2,5293	0,7057	5,0218
7. Nieużytki	516,3449	203,9002	395,3221	1115,5672

Powierzchnia w ha (z dokładnością do 1 ara, bez współwłasności) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych:

Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
	Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
Jucha I	3 700,62	77,71	114,79	3 893,12	709,37	4 602,49
Kowale Oleckie	6 577,36	312,27	132,42	7 022,05	439,39	7 461,44
Olecko	7 172,74	187,99	183,63	7 544,36	692,32	8 236,68
Razem nadleśnictwo	17 450,72	577,97	430,84	18 459,53	1 841,08	20 300,61

Rozbieżności pomiędzy powierzchnią ewidencyjną podaną w metrach kwadratowych, a pozostałymi zestawieniami planu urzędzenia lasu zestawianymi w arach, wynikają z zaokrąglenia metrów kwadratowych każdego wydzielenia do pełnych arów.

2. Podział lasów wg głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lasy nadleśnictwa zostały podzielone według spełnianych przez nie głównych funkcji na: rezerwy, lasy ochronne i lasy gospodarcze (wielofunkcyjne). Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie nowego projektu lasów ochronnych, który został zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska nr DL-1.612.6.2016 z dnia 18.11.2016 r.

Udział powierzchniowy [ha] poszczególnych funkcji lasu i wiodących kategorii ochronności przedstawia się następująco:

Lp.	Kategorie lasu	Obręby			Nadleśnictwo Olecko
		Jucha I	Kowale Oleckie	Olecko	
		Powierzchnia leśna [ha]			
I	Rezerwy przyrody	-	10,65	-	10,65
II	Lasy ochronne razem	1436,35	2619,09	2667,24	6722,68
2.1	Lasy ochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	170,35	374,32	366,77	911,44
2.2	Lasy ochronne – glebochronne	1,19	420,93	41,25	463,37
2.3	Lasy ochronne stanowiące ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową	-	-	3,58	3,58
2.4	Lasy ochronne w miastach i wokół miast	90,08	366,67	330,03	786,78
2.5	Lasy ochronne – wodochronne	1174,73	1457,17	1925,61	4557,51
III	Lasy gospodarcze	2341,98	4259,89	4693,49	11295,36
Ogółem grunty leśne (zalesione i niezalesione)		3778,33	6889,63	7360,73	18028,69

3. Podział lasów na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia Komisji Założeń Planu i propozycję projektu PUL na Naradę Techniczno-Gospodarczą, obszar Nadleśnictwa Olecko zakwalifikowano do trzech gospodarstw.

Powierzchnia leśna (zalesiona i niezalesiona) wg gospodarstw:

Gospodarstwo	Obręb Jucha I	Obręb Kowale Oleckie	Obręb Olecko	Nadleśnictwo Olecko
	Powierzchnia [ha]			
S - specjalne	479,82	1 325,44	1 136,11	2 941,37
O - wielofunkcyjnych lasów ochronnych	956,65	1 304,30	1 537,98	3 798,93
G - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych	2 341,86	4 259,89	4 686,64	11 288,39
GZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - zrębowych	908,86	134,23	798,60	1841,69
GPZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - przerębowo-zrębowych	1 433,00	4 125,66	3 888,04	9446,70
Razem	3 778,33	6 889,63	7 360,73	18 028,69

4. Wiek rębności

Przyjęte do konstruowania projektu PUL wieki rębności mieszczą się w granicach przewidzianych w Załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 maja 2004 roku. Komisja akceptuje zaproponowane przez wykonawcę projektu PUL, rozszerzenie listy wieków rębności, przyjętych na posiedzeniu KZP: o modrzewia, buka, dąb czerwony, klon jawor i jesion amerykański.

Gatunek panujący	Wiek rębności
So, Md	100
Św	90
Db, Js, Bk, Db cz.,	120
Kl, Lp, Brz, Ol, Gb, Wz, Jw, Js a.	80
Os, Ol odroślowa, Wb	60
Tp, Ol sz., Iwa	30

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

a) Użytki rębne – przyjęte etaty użytkowania rębego m³ brutto (na podstawie tabeli nr XIV IUL):

Obręb	Gospodarstwo specjalne	Gospodarstwo lasów ochronnych	Gospodarstwo lasów gospodarczych	Łącznie
	m ³ brutto			
Jucha I	2657	32481	131562	166700
Kowale Oleckie	27057	46188	135795	209040
Olecko	13430	45631	161343	220404
Nadleśnictwo Olecko	43144	124300	428700	596144

Lokalizację cięć rębnych oraz szczegółowe formy zaprojektowanych rębni, które są zgodne z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu, były przedmiotem uzgodnień dokonanych przez przedstawicieli nadleśnictwa, RDLP w Białymstoku i BULiGL Oddz. Białystok w dniu 9.11.2016 r.

W gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne planowano zgodnie z ustaleniami KZP kierując się potrzebami hodowlanymi drzewostanów.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych przyjęte etaty są wynikiem lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej potrzeby hodowlane poszczególnych drzewostanów, ograniczenia w użytkowaniu wynikające z pełnienia przez drzewostany konkretnych funkcji ochronnych, ład czasowo-przestrzenny oraz aspekt przyrodniczy i ekologiczny gospodarki leśnej prowadzonej w nadleśnictwie. Przyjęty do realizacji etat z potrzeb hodowlanych jest niższy od orientacyjnego etatu optymalnego wyliczonego dla gospodarstwa lasów ochronnych, z powodu tego, że przeważająca część drzewostanów będzie przebudowywana przy wykorzystaniu rębni złożonych.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych optymalizacja etatów rębnych była rozpatrywana łącznie zarówno dla zrębowego (GZ), jak i dla przerębnowo-zrębowego (GPZ) sposobu zagospodarowania. Przyjęto etat nieznacznie wyższy od etatu optymalnego,

jest on wynikiem możliwej lokalizacji cięć rębnych uwzględniającej potrzeby hodowlane drzewostanów oraz konieczność zachowania w lesie ładu czasowo-przestrzennego. Przyjęty etat uwzględni również konieczność kontynuowania rozpoczętej przebudowy drzewostanów rębiami złożonymi.

Przyjęty łączny etat miąższościowy użytkowania rębego stanowi 83,1% etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa, który jest sumą wyliczonych etatów według zrównania średniego wieku. Wielkość ta, w ocenie Komisji powinna pozwolić na spełnienie wymogów § 77 IUL, t. j. powstrzymanie nadmiernego wzrostu w lasach nadleśnictwa odstępstwa pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów (53 lata), a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów (47 lat), które obecnie wynosi 6 lat.

Wykonanie etatu w przyjętej wielkości powinno pozwolić również na utrzymanie właściwego stanu sanitarnego lasu i wzrost stabilności drzewostanów oraz pozwolić na kształtowanie korzystnego układu klas wieku.

Zestawienia etatu użytkowania rębego dla nadleśnictwa na tle etatów teoretycznych (na podstawie tabeli nr XIV IUL):

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)					Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu	
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy			etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
m3 brutto / ha								
Specjalne (S)	X	X	X	X	335	2084	43144	43144
Lasów Ochronnych (O)	14360	14789	15504	14788	562	4689	124300	124300
Lasów Gospodarczych (GZ)	16051 31,42	10525 21,46	8483 15,07	10525 21,46	5221 129,00	X	X	199692 433,13
Lasów Gospodarczych (GPZ)	19984	31125	47733	31125	0	11064	X	229008
Lasów Gospodarczych (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
Razem Gospodarstwo (G)	36035	41650	56216	41650	5221	11064	0	428700
OGÓLEM NADLEŚNICTWO	50395	56439	71720	56438	6118	17837	167444	596144

Dodatkowo zaplanowano użytkowanie rębne nie zaliczone na poczet etatu powierzchniowego w poniższej wielkości (na podstawie wzoru nr 7 IUL).

Użytkowanie rębne nie zaliczone na poczet etatu	Obwód Jucha I	Obwód Kowale Oleckie	Obwód Olecko	Nadleśnictwo Olecko	
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³ brutto				
Uprzątnięcie płazowin	2,83/250		0,61/25	-/-	3,44/275
Uprzątnięcie nasienników i przeostojów z pow. leśnej	-/315		-/173	-/57	-/545
Pozostałe	-/40		-/40	-/371	-/451
Łącznie	2,83/605		0,61/238	-/428	3,44/1271

b) Użytki przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Powierzchnie planowanych zabiegów użytkowania przedrębnego zostały zredukowane o powierzchnię zabiegów pielęgnacyjnych planowanych w pnsw.

Powierzchnia zaplanowanych zabiegów przedrębnych przedstawia się następująco (na podstawie tabeli nr XVI IUL):

Rodzaj zabiegu	Obręb			Nadleśnictwo Olecko
	Jucha I	Kowale Oleckie	Olecko	
	powierzchnia [ha]			
Czyszczenia późne (CP-P)	105,80	224,96	255,68	586,44
Trzebieże (TW+TP)	2296,51	3473,46	4267,76	10037,73
Razem	2402,31	3698,42	4523,44	10624,17

Powyższa, zaplanowana wielkość zabiegów pielęgnacyjnych (10624,17 ha), w myśl Zarządzenia nr 30 Dyrektora Generalnego LP z dnia 9 maja 2014 r. stanowi etat cięć przedrębnych, jako obowiązkowa, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych do wykonania w okresie obowiązywania PUL.

Orientacyjną miąższość użytkowania przedrębnego przyjęto po przeanalizowaniu:

- wyników użytkowania przedrębnego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat oraz w całym ubiegłym okresie biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości drzewostanów przedrębnych, to jest wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

Zestawienie poszczególnych wskaźników wysokości użytkowania przedrębnego przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Obręb Jucha I	Obręb Kowale Oleckie	Obręb Olecko	Nadleśnictwo Olecko
	Etat na 10-letnie - m ³ netto Wskaźnik - m ³ netto/ha			
Etat wg wykonania w ubiegłym okresie	121498 42,70	183733 41,31	224728 43,59	543207 43,40
Etat wg wykonania w ostatnich 5 latach	60648 44,43	101064 46,13	115903 46,69	281269 45,90
Etat wg 55% spodziewanego bieżącego przyrostu d-stanów przedrębnych	111144 46,27	212300 57,40	229724 50,79	553168 52,07

Biorąc pod uwagę powyższe dane oraz ogólny stan lasu, Komisja przyjęła orientacyjną miąższość użytkowania przedrębnego na bieżące 10-letnie w wysokości: 553168 m³ netto przy wskaźniku 52,07 m³/ha, co stanowi 55% spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości ze wszystkich drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym.

Drzewostany o niskim i równomiernym zwarciu i zadrzewieniu głównie starszych klas wieku, drzewostany niedostępne oraz cenne z powodu pełnionych przez nie funkcji ochronnych lub ekologicznych, nie zostały ujęte w etacie powierzchniowym użytkowania

przedrębno. Komisja akceptuje powierzchnię drzewostanów nie objętych planowaniem zabiegów gospodarczych.

Przyjęty łączny etat na lata 2017-2026 dla Nadleśnictwa Olecko kształtuje się następująco (na podstawie tabeli nr XVII IUL):

Etat	Obręb						Nadleśnictwo Olecko	
	Jucha I		Kowale Oleckie		Olecko		brutto	netto
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto		
	<i>m³</i>							
Rębne zaliczone na etat	166700	140917	209040	180269	220404	187248	596144	508434
5% przyrostu miąższości	8335	7048	10452	9023	11020	9360	29807	25431
Rębne nie zaliczone na etat	605	518	238	212	428	363	1271	1093
Razem użytki rębne	175640	148483	219730	189504	231852	196971	627222	534958
Przedrębne	138930	111144	265375	212300	287155	229724	691460	553168
Nadleśnictwo ogółem	314570	259627	485105	401804	519007	426695	1318682	1088126

Zaprojektowany etat miąższościowy użytków głównych na lata 2017-2026 wynosi nie więcej niż 1088126 m³ netto grubizny. Projektowane jest pozyskanie 6,04 m³ netto / ha powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) rocznie, co stanowi 2,68% przeciętnej miąższości na gruntach leśnych.

W myśl Zarządzenia nr 30 Dyrektora Generalnego LP z dnia 9 maja 2014 r. etat cięć rębnych w wymiarze miąższościowym stanowi maksymalną wielkość pozyskania w okresie obowiązywania PUL, natomiast miąższościowy etat użytków przedrębnych stanowi wielkość szacunkową.

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębno

Komisja nie wniosła uwag do zaprezentowanych przez wykonawcę projektu PUL wytycznych w sprawie użytkowania rębno i rębni dla poszczególnych gospodarstw. Komisja dopuszcza zaproponowane sposoby modyfikacji przyjętych na posiedzeniu KZP ramowych zasad stosowania poszczególnych rębni, pod kątem specyficznych wymagań hodowlano-ochronnych indywidualnych drzewostanów.

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych właściwych wg rodzajów rębni (na podstawie tabeli nr XV IUL).

Gospodarstwo	Rębnie pełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzętające	cięcia pozostałe	razem		
<i>powierzchnia [ha]</i>						
Obręb Jucha I						
Specjalne (S)	0,45	4,52	2,44	6,96	20,88	28,29
Lasów ochronnych (O)	47,66	8,70	99,87	108,57	-	156,23
Lasów gospodarczych (G)	155,38	70,49	200,17	270,66	-	426,04
Razem obręb Jucha I	203,49	83,71	302,48	386,19	20,88	610,56

Gospodarstwo	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozostałe	razem		
	powierzchnia [ha]					
Obręb Kowale Oleckie						
Specjalne (S)	25,96	29,24	86,79	116,03	38,36	180,35
Lasów ochronnych (O)	23,91	43,70	223,34	267,04	-	290,95
Lasów gospodarczych (G)	80,95	100,53	642,40	742,93	-	823,88
Razem obręb Kowale Oleckie	130,82	173,47	952,53	1126,00	38,36	1295,18
Obręb Olecko						
Specjalne (S)	15,06	13,32	40,24	53,56	11,18	79,80
Lasów ochronnych (O)	87,90	22,13	96,33	118,46	-	206,36
Lasów gospodarczych (G)	196,80	82,39	409,32	491,71	-	688,51
Razem obręb Olecko	299,76	117,84	545,89	663,73	11,18	974,67
Nadleśnictwo Olecko						
Specjalne (S)	41,47	47,08	129,47	176,55	70,42	288,44
Lasów ochronnych (O)	159,47	74,53	419,54	494,07	-	653,54
Lasów gospodarczych (G)	433,13	253,41	1251,89	1505,30	-	1938,43
Razem Nadleśnictwo Olecko	634,07	375,02	1800,90	2175,92	70,42	2880,41

7. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej

Komisja akceptuje przyjęte w projekcie PUL typy drzewostanów o charakterze gospodarczym i ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw ustalone na KZP. Pozwoli to wykorzystać w odnowieniach wartościowe rodzime genotypy tego gatunku, występujące w wyłączonych drzewostanach nasiennych znajdujących się na terenie nadleśnictwa.

Zadania z zakresu hodowli lasu na bieżące 10-letnie przedstawiają się następująco (na podstawie tabeli nr XVIII IUL):

Wskazanie	Obręb			Nadleśnictwo Olecko
	Jucha I	Kowale Oleckie	Olecko	
	powierzchnia [ha]			
Odnowienia powierzchni leśnej niezalesionej,	30,88	42,19	33,00	106,07
w tym: odnowienie zrębów i halizn	28,05	41,58	33,00	102,63
odnowienie płazowin	2,83	0,61		3,44
Zalesienie gruntów nieleśnych				
Odnowienie zrębów zupełnych projektowanych	203,49	130,82	299,76	634,07
Razem na powierzchni otwartej	234,37	173,01	332,76	740,14
Odnowienia przy rębniach złożonych	144,19	375,37	249,36	768,92
Podsadzania produkcyjne	2,30	0,70	0,88	3,88
Dolesienia luk i przerzedzeń	5,01	4,17	8,64	17,82
Razem odnowienia pod osłoną	151,50	380,24	258,88	790,62
Ogółem odnowienia i zalesienia	385,87	553,25	591,64	1530,76
Poprawki i uzupełnienia w istniejących uprawach i młodnikach	0,59	5,33	4,83	10,75

Wskazanie	Obręb			Nadleśnictwo Olecko
	Jucha I	Kowale Oleckie	Olecko	
	powierzchnia [ha]			
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia	38,59	55,33	59,16	153,08
Razem poprawki i uzupełnienia	39,18	60,66	63,99	163,83
Ogółem odnowienia, zalesienia, poprawki i uzupełnienia	425,05	613,91	655,63	1694,59
Wprowadzanie podszytów				
Pielęgnowanie gleby	40,40	123,89	97,05	261,34
Pielęgnowanie upraw (CW)	185,48	593,16	460,80	1239,44
Pielęgnowanie młodników (CP+CP-P)	264,64	965,58	763,21	1993,43
w tym : pielęgnowanie młodników (CP)	158,84	740,62	507,53	1406,99
pielęgnowanie młodników (CP-P)	105,80	224,96	255,68	586,44
Razem pielęgnowanie gleby, upraw i młodników	490,52	1682,63	1321,06	3494,21
Melioracje wodne				
Melioracje agrotechniczne	352,52	549,59	534,06	1436,17

Dodatkowo Komisja dopuszcza, w odniesieniu do upraw i młodników szczególnie narażonych na szkody od bobrów i łosi, na lokalne stosowanie odstępstw od postępowania hodowlanego zawartego w ZHL, polegającego na:

- tolerowaniu pojawiania się wartościowych samosiewów gatunków lekko nasiennych w istniejących uprawach i młodnikach do 20% pokrycia;
- dopuszczeniu popierania, w wykonywanych zabiegach pielęgnacyjnych, wartościowych egzemplarzy gatunków pochodzących z samosiewów, kosztem uszkodzonych egzemplarzy gatunków głównych.

Komisja ustala wielkość projektowanych poprawek i uzupełnień w nowozakładanych uprawach na poziomie 10%.

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu, w projekcie PUL pielęgnowanie gleby i CW zaplanowano wyłącznie dla upraw istniejących na dzień 1 stycznia 2017 roku.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Protokół sporządził:
mgr inż. Janusz Porowski
St. Inspektor Nadzoru i Kontroli
mgr inż. Janusz Porowski

Przewodniczący Komisji:

Zastępca Dyrektora
RDLP w Białymstoku
ds. Rozwoju

mgr inż. Andrzej Gołembiewski

Warszawa, dnia 2016-11-18

MINISTER ŚRODOWISKA

DL-L612.6.2016

RPW/18798/2016 N
Data:2016-11-21

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2100, z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 7 października 2016 r., znak: ZU.6002.26.2016, po uzyskaniu opinii Rady Miejskiej w Olecku, Rady Gminy Kowale Oleckie, Rady Gminy Przerost, Rady Gminy Dubeninki, Rady Gminy Bakalarzewo, Rady Gminy Wieliczki oraz wobec nieprzedstawienia opinii w ustawowym terminie przez Radę Miejską w Goldapi, Radę Gminy Stare Juchy, Radę Gminy Elk, Radę Gminy Świętajno, Radę Gminy Filipów:

I. Pozbawiam charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Olecko, określone decyzją Ministra Środowiska z dnia 27 grudnia 2006 r., znak DLOPIK-L-1p-0233-28/06, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Olecko.

II. Uznaję za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 6 722,68 ha, położone w Nadleśnictwie Olecko, w obrębach leśnych: Jucha I, Kowale Oleckie i Olecko, jak niżej:

- 1) w obrębie leśnym Jucha I, o powierzchni łącznej 1 436,35 ha, w tym:
  - a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 174,85 ha, w oddziałach: 1Ac,f,n-p; 2g; 3h; 4l,r; 5a-d,h,l,m; 5Aa,f,h,i,j,k,m,n,p,r; 6a,b,h,j; 7d,g,m,s; 8b,c,h,k; 9h,m,o,r; 10a,d-g,i,l,m; 12c-g; 13c,f; 14g,l-o; 14Aa,b,m,o; 14Bk,l; 14Cj,k,n; 15b,i,j,l,n,o; 16a-i,o; 17c,d; 18f; 19k; 20f; 22h; 23b,c,j; 24b,d; 25j,m; 26g-k; 27c-f; 28b,c,f,g; 29b,c,f,h-j; 30m; 31b-d,l,n; 32d,g; 33c,f-h; 34b,h,l; 35a,b,d,f; 36a,h,n; 37a,c,g; 38a,d; 39h; 40b,c; 41d,h; 42a,c-i; 43b-l; 44c-h; 45a,c-f,i-k; 46d; 47g,i-k,m; 48c,d,j,o; 51a,b,g; 51Aa,c,j; 52d; 55g; 58b; 61a-h; 62a-c,g,b; 63c-h; 64b; 65b,d,j; 66a,c,f,h,j; 67b,c,f-i; 72b,g,j,p; 72Aa-d; 73a,b,k; 74a,b,g,i,k; 76c,f; 77a,b,d,m-o; 78d,h,j; 79i; 80a,s,x; 81b,c,f,h,j-l,n,p,r; 82f,h,j-l,n,o; 83h,i; 84g,h,k-m; 84A,j; 85c; 85Aa-c; 87d-g; 88c-f; 89a-f; 90g,j,k; 90Aa; 91b,d; 94a-d,j; 95k,n,y; 96b; 97d; 98h,m; 99n; 102d-g; 103a,b,f-h; 104d,h,j-m; 105d,k; 106b,g-i; 107g; 108c,f,i,m; 109b,g,j,k; 110b,i,p; 111c-f,i,n-p; 112d-i; 113g,n; 114b,d,g,i; 115a-j,l,n-t,y,z,ax; 115Aa-c,g-m; 115Ba,d; 116a,f,g,k-n,p,r; 119d,g,i; 120c,d,i,m,n; 121a,c,d,g,i-k,p,s; 124b,f-h,k,m; 125d,g; 126d; 127g,j; 127Aa,b,d-k; 129c-j; 130c,d,i; 131a-c,g,j-l; 132g,h,l,p,y; 133p-s; 134j,k; 135b,c,g; 136b,c,g; 138a-c; 139f-k; 140g,i,l; 141b,f,g,j-m; 143h,k; 145d,f,i,o,p,s,w-y,cx; 146y; 147a,j; 147Aa; 148b,c,f,g,k; 148Ab-g; 149c-f,j; 152a,c,i,j; 154b,c,h,m; 155a,c-j,l,m; 156g-j; 157b,c,f,l,n,x; 158b-j,l,m,p,r; 159a,
  - b) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 12,12 ha, w oddziałach: 101i; 137b,h,j; 139a,c,
  - c) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 0,76 ha, w oddziale: 3b,
  - d) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 35,72 ha, w oddziałach: 14Ca,j; 64f; 86d,f; 87b; 159g,h,k,m,o-r,t,w,
  - e) lasy glebochronne, wodochronne – o powierzchni łącznej 0,43 ha, w oddziale: 72i,
  - f) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne – o powierzchni łącznej 158,11 ha, w oddziałach: 1A,j; 14Cl; 18l; 33a; 34a,f,g; 38i; 39i,m; 40f,k; 41i,j; 54h; 55b; 56h; 57a; 59f; 60a-c,f,i; 79f-h; 80b,f,cx; 81d,g,i; 82a,j; 84j; 97p; 104b; 108k; 110d; 111h; 117d,g; 125a; 128h; 129f; 137a,d-g,j; 139b,
  - g) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne – o powierzchni łącznej 54,36 ha, w oddziałach: 14Cc-h,m,o; 86a,r; 159d,f,i,j,l,n,s,x,y,

- 2) w obrębie leśnym Kowale Oleckie, o powierzchni łącznej 2 619,09 ha, w tym:
- a) lasy; wodochronne, o powierzchni łącznej 1 457,23 ha, w oddziałach: 3c,f,h,j; 4c,f; 5h,j,o; 6d-g,w,y; 7b,d,f,i; 8c; 9c; 10a,d; 11c; 12b,g; 13c; 15c; 16a,x,x; 17m; 18f; 21c,h; 22b; 24a; 25g; 26b; 28a-c,f-h,j,k,o,s; 29a,b,g,h,j,k,l; 30b,c,f; 30Ad; 31d; 32f,h,i; 33c,h; 35a,h; 36c; 37f,j,m; 38h,i; 39d,i,k; 40d; 40Aa,c,f; 41Aa-c; 42d,h,o; 43a; 44d,h; 52c-f,j,l; 53b; 55a; 56b; 59d,f,i; 60b,i; 61d,h-k,m,n,s,w; 62b,c; 62Ad,g; 63b,i; 68a,c,g; 73i,j,r; 74a,c,g; 75b-j; 76b,f,g; 77b,i,j; 78a-d,g,i,j; 80c,d; 82c; 83b,g,i; 84g-i-k; 85i; 86b,c,f,g; 87b,g,i; 88a-c; 90a,b; 91j,k; 92b,f; 93f; 94d,h; 95f-h; 96a,j,n,o; 97b,c; 99a,p; 100b,i; 102a,c,j,n; 103g; 104k; 105f; 106a; 107a; 111a-h,j,m,p,r; 112a,b,d,g,h; 115b,f,i; 116a,d-g; 117a-g; 118b,f,g,i,j,k; 119a-c,f; 120a-f,i,j; 121d,i; 122d-g; 123a-d; 124a-h; 124Ah,i,k,m,o-r,t,w; 125j,l; 126i; 130f,i; 131a-d; 132a,b; 133f-h; 134b,d,n; 135b,h,i; 137k; 139f; 140b,c,l,n; 141c-f,m; 142c-g; 144i; 145g,i,j,l,m; 146c,h; 147b,f,i,k-m,t; 148b,d,l,l-n; 149d,g,l,o; 150d,i-k; 151f; 152Aa,b,g; 153g,i; 154b,g-i,l,n; 155h,i; 156f,i,m; 157g,h,j,i; 157Ag,n; 157Ba,f,g,i,k-m; 158a,c-g,i,j,l,s,w,x,ax,bx; 159a,c,f,t; 162a; 163h,k,t; 164d,i; 168c,d,i,j; 170d,g,j,p; 171r,t; 172f-h,k,n,o; 172Aa,b,f-h,l,n-r; 173b,c,f,g; 174a,d-l; 176a-f; 177c,d,g-i,l,n,o; 178a-k,m; 179b; 180a,f,k,p; 181c; 185Aa; 194c,d,g,h; 195b,c,f; 196a,g; 198a,g,h; 199f; 199Ah; 200d; 201d-g; 202b-d,g-j; 203f,g,i,j; 204b; 205b,d; 206b,c,g; 207b,f; 208a,c,d,g,i; 209f,g,k; 210Ag,h,i; 210Ba,c-i,l-y,ax,bx,dx,gx,ix; 211b; 213c,g,l,m,o; 213Aa-d,g; 214Aa,f,h; 216a,b; 217i; 218a-f; 219a-c,g-l; 219Aa,c-f,i; 220b,d-g,i,k; 221b,c,f,g,i-o; 222a-h,m; 222Aa,c-i; 223a-k; 225j,l; 225Am; 226c,g,i,n; 227i; 229d,g,j,k,p,w; 230h,i,p; 231d,h,l; 232a,d,m; 233g,h; 234d,f,h,i,k,n; 235j; 236f-h,l,m,s,t,y,z; 237c; 238b,h; 239b; 242a,b,g,h,o,s; 242Aa,c; 242Bd,f; 243a,k,m; 244g,i,m; 245a,c,m,s,x,z,hx; 245Al; 245Bo; 245Cb-f,h; 246a,h; 248g; 249j-o-t; 249Aa,c,f,g; 250c,o; 251b,c,h; 252c,j; 253g; 254d,i,l; 255b,r; 256c; 258j,p,x,ax; 259Aa-h,j,k,m-r,w; 259Ba-j; 262f,
  - b) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 196,59 ha, w oddziałach: 27b; 60f,g,x; 177m; 181b,i; 183a,b,d,f,h,i,k,m; 186a-f,h-j; 187a-i,l-o; 188b-d; 189b-g,i,k; 190a,c,d,g,h; 191b,f,i; 192a,b,f; 193a,f,h,j; 239Ag,h,k,n; 257a-y,ax,bx,dx,fx,nx,ox-yx; 259c,f,l,p,x-z,gx-ix; 260f,h,i,r-x,z,ax,
  - c) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 285,68 ha, w oddziałach: 65a-f; 66a-f; 67b,f-k; 70a-d; 71a-i; 72a-h; 89a-c; 109b,d; 138a,c-h; 139a-d,i,j; 165a,c; 166h-y; 167a-g,j,k,m-o; 180b-d-g-j,
  - d) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 283,79 ha, w oddziałach: 47a-d; 48a-h; 49a,c-f; 50c; 53k,o; 54g,h,l; 55g,j; 57c; 113b-d; 114b-f; 152b,d,g,i,k,p; 153b,c,h,i,r,x; 163g,l,p,r; 168f,h; 169c,d,g,i,j; 170a,h,l,o; 197c-f,h,j; 211d,f,k-o; 212a,f,h,k; 214a-c,g; 215a,c,d,g,h; 233b,c,
  - e) lasy glebochronne, wodochronne – o powierzchni łącznej 39,08 ha, w oddziałach: 66g; 67a,c; 109a; 151i; 167h,j; 245Ba,
  - f) lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej 38,20 ha, w oddziałach: 109i-m,o-r; 110a-f,h; 188f,
  - g) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne – o powierzchni łącznej 177,64 ha, w oddziałach: 6o; 7g; 17h; 40m; 41r; 43d; 44f; 82d; 90f,i,k; 92c; 94c,f,g,j; 95i,j; 97h,k; 100c; 101d; 105j; 111i,l; 124Ad; 129a; 145n; 146i; 147g,h; 152i; 175a,b; 177b,f,k; 179a,c,i; 181k; 183g,i,l; 188h; 189i; 190b,f,i; 191a,c,d,g,h,i,m-o; 193b,g; 194f; 219Ah,i; 220h,j; 239Aa,d,f,i,j,l,m,o,p; 255w,z; 259d,h,j,m,n,w,ax-fx; 260a,
  - h) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne – o powierzchni łącznej 77,22 ha, w oddziałach: 49j; 50b; 55k; 57a; 113a; 114a; 152c,h; 153d,o,p; 163m; 168g; 169a,b,f,i; 211g-j; 212b-d,g,i,j; 214d; 215i; 233f,
  - i) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, glebochronne – o powierzchni łącznej 1,36 ha, w oddziale: 152o,
  - j) lasy glebochronne, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej 58,00 ha, w oddziałach: 63g,l,o; 64a,d,f; 109g; 110i; 239Ac,
  - k) lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej 4,30 ha, w oddziałach: 57b; 58a,b,
- 3) w obrębie leśnym Olecko, o powierzchni łącznej 2 667,24 ha, w tym:
- a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 925,63 ha, w oddziałach: 1b,c,g,n,r,s; 1Ad,t,z; 2c,f,g,i,j; 3c-h; 6g,k,n,o; 7b,c,g; 8f; 9d,h,j; 10b; 11c,f; 14Ab-g,l-n; 15d,h,m,p,s,w,x,z,ax,cx; 16a-cj-t,y; 17d,f,m,n; 18f-h; 19b,d-g,j,k,m,x,z; 20c; 21h,s,ax,dx,gx; 22c-l,n,o,s,t,y,z,ax; 23a,c; 24f,m; 25a,c-h; 26b,g,j; 27b,d,f; 28a,c,g,i,m-p,s-w; 28Aa,i,k; 29a,f,n,o; 29Ad,g,h,m,p,w; 30b,c; 31a-d,o; 32a-c,f-i,k,m,o,r,t,ax; 33a,c,d,g,j,l,n,p,r; 34c,h,j,m; 35f,i,j; 36m,n; 36A; 37h; 39d; 40g-k; 40Aa-j; 41f,i,j; 43j; 44a-f-i-l,n,r-w; 45a,b,d,g,i,k,x; 46c,d; 47c-f,k; 48b,c,g,o,s; 49a,c,d,h,j; 53ax; 54e,t; 55d; 56b-f,i-l,n; 56Ac,m; 56Bo; 56Cb; 57a,j; 58a,c-g; 59h,l,m,r-t; 60d; 61c,h,j; 62c,f,m,n,r; 63a,f-h; 64d,g,i,j,m,n; 65a,f,p; 66a-c,k; 67a-c,f-h,t,w; 68b,c,f,g,j-m; 69b; 71b,f,l; 72b-f,j,l,m,t,y; 72Aa-c,g,n,r; 72Bd,n; 72Cl,w,y; 73a-c,p; 74a; 75f,g; 76g,i,j; 80b,s; 81b-f-h-j,l,m,p,s-w; 82b; 83d; 84z,ax,cx,ox; 85a,b,g-k,n,p; 85Ac,f,h,j,o,r; 86a,c,f,h-k; 87b-j; 88a,d-l,n; 89a,b,d,g,i-l,o,p; 90c,d,g; 92s; 93h,i,k; 94a,b,i,j,n; 95c-f,j,m-x; 96a,b,f,i,j,k; 98a,c-f; 99c,g,h; 100b,d; 101a-j; 102a; 103b; 104Aa,b,d; 105a,b,f,g,i; 106f; 107c,d; 108a,c; 109a; 110a-c,g,h; 111a,h,j;

112c,d; 113b; 114c,d,k,l; 115b,g,j,l; 116a-k,m-s; 117g-t,x; 118j,k,y; 119a,b,f,l,n,p,s,w; 120c,f,g,i,n; 121f,o;
122c,g,k; 123a,c,h,i,j,m,o,s-x,z,gx; 124a,b,i,j,t; 124Ab-f,k; 124Bd,f,l,m,r,s; 124Ca,c,f,g,i,j,l,m; 124Dr; 125a,j;
125Aa-d,k; 126g,h; 127f,g,i,j,m; 128i,k,s; 130b; 133a,f,i,t; 134g,n,r; 134Ab,h; 135a,c,f; 136c,f; 136Af; 137d;
139i; 140f; 143b,i-k; 144g; 145i,j,l,n; 146b; 147c,d; 148a-c,h,i,j,k; 149b,d-g,j,l,n,o,t; 150a,c,d,g; 151b,j;
152b,c,l,n; 153j; 154d,m,r,x-z; 155b,d,g-j; 156a,l,o; 157o; 158a,h,i; 159a,b,h; 159Aa,b,g,h; 161c; 162a,f,g,j;
163b,d; 164d,f,h; 168a,b,h-j; 169b-f,j; 170f; 171b,c,h; 172b,d-h,j-n; 174h,j,l,m,s; 175c,g,k,n-p; 176a-j;
177c-j,l; 178b,f,i,t; 179d,f,i,j; 180b-d,g,h; 181j,k,m,s; 182a,c,g,h,j-m; 182Ab,c,f,h; 183b-d,g-n; 184b,d-g;
185a,c,d,h,i,j,k,t; 186a-f,h-k,m-p,s-x; 186Ak,n-p; 187x,y; 188b-f,l,m; 189i,o,s,bx; 190h,n; 191a,b,p; 192l,o;
194c,f,l; 194Ak; 195j; 196d; 202g,h; 204i; 206f,i,j; 208k,l; 210c; 211a-c,f; 212b,c,f,i,j; 213b,d,f,h,i,k;
214a,h,j,k; 215h,j; 216Bb; 217j; 218f; 225l; 225Ba,c,f,g,i,o,r,t,w,bx; 226c,f,j; 227c; 229g-i; 230f; 236m;
237a-c,j,l,n; 237Aa,b,f-i; 238c-f; 239d-g; 240a,b,d; 241b,f,i,k; 245f,g; 246c,d; 247c,d,g,h,i,j,k; 249i; 251m;
252d,l; 253d,b; 254f-h,j; 255k; 256a,c,f,g,k,l,n; 258f; 259g,i; 260m; 261b; 261Ad,g; 262l,m; 264h;
265a-d,g-i; 266c,h,

- b) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 0,66 ha, w oddziale: 59c,
c) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 243,43 ha, w oddziałach: 5a-c,f,g,i,j,n; 6a,b; 19o,r; 20d,g,j; 23Aa,c,g-k; 54b-d,g,k,l,n,w; 55b,c; 159d,f; 187a-g-j-m,p,r,hx,ix; 189a-c,f,g,i,j,y,z; 230d; 231d-j; 232d; 244a,i; 245a; 249a-g; 250a-d,h,i,p,
d) lasy glebochronne, wodochronne – o powierzchni łącznej 35,82 ha, w oddziałach: 29d; 30a; 32d; 33b; 58i; 59d; 61a,d-g,o; 72Ad; 84jx; 133b,c,
e) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej 366,75 ha, w oddziałach: 17c; 98b; 99a,b,d,f; 100c; 102b,c; 103c,f; 104a; 104Ac; 105c,d,h; 106a-d; 107a; 111c,d; 112a,b; 113a; 119d,j,k,o; 120h; 122d,f,h-j; 123i,n; 140g; 143c; 145k; 150b,f; 156f; 162b,j; 168i; 175d,r; 178c,d; 179b; 180i,j,l; 184a; 211d; 212a,g,h; 213j,l; 214m-p; 223b; 224a,b,k; 225a,b,s; 225Bi,x; 228f; 237b; 237Ac,d; 238a; 239b; 240c; 241c,d; 242n; 243a,d,g; 245d; 246f; 252h; 255d; 256d,
f) lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej – o powierzchni łącznej 50,71 ha, w oddziałach: 5k,m,t; 6c,d,m; 19n,y; 20f,j-n; 23Ab,d,f,m; 54f,i,j,m,o-r; 55j; 159g; 173a,b; 187h,i,n; 189d,h,k; 244b,
g) lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – o powierzchni łącznej 3,58 ha, w oddziale: 22fx,
h) lasy glebochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej – o powierzchni łącznej 3,10 ha, w oddziale: 55i,
i) lasy glebochronne, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej 4,77 ha, w oddziale: 61i,j,p,
j) lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej 32,79 ha, w oddziałach: 243b; 244c-h; 245c,h,i.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 107 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.) odstąpiono od uzasadnienia decyzji, gdyż uwzględnia ona w całości żądanie strony.

POUCZENIE

Od decyzji niniejszej nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu, który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.

Do wiadomości:

1. Rada Gminy Bakalarzewo,
2. Rada Gminy Dubeninki,
3. Rada Gminy Elk,
4. Rada Gminy Filipów,
5. Rada Gminy Kowale Oleckie,
6. Rada Gminy Przerostł,
7. Rada Gminy Stare Juchy,
8. Rada Gminy Świętajno,
9. Rada Gminy Wieliczki,
10. Rada Miejska w Goldapi,
11. Rada Miejska w Olecku.

Dokonano opłaty skarbowej dnia 07.10.2016 r.
na rach. 95 1030 1508 0000 0005 5002 4055
Urząd Dzielnicy Ochota m.st. Warszawy
w wysokości 10,00 PLN

Starszy Specjalista

Eulhasz Paradowski

3

WYKAZ LASÓW WNIOSKOWANYCH O UZNANIE ZA OCHRONNE

Nadleśnictwo OLECKO
Obręb JUCHA I

Poz.	Widząca kategoria ochronności (inne kategorie)	OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				Opis lasu	UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
		Odziały / pododdziały	Powierzchnia (w ha)	4	5			
1	Lasy wodochronne	1Ae,f,n,o,p; 2g; 3h; 4l,r; 5a,b,c,d,h,j,m; 5Aa,j,h,k,m,n,p,r; 6a,b,h,j; 7d,g,m,s; 8b,c,h,k; 9h,m,r; 10a,d,f,g,j,l,m; 12c,d,f,g; 13c,f; 14g,l,m,n,o; 14Aa,b,m,o; 14Bk,i; 14Cj,k,n; 15b,i,j,l,n,o; 16a,b,c,d,f,g,h,i,o; 17c,d; 18f; 19k; 20f; 22h; 23b,c,j; 24b,d; 25j,m; 26g,h,j,k; 27c,d,f; 28b,c,l,g; 28a,c,f,n,i,j; 30m; 31b,c,d,l,n; 32d,g; 33c,f,g,h; 34b,h,t; 35a,b,d,f; 36a,h,r; 37a,c,g; 38a,c; 38h; 40b,e; 41d,h; 42a,c,d,f,g,h,i; 43b,c,d,f,g,h,j,k,l; 44c,d,f,g,h; 45a,c,d,f,j,k; 46d; 47g,i,j,k,m; 48c,d,j,e; 51a,b,g; 51Aa,c,j; 52c; 55g; 56b; 67a,b,c,d,f,g,h; 62a,b,c,g,h; 63c,d,f,g,h; 64b; 66b,d,i; 66a,c,f,h,i; 67b,c,f,g,h,i; 72b,g,l,p; 72a,b,c,d; 73a,b,k; 74a,b,g,j,k; 76c,f; 77a,b,d,m,n,o; 78d,h,j; 79; 80a,s,x; 81b,c,f,h,j,k,m,n,p,r; 82f,h,i,k,l,n,o; 83h,t; 84g,h,k,l,m; 86A; 85; 85Aa,b,c; 87d,f,g; 88c,d,f; 89a,b,c,d,f; 90g,j,k; 90Aa; 97b,d; 94a,b,c,d,i; 95a,n,y; 96b; 97d; 98h,m; 98m; 102d,f,g; 103a,b,f,g,h; 104d,h,j,k,l,m; 105d,k; 106b,g,h,i; 107d; 108c,f,j,m; 109b,g,j,k; 110b,l,p; 111c,d,l,n,o,p; 112a,f,g,h,i; 113g,n; 114b,d,q;l; 115a,b,c,d,f,g,h,i,j,l,n,o,p,r,s,t,y,z,ae; 115Aa,b,c,g,h,i,j,k,l,m; 115Bsd; 116a,f,g,h,i,j,m,n,p,r; 119d,g,i; 120c,d,l,m,n; 121a,c,d,g,i,j,k,p,s; 124b,f,g,h,k,m; 125d,g; 126d; 127g,j; 127Aa,b,d,f,g,h,i,j,k; 128c- f	1174,65	Drewnostary wczesnych lasów wieku na siedliskach bagiennych, wilgotnych, łęgowych oraz słaznych polonnych wzdłuż naturalnych cieków wodnych, okalających zbiorniki wodne (np. jeziora) białe zawierających fragmenty siedlak wilgotnych i bagiennych należących do naturalnych ekosystemów hydrologicznych	<ul style="list-style-type: none"> cel uznania skutki społeczne skutki przyrodnicze skutki ekonomiczne 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania nakazy wykonania określonych zabiegów konieczność zabrania i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie udostępnienia lasu 		
					<ul style="list-style-type: none"> Ochrona krajobrazu i ekosystemu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, cieków hydrologicznych tworzących przez siedliska wilgotne i bagienne oraz ekosystemów siedlak wilgotnych i bagiennych Wzrost wartości pozaprodukcyjnych zasobów lasu 	<p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Wyłączone z planowania zabiegów ochronnych zostały lasy na siedlisku Bb oraz grunty do naturalnej sukcesji. Na siedliskach BMb, LMa i Lj dopuszczają się ciekła pielęgnacyjna oraz przebudowę w częściach kontynuując rozpoczęty wcześniej proces, dla zachowania integralności łąk siedlak.</p>		

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU		UZASADNIENIE WNIOSKU		WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ		
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Odrzynały i poddrzynały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu		
1	2	3	4	5	6	
		130c,d,i; 131a,b,c,g,i,k,l; 132g,h,i,p,y; 133p,r,s; 134j,k; 135b,c,g; 136b,c,g; 138a,b,c; 139f,g,h,j,k; 140g,i,l; 141b,f,g,h,k,l,m; 143h,k; 145d,f,i,o,p,s,w,x,y,ac; 146y; 147a,j; 147Aa; 148b,c,f,g,k; 148Ab,c,d,f,g; 149c,d,f,c; 152a,c,i,j; 154b,c,h,m; 155a,c,d,f,g,h,j,l,m; 156g,h,i,j; 157b,c,f,i,n,x; 158b,c,d,f,g,h,i,j,m,g,r; 159a;			<ul style="list-style-type: none"> • cel uzamnia • skutki społeczne • skutki przyrodnicze • skutki ekonomiczne 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie pozyskania • nakazy wykonania określonych zabiegów • konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych • ograniczanie urządzania lasu
2	Lasy stanowiące cenne fragmenty różnorodnej przyrody	101i; 137b,h,i; 139a,c;	12,12	Drzewostany So IV i VII klasy wieku, Sw III klasy wieku oraz Db II, III i V klasy wieku na siedliskach świątecznych;	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie różnorodności biologicznej drzewostanów rosnących w granicach obszarów Natura 2000 (SOO PL121000116 Ostoja Borecka); • Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu; • Zachowanie i podniesienie wartości przyrodniczych regionu; • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu. 	<p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych oszacowanych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.</p>
3	Lasy głębocbronne	3b;	0,76	Drzewostan świerkowy I klasy wieku na siedlisku świeżym;	<ul style="list-style-type: none"> • Wydzielenia położone na stokach; • Ochrona górnej warstwy gleby przed erozją; 	<p>W drzewostanie znajdująca się na stoku zabieg ochronny zapewniasz w maksymalnym stopniu ochronę gleby przed erozją.</p>

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Proz.	Wiodąca kategoria/ochronności (inne kategorie)	Oddziały / pododdziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu		
1	3	3	5			
4	Lasy stanowiące ostaje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	14CaL; 64r; 86d; 87b; 158g; h; k; m; o; p; r; t; w;	35,72	Drzewostan Brz IV klasy wieku. So I - V i VIII klasy wieku oraz Sw V klasy wieku, na siedliskach świeżych;	<ul style="list-style-type: none"> ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przeżywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bielika [Decyzja z dnia 31 lipca 2008 r. (zm. SR III.6631-0006-565-2008)]; ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przeżywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bielika [Decyzja z dnia 31 lipca 2008 r. (zm. SR III.6631-0006-687-2008)]; ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przeżywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bociana czarnego [Decyzja z dnia 30 września 2010 r. (zm. RDOŚ-28-00P-6631-0012-1049/10m)]; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu. 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania niekazy wykonania określonych zabiegów konieczność zachowania i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie udostępniania lasu <p>Zgodnie z postanowieniami decyzji powołujących, w granicach strefy ochrony catorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej dla bociana czarnego w terminie od 15 marca do 31 sierpnia oraz dla bielika od 1 stycznia do 31 lipca zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, przeważania robót melioracyjnych wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przeżywania gatunków chronionych przebywania poza miejscami wyznaczonymi; <p>W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów.</p> <p>Na realizację zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej należy uzyskać zgodzenie Dyrektora RDOŚ w Olsztynie.</p>
5	Lasy glebochronne (lasy wodochronne)	72i;	0,43	Drzewostan Ol IV klasy wieku, na siedlisku świeżym;	<ul style="list-style-type: none"> Wydzielenie położone na skłocach; Ochrona górnej warstwy gleby przed erozją; Ochrona krajobrazu i ekobonu wodno-leśnego przed skutkami wadliwych i jaskor, ciągów hydrologicznych, tworzonych przez siedliska wilgotne i błogie oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych i bagiennych zapobiegających zasoby wody; 	<p>W drzewostanie znajdującym się na stoku zabiegi ochronne zapewniające w maksymalnym stopniu ochronę gleby przed erozją;</p> <p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne.</p>

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU		UZASADNIENIE WNIOSKU		WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ	
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Odziesiąty i podobności	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu	
6	Lesy stanowiące cenne fragmenty różnorodnej przyrody (lesy wodochramne)	14j; 14Cz; 18t; 23k; 34a, f, g; 38t; 39j, m; 40f, k; 41j; 54n; 55b; 56n; 57a; 59f; 60a, b, c, f, i; 79f, g, h; 80b, l, c, x; 814, g, j; 82a, i; 84j; 87p; 108k; 110d; 111h; 1174, g; 125a; 128h; 129f; 137a, d, f, g, i; 139b;	155,11	Drzewostany wszystkich klas wieku na siedliskach bagiennych, łęgowych oraz wilgotnych	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyciania nakazy wykonania określonych zabiegów koliecznieść zakazów i utrzymywania urządzeń ochronnych ograniczenie udoświeglania lasu
					<ul style="list-style-type: none"> Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.
				<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie różnorodności biologicznej drzewostanów rosnących w granicach obszarów Natura 2000 (SCO PLH280015 Osaga Borecha) oraz wyzwalen stanowiących siedliska naturalne położone poza obszarami Natura 2000 (91DO i 91EO); Ochrona krajobrazu i ekosystemu wodno-leśnego wódz cieków wodnych i jezior, ciągów hydrologicznych tworzących przez siedliska wilgotne i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody; Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu; Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji. 	<p>Wyłączenie z planowania zabiegów ochronnych zostały lasy na siedlisku Bb oraz grunty do naturalnej sukcesji. Na siedliskach B0b, LMb i L1 dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne oraz przepalanie w ostepach kontynuując rozpoczęty wcześniej proces, dla zachowania trwałości tych siedlisk.</p>

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU		UZASADNIENIE WNIOSKU		WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ	
1	2	3	4	5	6
Porz.	Wioszcza kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały / pododdziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu	
7	Lasy staroniewąca odczoła zaliczają podlegających ochronie gabunkowej (lasy wodochronne)	14Cc.d.i.g.h.m.v; 88a.r.159d.i.i.j.l.n.s.x.y;	54,36	Drzewostany Św III klasy wieku, Bz III i IV klasy wieku, CI i II V klasy wieku, So III, IV oraz VIII klasy wieku, na siedliskach bagiennych i świetnych;	<ul style="list-style-type: none"> • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celom zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: białka [Decyzja z dnia 31 lipca 2008 r. (zn. SR III.6631-0006-655-2/08)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celom zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: białka [Decyzja z dnia 31 lipca 2008 r. (zn. SR III.6631-0006-687-2/08)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celom zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: białka [Decyzja z dnia 30 września 2010 r. (zn. RDOŚ-28-OOP-6631-0012-1049/10/mj)]; • Ochrona krajobrazu i ekosystemu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, cieków hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotne i bagienne oraz ekosystemów siedlak wilgotnych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody. • Wzrost atrakcyjność turystycznej regionu; • Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu; • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.
					<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie pozyskiwania • nakazy wykonania określonych zabiegów • konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych • ograniczenie udostępniania lasu
					<p>Zgodnie z postanowieniami decyzji powołujących, w granicach strefy ochrony celowniczej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej dla białki czarnego w terminie od 15 marca do 31 sierpnia oraz dla białki od 1 stycznia do 31 lipca zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonywanie zmian obejmujących wycieranie drzew i krzewów, - prowadzenia robót melioracyjnych - wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji - innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych - przebywania poza miejscami wyznaczonymi; <p>W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów;</p> <p>Na realizację zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej należy uzyskać zezwolenia Dyrektora RDOŚ w Oluszynie;</p> <p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wymagalą za stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Wyłączone z planowania zabiegów ochronnych zostały lasy na siedlisku Bb oraz grunty do naturalnej sukcesji. Na siedliskach BMb, LMb i LU dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne oraz przebudowę w ostepach kontynuując rozprzężony wcześniej proces, dla zachowania inwalidycznych siedlak.</p>

Nazwa obiektu	Lp.	Kod obiektu	Kod obiektu	Kod obiektu	Kod obiektu	Kod obiektu
Razem obszar Jeżyny JUCHA I						
w tym: gmina Ek						
w tym: gmina Suro Juchy						
w tym: gmina Świątajo						

 NADEPRZECZY
 100 100 100 100 100

WYKAZ LASÓW WNIOSKOWANYCH O UZNANIE ZA OCHRONNE

Nadleśnictwo OLECKO
Obręb KOWALE OLECKIE

Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inna kategoria)	OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU			Opis lasu	UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
		Oddziały i pododdziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu			
1	Lasy wodochronne	3c,f,h,j,4c,f,5h,j,o; 6d,f,g,w,y,7b,d,f,j; 8c,9c; 10s,d; 11c; 12b,g; 13c; 15c; 18s,x,z; 17m; 18f; 21c,h; 22s; 24s; 24g; 24g; 28a,b,c,f,g,h,k,a,s; 29b,b,g,h,k,i; 30b,c,f; 30s,d; 31d; 32f,h,t; 33c,h; 35a,k; 36c; 37f,j,m; 38h,i; 39d,i,k; 40t; 40A,s,c,t; 41Aa,b,c; 42d,h,s; 43s; 44d,h; 52c,d,f,j,l; 53s; 55s; 56b; 56d,i,j; 60b,i; 61g,h,i,j,k,m,n,s,w; 62b,c; 62d,g; 63b,i; 68a,c,g; 73h,j; 74s,c,g; 75f,i,j; 76b,f,g; 77b,i,j; 78a,b,c,d,f,g,h; 80c,d; 82s; 83b,g; 84g,i,j,k; 85; 86b,c,f,g; 87b,g; 88a,b,c; 90a,b; 91j,k; 92b,f; 93f; 94d,h; 95f,g,h; 96a,j,n,o; 97a,c; 99a,p; 100b,i; 102a,e,i,n; 103s; 104k; 105t; 106s; 107s; 111a,b,c,d,f,g,h,i,m,n,r; 112a,b,d,g,h; 115b,i,j; 116s,d,f,g,t; 117a,b,c,d,f,g; 118b,f,g,j,k; 119a,b,c,f; 120a,b,c,d,f,j; 121d; 122d,f,g; 123a,b,c,d; 124a,b,c,d,f,g,h; 124A,h,i,k,m,o,p,r,t,w; 125j,t; 128i; 130f; 131a,b,c,d; 132a,b; 133f,g,h; 134b,d,n; 135b,h,t; 137k; 138f; 140b,c,i,n; 141c,d,f,m; 142c,d,f,g; 144t; 145g,j,l,m; 146c,h; 147b,i,j,k,n,o,t; 148b,d,i,l,m,n; 149g,i,o; 150b,j,k; 151t; 152Aa,b,g; 153g,i; 154a,g,h,i,t; 155h,j; 156f,i,m; 157g,h,j,t; 157Ag; 157Ba,f,g,i,k,l,m; 158a,c,d,f,g,i,j,l,n,w,x,a,b,c; 159a,c,f,i; 162z; 163h,k,t; 164d; 168c,d,i; 170d,g,i,p; 171r,i; 172f,g,h,k,n,o; 172Aa,b,f,g,h,i,n,o,p,r; 173a,c,f,g; 174a,d,f,g,h,i,k; 176a,b,c,e,f; 177c,d,g,h,i,l,n,o; 178a,b,c,d,f,g,h,i,k,m; 179b; 180a,k,p; 181c; 185a; 184c,d,g,p; 195b,c,t; 196a,g; 198a,g,h; 199f; 199Aa; 200d; 201e,f,t; 202b,c,d,g,h,i; 203f,g,i,j; 204y; 205b,d; 206b,c,g; 207b,f; 208a,c,d,g,e	1457,23	Drzewostany wczesnych klas wieku na siedliskach bagiennych, wilgotnych, leguminy, oraz świeżych poloniznych wodliu naturalnych cieków wodnych, osłajających zbiorniki wodne (np. jeziora) bądź zawieszonych fragmenty siedlisk bagiennych należących do układów hydrologicznych;	<ul style="list-style-type: none"> cel uznienia skłóś społecznie skłóś przyrodnicze skłóś ekonomiczne <ul style="list-style-type: none"> Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, cieków hydrologicznych tworzących przez siedliska wilgotne i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu. 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania nakazy wykonania określonych zabiegów konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie urządzania lasu <p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Wyłączone z planowania zabiegów ochronnych zostały lasy na siedlisku Bb oraz grunty do naturalnej sukcesji. Na siedliskach BMb, Lhb i Ll dopuszczane są cepta pielęgnacyjne oraz przebudowę w ostepkach kontynuując rozpoczęty wcześniej proces, dla zachowania trwałości tych siedlisk.</p>	

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU		Opis lasu	UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ	
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)				Opis lasu
OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU		Powierzchnia (w ha)	Opis lasu	UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
1		<p>209f,g,k; 210Ag,h,i; 210Ba,c,d,f,g,h,i,j,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y,ax,bx,dx, gx,k; 211b; 213c,g,j,m,o; 213Aa,b,c,d,g; 214As,t,h; 216a,b; 217; 218a,b,c,d,f; 219a,b,c,g,h,i,j,k,l; 219Aa,c,d,f,i; 220b,d,f,g,j,k; 221b,c,f,h,i,j,k,l,m,n,o; 222a,b,c,d,f,g,h,m; 222Aa,c,d,f,g,h,i; 223a,b,c,d,f,g,h,i,j,k; 225j,t; 225Am; 226c,g,i,r; 227; 229d,g,j,k,p,w; 230h,j,p; 231d,h,t; 232a,d,m; 233g,h; 234d,f,h,i,k,r; 235; 236f,g,h,i,m,s,t,y,z; 237c; 238b,h; 239b; 242a,b,g,h,o,s; 242Aa,c; 242Bd,f; 243a,k,m; 244g,j,m; 245a,c,m,s,x,z,bx; 245A; 245Bz; 245Cb,c,d,f,t; 248a,b; 248r; 249f,g,p,r; 249Aa,c,f,g; 250c,o; 251b,c,u; 252c,j; 253g; 254d,i,j; 258b,r; 258c; 258j,p,x,ax; 259Aa,b,c,d,f,g,h,i,j,k,m,n,o,p,r,w; 259Bz; b,c,d,f,g,h,i,j; 262f</p>		<ul style="list-style-type: none"> cał uznanie skutk społeczne skutki przyrodnicze skutki ekonomiczne 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozaplanu releazy wykonania określonych zabiegów konieczność zakazania i urzyczenia urządzeń ochronnych ograniczenie udostępniania lasu
2	Lasy stonowice cenne fragmenty rodzimej przyrody	196,59	<p>Drzewostany Brz III IV klasy biologicznej drzewostanów rosących w granicach obszarów Natura 2000 (SOD PLH2000022 Dolina Gómskiej Rospady);</p> <p>I - VI klasy wieku oraz Św I - VI klasy wieku na siedliskach świątecznych;</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie różnorodności biologicznej drzewostanów rosących w granicach obszarów Natura 2000 (SOD PLH2000022 Dolina Gómskiej Rospady); Zapewnienie różnorodności biologicznej drzewostanów rosących w granicy Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Tatarska Góra” regionu; Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu. 	<p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na przeświadczenia o ochronie obszarów Natura 2000.</p>

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				UZASADNIENIE WNIOŚKI		WNIOŚKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ	
1	2	3	4	5	6	7	8
Pod.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Odrzały i pododrzały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu			
3	Lasy glebochronne	65a,b,c,d,f; 66a,b,c,d,f; 67a,f,g,h,i,j,k; 70a,b,c,d; 71a,b,c,d,f,g,h,i; 72a,b,c,d,f,g,h; 89a,b,c; 109a,f; 139a,c,d,f,g,h; 139a,b,c,d,i,j; 165a,c; 166h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y; 167a,b,c,d,f,g,i,j,k,m,n,o; 180a,c,d,g,h,i,j;	285,66	Drzewostany Brz. II - IV klasy wieku, D0 I - III I VI klasy wieku, OI IV klasy wieku, Os. IV klasy wieku, So I, II IV klasy wieku oraz Św I - VII klasy wieku na siedliskach siedliskich;	<ul style="list-style-type: none"> Wydzielenie położone na stobach; Wydzielenie w których występują jędy; Ochrona górnej warstwy gleby przed erozją; 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania nakazy wykonania określonych zabiegów konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie udostępniania lasu 	
4	Lasy stanowiące ostaje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	47a,b,c,d; 48a,b,c,d,f,g,h; 48a,c,d,f; 50c; 53a,c; 54g,h,i; 55g,j; 57c; 113b,c,d; 114b,c,d,f; 152a,d,g,i,k,p; 153b,c,h,j,r; 163g,i,p,r; 168f,h; 169c,d,q,i; 170a,b,s; 197c,d,f,h,i; 211d,j,k,l,m,n,o; 212a,j,h,k; 214a,b,c,g; 215a,d,g,h; 233b,c;	283,79	Drzewostany Brz. III - V klasy wieku, D0 I - IV klasy wieku, Mid IV klasy wieku, OI I, III i IV klasy wieku, So III klasy wieku oraz Św I - VI klasy wieku na siedliskach siedliskich;	<ul style="list-style-type: none"> ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego rozwoju zagrożonego gatunku: bielika [Decyzja z dnia 30 września 2010 r. (zn. RDOŚ-28-OOP.6831.0012.104810M)]; ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bielika [Decyzja z dnia 22 lipca 2015 r. (zn. WOPN-OOP.6442.1180.2015.MJ)]; ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bielika [Decyzja z dnia 23 lipca 2015... (zn. WOPN-OOP.6442.1184.2015.MJ)]; ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bosiama czarnego [Decyzja z dnia 31 	<p>Zgodnie z postanowieniami decyzji powołanych, w granicach strefy ochrony całkowitej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej dla bosiama czarnego w terminie od 15 marca do 31 sierpnia, dla orlika tryktykowego 1 marca do 31 sierpnia oraz dla bielika od 1 stycznia do 31 lipca zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonywania zmian obejmujących wyciekanie drzew i krzewów, prowadzenia robót melioracyjnych wznieszenia obiektów urządzeń i instalacji innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych przebywania poza miejscami wyznaczonymi. <p>W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych paszczagólnych dzwoniolików dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę dzwoniolików.</p> <p>Na realizację zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej należy uzyskać</p>	

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Widziana kategoria ochronności (inne kategorie)	Podzwały i pododdziały	Powierzchnia (w ha)		
1	2	3	4	5	6
				<ul style="list-style-type: none"> • cel uznania • skutki społeczne • skutki przyrodnicze • skutki ekonomiczne <p>lipca 2012 r. (zn. WOPN- OOP-6442.1185.2012.MJ.2));</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebiewania celom zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: białana czarnego [Decyzja z dnia 23 lipca 2015r. (zn. WOPN- OOP-6442.1185.2015.MJ)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebiewania celom zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: orlika krzykłego [Decyzja z dnia 16 września 2013 r. (zn. WOPN- OOP-6442.1135.2013.MJ)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebiewania celom zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: orlika krzykłego [Decyzja z dnia 3 września 2014 r. (zn. WOPN- OOP-6442.1159.2014.MJ)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebiewania celom zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: białana czarnego i orlika krzykłego [Decyzja z dnia 28 maja 2015 r. (zn. WOPN- OOP-6442.946.2015.MJ.3)]; • Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu. 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie pozyskania • nakazy wyłomania określonych zabiegów • konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych • ograniczenia udostępniania lasu <p>zezwolenie Dyrektora RDOŚ w Olsztynie.</p>

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU		UZASADNIENIE WNIOSKU		WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ		
Porz.	Wiodąca kategoria ochronności (inna kategoria)	Oddziały / pododdziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu		
5	Lasy glebochronne (lasy wodochronne)	66g; 67a,c; 109a; 151i; 157h,i; 245Ba;	39,08	Drzewostany D0 I - III klasy wieku, Q1 i - III klasy wieku oraz Sw IV i VI klasy wieku na siedliskach bagiennych, wilgotnych i świeżych.	<ul style="list-style-type: none"> cel uznania skutki społeczne skutki przyrodnicze skutki ekonomiczne <p>Wydzielania położone na stokach, Wydzielania w których występują jary; Ochrona górnej warstwy gleby przed erozją;</p> <p>Ochrona krajobrazu i otoczeniu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, cieków hydrologicznych tworzących przez siedliska wilgotne i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych i bagiennych zabezpieczających zasady wody;</p> <p>Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania należy wykonać określonych zabiegów konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie udostępniania lasu <p>W drzewostanie znajdującym się na stoku zabiegi ochronne zapewnijcie w maksymalnym stopniu ochronę gleby przed erozją;</p> <p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Wyłączone z planowania zabiegów ochronnych zostały lasy na siedlisku Bb oraz grunty do naturalnej sukcesji. Na siedliskach B1b, L1b i L1 dopuszczają się cięcia pielęgnacyjne oraz przebudowę w ostepach kontynuując rozpoczęty wcześniej proces, dla zachowania trwałości tych siedlisk.</p>
6	Lasy glebochronne (lasy stanowiące cenne fragmenty różnorodnej przyrody)	106j,k,l,m,o,p,r; 110a,b,u,d,f,h; 189f;	38,20	Drzewostany Brz. III klasy wieku, So I - III i V-VII klasy wieku oraz Św I - VI klasy wieku na siedliskach bagiennych, legowisk, wilgotnych oraz świeżych,	<ul style="list-style-type: none"> Wydzielania położone na stokach; Wydzielania w których występują jary; Ochrona górnej warstwy gleby przed erozją; Zapewnienie różnorodności biologicznej drzewostanów rosnących w granicach obszarów Natura 2000 (SOG PL-H210027 Dolina Górnjej Rospudy); Ochrona krajobrazu „Sześciąg Górnj” Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu; Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji. <p>W drzewostanie znajdującym się na stoku zabiegi ochronne zapewnijcie w maksymalnym stopniu ochronę gleby przed erozją;</p> <p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.</p>	

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				UZASADNIENIE WNIOSKU		WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ	
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu			
7	Lasy słowiańskie cenne fragmenty różnorodnej przyrody (lasy wodochronne)	86; 7g; 17h; 40m; 41r; 430; 44f; 82d; 90f,i,k; 92c; 94c,f,g,i; 95f; 97h,k; 100c; 101d; 105f; 111i; 124Ad; 129s; 145n; 146f; 147g,h; 152i; 175a,b; 177b; 17c; 179a,c,i; 181k; 183g,i; 188h; 189i; 190b; 19j; 191a,c,d,g,h,j,m,n,o; 1930,g; 194i; 219Ah,i; 220h,j; 238Aa,d,f,i,j,m,o,p; 255w,z; 259d,h,i,j,m,n,w,xx,bx,cx,dx; 268ac;	177,64	Drzewostany Brz I-IV klasy wieku, Db I klasy wieku, Ol I - V klasy wieku, So III i IV klasy wieku oraz Św I - V klasy wieku na siedliskach białych, leguminiowych, węgólnych oraz świeżych.	<ul style="list-style-type: none"> cel uznania skutki społeczne skutki przyrodnicze skutki ekonomiczne 	<ul style="list-style-type: none"> Ważelkia działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mają negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Wyłączone z planowania zabiegów ochronnych zostają lasy na siedlisku Bb oraz BMb, LMb i LI dopuszczają się częściowo do naturalnej sukcesji. Na siedliskach pielęgnacyjne oraz przebudowę w następstwie kontynuując rozpoczęły wcześniej proces, dla zachowania trwałości tych siedlak. 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania zakazy wykonania określonych zabiegów konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie udostępnienia lasu
8	Lasy słowiańskie ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy wodochronne)	49j; 50b; 58k; 57a; 113a; 114a; 152c,h; 153d,o,p; 163m; 168g; 168a,b,f; 211g,h,i,j; 212b,c,d,g,i; 214d; 215i; 239f;	77,22	Drzewostany Brz II-IV klasy wieku, Db I klasy wieku, Ol I - V klasy wieku, Os I II klasy wieku, oraz Św IV I VI klasy wieku na siedliskach białych, leguminiowych, węgólnych oraz świeżych.	<ul style="list-style-type: none"> ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celom zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: Białka [Decyzja z dnia 30 września 2010 r. (zn. RDOŚ-28-COOP 6631-0012, 1049/10Nm)]; ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celom zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: Białka [Decyzja z dnia 22 lipca 2015 r. (zn. WOSP-COOP 6442, 1160.2015.MJ)]; ustanowiona strefa ochronna wokół 	<ul style="list-style-type: none"> Zapodnie z podziałem na decyzji powołujących, w granicach strefy ochrony całkowitej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej dla białki czarnego w terminie od 15 marca do 31 sierpnia, dla orlika krzykłego 1 marca do 31 sierpnia oraz dla białki od 1 stycznia do 31 lipca zabrania się: <ul style="list-style-type: none"> - dokonywania zmian obejmujących wycięcie drzew i krzewów - prowadzenia robót melioracyjnych - wznoszenie obiektów urządzeń i instalacji - innych prac mających wpływ na ochronie miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych - przebywania poza miejscami wyznaczonymi; 	

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU		UZASADNIENIE WNIOSKU		WNISKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i podobizny	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu
1	2	3	4	5
				<ul style="list-style-type: none"> • cel uznania • skutki społeczne • skutki przyrodnicze • skutki ekonomiczne <p>miejsce rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bielika [Decyzja z dnia 23 lipca 2015r., (zn. WOPN-OOP 6442.1184.2015.MJ)];</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bociana czarna [Decyzja z dnia 31 lipca 2012r., (zn. WOPN-OOP 6442.1087.2012.MJ.2)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bociana czarna [Decyzja z dnia 23 lipca 2015r., (zn. WOPN-OOP 6442.1185.2015.MJ)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: orlika krzykliwego [Decyzja z dnia 3 września 2014 r. (zn. WOPN-OOP 6442.1159.2014.MJ)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: orlika krzykliwego [Decyzja z dnia 28 maja 2015 r. (zn. WOPN-OOP 6442.946.2015.MJ.3)]; • Ochrona krajobrazu i ekosystemu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, osągów hydrologicznych tworzących przez siećliska wilgotnie i

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ	
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i podobdziały	Powierzchnia (w ha)			Opis lasu
1						
9	Lasy stanowiące cenne zwierzęt podlegających ochronie gatunkowej (lasy glebochronne)	1520;	1,36	Drzewostan OI IV klasy wieku na siedlisku świetnym	<p>• cel utrzymania</p> <p>• skutki społeczne</p> <p>• skutki przyrodnicze</p> <p>• skutki ekonomiczne</p> <p>• białgienie oraz ekosystemów atleńskich wilgotnych i bagajennych zabezpieczających zasoby wody;</p> <p>• Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu;</p> <p>• Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu;</p> <p>• Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie porożycania realizacja wykonania określonych zabiegów konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenia udostępniania lasu
				<ul style="list-style-type: none"> ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celiem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: białgienia czarnego i orlika krzykliwego [Decyzja z dnia 28 maja 2015 r. (zn. WOPN-00P.6442.946.2015.MJ.3)]; Wydzielenia położone na stokach; Wydzielenia w których występują jary; Ochrona górnej warstwy gleby przed erozją. 	<p>Zaplanowane z postawieniami decyzji powołujących, w granicach strefy ochrony coloroznej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej dla białgiana czarnego w terminie od 15 marca do 31 sierpnia oraz dla orlika krzykliwego 1 marca do 31 sierpnia zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonywania zmian obejmujących wyeliminowanie drzew i krzewów; prowadzenia robót melioracyjnych wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych przebywania poza miejscami wyznaczonymi; <p>W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów.</p> <p>Na realizację zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej należy uzyskać zezwolenie Dyrektora RDOŚ w Olsztynie.</p> <p>W drzewostanie znajdującym się na stoku zabiegi ochronne zapewniane w maksymalnym stopniu ochronę gleby przed erozją.</p>	

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Odziały i pododziały	Powierzchnia (w ha)		
10	Lasy głębochronne (lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimnej przyrody, lasy wodochronne)	63g,1o; 64a,e,f; 109g; 110l; 239Ac;	86,00	Drzewostany Brz. III klasy wieku, Ob I i III klasy wieku, Md III klasy wieku, Ct II i IV klasy wieku, oraz Św III klasy wieku na siedliskach wilgotnych oraz świeżych;	<ul style="list-style-type: none"> Wydzielenia położone na stokach; Wydzielenia w klęskach występują jary; Ochrona górnej warstwy gleby przed erozją; Ochrona krajobrazu „Szeskiej Góry” oraz „Tatarskiej Góry”; Zapewnienie różnorodności biologicznej wyzależań stanowiących siedliska naskalne położone poza obszarami Natura 2000 (SIEO); Ochrona krajobrazu i ekocenu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, cieków hydrologicznych tworzących przez siedliska wilgotne i bagienne oraz ekosystemów siedlak wilgotnych i bagiennej; zabezpieczających zasoby wody; Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu; Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji.
					<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania niekazy wykonania określonych zabiegów konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie udostępniania lasu
					<p>W drzewostanie zniechęcym się na stoku zabiegii ochronne zapewnające w maksymalnym stopniu ochronę gleby przed erozją.</p> <p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne.</p>

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU		WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Por.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu			
1	2	3	4	5	6		
11	Lasy stanowiące obsję zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy stanowiące cenne fragmenty różnorodnej przyrody, lasy wodochronne)	57b, 58a,b.	4,30	Drzewostany OL II - IV klasy wieku na siedliskach bagiennych i wilgotnym	<ul style="list-style-type: none"> cel uznania skutki społeczne skutki przyrodnicze skutki ekonomiczne 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania nakazy wyznaczenia określonych zabiegów konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie udostępniania lasu 	
					<ul style="list-style-type: none"> ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regulimnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bosciana czarnego (Decyria z dnia 31 lipca 2012 r., (zr. WOPN), OOP 0442.1007.2012.MJ.21); Zapewnienie różnorodności biologicznej wyzwoleń stanowiących siedliska naturalne położone poza obszarami Natura 2000 (SITEO); Ochrona krajobrazu i ekosystemu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, ciągów hydrologicznych, tworzonej przez siedliska wilgotne i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody; Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu; Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji. 	<p>Zgodnie z postanowieniami decyzji powołujących, w granicach strefy ochrony calorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej dla bosciana czarnego w terminie od 15 marca do 31 sierpnia zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, prowadzenia robót melioracyjnych wzrostzenia obiektów urządzeń i instalacji innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regulimnego przebywania gatunków chronionych przebywania poza miejscami wyznaczonymi. <p>W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych parceli hodowlano-ochronnych, dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów;</p> <p>Na realizację zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej należy uzyskać pozwolenie Dyrektora RDOS w Olsztynie;</p> <p>Wszelkie działania zaplanowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych parceli hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne.</p>	
Razem obręb leśny KOWALE OLECKIE					2619,09		
w tym gmina Bakalarzewo					394,67		
w tym gmina Dubeninki					241,75		

OKRESLILIŚCIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Proz.	Wzrostowa kategoria ochroniska (inne kategorie)	Graniczylesi i podotzary	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu		
		3	4	5	6	7
		w tym gmina Filipów	31,62			
		w tym gmina Goldap obszar wiejski	895,82			
		w tym gmina Kowale Oleckie	775,57			
		w tym gmina Olecko obszar wiejski	288,54			
		w tym gmina Przerodź	92,20			
		w tym gmina Świętajno	28,91			

NADLEŚNICZY

 ul. Żywiec 100, 16-100 Żywiec

WYKAZ LASÓW WNIOSKOWANYCH O UZNANIE ZA OCHRONNE

Nadleśnictwo **OLECKO**
Obręb **OLECKO**

Poz.	Widziana kategoria ochronności (inne kategorie)	OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				Opis lasu	UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LESNEJ
		Oddziały i podoboddziały	Powierzchnia (w ha)	3	4			
1	Lasy wodochronne	1a,c,g,n,r,s; 1Ad,r,z; 2c,f,g,j,l; 3c,d,f,g,h; 6g,k,n,o; 7a,c,g; 8f; 9d,h,i; 10b; 11a,t; 14Ab,c,d,f,g,l,m,n; 15d,h,m,p,s,w,x,z,ak,ax; 16a,b,c,i,j,k,l,m,n,p,r,s,t,y; 17d,f,m,u; 18f,g,h; 19b,d,f,g,i,k,m,x,z; 20; 21h,s,ax,dx,ax; 22c,d,f,g,h,i,n,o,s,t,y,z,ax; 23a,c; 24f,m; 25a,c,d,f,g,h; 26b,g,i; 27a,d,f; 28a,c,g,i,m,n,o,p,s,t,w; 28Aa,j,k; 29a,f,n,o; 29Ad,g,h,m,p,w; 30b,c; 31a,b,c,d; 32a,b,c,f,g,h,i,k,m,o,r,t,ax; 33a,c,d,g,j,l,m,p,r; 34c,h,j,m; 35f,j; 36m,k; 36A,z; 37h; 38d; 40g,h,i,j,k; 40Aa,b,c,d,f,g,h,i; 411,j; 43; 44a,b,c,d,f,i,j,k,l,n,r,s,t,w; 45a,b,d,g,i,k,x; 46c,d; 47c,d,f,x; 48b,s,p,o,s; 49a,c,d,h,t; 53a,x; 54a,t; 55d; 56b,c,d,f,i,j,k,l,n; 56Ac,m; 56Bb; 56Cb; 57a,i; 58a,c,d,f,g; 59a,l,m,r,s,t; 60f; 61c,h,k; 62c,i,m,n,r; 63a,f,g,h; 64d,g,i,j,m,r; 65a,f,p; 66a,b,c,k; 67a,b,c,f,g,h,i,w; 68b,c,f,g,i,j,k,m; 69b; 71b,t; 72b,c,d,f,i,j,m,t,y; 72Aa,b,c,g,n,r; 72Bd,n; 72Cl,w,y; 73a,b,c,p; 74a; 75f,g; 76j,i; 80b,s; 81b,c,d,f,h,i,j,m,p,s,t,w; 82b; 83d; 84z,ax,ax; 85a,b,g,h,i,j,k,n,p; 85Ac,f,h,i,o,r; 86a,c,f,h,i,j,k; 87b,c,d,f,g,h,i; 88a,d,f,g,h,i,j,k,l,n; 89a,b,d,g,i,j,k,o,p; 90c,d,g; 92s; 93h,j,k; 94a,b,i,j,r; 95c,d,f,i,j,m,n,o,p,r,s,t,w,x; 96a,b,f,j,k; 98a,c,d,f; 99c,g,h; 100b,d; 101a,b,c,d,f,g,h,i,j; 102a; 103b; 104Aa,b,d; 105a,b,f,g; 106f; 107c,d; 108a,c; 109a; 110a,b,e,g,h; 111a,h,i,f; 112c,d;	1925,63	Drzewostany wszystkich klas wieku na siedliskach bagiennej, wilgotnych, łęgowych oraz świeżych położonych wzdłuż cieków naturalnych wodnych, okalających zbiorniki wodne (np. jeziora) i/lub zawieszających fragmenty siedlisk wilgotnych i bagiennej należących do naturalnych układów hydrologicznych;	<ul style="list-style-type: none"> cel uznania skutki społeczne skutki przyrodnicze skutki ekonomiczne 	<ul style="list-style-type: none"> Ochrona krajobrazu i ekosystemu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, ciągów hydrologicznych tworzących przez siedliska wilgotne i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych i bagiennej zabezpieczających zasoby wody; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu. 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania nakazy wykonania określonych zabiegów konieczność założenia i urzeczywistnienia urządzeń ochronnych ograniczenie udostępnienia lasu 	

Poz.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
		Odczyny i pododziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu			
1	2	3	4	5	6	7	8
		<p>113b; 114c,d,k,l; 115b,g,j,l; 116a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,m,n,o,p,r,s; 117b,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t,x; 118j,k,y; 119a,b,l,n,p,s,w; 120c,f,g,u,v; 121f,o; 122c,g,k; 123a,c,h,j,m,p,s,i,w,x,z,g;k; 124a,b,h,i,j; 124Ab,c,d,l,k; 124Bd,l,j,m,r,s; 124Ca,c,e,f,i,j,l,m; 124D; 125a,j; 125Aa,b,c,d,k; 125g,h; 127g,i,j,m; 128i,k,s; 130h; 133a,f,j,r; 134g,n,f; 134Ab,h; 135a,c,f; 136a,f; 136A; 137d; 139k; 140f; 143b,l,j,k; 144g; 145,l,m; 146b; 147c,d; 148a,b,c,h,j,k; 149b,d,f,g,i,j,m,n,t; 150a,c,d,g; 151b; 152b,c,l,m; 153; 154d,m,r,x,y,z; 155b; 156g,h,i; 156a,l,o; 157a; 158b,h,i; 158a,b,h; 159Aa,b,g,h; 161c; 162a,f,g,i; 163b,d; 164d,f,h; 168a,b,h,i,j; 168b,c,d,f; 170f; 171b,c,h; 172b,d,f,g,h,i,j,k,l,m,r; 174h,l,j,m,s; 175c,g,k,n,o,p; 176a,b,c,d,f,g,h,i,j; 177c,j,k,l; 178b,f,r; 179d,f,j; 180b,c,d,g,h; 181j,k,m,s; 182a,c,g,h,i,j,k,l,m; 182Ab,c,f,h; 183b,c,d,g,h,i,j,k,l,m,r; 184b,d,f,g; 185a,c,d,h,j,k,r; 186a,b,c,d,f,h,i,j,k,m,n,o,p,s,t,w,x; 186Ak,n,o,p; 187x,y; 188b,c,d,f,j,m; 188; 189; 190h,n; 191a,b,p; 192(o); 194c,f; 194A,k; 195; 196d; 202g,h; 204; 206f; 208k; 210c; 211a,b,c,f; 212b,c,f,i,j; 213b,d,f,h,k; 214a,h,j,k; 215h,i; 2168b; 217j; 218; 225; 225Ba,c,f,g,j,o,r,l,w,b,x; 226c,f; 227c; 229g,h,k; 230f; 236m; 237a,c,d,f,g,h,i,j,l;n; 237Aa,b,f,g,h,i; 238c,d,f; 238d,l,g; 240a,b,d,f; 241b,l,k; 248(g); 248c,d; 247c,d,g,h,j,k; 249c; 251m; 252a; 253d,h; 254f,g,h; 255k; 256a,c,f,g,k,l,m; 258; 259g; 260m; 261b; 261Ad,g; 262l,m; 264h; 265a,b,c,d,g,h,i; 268c,h;</p>			<ul style="list-style-type: none"> ♦ cel uznania ♦ skutki społeczne ♦ skutki przyrodnicze ♦ skutki ekonomiczne 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ograniczenie pozyczenia ♦ nielicy wykonania określonych zabiegów ♦ konieczność zaszczepienia / utrzymywania urządzeń ochronnych ♦ ograniczenie udatępienia lasu 	

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU		UZASADNIENIE WNIOSKU		WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ	
Poz.	Wydająca kategorie ochronności (inne kategorie)	Ordynaryjny i pododziałowy	Opis lasu		
2	Las glebocchronne	58c;	0,66	Drzewostan Św IV klasy wieku na siedlisku słabym;	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania nakazy wykonania określonych zabiegów konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie udziaływania lasu <p>W przedmiotowym drzewostanie przeprowadzić zabieg ochronny zapowiadające w maksymalnym stopniu ochronę gleby przed erozją.</p>
3	Las stanowiące ostaje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	5a, b, c, f, g, i, j, n, 6a, b; 19a, r; 20a, g, i; 23Aa, c, f, h, j, k; 54b, c, d, g, k, l, n, w, 56b, c; 159d, f; 187a, b, c, d, f, g, j, k, l, m, p, r, h, i, a; 188a, b, c, f, g, i, j, y, z; 230d; 231d, f, g, h, j, l; 232a; 244a, i; 245a; 249a, b, c, d, f, g; 250a, b, c, d, h, j, p;	243,43	Drzewostany Brz II - IV klasy wieku, Dąb I - IV klasy wieku, So I - VI klasy wieku oraz Św I - IV i VI klasy wieku na siedliskach słabych;	<p>Zgodnie z postanowieniami decyzji powołujących, w granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej dla badania cząstecznego w terminie od 15 marca do 31 sierpnia, dla drzewa trójklatkowego 1 marca do 31 sierpnia oraz dla bielika od 1 stycznia do 31 lipca zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, prowadzenia robót melioracyjnych wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji innych prac mogących wpłynąć na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych przebywania poza miejscami wyznaczonymi <p>W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczalne jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów;</p> <p>Na realizację zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej należy uzyskać zezwolenie Dyrektora RDOS w Olsztynie.</p>

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU		WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ	
Poz.	Widziana kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	Lasy geoochronne (lasy wiatroochronne)	29a; 30a; 32d; 33b; 50i; 59d; 61a, c, f, g, o; 72Ad; 84X; 133b, c;	35,82	Drzewostany Brz IV klasy wieku, Ol III - V klasy wieku, So III klasy wieku oraz Sw III - VI klasy wieku na siedliskach bagiennych, wilgotnych i świeżych;	<ul style="list-style-type: none"> cel uznania skłuli społeczna skłuli przyrodnicze skłuli ekonomiczne <p>miejsce rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: orlika krzyżowego [Decyzja z dnia 28 maja 2015r. (zn. WOPN- OOP-8442.1176.2015.MJ)];</p> <ul style="list-style-type: none"> ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: orlika krzyżowego [Decyzja z dnia 28 października 2014 r. (zn. WOPN- OOP-8442.802.2014.MJ.4)]; ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bielika [Decyzja z dnia 7 września 2016 r. (zn. WOPN- OOP-8442.1216.2016.MJ)]; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu. 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyskania zakazy wykonania określonych zabiegów konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie udobiegania lasu 		
					<ul style="list-style-type: none"> Wydzielania położone na stokiach; Wydzielania w kilkich wysiępują jary; Ochrona górnej warstwy gleby przed erozją; Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, ciągów hydrologicznych, tworzonych przez siedliska wilgotne i bagienne oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych i bagiennych zabezpieczających zasoby wody; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych 	<p>W drzewostanie znajdującym się na stoku zabiegi ochronne zapewnialiż w maksymalnym stopniu ochronie gleby przed erozją;</p> <p>Wszystkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Wyłączone z planowania zabiegów ochronnych zostały lasy na siedlisku Bb oraz grunty do naturalnej sukcesji. Na siedliskach BMa, LMa i LI dopuszczają się cięcia pielęgnacyjne oraz przebudowę w ostępach</p>		

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU		WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ				
		Widziana kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały / pododdziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu	
Prz.	3	4	5	6	7	
1					funkcji lasu.	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie pozyckania nakazy wykonania określonych zabiegów konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych ograniczenie udostępniania lasu <p>kontynuując rozpoczęty wcześniej proces, dla zachowania trwałości tych siedlak.</p>
5	Lasy stanowiące cenne fragmenty różnorodnej przyrody (lasy wodochronne)	17c; 98b; 98a,b,d,i; 100c; 102b,c; 103c,f; 104g; 104Ac; 105c,d,h; 106a,b,c,d; 107a; 111c,d; 112a,b; 113a; 119d,l,m,o; 120h; 122d,f,h,j; 123k;n; 140g; 143c; 148a; 150b,f; 156f; 162b,i; 168; 175d,j; 178c,d; 179b; 180d,l; 184a; 211d; 212a,d,h; 213j; 214m,n,o,p; 223b; 224a,b,k; 225a,b,e; 225B1,z; 228f; 237b; 237Ac,d; 239a; 239b; 240c; 241c,d; 242h; 243a,d,g; 245d; 246f; 252h; 255d; 255h;	366,75	Drzewostany Bz I - V klasy wieku, OI III i IV klasy wieku, So IV - VIII klasy wieku oraz Św I - VII klasy wieku na siedlakach bagiennech, wilgotnych i świeżych;	<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie różnorodności biologicznej wydziałek stanowiących siedliska naturalne polazone poza obszarami Natura 2000 (R100 i R1E0); Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, ciałóg hydrologicznych tworzonych przez siedliska wilgotna i bagienne oraz ekosystemów siedlak wilgotnych i bagiennech zabezpieczających zasoby wody; Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu; Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji. 	<p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych potrzeb hodowców-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Wyłączone z planowania zabiegów ochronnych zostały lasy na siedlisku Bz oraz grunty do naturalnej sukcesji. Na siedliskach BzB, LMB i LU dopuszcza się cięcia pielęgnacyjne oraz przebudowę w następach kontynuując rozpoczęty wcześniej proces, dla zachowania trwałości tych siedlak.</p>

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					UZASADNIENIE WNIOSKU		WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Porz.	Widząca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i potoddziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu				
6	Lasy stanowiące ostaje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy wodochronne)	5k.m.l.e; 6c.d.m; 19n.y; 20f.k.l.m.n; 23ab.d.f.m; 54f.j.j.m.o.p.r; 55j; 159g; 173a.b; 187h.u; 189d.h.k; 244b;	50,71	Drzewostany Brz. II klasy wieku, Dó II klasy wieku, Md II klasy wieku, OI I - VI klasy wieku, So II - IV klasy wieku, oraz: Św. I i I VI klasy wieku na siedliskach bagiennych, łęgowych, wilgotnych oraz świeżych;	<ul style="list-style-type: none"> • celi uznania • skłupi spójności • skłupi przyrodnicze • skłupi ekonomiczne 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie pobieżania • należy wykonanie określonych zabiegów • konieczność zabiegów i urzążeń ochronnych • ograniczenie udostępniania lasu 		
					<ul style="list-style-type: none"> • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bielika [Decyzja z dnia 30 września 2010 r. (zn. RDOŚ-28-OOP-6831-0012-105010m)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bielika [Decyzja z dnia 23 lipca 2015r. (zn. WOPN-OOP-6442.1186.2015.M.J)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bociana czarna [Decyzja z dnia 09 grudnia 2002 r. (zn. SR III.6631D/66202)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: bociana czarna [Decyzja z dnia 31 lipca 2015 r. (zn. WOPN-OOP-6442.603.2015.M.J.4)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: orlika krzykliwa [Decyzja z dnia 28 maja 2015r. (zn. WOPN-OOP-6442.1176.2015.M.J)]; • ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regularnego 	<p>Zgodnie z postanowieniami decyzji powołujących, w granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej dla bociana czarnego w terminie od 15 marca do 31 sierpnia, dla orlika krzykliwego 1 marca do 31 sierpnia oraz dla bielika od 1 stycznia do 31 lipca zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonywania zmian obejmujących wycofanie drzew i krzewów, - prowadzenia robót melioracyjnych - wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji - innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych - przebywania poza miejscami wyznaczonymi, <p>W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczalne jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów.</p> <p>Na realizację zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej należy uzyskać zezwolenie Dyrektora RDOŚ w Olsztynie;</p> <p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonego na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby wodne. Wyłączone z planowania zabiegów ochronnych zostały lasy na siedlisku Bb oraz grunty do naturalnej sukcesji. Na siedliskach BMaB, LMaB i U dopuszczają się ciąć pielęgnacyjne oraz przebudowę w ostępach kontynuując rozpoczęły wcześniej proces, dla zachowania trwałości tych siedlisk.</p>		

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ	
1	2	3	4	5	6
Porz.	Widziana kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu	UZASADNIENIE WNIOSKU
7	Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych (lasy wodociągowe)	22f;	3,09	Drzewostan So VI klasy wieku na siedlisku świeżym	<ul style="list-style-type: none"> celi uzienio skutku społecznego skutku przyrodniczego skutku ekonomicznego
					<p>przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku: orlika krzykowego [Decyzja z dnia 28 października 2014 r. (zn. WOPN- OOP.8442.802.2014.MJ.4)];</p> <ul style="list-style-type: none"> ustanowiona strefa ochronna wokół miejsc rozrodu i regulowanego przebywania celem zachowania i rozwoju zagrożonego gatunku; białka [Decyzja zn. WOPN- OOP.8442.12.16.2018.MJ]; Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego wzdłuż cieków wodnych i jezior, ciągów hydrologicznych tworzących przez siedliska wilgotne i bogie oraz ekosystemów siedlisk wilgotnych i bagiennych Zachowanie i podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu; Zachowanie i podniesienie walorów przyrodniczych regionu; Wzrost wartości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.
					<p>Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z bliskiego położenia miast;</p> <p>Wszelkie działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wyznaczą ze stwierdzonych na gruncie inwidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i nie mogą negatywnie oddziaływać na zasoby walne.</p>

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU				UZASADNIENIE WNIOSKU	WNIOSKOWANE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Por.	Wiodąca kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia (w ha)		
8	Lasy stanowiące ostaje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (lasy glebotronne)	55 i	3,10	Drzewostan Św II klasy wieku na siedlisku świerzym	<ul style="list-style-type: none"> o graniczenie pozyskania o nakazy wykonania określonych zabiegów o konieczność założenia i utrzymania urządzeń ochronnych o ograniczenie udostępniania lasu <p>Zgodnie z postanowieniami decyzji powołujących, w granicach strefy ochrony catorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej białka od 1 stycznia do 31 lipca zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, - prowadzenia robót melioracyjnych - wnoszenia obiektów urządzeń i instalacji - innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych - przebywania poza miejscami wyznaczonymi; <p>W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych polizach hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych mających na celu osiągnięcie lub przebudowę drzewostanów.</p> <p>Na realizację zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej należy uzyskać zezwolenie Dyrektora RDOŚ w Dłazynie;</p> <p>W przedmiotowym drzewostanie przeprowadzać zabiegi ochronne zapewniające w maksymalnym stopniu ochronę gleby przed erozją.</p>
9	Lasy glebotronne (lasy stanowiące cenne fragmenty różnorodnej przyrody, lasy wodochronne)	61i, j, p;	4,77	Drzewostany Do II klasy wieku, Św V klasy wieku, oraz Św I klasy wieku na siedliskach śnieżnych;	<ul style="list-style-type: none"> o Ochrona górnej warstwy gleby przed erozją; o Ochrona krajobrazu „Góry Zamkowej”; o Ochrona krajobrazu i ekotonu wodno-leśnego w sąsiedztwie jezior jezior, zabezpieczających zasoby wody; <p>W przedmiotowym drzewostanie stosować zabiegi ochronne zapewniające w maksymalnym stopniu ochronę gleby przed erozją;</p> <p>Ważelkia działania zaprojektowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie - wymagają ze stwierdzonych na gruncie indywidualnych polizach hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów i</p>

OKREŚLENIE POWIERZCHNI I OPIS LASU					WNIOSKOWANIE SZCZEGÓLNE SPOSOBY PROWADZENIA GOSPODARKI LEŚNEJ
Pez.	Widocza kategoria ochronności (inne kategorie)	Oddziały / pododdziały	Powierzchnia (w ha)	Opis lasu	
1	2	3	4	5	6
10	Lasy sianowicze: ostoje zwiartak podlegających ochronie gaurkowej (lasy sianowicze terenie fragmentary rodzinnej przyrody, lasy wodochronne)	243b; 244c; 6.1.6; h; 245c; h.i;	32,79	Drzewostany Brz. III i IV klasy wieku, So IV i VI klasy wieku, oraz Św V i VI klasy wieku na siedliskach białoleśnych.	<p>Uzasadnienie wniosku</p> <ul style="list-style-type: none"> cel utrzymania siłki społeczne siłki przyrodnicze siłki ekonomiczne <p>Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zachowanie i podniesienie wartości przyrodniczych regionu. Wzrost wartości pozaprodukcyjnych (funkcji). <p>Zgodnie z postanowieniami decyzji powołujących, w granicach strefy ochronny całonocnej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej dla orlika trzylistowego 1 marca do 31 sierpnia oraz dla białki od 1 stycznia do 31 lipca zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> dekonwersji zmian obejmujących wycięcie drzew i krzewów, przewodzenia robót melioracyjnych wadzenia obiektów urządzeń i instalacji innych pasc mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych przebywania poza miejscami wyznaczonymi; <p>W strefie ochronny okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych gospodarstw drzewostanów ochronnych jest planowana zabiegów ochronnych mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów;</p> <p>Nie realizując zabiegów zaplanowanych w strefie ochronny okresowej należy uzyskać zezwolenie Dyrektora RDOŚ w Olsztynie;</p> <p>Wszelkie działania zaplanowane w ramach planu urządzenia lasu na przedmiotowym terenie wynikają ze stwierdzonej na gruncie indywidualnych gospodarstw hodowlano-ochronnych potrzebujących drzewostanów /</p>

Lp.	Nazwa i adres obiektu	Kategoria obiektu	Liczba miejsc	Opis obiektu	Opis obiektu	Opis obiektu
Rezerwa obręb leśny OLECKO						
w tym gmina Kowale Oleckie						
w tym gmina Olecko wieś						
w tym gmina Olecko obszar wiejski						
w tym gmina Świętajno						
w tym gmina Wieleń						

